

SALLY HEPWORTH

*"Kimi aile sırları
asla gömülü
kalmaz."*

Roman

ANNE

NEW YORK TIMES ÇOKSATANI

"Hepworth, okuru sayfaları çevirmeye ve ipuçlarını aramaya yönlendirirken, çok katmanlı karakterler inşa etmeyi ve karakterlerin amaçlarını büyük bir ustalıkla ortaya çıkarmayı başarıyor."

—Booklist

BU AİLEDE HERKESİN BİR SIRRI VAR.

LUCY, KAYINVALİDESİ DIANA'YLA TANIŞTIĞI GÜN, ONUN SEVGİSİNİ ASLA KAZANAMAYACAĞINI ANLAMIŞTI. Herkesin gözünde kusursuz bir kadın, yardımsever bir anne, örnek bir eş olan Diana; Lucy'nin sebebini anlayamadığı bir şekilde ondan hep uzak durmuştu.

Lucy, Diana'nın bu mesafeli tavrının nedenini çözemedi beklenmedik ve sarsıcı bir haberle karşılaştı. Bir intihar haberi...

Gerçek, görünenden çok daha karmaşık ve karanlıktı. Diana'nın ölümü, ardında çözülme bekleyen birçok sır bırakmıştı. Peki bu ailede saklanan karanlık sırlar bir trajedinin başlangıcı olabilir miydi?

Sally Hepworth'ün kaleme aldığı bu eserde aile sırlarının karanlık yüzü ve sevgiyle ihanetin gizemli düğümleri birer birer açığa çıkıyor.

"Keyifle okunan, ustalıkla yazılmış, gerilim dolu bir eser... Aynı zamanda aşk ve aile dinamikleri hakkında keskin gözlemler sunuyor."

—People magazine

ANNE

Anne

Özgün Adı | *The Mother-in-Law*

Sally Hepworth

Yabancı Yayınları | 538

Yayın Yönetmeni | Görkem Kankavi

Redaksiyon | Elif Tesbihçi

Düzeltili | Zeynep Işıklar, Görkem Kankavi

Kapak Tasarımı | Defne Özey

Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık | Hüseyin Aktürk

1. Baskı, Eylül 2025, İstanbul

ISBN: 978-625-6826-52-6

© Sally Hepworth, 2019

© Yabancı Yayınları, 2025

Türkçe Çeviri © Çiğdem Köföncü, 2025

Sertifika No: 63989

Bu kitabın yayın hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Rob Weisbach Creative Management ile yapılan anlaşma sonucunda satın alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Yabancı™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.

Osmanağa Mah. General Asım Gündüz Cad. Ün Er Tan İş Merkezi

35/1 38 Kadıköy/İstanbul – Tel: (0216) 541 03 26

www.ithakiyayingrubu.com – info@yabanciyayinlari.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 – denizmatbaamucellit@gmail.com

Sertifika No: 77699

SALLY
HEPWORTH

ANNE

Çeviren
Çiğdem Köföncü

YABANCI

*Öldürmeyi hayal bile edemeyeceğim kayınvalidem Anne için...
Ve ara sıra öldürmeyi hayal ettiğim kayınpederim Peter için...*

TEŞEKKÜR

İşte yine buradayız, bir dizi teşekkür daha, bugüne kadarki beşincisi. Beşincisi! İnanamıyorum.

Hayatımda birçok insan hakkında (kim olduğunuzu biliyorsunuz) gelip geçici cinayet hayallerim olsa da kayınvalidemi öldürmeyi hiç hayal etmediğimi belirterek başlamak isterim. Sanırım bu kitabı tüm aileyi darmadağın etmeden yazabilmemin sebebi de bu. Bu yüzden, tüm bu süreç boyunca inanılmaz derecede iyi huylu olduğun için teşekkür ederim Anne. Gelininin yeni kitabının adını duyan tüm kayınvalidelerin bu kadar nazik davranacağını sanmıyorum.

Alışılmışın dışında sorularımı yanıtlayan harika polis ekibi-me (Megan MacInnes, Andria Richardson ve Kerryn Merrett) e-postalarımın cevap verdiğiniz, taslağı okuduğunuz ve hatta cinayet teknikleri konusunda bana beyin fırtınası yapmamda yardımcı olduğunuz için (kayınvalidem bilinmeyen sebeplerden aniden ölse bile, her şeyin kayıt altına alındığını hatırlattı) hanımlar, size sonsuza dek minnettarım.

Ve inanılmaz editörüm Jennifer Enderlin olmasaydı nerede olurum? İçgüdülerime güvendiğin ve ben onlara güvenmeyi bıraktığımda yazımın kontrolünü yeniden kazanmama yardım ettiğin için teşekkür ederim. Sen iyi bir editörün en güzel temsilisin. Ayrıca geçen yıl New York'ta tanışmaktan mutluluk duy-

duğum St. Martin's ekibine de teşekkür ederim. Sizlerle daha birçok kez buluşmayı dört gözle bekliyorum.

Dünya çapındaki yayıncılarıma teşekkürlerimi iletmek istiyorum. Keskin editoryal bakış açıları için... Ayrıca beni ara sıra öğle yemeğine çıkardıkları için Pan Macmillan Avustralya'dan Cate Paterson ve Alex Lloyd'a özel teşekkürler. Öğle yemelerine bayılırım.

Halkla ilişkiler uzmanlarım (yeri doldurulamaz Katie Bassel ve inanılmaz Lucy Inglis) ikinizi bir şişeye koyup yanımda taşıyabilsem, taşırdım. Bunu yapmanın bir yolunu bilen varsa lütfen bana bildirsin.

Muhteşem Rob Weisbach'a. Nasıl bu kadar şanslıyım? Sen işinin en iyisisin ve gerçek bir beyefendisin. Yaptığın her şey için minnettarım. (Ayrıca emoji kullanmaya başladığın için de teşekkür ederim; onları ne kadar sevdiğimi bilirsin.)

Yazar ekibime, yani Bellotta Kızları'na (Kulağa hoş geliyor, değil mi?), eserleri yayımlanmış bir yazar olmanın sevinçlerini ve onur kırıcı yanlarını benimle paylaştığınız için teşekkür ederim. Bildiğim kadarıyla imza günü sırasında kitabı çalınan tek kişi benim ve bu rozeti onurla taşıyacağım. Bu kitabı taslakken okuyup bana geri bildirimde bulundukları için Jane Cockram ve Lisa Ireland'a özel teşekkürler. Ayrıca eleştiri ortağım ve arkadaşım Meredith Jaeger'a da özel teşekkürler.

Kitaplarımdan birinde kötü adam olarak yer alma korkusuyla yaşayan aileme ve arkadaşlarıma. Bu geçerli bir korku. Bana iyi davranın.

Ve son olarak okurlarıma, bu karakterleri sizinle paylaşmama izin verdiğiniz için teşekkür ederim. Umarım sizi etkilerler, duygulandırır veya bir şekilde eğlendirirler. Eğer öyleyse, işimi yapmışım demektir.

LUCY

Polis arabası geldiğinde mutfak masamda çamaşırları katlıyordum. Hiç tantana etmediler, sirenler veya yanıp sönen ışıklar yoktu ama midemde Doğa Ana'nın bir şeylerin ters gittiğine dair uyarısı gibi olan küçük bir huzursuzluk başladı. Hava kararıyordu, akşamın erken saatleriydi ve komşuların verandasındaki ışıklar yanmaya başlıyordu. *Akşam yemeği vaktiydi.* Bir sorun olmadığı sürece polis akşam yemeği vaktinde kapınıza gelmezdi.

Kemerli geçitten farklı mobilyalara yayılıp kendi cihazlarına doğru eğilmiş hâlde duran tembel çocuklarımın olduğu oturma odasına baktım. Hayattalardı. Zarar görmemişlerdi. Belki hafif bir ekran bağımlılığı dışında sağlıklıydılar. Yedi yaşındaki Archie, büyük iPad'de Wii oyunları oynayan bir aileyi izliyordu. Dört yaşındaki Harriet küçük iPad'de Amerika'daki minik kızların oyuncak paketlerini açma videolarını izliyordu. İki yaşındaki Edie bile ağzı açık bir şekilde televizyona bakıyordu. Ailemin hepsinin bu çatı altında olması beni bir nebze rahatlattı. En azından çoğunun... Birdenbire, *baba*, diye düşündüm. *Yo hayır, lütfen babam olmasın.*

Tekrar polis arabasına baktım. Farlar hafif yağın yağmuru aydınlatıyordu.

En azından çocuklar değil, diye fısıldadı kafamın içindeki suçlu küçük bir ses. *En azından Ollie değil.* Ollie, arka verandada hamburger pişiriyordu. Güvendeydi. Bugün işten erken gelmişti, belli

ki kendini iyi hissetmiyordu, gerçi pek de hasta görünmüyordu. Her neyse, hayattaydı ve bunun için tüm kalbimle minnettardım.

Yağmur biraz hızlandı ve sisi belirgin damlalara dönüştürdü. Polis motoru kapattı ama hemen dışarı çıkmadı. Ollie'nin bir çift çorabını katlayıp çamaşır yığınının üstüne koydum ve bir çift daha aldım. Ayağa kalkıp kapıya gitmem gerekiyordu ama ellerim otomatik pilottaymış gibi katlamaya devam ediyordu. Sanki normal davranmayı sürdürürsem polis arabası yok olacak ve her şey yoluna girecekti. Ama işe yaramadı. Bunun yerine, sürücü koltuğundan üniformalı bir polis memuru çıktı.

"Anneeee!" diye seslendi Harriet. "Edie televizyon izliyor!"

İki hafta önce tanınmış bir haber muhabiri, üç yaşın altındaki çocukların televizyona maruz kalmasından duyduğu "tikinti"den açıkça bahsetmiş, hatta bunu "çocuk istismarı" olarak adlandırmıştı. Çoğu Avustralyalı anne gibi ben de buna öfkelenmiş ve tahmin edilebilir bir nutuk atmıştım: "O ne bilir ki? Muhtemelen bir dadı ekibi vardır ve hayatında bir gün bile çocuklarına bakmamıştır!" Sonra da 'Edie için ekran yok kuralını' hızla uygulamaya koymuştum ve bu yeni kural yirmi dakika önce enerji şirketiyle yaptığım telefon konuşmasında, Edie o eski, "Anne, anneeee, ANNEEEEEEE..." numarasını denemeye karar verene ve ben de pes edene kadar sürmüştü. Sonunda *Play School*'un bir bölümünü açmış ve telefon görüşmemi bitirmek için yatak odasına çekilmiştim.

"Sorun değil, Harriet," dedim, gözlerim hâlâ penceredeyken.

Harriet'in küçük, asık suratı karşımda belirdi. Koyu kahve saçları ve kalın kakülleri yüzünde bir paspas gibi sallanıyordu. "Ama DEDİN Kİ..."

"Ne dediğimi boş ver. Birkaç dakikadan zarar gelmez."

Polis yirmili yaşlarının ortalarında, hatta zorlasam otuzlu yaşlarında görünüyordu. Polis şapkası elindeydi ama dar pantolonunun önünü çekiştirmek için şapkayı kolunun altına sıkıştırdı. Benzer yaşlarda, kısa boylu, tombul bir kadın polis şapkası kafasında yolcu koltuğundan indi. Arabanın etrafından dolaşıp

yan yana yürümeye başladılar. Kesinlikle bizim eve geliyorlardı. *Nettie*, diye düşündüm aniden. *Konu Nettie*.

Bu mümkündü. Ollie'nin kız kardeşi son zamanlarda sağlık sorunlarıyla boğuşuyordu. Ya da belki konu Patrick'ti? Yoksa bambaşka bir şey miydi?

Gerçek şu ki, bir yanımda bunun Nettie, Patrick veya babam olmadığını biliyordu. Bazen bir şeyleri öylesine *bilmek* çok garipti.

"Burgerler hazır."

Kapının sinekliği sürtünerek açıldı ve Ollie elinde bir tabak etle arka kapıda belirdi. "Timsah maşasını" şıklatırken kızlar da üzerine koşup çalınan ön kapıyı neredeyse bastırarak kadar yüksek sesle çığlıklar atarak zıplamaya başladılar.

Neredeyse.

"Kapı mıydı?" Ollie endişeyle değil de merakla kaşını kaldırdı. Aslında, hareketli görünüyordu. *Hafta içi bu saatte gelen beklenmedik bir misafir! Kim olabilir ki?*

Ollie ikimizin arasında sosyal olanımız, çocukların okulundaki *Ebeveynler ve Arkadaşlar* komitesinde gönüllü olarak çalışanımdı. Çünkü bu "insanlarla tanışmak için güzel bir yoldu", bahçede konuştuklarını duyarsa arka çitin üzerinden sarkan ve komşulara merhaba diyenimiz, belli belirsiz tanıdık gelen insanlara yaklaşıp onları tanıyıp tanımadığını anlamaya çalışanımdı.

İnsan canlısı biriydi. Ollie için hafta içinde kapının beklenmedik bir şekilde çalınması felaketten çok heyecan işaretiydi.

Ama elbette polis arabasını görmemişti.

Edie koridorda hızla koştu. "Ben bakarım, ben bakarım."

"Bir dakika bekle, Edie-böcek," dedi Ollie hamburger tabağını koyacak bir yer ararken. Ama yeterince hızlı değildi çünkü o tezgâhta yer bulana kadar Edie çoktan kapıyı açmıştı.

"Poliiiş!" dedi hayretle.

Tabii ki peşinden koşup kapıdaki polisten özür dilemem gereken bir andı bu ama ayaklarım yere yapışmış gibiydi. Neyse ki Ollie, Edie'nin arkasından koşarak gelip saçlarını şakacı bir şekilde karıştırdı.

“Merhaba,” dedi polislere. Omzunun üzerinden eve doğru baktı, akli birkaç saniye önceki olaydaydı, belki de gaz tüpünü kapatmayı hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyor ya da hamburger tabağını tezgâha güvenli bir şekilde koyup koymadığını kontrol ediyordu. Kötü haber almak üzere olan birinin klasik davranışı. Sanki hepimizi bir televizyon programında izliyormuşum gibi hissettim. Hiçbir Şeyden haberi olmayan yakışıklı baba ve sevimli çocuğu. Hayatları altüst olmak üzere olan... Sonsuza dek mahvolacak sıradan bir banliyö ailesi.

“Sizin için ne yapabilirim?” diye sordu Ollie, sonunda dikkatini tekrar polislere vererek.

“Ben Ba komiser Arthur,” dedi bulunduğu yerden göremediğim kadın. “Ve bu da Polis Memuru Perkins. Siz Oliver Goodwin misiniz?”

“Evet.” Ollie, Edie’ye gülümsedi hatta göz kırttı. Bu fazla dramatik davrandığıma ikna olmama yetti. Kötü bir haber olsa bile, o kadar da kötü olmayabilirdi. Hatta *bizim* kötü haberimiz bile olmayabilirdi. Belki de kom ulardan biri soyulmuştı? Polis böyle bir olaydan sonra her zaman etrafı araştırırdı, değil mi?

Birdenbire, birkaç dakika sonra her Şeyin yoluna gireceğini bildiğim o anı iple çektim. Ollie ile ne kadar paranoyak olduğuma nasıl g leceğimizi düşündüm. *Ne d   nd ğ me inanmayacaksın*, diyecektim ona, o da gözlerini devirip g l mseyecekti. *Her zaman endişelisin*, diyecekti. *Tüm bu endişelerle bir Şeyleri nasıl ba arabiliyorsun?*

Ama birkaç adım ilerlediğimde endişelerimin gereksiz olmadığını gördüm. Bunu polisin yüzündeki kasvetli ifadeden, ağzının k  elerinin aşağı kıvrılmasından anladım.

Polis memuru Edie’ye, sonra tekrar Ollie’ye baktı. “ zel konu abilecekimiz bir yer var mı?”

Ollie’nin yüzünde ilk belirsizlik izleri belirdi. Omuzları kasıldı ve biraz daha dikle ti. Belki de farkında olmadan Edie’yi korumak için kapının arkasına itti.

“Edie-böcek sana *Wiggles’ı* a mamı ister misin?” dedim sonunda öne doğru bir adım atarak.

Edie gözlerini polisten ayırmadan kararlı bir şekilde başını iki yana salladı. Yumuşak, yuvarlak yüzü ilgiyle aydınlandı. Tıknaş, titrek bacakları inanılmaz bir kuvvetle yere basıyordu.

“Hadi hayatım,” diye tekrar denedim, soluk altın rengi saçlarını okşayarak. “Dondurmaya ne dersin?”

Bu Edie için daha büyük bir ikilemdi. Bana uzun bir süre baktı ve güvenip güvenemeyeceğini değerlendirdi. Ardından Archie’ye Paddle Pops’u çıkarması için bağurdım ve Edie de koridorda hızla uzaklaştı.

“İçeri girin,” dedi Ollie polise ve içeri girip bana hızlı ve kibar bir gülümsemeyle baktılar. *Üzgün* bir gülümsemeyle. Kalbimi delen, beni biraz çileden çıkaran bir gülümsemeyle. *Komşular değil*, diyordu o gülümseme. Bu kötü haber sizin.

Evimizde pek fazla özel ortak alan olmadığı için Ollie polisi yemek odasına götürdü ve birkaç sandalye çekti. Yeni katladığım çamaşırları bir sepete tıkıp peşlerinden gittim. Çamaşır yığını, yıkılan binalar gibi birbirine girdi. Polisler sandalyelere oturdu, Ollie kanepenin koluna tünedi ve ben de kaskatı kesilmiş bir şekilde ayakta bekledim. Hazırlanıyordum.

“Öncelikle Diana Goodwin’in akrabaları olduğunuzu teyit etmem gerekiyor...”

“Evet,” dedi Ollie, “Kendisi annem olur.”

“O zaman çok üzgünüm,” diye söze başladı kadın polis. Gözlerimi kapattım çünkü ne söyleyeceğini zaten biliyordum.

Kayınvalidem ölmüştü.

* Paddle Pop, Avustralya’daki Streets tarafından üretilen ve Avustralya, Yeni Zelanda ve diğer birkaç ülkede satılan bir dondurmadır. —en

LUCY

On yıl önce...

Bir keresinde biri bana hayatta iki ailen olur demişti. Doğduğun aile ve seçtiğin aile. Ama bu tamamen doğru sayılmazdı, değil mi? Evet, eşinizi seçebilirdiniz ama örneğin çocuklarınızı seçemezsiniz. Kardeşlerinizi veya görümcelerinizi seçemezsiniz, eşinizin içki sorunu olan bekâr teyzesini veya sürekli İngilizce bilmeyen kız arkadaşları olan kuzenini seçemezsiniz. Daha da önemlisi, kayınvalidenizi seçemezsiniz. Her şeyi kaderin kahkaha atan askerleri belirlerdi.

“Merhaba?” diye seslendi Ollie. “Evde kimse var mı?”

Goodwinlerin evinin genişleyen fuayesinde durup her yöne doğru uzanan mermere baktım. Muhteşem bir kristal avizenin altında bodrumdan birinci kata kadar uzanan kıvrımlı bir merdiven vardı. Kendimi *Hello!* dergisinin sayfalarına adım atmış gibi hissettim; ünlülerin süslü mobilyalara veya çimenli tepeciklere binicilik çizmeleriyle uzanıp ayaklarının dibindeki Golden Retrieverlerle poz verdikleri o gülünç fotoğrafların olduğu sayfalara. Buckingham Sarayı’nın içinin ya da Buckingham değilse bile, en azından küçük saraylardan birinin, St. James veya Clarence House’un içinin de hep böyle görüldüğünü hayal etmiştim.

Ollie’nin gözlerine bakmaya çalıştım... Ne için? Onu uyar- mak için mi? Övmek için mi? Açıkçası emin değildim ama çok-

tan içeriye dalıp gelişimizi duyurduğu için bu anlamsız geldi. Hazırlıksız olduğumu söylemek, olabilecek en görkemli küçümseme olurdu. Ollie akşam yemeği için ailesinin evine gelmemi önerdiğinde kendi çocukluğumun geçtiği türden şirin, sarı tuğlalı bir bungalovda lazanya ve salata hayal etmiştim. Sepya renkli bebek fotoğraflarından oluşan bir albüme hayranlıkla sarılmış bir anne, bir kutu bira ve temkinli bir gülümsemeyle kaba ama gururlu ve sosyal açıdan beceriksiz bir baba hayal etmiştim. Bunun yerine aydınlatılmış sanat eserleri ve heykeller parlıyordu, sosyal açıdan beceriksiz olsun ya da olmasın, ebeveynler hiçbir yerde yoktu.

"Ollie!" Ollie'nin dirseğini yakaladım ve tam öfkeyle fısıldayacakken tombul, kırmızı yüzlü bir adam evin arkasındaki büyük, kemerli bir kapıdan içeri daldı. Elinde bir kadeh kırmızı şarap vardı.

"Baba!" diye bağırdı Ollie. "İşte buradasın!"

"Vay canına. Bakın kimler gelmiş."

Tom Goodwin uzun boylu, esmer oğlunun tam tersiydi. Kısa boylu, kilolu ve şık olmayan Goodwin kırmızı kareli gömleğini, göbeğinin hemen altındaki pantolonunun içine sokmuştu. Kollarını oğluna sardı ve Ollie yaşlı adamın sırtına vurdu.

"Sen Lucy olmalısın," dedi Tom, Ollie'yi bıraktıktan sonra. Elimi tuttu ve içtenlikle sıktı, alçak bir ısıklık çaldı. "Aman Tanrım! Aferin evlat."

"Tanıştığımıza memnun oldum, Bay Goodwin." Gülümsedim.

"Tom! Bana Tom de." Bana paskalya çekilişini kazanmış gibi gülümsedi, sonra kendine gelir gibi oldu. "Diana! Diana neredesin? Geldiler!"

Bir iki dakika sonra Ollie'nin annesi evin arkasından çıktı. Beyaz bir gömlek ile lacivert pantolon giymişti ve gömleğinin önündeki var olmayan kırıntıları silkeliyordu. Birden kendi kıyafet seçimimi düşündüm. Anneme ait olan, 1950'lerden kalma, kırmızı beyaz puantiyeli, kabarık etekli bir elbise giymiştim. Hoş olacağını düşünmüştüm ama şimdi, özellikle Ollie'nin annesinin

sade ve ağırbaşlı kıyafeti göz önüne alındığında, abartılı ve aptalca görünüyordu.

“Özür dilerim,” dedi birkaç adım öteden. “Zili duymadım.”

“Bu Lucy,” dedi Tom.

Diana elini uzattı. Eline uzandığımda düz ayakkabılarına rağmen kocasından neredeyse bir kafa boyu daha uzun olduğunu ve belindeki hafif orta yaş kalınlaşması dışında bir sokak lambası kadar zayıf olduğunu fark ettim. Gümüş rengi saçları zarif, çene hizasında küt kesilmişti, düz bir Romalı burnu vardı ve Tom’un aksine Ollie annesine çok benziyordu.

Ayrıca tokalaşmasının soğuk olduğunu da fark ettim.

“Tanıştığımıza memnun oldum, Bayan Goodwin,” dedim ve taşıdığım çiçek buketini uzatmak için elimi indirdim. Ollie, “Çiçekler pek ona göre değil,” demesine rağmen yolda çiçekçiye uğramakta ısrar etmişim.

“Her kadın çiçekleri sever,” diye cevap vermiştim gözlerimi devirerek. Ama mücevher takmamış olduğunu, boyasız tırnaklarını ve şık ayakkabılarını görünce yanıldığımı hissetmeye başladım.

“Merhaba, anne,” dedi Ollie, annesini sımsıkı kucaklayarak kendine çekerken. Annesi de ona karşılık verdi, hatta oğlunu sıkıca kucakladı. Ollie ile yaptığım birçok konuşmadan, annesine hayran olduğunu biliyordum. Avustralya’daki çoğu hamile veya küçük çocuklu mülteciler için tek başına yürüttüğü yardım kuruluşundan bahsederken neredeyse gururdan patlıyordu. *Elbette* çiçekleri önemsiz bulur, diye düşündüm aniden. Ben bir aptaldım. Belki de bebek kıyafetleri veya doğum malzemeleri getirmeliydim?

“Tamam, Ollie,” dedi kadın oğlu onu hâlâ bırakmayınca. Doğruldu. “Lucy’ye doğru düzgün merhaba bile diyemedim!”

“Neden salona gidip bir şeyler içmiyoruz, böylece birbirimizi daha iyi tanırız?” dedi Tom ve hepimiz evin arkasına doğru döndük. Tam o sırada köşeden beliren bir yüz gördüm.

“Nettie!” diye bağırdı Ollie.

Ollie ile Tom hiç benzemese de Antoinette'in Tom'un kızı olduğuna hiç şüphe yoktu. Tom gibi kırmızı yanaklı ve tıknazdı ama aynı zamanda sevimli bir güzelliğe de sahipti. Gri yünlü elbisesi ve siyah süet çizmeleriyle de şık görünüyordu. Ollie'ye göre küçük kız kardeşi evliydi, çocuksuzdu ve bir pazarlama şirketinde yönetici olarak çalışıyor, sık sık kadınlar ve cam tavanlar hakkında konuşması için konferanslara davet ediliyordu. Otuz iki yaşındaydı, benden sadece iki yaş büyüktü. Bu durum bana etkileyici ve biraz da korkutucu gelmişti ama beni kocaman sevimli bir ayı gibi kucaklayarak karşılayınca bunları unuttum gitti. Anlaşılan Goodwinler sarılmayı çok seviyorlardı.

Hepsi, belki Diana hariç...

"Hakkında çok şey duydum," dedi Nettie. Kolunu benimkine doladı ve pahalı bir parfüm kokusu etrafımı sardı. "Gel de kocam Patrick ile tanış."

Nettie beni kemerli bir kapıdan, asansöre benzeyen bir şeyin yanından sürükledi. *Bir asansör!* Yürürken çerçeveli sanat eserleri ve çiçek aranjmanlarının, kayak pistlerinde ve sahilde geçirdikleri aile tatillerinin fotoğraflarının önünden geçtik. Tom, Diana, Nettie ve Ollie'nin arka planda bir piramitle çölde develerin üzerinde çekilmiş bir fotoğrafı vardı, hepsi el ele tutuşmuş ve ellerini göğsüne kaldırmıştı.

Çocukken, evimden arabayla bir saatten az mesafedeki sahil kasabası Portarlington'a tatile giderdim.

Kanepeler, koltuklar, büyük, pahalı görünümlü halılar ve ağır ahşap sehparlarla dolu, aşağı yukarı dairem büyüklüğünde bir odada durduk. Devasa bir adam koltuktan kalktı.

"Patrick," dedi. Tokalaşması soğuktu ama özür diler gibi görünüyordu, bu yüzden fark etmemiş gibi yaptım.

"Lucy, tanıştığıma memnun oldum."

Nettie için ne beklediğimi bilmiyordum... Belki de onun gibi küçük, zeki, memnun etmeye hevesli birini... 1.90 boyundaki Ollie'nin uzun boylu olduğunu düşünmüştüm ama Patrick dağ gibiydi. En az iki metreydi. Boyunun yanı sıra ekose gömleği ve

pamuklu pantolonu, yuvarlak yüzü ve hevesli gülümsemesiyle bana biraz Tom'u hatırlattı. Omuzlarında örgü bir kazak vardı, *tiki tarzı*...

Tüm selamlaşmalar bittikten sonra Ollie, Tom ve Patrick geniş kanepeye gömüldüler. Diana ile Nettie ise içki masasına doğru yürüdüler. Bir an tereddüt ettikten sonra kadınların yanına gittim.

"Sen otur, Lucy," diye yönlendirdi Diana.

"Ah, yardım etmekten mutluluk duyarım..."

Ama Diana dur der gibi elini kaldırdı. "Lütfen," dedi. "Sadece otur."

Diana belli ki kibar olmaya çalışıyordu ama ben kendimi biraz reddedilmiş hissettim. Elbette mutfakta onunla dirsek temasında bulunmayı, hatta belki de doğaçlama bir sos hazırlayarak aşabileceğim ufak bir salata krizi yaşamayı hayal ettiğimi bilmiyordu (yemek pişirme yeteneğim ancak bir salata krizine yetiyordu). Ona sokulduğumu ve onun da bana fotoğraf albümlerini, aile ağaçlarını gösterip Ollie'nin homurdanacağı uzun uzadıya hikâyeler anlatacağını hayal ettiğimi bilmiyordu. Bütün akşamı onun yanında geçirdikten sonra eve gittiğimizde benim ona âşık olduğum kadar, onun da bana âşık olmasını planladığımı bilmiyordu.

Bunun yerine oturdum.

"Demek Ollie ile birlikte çalışıyorsunuz?" dedi Tom, ben kanepede Ollie'nin yanına yerleşirken.

"Evet," dedim. "Üç yıldır."

"Üç yıl mı?" Tom şok olmuş gibi yaptı. "Acele etmedin, değil mi dostum?"

"Yavaş ilerledi," dedi Ollie.

Ollie işyerindeki o klasik, sağlam adamdı. En berbat flört hikâyelerimi dinleyip anlayışla omuz vermeye her zaman hazır olan kişiydi. Ollie daha önce çıktığım güçlü, kontrol etmeyi seven pisliklerin aksine neşeli, mütevazı ve her zaman iyi bir adamdı. En önemlisi, bana hayrandı. Bunu fark etmem biraz zaman almıştı ama hayran olunmak, karizmatik piçler tarafından kandırılmaktan çok daha güzeldi.

“Ollie patronun değil, değil mi?” diye göz kırptı Tom. Korkunç derecede cinsiyetçi bir espriydi ama Tom’a sinir olmak zordu.

Diana, “Tom!” diye çıktı ama belli ki o da kocasına sinir olmakta zorlanıyordu. Elinde içkilerle geri döndü ve çok sevimli, itaatsiz çocuğunu terbiye etmeye çalışan bir anne gibi dudaklarını büzdü. Bana bir kadeh kırmızı şarap uzatıp Ollie’nin diğer tarafına oturdu.

“Eşit pozisyonlardayız,” dedim Tom’a. “Ben teknik pozisyonlar için eleman alıyorum, Ollie personeli destekleme görevini sürdürüyor. Yakın çalışıyoruz.”

Tuhaf bir şekilde, her şey bir rüyada başlamıştı. Büyük teyzem Gwen’in doksanıncı doğum gününde başlayan ve ilkokuldan en iyi arkadaşımın yaşadığı evde sona eren tuhaf, dolambaçlı bir rüyaydı ama arkadaşım artık küçük bir kız değil, yaşlı bir kadındı. Ama bir yerlerde, ortada bir yerde Ollie de vardı. Ve bir şekilde farklıydı. Daha seksiydi. Ertesi gün işyerinde, ona bir önceki gece kendisini rüyamda gördüğümü yazdığım bir e-posta gönderdim. Beklenen o, “Ne yapıyordum?” şakası alttan alta bir espriyle devam etti. Ollie’nin ofisi benimkinin hemen yanındaydı ama birbirimize her zaman yan ofisten e-postalar gönderirdik: ortak patronumuzun Donald Trump saç hakkında esprili yorumlar, ofisin Noel partisindeki şüpheli davranışlar, öğle yemeği için suşi siparişleri. Ama o gün farklıydı. Günün sonunda, ismi gelen kutumda belirdiğinde kalbim duracak gibi oldu.

Bu durumu bir süre düşündüm. Bu bir kaçamaktı... Bir ilişki değildi ve kesinlikle *öyle bir* ilişki değildi. Ama onun her sabah tren istasyonunda bir sarhoşa para verdiğini (sarhoş ona hakaret ettikten ve içkisini çalmakla suçladıktan sonra bile), alışveriş merkezinde kayıp küçük bir çocuk görünce hemen omuzlarına alıp annesini herhangi bir yerde görüp göremediğini sorduğunu fark ettiğimde, zihnimi giderek daha fazla kaplamaya başladığını anladım ve bir gerçekle karşılaştım: işte oydu. O, aradığım kişiydi.

Ollie’nin ailesine hikâyeyi (rüya hariç) anlattım ve gergin olduğumda hep yaptığım gibi, kollarımı kullanarak hızla ve hiç

durmadan konuştum. Tom hikâyesinin anlatımına tamamen kapılmıştı, ben konuşurken ara ara oğlunun sırtını sıvazlıyordu.

“Şimdi siz de bana... Kendinizden bahsedin,” dedim, gücüm tükendiğinde.

“Nettie, MartinHoldsworth’ta pazarlama yöneticisi,” dedi Tom, gururla. “Koskoca bir departmanı yönetiyor.”

“Peki ya sen, Patrick?” diye sordum.

“Ben bir muhasebe şirketi işletiyorum,” dedi Patrick. “Şu anda küçük ama zamanla büyüyeceğiz.”

“Bana anne-babandan bahsetsene, Lucy,” diye araya girdi Diana. “Ne iş yapıyorlar?”

“Babam modern Avrupa Tarihi profesörüydü. Artık emekli. Annem ise meme kanserinden öldü.” On yedi yıl geçmişti, bu yüzden bundan bahsetmek üzücü olmaktan çok rahatsız ediciydi. Rahatsızlık çoğunlukla, bu haberi duyduktan sonra ne söyleyeceklerini bulmaya çalışan diğer insanlar içindi.

“Bunu duyduğuma üzüldüm,” dedi Tom, gür sesi odaya elle tutulur bir denge getirdi.

“Ben de birkaç yıl önce annemi kaybettim,” dedi Patrick. “İnsan bunun üstesinden asla gelemiyor.”

“Asla gelemiyor,” diye katıldım Patrick’e ani bir yakınlık hissederek. “Ama soruna cevap vermek gerekirse Diana, annem ev hanımıydı. Ondan önce de ilkokul öğretmeni idi.”

İnsanlara annemin öğretmen olduğunu söylemekten her zaman gurur duyardım. Ölümünden sonra sayısız insan bana annemin ne kadar harika bir öğretmen olduğunu, öğrencileri için her şeyi yapabileceğini söylemişti. Ben okula başladıktan sonra bile bir daha öğretmenliğe dönmemekle yazık etmişti.

Eğer yanında olup onunla vakit geçirmeyeceksen neden çocuk sahibi olasın ki? derdi ve bu biraz komikti çünkü zaten ben on üç yaşımdayken öldüğü için yanımda olup benimle vakit geçirememişti.

“İsmi...” dedim tam Diana ayağa kalkarken. Hepimiz konuşmayı bırakıp onu gözlerimizle takip ettik. *Anaerkil* teriminin anlamını ve bir olmanın gücünü ilk kez o an anladım.

“Pekâlâ,” dedi. “Herkes masaya geçmek isterse, akşam yemeği hazır.”

Ve böylece annemle ilgili konuşma da bitmiş oldu.

* * *

Akşam yemeğinde kuzu rosto vardı. Diana kendi elleriyle hazırlayıp servis etti. Evlerinin büyüklüğü göz önüne alındığında yemek şirketi gelir sanmışım ama en azından akşamın bu kısmı rahat ve tanıdık.

“Hayır kurumunuz hakkında duyduklarım beni çok etkiledi,” dedim Diana nihayet servis yapmak yerine, oturduğunda. “Ollie sizinle o kadar gurur duyuyor ki herkese bundan bahsediyor.”

Diana karnabahar peynirine uzanırken bana doğru belli belirsiz gülümsedi. “Öyle mi?”

“İnansanız iyi olur. Daha fazlasını duymayı çok isterim.”

Diana tabağına biraz karnabahar koydu ve sanki ameliyat yapıyormuş gibi dikkatle işleme odaklandı. “Ya? Ne duymak istersin?”

“Şey...” Birden kendimi spot ışıklarının altında gibi hissettim. “Sanırım... Bunu başlatma fikri nereden geldi? Nasıl başladı?”

Diana omuz silkti. “İhtiyacı gördüm. Bebek eşyası toplamak roket bilimi sayılmaz.”

“Mütevazıdır.” Tom ağzındaki çiğnemeye devam ederken çatalıyla biraz daha kuzu eti aldı. Çatal dolusu eti ağzına tıkıp konuşmaya devam etti. “Katolik yetiştirilmesinden kaynaklanıyor.”

“Nasıl tanıştınız?” diye sordum merakla, Ollie’nin bana bunu hiç anlatmadığını fark ederek.

“Sinemada tanışmışlar,” dedi Nettie. “Babam fuayede annemi görmüş ve aralarında kıvılcımlar çıkmış.”

Tom ve Diana bakıştılar. Gözlerinde sevgi ama aynı zamanda başka bir şey de vardı, tam olarak anlayamadığım bir şey.

“Ne diyebilirim ki? Onun doğru kişi olduğunu hemen anladım. Diana tanıdığım hiç kimseye benzemiyordu. Daha zekiydi. Daha ilginçti. Benden çok üstün, diye düşündüm.”

“Annem varlıklı bir aileden geliyormuş,” diye açıkladı Nettie. “Orta sınıf, Katolik bir aileden. Babam taşralıymış, hiç çevresi ve parası yokmuş. Sadece sırtındaki gömleği varmış.”

Eve girdiğim anda vardığım bilinçsiz sonuçtan vazgeçmek için bir an durdum; Diana’nın Tom’la parası için evlendiği sonucundan. Cinsiyetçi bir düşünceydi ama görünüşlerindeki eşitsizliği görünce varılması saçma bir sonuç değildi. Tom’la aşk için evlenmiş olması bence Diana’nın değerini birkaç kademe yükseltiyordu.

“Ya sen, Diana,” diye sordum. “Anlamış mıydın?”

“Elbette anlamıştı!” dedi Tom, yüzünü ellerinin arasına alarak, “Bu suratı görüp de nasıl anlamazsın?”

Herkes güldü.

“Aslında ona neredeyse kırk yıldır kendisiyle ilgilenmediğimi anlatmaya çalışıyorum ama sürekli üstüme geliyor,” dedi Diana alaycı bir şekilde. Tom’la birbirlerine gülümsediler.

Önceki resmiyetinden sonra, Diana’nın bu yanını görmek güzeldi. Biraz daha birlikte vakit geçirdikten sonra, beni bu gizli köşesine kabul edeceğini umdum. Belki bir gün ona hayır işlerinde yardım etmeye bile başlardım? Diana kolay çözülecek biri olmayabilirdi ama başaracaktım. Çok geçmeden iyi arkadaş olacağımızdan emindim.

* * *

Annem Joy, öldüğünde on üç yaşındaydım. Annemin ismi çok yerindeydi; her zaman eğlenir, kendini asla fazla ciddiye almazdı. Şapkalar ve sallantılı küpeler takardı ve radyoda sevdiği bir şarkı çaldığında arabada yüksek sesle eşlik ederdi. Doğum günü partilerime, diğer yetişkinlerin aksine, süslü kıyafetlerle gelirdi ve step dansı yapmayı hiç öğrenmemiş olmasına rağmen ara sıra giymeyi sevdiği bir çift step ayakkabısı vardı.

Annem böyle bir insandı.

Annemi siyahlar içinde gördüğüm tek an, babamla bir konferansa veya yemeğe katıldığı zamandı. Babam annemin tam

tersiydi; muhafazakâr, ciddi ve nazikti. Aslında annem kişiliğini sadece babam için dizginlerdi. Babam akademik kariyerinin ortasında kadro değiştirmeye karar verdiğinde (bu zorlu ve kariyeri ile geçimimizi tehlikeye atması muhtemel bir şeydi) onu sorgusuz sualsiz destekledi. "Babamın işi bize, bizim işimiz de ona bakmak."

Annem öldükten sonra babam bir daha kendine gelememi. İstatistikler, çoğu erkeğin bir önceki ilişkinin bitmesinden sonraki üç yıl içinde tekrar evlendiğini gösteriyordu ancak yirmi yıl sonra bile babam hâlâ mutlu ve bekârdı. *Annen benim hayat arkadaşındı ve hayat arkadaşı ömürlüktür*, derdi hep.

Annem öldükten sonra babam bize yemek pişirmesi, temizlik ve alışveriş yapması için bir yardımcı tuttu. Maria muhtemelen elli yaşındaydı ancak grilerle beneklenmiş ve topuz yaptığı siyah saçlarıyla yüz yaşında bile olabilirdi. Etek, külotlu çorap, alçak topuklu ayakkabılar ve kendi diktiği çiçekli önlükler giyerdi. Kendi çocukları büyümüştü ama henüz torun sahibi olmamıştı. Her gün öğlen on ikiden akşam altıya kadar gelirdi. Maria'nın benim açımdan resmî rolünün ne olduğunu bilmiyordum ama okuldan eve geldiğimde hep oradaydı ve bu anlar bana sanki gününün en güzel kısmıymış gibi gelirdi. Benim günümün de en güzel kısmıydı. Çantamı boşaltır, beslenme çantalarımı yıkar, öğleden sonra çayım için bir tabağa meyve ve peynir doğrardı. Annemin yapmayacağı şeylerdi bunlar. Geriye dönüp bakıldığında, bazıları Maria'nın boğucu olduğunu düşünebilirdi.

Ama ben sadece bana annelik yaptığını hissettim.

Bir keresinde grip olduğumda, Maria bütün gün benimle kalmıştı. Etrafta dolaşmış, ara sıra beni kontrol etmiş; bana su, çay veya alnıma koymak için serin bir bez getirmişti. Uykularken birkaç kez onun odaya girdiğini duyduğumda sırf telaşlansın diye hafifçe inlemiştim. Alnımı öpmüş ve bana su getirmişti. Hatta bana çorba bile içirmişti.

Elimi kalbime koyarak söylüyorum, hayatımın en güzel günlerinden biriydi.

On sekizime bastığımda Maria gitti. Artık ilk torunu ve glo-komlu yaşlı bir köpeği olmuştu, üstelik ben büyümüştüm ve onun yapacak pek bir şeyi kalmamıştı. Bundan sonra babam düzenli bir temizlikçi tuttu ve işten eve dönerken alışverişi kendisi yapmaya başladı. Maria doğum günü hediyeleri ve yılbaşı kartlarıyla iletişimini sürdürdü ama sonunda hayatı kendi ailesiyle doldu. Ve işte o zaman anladım. Benim *kendi aileme* ihtiyacım vardı. Bir eşe, birkaç çocuğa, yaşlı ve kör bir köpeğe. En önemlisi, bir Maria'ya ihtiyacım vardı. Tarifler paylaşacak, bilgelik edecek ve beni anne sevgisinin dalgalarında boğacak birine. *Ben* ailesi olduğum için yanımdan ayrılıp kendi ailesinin yanına dönme-yecek birine.

Artık annem yoktu. Ama belki bir gün kayınvalidem olurdu.

* * *

Akşam yemeğinden sonra Tom bize yüksek katedral tavanları, yerden tavana kitap rafları ve yığınla deri eşyayla dolu bir yer olan "çalışma odasında" takılmayı önerdi. Burası bana bir centilmen kulübünü hatırlattı. Büfeden yükselen devasa bir televizyonu ve içkilerle dolu gerçek bir barı vardı. Ollie kahve ve tatlıya yardım etmesi için mutfağa çağrıldı (ki bunun benim hakkımda bilgi almak istedikleri anlamına geldiğini düşündüm), bu yüzden ben de Nettie ve Patrick ile centilmen kulübünde takıldım.

"Ee," dedi Patrick bardan. Bize bir çeşit kokteyl yapıyordu ama iki kadeh şarap içtiğim için aslında buna ihtiyacım yoktu. Fakat içkilerle uğraşmaktan o kadar mutlu görünüyordu ki ona söylemeye gönlüm el vermedi.

"Diana hakkında ne düşünüyorsun?"

"Patrick," diye uyardı Nettie.

"Ne var?" Ağzının kenarlarında bir gülümseme belirdi. "Bu tuzak soru değil."

Acıklı bir şekilde söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştım ama dürüst olmak gerekirse, pek bir şey yoktu. Diana akşam yemeğinin çoğunu ara sıra birinin daha fazla sebze isteyip istemediğini sorarak

geçirmişti. Sorduğum soruları geçiştirmiş ve Tom'la ilk buluşması hakkındaki küçük kıkırdaması dışında, bütün akşam sinir bozucu bir şekilde mesafesini korumuştur. Dürüst olmak gerekirse, Tom, Nettie ve Patrick olmasa, hiç de sosyal bir etkinlik gibi gelmezdi. Tek bildiğim, Diana'nın umduğum gibi olmadığıydı.

"Şey... Sanırım o..." Ağzımda birkaç kelime geveledim: "nazik, ilginç, kibar" gibi ama hiçbirisi doğru gelmedi ve samimiyetsiz olmak istemedim. Sonuçta, sadece ebeveynleri etkilemek için burada değildim. Ollie ile aramdaki her şey yolunda giderse, hayatımın geri kalanında Noelleri dönüşümlü olarak Nettie ve Patrick'le geçirecektim... Bu yüzden gerçekçi olmak önemliydi. Ancak gerçekten gerçekçi olmak için henüz çok erkendi. Aileyle kaynaşmak için politik olmak gerektiğini anlıyordum. Maksimum sonuç almak için desteğinizi ne zaman ve nereye vereceğinizi bilmeniz gerekirdi. Annemin her zaman dediği gibi yapmaya ve söyleyecek doğru bir şey bulmaya karar verdim.

"Bence harika bir aşçı."

Patrick biraz fazla içten güldü. Nettie ona kin dolu gözlerle baktı.

"Hadi ama Net!" dedi Patrick onu dürterek. "Dinle, daha kötüsü de olabilirdi. En azından Tom'umuz var, değil mi?"

Bu yetersiz bir teselliydi. Potansiyel bir kayınvalidede ne istediğime dair kafamda çok saf bir resim vardı. Ama hiçbir kayın-peder, hatta Tom bile onun yerini tutamazdı. Öte yandan Patrick buz gibi kayınvalidesini çok da umursamadan kabullenmiş görünüyordu, oysa belli ki o da Diana'dan pek hoşlanmıyordu.

Nettie'nin Patrick'le biraz yalnız kalmak istediği hissine kapıldım ve Ollie de hâlâ gelmediği için "Şey," dedim. "Tatlının nasıl gittiğine bakayım."

Çift kapıdan geçip geniş bir mutfığa açılan büyük odaya girdim. Devasa mutfağın ortasında büyük bir granit ada vardı. Ollie ve Diana sırtları bana dönük vaziyette adanın önünde duruyorlar ve peynir tabağına yiyecekleri yerleştiriyorlardı.

"Benim ne düşündüğümün bir önemi yok," dedi Diana.

“Benim için önemli,” dedi Ollie.

“Önemli olmamalı.” Diana, kelimelerini bir kütüphaneci veya piyano öğretmeni gibi, net ve düzgün bir şekilde, en ufak bir şüphe duymadan telaffuz ediyordu. Kapıda durdum.

“Ondan *hoşlanmadığını* mı söylüyorsun?”

Diana çok uzun süre duraksadı. “Ne düşündüğümün bir önemi olmadığını söylüyorum.”

Geri çekilip görüş alanından çıktım ve köşeye sığındım. Sanki yumruk yemiş gibi hissettim. Onca endişem arasında – onun istediğim gibi bir kayınvalide olmaması, beklentilerimi karşılamaması– narsistçe bir şekilde, onun beni sevmeyeceği hiç aklıma gelmemiştir.

“Ciddi misin, anne? Bana Lucy hakkında ne düşündüğünü söylemeyecek misin?”

“Ah, Ollie!” Sinek kovalar gibi elini salladığını hayal ettim. “Bence *iyi* biri.”

İyi. Bunu hazmetmek için bir an durdum. *İyi* biriydim.

İyi olmanın güzel bir yanını aradım ama bulamadım. *İyi* olarak anılmak, kıyafetinizin sizi şişman göstermediğinin söylenmesi gibidir. *İyi* olarak anılmak, gıda zehirlenmesi yaşatmayan bayat bir sandviç olmak gibidir. *İyi* olarak anılmak, istenmeyen ama genel anlamda çok da kötü olmayan bir gelin olmak gibidir.

“Demek buradasın, Lucy!”

Arkamı döndüm. Tom koridorun girişinde ıslık ıslık parlıyordu. “Gel de tatlı için şarap seçmeme yardım et. Hangisini seçeceğimi asla bilemiyorum.”

“Ah, ben şaraptan pek anlamam...”

Ama Tom beni şaşırtıcı bir şarap yelpazesinin bulunduğu bir mahzene doğru sürüklemeye başlamıştı bile. Tatlı için şarap tadımı yapıyormuş gibi davranarak gözlerimi kırıştırdım ve göz yaşlarımı gizlediği için karanlığa minnettar oldum.

Bana göre *iyi* olmak, ölü olmak gibi bir şeydi.

LUCY

Günümüz...

Polis mutfağımdaydı. Erkek polis Simon, nerede olduğunu sormadan kupaları, çay poşetlerini ve sütü bulmuş, şimdi bana bir fincan çay hazırlıyordu. Yanındaki kadın polis Stella, bulaşık makinesini plastik tabaklarla dolduruyor ve hamburger ekmeklerinin ve ketçabın artıklarını çöpe döküyordu.

Ollie koridorda, Nettie ile telefondaydı. Emin olmadığını... Bildiği her şeyi anlattığını... *Bilmediğini söylediğini!* Nettie'nin gelip polisle bizzat konuşması gerektiğini açıkladığını duydum.

Diana'dan bahsediyor, diye hatırlattım kendime. Diana öldü. Hiç anlaşılamadığımız gerçeği bu durum karşısında kayboldu ya da en azından biraz olsun yumuşadı ve kendimi derin bir hüznle sarsılmış buldum. (Sanki Diana'nın ölümü onu daha yüksek, neredeyse asil bir konuma yükseltmiş gibiydi.) Birden geçmiş sorunlarımız önemsiz, hatta anlamsız geldi. Sonuçta, hiç kimse kayınvalidesiyle iyi geçinemezdi, değil mi? Hiç kimse! Mesela arkadaşım Emily'in kayınvalidesi, Poppy'nin laktoz intoleransı olduğuna inanmayı reddediyordu: "*Ne saçmalık, bizim zamanımızda bu 'intolerans' denen şey yoktu,*" diyordu. Jane'nin kayınvalidesi, özellikle Henry'ye bir kutu bebek bezi alma zahmetine girdikten sonra, neden tek kullanımlık bebek bezi kullandığını anlamıyordu. Sasha'nın kayınvalidesi, ona sürekli alacağı

mirastan bahsediyor ve Sasha'nın ne kadar şanslı olduğunu hatırlatıyordu. Danielle'in kayınvalidesi yerli yersiz nasihat veriyordu, Kena'nınki ise tam bir müdahaleciydi. Sara, kayınvalidesine hayran olan tek kişiydi ve bunun nedeninin Marg'ın haftada iki gün Sara'nın çocuklarına bakması, aynı zamanda ailenin çamaşırlarını yıkaması, ütü yapması ve dondurucuya koymak için ev yapımı yemekler hazırlaması olduğunu düşünüyordum. (Marg, bizim kırk yılda bir bulunan kayınvalide dediğimiz türden bir kadındı.)

Çocuklar nihayet yattı. Ne yazık ki, polis Diana'dan bahsettikten hemen sonra, çocuklar ortaya çıkıp ilgimizi istediler, bu yüzden Simon ve Stella çocuklar doyurulup yatana kadar nazikçe etrafta kalmayı teklif ettiler. (Hatta Simon çocuklar yemek yerken hamburgerleri servis edip onlarla sohbet edecek kadar ileri gitmişti!) Ayrıntıları beklemek cehennem gibiydi ama başka çare yoktu. Yatma vakti geldiğinde Ollie'nin Edie'yi (üçünün arasında yatırması en kolay olanıydı, zira sadece oyuncak kuzusu, *Twinkle Twinkle* şarkısı ve emziği yetiyordu) almasına izin verdim çünkü sonuçta annesi yeni ölmüştü. Diğer ikisini ben aldım, anlaşılan polisin evimize bir sebeple geldiğini sonunda anlamışlardı. Şaşkın bir hâlde onlara çalıntı bir bisiklet hakkında bize soru sormaya geldiklerini söyledim.

"Kimin bisikleti?" diye sordu Archie, örtüleri üstüne örtüp onu da örtülerle birlikte yatağa bastırmaya çalışırken. "Benimki değil, değil mi?"

"Hayır, seninki değil." Tekrar ayağa fırladı.

"Harriet'inki mi?" Onu tekrar yatırdım. "Muhtemelen bir yere atmıştır ve çalınmış gibi davranıyordur. Yeni bir tane istiyordur. Eğer ona yenisi alınırsa ben de isterim."

"Kimseye yeni bisiklet alınmıyor."

Bana şüpheyle baktı ama sırtüstü pozisyonda yatmaya devam etti. Alnını öpmek üzereyken, *fırlayıp* bir anda ayağa kalktı.

"Bisikleti *benim* çaldığımı mı düşünüyorlar?"

"Hayır, Archie."

Harriet'a hiçbir koşulda yeni bir bisiklet alınmayacağına onu ikna etmeyi başardıktan sonra sakinleşti.

Harriet'in endişeleri biraz farklıydı. Onu örtünün altına sokarken yanımda kıpırdanıp kıvrandı. "Polis neden bizim bile olmayan bir bisiklet için *evimize* gelsin ki?"

"Şey... Yerini bilebileceğimizi düşünüyorlar."

"Neden böyle düşünsünler ki?" Sabit duran mavi gözlerinde bilgiç bir ifade vardı. Harriet bu bilgiç bakışıyla sık sık beni hazzırlıksız yakalardı. "Belki de," dedi, daha ben cevap bile veremeden, "sadece bir bisiklet için burada olduklarını *söylüyorlar* ama aslında başka bir şey hakkında bilgi topluyorlardır?"

Harriet geçen hafta sonu bir pijama partisinde *Spy Kids* izlemişti. Tüm *bu bilgi toplama* laflarının sorumlusunun o olduğundan şüphelendim. Ama kim bilir? Harriet her zaman algıları açık bir çocuk olmuştu. Dört yaşında birine göre fazla akıllıydı.

"Bunu öğrenmenin tek bir yolu var," dedim ona. "Onlarla konuşur ve yarın sana haber veririm. Sen şimdi biraz uyu."

Yavaşça başını salladı ve örtünün altına girdi ama hiç uykusu yoktu. Aslında biraz sarsılmış görünüyordu. Büyükannesinin öldüğünü bile bilmediği düşünülduğünde, bu tuhaftı.

Ollie elinde telefonla koridordan çıkınca başımı kaldırdım. Mutfak sandalyesine sertçe oturdu ve ben de bar taburemden inerek yanına, masaya oturdum. "Nettie nasıldı?" diye sordum.

Ollie dirseklerini masaya, alnını sol eline dayadı. "Geliyor."

"Nettie mi?"

"Ve Patrick."

İçimde uyanan ufak panik dalgasını görmezden gelerek derin bir nefes aldım.

Aman Tanrım! Patrick ve Nettie *elbette* geliyorlardı. Nettie'nin annesi yeni ölmüştü. Zorla da olsa bir araya gelmemiz iyi bir şeydi. Nettie'nin bize ulaşmasını haftalardır istemiyordum mu?

Simon çay fincanımı mutfak masasına getirdi, Stella'yla birlikte sandalyeleri çekip oturdular. Hepimiz toparlandık. Çocuklar uyanırken takındığımız tüm o gayriresmî tavırlar ortadan kalktı ve işe koyulmaya hazırlandık.

"Ee?" diye sordu Ollie.

“Hemen konuya gireceğim,” dedi Simon. “Henüz tüm bilgilere sahip değiliz; ölüm nedeni hâlâ araştırılıyor. Bildiğimiz şey, bir komşunun bugün öğleden sonra saat beşi biraz geçte polise haber vererek annenizin hareketsiz bedenini pencereden gördüğünü bildirmesi. Polis içeri girdiğinde annenizin birkaç saat önce ölmüş olduğunu anlamış.”

“Evet ama *sebebi* neymiş?” Ollie sesindeki hüsrancı gizleyemedi. Uzanıp elimi elinin üzerine koydum.

“Otopsi sonuçlanana kadar kesin olarak bilemeyiz,” dedi Simon. “Ama annenizin kendi canına kıymış olabileceğini gösteren bazı malzemeler ve bir mektup bulundu.”

Ardından gelen sessizlikte her şeyin farkına varmıştım; polis memurunun şakaklarındaki hafif yağmur ya da ter parıltısı, perdeyle pencere arasına sıkışan sinek, kafamın içinde çılgınca dolaşan kan gibi.

“Şok yaşadığının farkındayım,” dedi Stella.

“Evet,” dedim.

Dikkatimi garip bir şekilde kıpırdamadan duran Ollie’ye verdim. Kolumu doladım ve hızlı, ritmik daireler çizerek sırtını ovuşturdum, tıpkı çocuklar düşüp kendilerini yaraladıklarında yaptığım gibi. Yine de kıpırdamadı.

“Emin misiniz?” diye sordu sonunda. “Annemin...”

“Bulduğumuz not ne yapmaya karar verdiği konusunda oldukça açıktı. Ve... Malzemeler önceden satın alınmış olmalı ki bu da yaptığı şeyin anlık bir karar olmadığını gösteriyor.”

Ollie aniden ayağa kalktı ve volta atmaya başladı. Sonra birden durdu.

“Ne malzemesi buldunuz?”

“Maalesef şu anda bunu size söyleme yetkimiz yok. Adli tıp intihar olduğuna karar verene kadar, olası bir cinayet olarak ele almak zorundayız...”

Olası bir? Ollie’nin ağzı açık kaldı ama cümlesini bitiremedi.

“Bu, ikinci bir emre kadar göz ardı edemeyeceğimiz bir konu. Duymak zor, anlıyorum.” Simon’ın tavrı yetkin ve profesyonel

de olsa onu ciddiye almam zordu. O kadar gençti ki. O genç, kırıksız suratıyla ne kadarını anlayabilirdi?

“Annenizin kendi canına kıymak istemesinin bir sebebi olabilir mi?” diye sordu Stella. Dikkatini Ollie’ye vermişti ama bakışları ara sıra sanki gizlice bana kayıyordu. “Belki de depresyondaydı? Zihinsel ya da fiziksel bir rahatsızlığı var mıydı?”

“Meme kanseriydi,” dedi Ollie. “Ama kendi canına kıymazdı. Buna inanmam çok zor.”

Ollie başını ellerinin arasına aldı. Ama biraz sonra, ön camdan süzen ışık huzmelerini fark edip tekrar yukarı baktı. Patrick’in arabası garaj yoluna giriyordu.

“Geldiler,” dedim gereksiz yere.

“Hadi,” dedi Stella.

Ollie ve ben kapıya doğru yürüdük. Patrick sürücü koltuğundan indi. Upuzun boyuyla araçtan yüksekti. Nettie için kapıyı açmak üzere arabanın etrafından dolaştı ama Nettie’nin ortaya çıkması uzun sürdü. Sonunda çıktığında, şok oldum. Yüzü ve gözleri çökmüştü. Onu görmeyeli sadece birkaç hafta olmuştu ama bu süre içinde çok kilo vermiş olmalıydı.

“Nettie,” dedim merdivenleri çıkarken. “Çok... Üzgünüm.”

“Teşekkür ederim.”

Bakışları yerde olduğu için Ollie ona sarıldığında hazırlıksız yakalandı. Belki de şaşkınlıktan, Ollie’nin ona sarılmasına izin verdi. Birkaç adım geride bekleyen Patrick beni başıyla selamladı.

Arkamı dönüp eve girdim.

İçeride Simon ve Stella kupaları topluyor ve kısık sesle konuşuyorlardı. Banyoya süzüldüm. Banyo oyuncakları yerlere saçılmış ve çocukların diş fırçaları aynanın önüne sıralanmıştı, dişlerini fırçalamayı unuttuğumuz için fırçaların üzerinde hâlâ diş macunu vardı. Onları durulayıp plastik kaba geri koydum. Sonra lavabonun altındaki dolabı açıp eski, sarı bir havlu aldım. O kadar yıpranmıştı ki eski bir havluya ihtiyaç duyulacak zamanlar için saklıyordum; yerleri silmek, ayakkabı boyamak veya kusmuk temizlemek için... Ollie elbette, eski havlu kavramını

anlamıyor ve misafirlerimiz geldiğinde hep bu havluyu seçmeyi başarıyordu. Ama tabii ki tüm bunlar önemsizdi çünkü Diana ölmüştü.

“Lucy?” diye seslendi Ollie yan odadan. “Lucy? Neredesin?”

“Bir dakika,” dedim ve kimse ağladığımı duymasın diye sarı havluyu yüzüme bastırdım.

DIANA

Geçmiş

"Ah doğru," dedi Jan. "Dün gece yeni kız arkadaşıyla tanıştın, değil mi? Nasıl geçti?"

Kathy, Liz, Jan ve ben, Baths'ın güvertesindeydik, arkamızda mavi-yeşil bir cam panel vardı. Bir deniz ürünleri tabağı, bir kâse patates kızartması ve bir şişe Bollinger sipariş ettik. Tüm bu olay hem son derece hoş hem de korkunç derecede gösterişliydi. Jan'ın sağ omzunun üzerinden uçan bir martı, patates kızartmasını ilgiyle izliyordu.

Güneşi engellemek için elimi kaldırdım ve kızların hepsinin bana dikkatle baktığını fark ettim.

"Evet, anlatsana Diana," dedi Kathy.

Kızlar öne eğilince ilgi odağı olmanın verdiği o utancı hissettim. Aynı zamanda öfkelen dim. Bu arkadaş grubundan (Tom'un arkadaşlarının eşlerinden) keyif almamın sebeplerinden biri de genellikle kendi işleriyle çok fazla ilgilenip benimkiyle ilgilenmemeleri ydi ve eğer *nefret ettiğimi* bir şey varsa, o da insanların benim işlerimi bilmesiydi.

"Evet, Lucy ile tanıştım," dedim belirsiz bir şekilde. "İyi ydi."

İçeğimi yudumladım. Ayın ilk çarşambası ydı, yani Brighton Baths'teki olağan buluşmamızdaydık. Bir zamanlar buluşmalarımız güya bir kitap kulübü etkinliğı ydi ve ben bu fikre olduk-

ça meraklıydım. Önerdiğim ilk kitap Clementine Churchill'in biyografisiydi ve Baths'e bir tartışma konusu listesi hazırlayıp gelmiştim ancak kimsenin o lanet şeyi okumadığını görmüştüm. Toplantının sonunda kimse başka bir kitap önermemişi ve o zamandan beri Jan bu etkinliğimize *içki kulübü* demeye başladı.

"İyi mi?" diye ıslık çaldı Jan. "Aman Tanrım!"

"Neden 'Aman Tanrım'?" diye sordum. "İyi dememin nesi var?"

"Hafif övgüyle lanetlemek demektir," diye mırıldandı Liz.

"*İyi* ile başlayan hiçbir şeyden güzel bir sonuç çıkmaz," diye onayladı Kathy.

Anlamıyordum. Bana kalırsa, *iyi*, evladın yeni kız arkadaşı için uygun bir onay mührüydü. Başka ne diyebilirdim ki? *Sevmek* çok güçlü bir kelimeydi ve birlikte geçirdiğimiz basit bir akşamdan sonra *beğenmek* bile abartı olurdu. Tanrı korusun, oğlunun yeni kız arkadaşına yaltaklanan, en iyi arkadaşı olmaya çalışan, birlikte alışverişe ve spaya gitmek için yalvaran o baskıcı kadınlardan biri olamazdım. Bana göre, eğer Lucy oğlumu seviyor ve oğlum da onu seviyorsa, bu *iyiydi*. Kesinlikle *iyi*.

"Hadi ama Diana'dan bahsediyoruz," dedi Kathy ve buz kovaşından şampanya şişesini alıp içinin boş olduğunu gördü. Garsona bir tane daha getirmesini işaret etti. "*İyi* aslında çok büyük bir övgü."

Herkes kıkırdayınca şaşırdım. *İyi* demek ne sorun vardı ki? Yeni arkadaşların sorunu da buydu. Kabul ediyorum, yeni kelimesi biraz abartılı olmuştu çünkü Jan, Kathy ve Liz'le otuz yıldır arkadaşım ama ömrünüz boyunca tanıdığınız ve hiçbir şeyi açıklamak zorunda kalmadığınız arkadaşlar gibisi yoktu. Cynthia olsa *iyi* derken ne demek istediğimi anlardı. Bugün bile Cynth'i çok özlüyordum.

"Onu zorladın mı?" diye sordur Kathy. "Sevgili oğlun için niyetini sordun mu?"

Neden herkes benim düşüncelerimi bu kadar önemsiyordu? Asıl önemli olan Ollie'nin fikri değil miydi? Sonuçta büyük resme bakıldığında, kız hakkında ne düşündüğüm büyük ölçüde

önemsizdi. Bana sorarsanız bazı ebeveynler (benimkiler olan Maureen ve Walter da dahil) kendi fikirlerini biraz fazla önemsiyordu. Katolik olarak büyümüştüm ve annem mahallemizdeki herkesin, özellikle de kendi çocuğunun ne yaptığını yakından takip ederdi. Uzun zaman önce annem gibi olmayacağıma söz vermiştim. Ve gerçekten de olmayacaktım.

"Hoşuna gitti mi?" diye sordu Jan. "Yoksa dehşete mi düştün?"

"Hiçbiri," diye cevap verdim çünkü Lucy tam da beklediğim gibiydi: güzel, nevrotik, etkilemek için yanıp tutuşan biri. Tam Ollie'nin tipi. Zeki, çekici ve biraz da tuhaf doğmuştu; hayatını önce ailesi, sonra da erkekler tarafından hayranlıkla karşılanarak geçirmiş biriydi. Öğretmeninin gözdesi, okul başkanı, spor şampiyonu olan biri. Onun gibi kızlar için her şey kolaydı. Bu hâli beni rahatsız etmese ve onun için mutlu olmak istesem de kendileri için her şeyin kolay olmadığı çok fazla kız görmüştüm.

"Oğlun için yeterince iyi değil mi?" diye sordu Jan bilmiş bilmiş.

"Kimse değildir," diye onayladı Liz, tuhaf bir şekilde çünkü oğlu yoktu.

"Bilmiyorum," dedi Kathy. "Biri Freddie'yi benden alsın diye ona *para bile verirdim*. Bir gün benimle yaşamak isteyecek ve işini bırakıp kışının üstüne oturarak bütün gün reality şovları izleyip kendine 'bakıcı' diyecek diye korkuyorum. Bir gelin için *her şeyimi* veririm. Yaşlanıp saçlarım ağardığında çenemdeki tüyleri yolacak ve rujumu sürececek biri için. Oğullar bu tür şeylerde beceriksizdir."

Birkaç patates kızartması atıştırıp kendi aralarında tartışmalarını umdum. Sonuç olarak, aileye yeni bir eş katıldığında uyum sağlamak için biraz zaman gerekirdi. Farklı değerleri, farklı geçmişleri, farklı görüşleri olurdu. Her şey harika bir şekilde sonuçlanabilirdi ama elbette sonuçlanmayabilirdi de. Patrick birkaç yıldır bizimleydi ve ben ondan pek memnun olmasam da uyum sağlamıştık. Lucy kalırsa onunla da aynısının olacağından şüphem yoktu. Yine de biraz hazırlıklı olmak doğaldı. Bir değişim başlıyordu, elbette bir süre tetikte olacaktık.

"Sence o para avcısı mı?" Jan elini koluma koydu ve yorumları biraz daha uğursuz ve heyecan verici hâle getirdi.

"Hayır."

Kızlar hayal kırıklıklarını gizleyemedi. "Öyleyse yeni bir Patrick değil?"

Cevap vermedim. Patrick'in küçük muhasebe işiyle ilgili kendi fikirlerim vardı. Bence işini, sorunlarının üstesinden gelmek için yüklü bir miras bekleyen birinin coşkusuyla yürütüyordu. Bu beni ilgilendirmezdi ve kesinlikle Jan'ı da ilgilendirmezdi. Ayrıca çalışma ahlakı ne olursa olsun, Patrick aileden biriydi ve Nettie onu çok seviyordu. Bu yüzden ona sadık olmalıydım.

"Önemli olan tek şey Ollie'yi mutlu etmesi," dedi Kathy uzun bir sessizlikten sonra ve herkes onaylarcasına mırıldandı. Ben hariç herkes.

Bana sorarsanız, herkes çocuklarının mutluluğuyla biraz fazla ilgileniyordu. Herhangi birine çocukları için ne dilediklerini sorsanız, hepsi mutlu olmalarını ister. Mutlu! Topluma katkıda bulunan, empatik üyeler değil. Alçakgönüllü, bilge ve hoşgörülü değil. Zorluklara karşı güçlü veya talihsizliklere karşı minnettar değil. Ben ise çocuklarım için her zaman zorluk istemiştim. Gerçek, dürüst zorluklar. Onları empati sahibi ve bilge yapacak büyüklükte zorluklar. Her gün uğraştığım hamile mülteci kızları ele alalım: Hayal bile edilemeyecek zorluklar yaşamışlardı ve şimdi burada çok çalışıyorlar, katkıda bulunuyorlar ve minnet duyuyorlardı.

Çocuklarınız için daha ne isteyebilirdiniz ki?

* * *

Nişan beklediğimden daha hızlı, bir yıl içinde gerçekleşti. Ollie bir akşam yemeğinde, iki yaşındayken bahçeden ölü bir kuş getirdiğinde takındığı o gururlu gülümsemeyle nişanı duyurdu. Tom elbette, haberi duyunca neredeyse sevinçten delirdi, hatta bir ara gerçekten gözyaşlarına boğuldu. Tanrı aşkına! Bu beş ay önceydi. Asıl iş olan düğün planlaması henüz başlamamıştı bile.

“Anne, baba? Hazır mısınız?”

Lucy’nin babası Peter’in yanında, XV Louis tarzı döşeme-
li koltuklarda, allık rengi kadife bir perdeye doğru eğilmiş bir
şekilde oturuyordum. Lucy ara sıra perdenin arkasından çıkıp
sahnede duruyor ve satış danışmanı Rhonda telaşa etrafında
koşturuyordu. Dürüst olmak gerekirse, bu durum birçok neden-
den dolayı acı vericiydi, özellikle de Rhonda’ya Lucy’nin annesi
olmadığımı iki kez belirtmeme ve kesinlikle *onun da* annesi ol-
mamama rağmen bize “anne ve baba” diye hitap etmeye devam
etmesi yüzünden.

“Hazırız,” diye cevap verdik aynı anda.

Annemi böyle bir yere davet etseydim neler söyleyeceğini
düşündüm. *Ne saçmalık! Gelinliğini ben yaparım, kiliseden Ida ve
Norma da yardım eder. Ida, yeğeni Mary’nin gelinliği için çok gü-
zel küçük rozetler yaptı, onları görmeliydin! Elbette, zavalılığım bü-
yük güne kadar beli kalınlaştığı için onları çıkarmak zorunda kaldı.
Herkesin diline düştü bilirsin...”*

Lucy bugün beni davet ettiğinde şaşırdığımı itiraf etmeliyim.
Görünüşe göre nedimesinin kızı bu sabah parkta düşüp kolunu
kırmış ve şu anda çocuk hastanesinde ameliyat olmayı bekliyor-
du ve Lucy de bir kadın görüşü istiyordu. Aslında oldukça alı-
şılmadık küçük bir gruptu, Lucy’nin babası da oradaydı ancak
Lucy bu konuda kararlıydı. “On üç yaşımdan beri hem annem
hem de babam oldu, bence buradaki yerini fazlasıyla hak etti.”

Haklı olduğunu düşünsem de fikrimi söylemeye cesa-
ret edemedim. Bu tür konularda anneler söz sahibi olmalıydı.
Kayıinvalidelerse bej giyip susmalıydı.

Komik olan şu ki, Lucy beni utanarak çağırmıştı. “Eminim
çok meşgulsünüzdür ama müsait olup da gelebilerseniz çok se-
vinirim.”

Kaderin cilvesine bakın ki meşgul değildim ve hiçbir zaman
uydurma bahaneler üretmekte iyi olmamıştım. Nettie de davet
edilmişti ama gelemeyeceği için çok üzülmesine neden olacak
bir doktor randevusu vardı.

“İşte geliyor!” diye haykırdı Rhonda, kadife perdeyi hızla açıp Lucy’yi sahneye tıpkı bir öncekine benzeyen askısız ve kabarıktaklı bir gelinlikle çıkarırken. Barbie’nin bir çocuğun doğum günü pastasına basılmış hâli gibiydi. Rhonda onu gülünç bir dönüş yapmaya zorladı.

“Beğendiniz mi?” diye sordu Lucy utangaç bir şekilde.

Peter’ın tahmin edilebileceği gibi gözleri doldu. Tüvit ceke-tinden yumuşak beyaz sakalına ve deri bağcıklı ayakkabılarına kadar tipik bir ihtiyar profesördü. Ayağa kalktı. Cebinden bir mendil çıkarıp gözlerine bastırdı.

“Sanırım bunu onay olarak kabul edebiliriz,” dedi Rhonda heyecanla. “Peki, sen ne düşünüyorsun anne?”

Herkes bana baktı.

Tek düşünebildiğim, her şeyin aşırı derecede şımartıcı oldu-ğuydu. Gelinlik, allık rengi perdeler, XV Louis sandalyeler. Ama ne demem gerekiyordu?

“Çok güzel görünmüyor mu?” diye sordu Rhonda.

Lucy kesinlikle güzel bir kızdı ama onunla ilgili en ilginç şey-lerden birinin sıra dışı tarzı olduğunu fark ettim. Çarpışan de-senler; renk patlamaları, her yerdeki pullar. Bugün gelinlik ma-ğazasına geldiğinde kocaman, geniş kenarlı bir hasır şapka ile takunya giymişti. *Takunya!* Bana sorarsanız biraz abartılıydı ama kızın bir duruşu olduğunu inkâr edemezsiniz. Ancak bu gelin-likle çok sıradan görünüyordu. Klasik, sıradan bir gelin gibi.

“Şey, bence bu...”

“Ne düşünüyorsun, Lucy?” dedi Peter, mendilinin arkasın-dan çıkarak. “Sen beğendin mi?”

Lucy’nin yüzünde temkinli bir gülümseme belirdi. “Beğendim.”

Bunun üzerine Rhonda arka odaya koştu, Lucy’nin başına iliştirdiği bir duvak ve elinde tutması için plastik bir gül buke-tiyle geri döndü. Bu öyle bir satış stratejisiydi ki kendimi ona dik dik bakarken buldum. Elbette satış yapmakta yanlış bir şey yoktu, insanın geçimini sağlaması gerekiyordu. Ama bu bir şekilde uygunsuz ve zorlayıcı geldi.

Peter boğazını temizledi. "Tamam, Rhonda. Borcumuz nedir?"

Rhonda bilgisayarının başına geçti ve mantıksız bir süre boyunca tuşlara bastı. Anlaşılan gelinlik mağazalarında fiyat belirlemek inanılmaz derecede karmaşıktı. Dönüp saten kaplı gelin ayakkabılarına bakıyormuş gibi yaptım. Hem gelinliğin hem de düğünün parasını Peter ödüyordu ve yarısını ödeme teklifimizi reddetmişti. Tahmin edilebileceği gibi dehşete düşen Tom, ben Peter'ın bunu aşağılayıcı bulabileceği konusunda onu ikna edene kadar fikrini değiştirmesi için adama *yalvarmıştı*. Ayrıca, Lucy ve Ollie çok sade bir düğün planlıyorlardı ve bu da beni rahatlatıyordu, bu yüzden Peter'ın gücünün yeteceğinden emindim. Ta ki Rhonda'nın yepyeni bir aile arabası alabilecek kadar bir fiyat fısıldadığını duyana kadar.

Peter'ın yüzü bembeyaz oldu.

"Aman Tanrım," dedi Lucy. "Gerçekten mi?"

Rhonda ciddiyetle başını salladı. "Bunlar gerçek Swarovski kristalleri. Ve bu bir balo kıyafeti, yani çok fazla kumaş var."

"Başka bir şey deneyeceğim," dedi Lucy hemen. "Hazır bir şey veya bir numune..."

Bir düğün dergisi alıp dikkatle ona odaklandım. Kayınvalidelerin bu tür şeylere davet edilmemesinin nedeni *buydu*. Peter, benim buna şahit olmamla inanılmaz derecede mahcup ve köşeye sıkışmış hissedecekti. Tom burada olsaydı çoktan ayağa kalkmış, siyah Amex kartını uzatıyor ve Rhonda'yı almaya zorluyor olurdu. Benim tarzımsa Lucy'ye, bir evin peşinatı kadar olmayan, mükemmel güzellikte bir gelinlik bulabileceğini ima etmek olurdu.

Bugün erken saatlerde evinde ziyaret ettiğim Amina'yı düşündüm. Üç ay önce Sudan'dan ikizlere hamile olarak gelmişti ve beş yaşından küçük üç çocuğu daha vardı. Bu sabah ona çok kullanılmış çift kişilik bir bebek arabası götürmüştüm. Gözyaşlarına boğularak Allah'tan beni ve ailemi kutsamasını diledi. En küçük iki çocuğunu süpermarkete götürmek için kullanacağını çünkü iki ve üç yaşındaki çocuklarının yürümek zorunda kaldıkları için minik bacaklarının çok yorulduğunu söyledi. Bazı günler, bana bir kilometreyi bir saatte yürüdüklerini anlattı.

“Gerçekten istediğin bu mu?” dedi Peter.

“Baba... Emin misin? Çok para.”

“Benim sadece bir kızım var,” dedi adam. “Ve sen sadece bir kez gelin olacaksın.”

“Duvak da isteyecek misin?” dedi Rhonda, etrafında dönen bir akbaba gibi. “Sadece soruyorum çünkü stoklarımızda kalan son duvak bu. Sana yüzde on indirim yapabilirim,” dedi ve tekrar bilgisayarına tıklamaya başladı. Bir iki dakika sonra gözlerini yaşartan bir bedel açıkladı.

“Hayır, duvağa ihtiyacım yok,” dedi Lucy.

“Ama duvak gerçekten de görünümü tamamlıyor, değil mi anne?” dedi Rhonda, beni kendi çirkin planına çekerek. “Ve kızın için mükemmel bir düğün yapmak söz konusu olduğunda bu küçük bir bedel sayılır, değil mi?”

Rhonda, zihnimde yeni bir kötülük seviyesine ulaştı. Zavallı bir babayı, karşılayamayacağı bir duvak almaya zorluyordu. Beni kendi safına katılıp adama karşı birlik olmaya teşvik ediyordu. O gülünç derecede pahalı dantel parçasını almamasının, kızını sevmediği veya ona mükemmel bir düğün yapmak istemediği anlamına geldiğini ima ediyordu. Bana kalsa, kadını sokağa atıp kırbaçlatırdım.

“Açıkçası, kraliyet ailesi dışında hiç kimsenin bu fiyatı küçük bir bedel olarak göreceğini sanmıyorum,” dedim ona. “Bu resmen güpegündüz soygun yapmak ve sen kendinden utanmalısın. Geceleri nasıl uyuyorsun bilmiyorum.”

Peter ve Lucy bana bakmak için döndüler. Rhonda ise dünyanın ona karşı olduğunu ve hiçbir şeyin onun suçu olmadığını düşünen bir gencin somurtkan, kızarmış yüz ifadesini takındı.

“Ve bir şey daha,” dedim, artık herkesin dikkatini çektiğim için. “Defalarca belirttiğim gibi ben Lucy’nin annesi değilim.” Ellerimi kucağımda kavuşturdum. “Ben onun *kayınvalidesiyim*...”

LUCY

Günümüz

“Çay isteyen var mı?” diye sordum.

Kimse cevap vermedi ama ben yine de su ısıtıcısını çalıştırmak için mutfığa gittim. Düşüncelerim oradan oraya savruluyordu. Diana ölmüştü. Zihinsel olarak bunu anlıyordum ama nedense doğru gelmiyordu. Bu tuhaf uyuşukluk hissi tanıdık geliyor, bana kendi annemin ölümünden sonra haftanın hangi günü ve hangi saati olduğunu bilmeden sersem sersem dolaştığım günleri hatırlatıyordu. Acı günler sonra vurmuştu; hızlı ve sertti, sanki bir sapanla üzerime fırlatılmış gibi... Annemin cenazesinde acının ağırlığı altında ezilmiştim, o kadar çok ağlamıştım ki zavallı babam ne yapacağını bilememişti

Yüksek bir raftan kupaları alıp tezgâhın üzerine dizdim. Pencerenin ötesindeki gökyüzü simsiyahtı. Patrick, Nettie ve Ollie oturma odasında, mobilyaların üzerine yayılmış, farklı yönlere bakıyorlardı. Patrick ve Nettie’nin gitmek istedikleri hissine kapılıyordum ama gitmemeleri gerektiğini düşünüyorlardı, sanki gitmeleri Diana’ya karşı küçümseyici bir tavır olarak algılanabilmiş gibi. Ne de olsa böyle anlar ailenin bir arada olması gereken anlardı.

Simon ve Stella bir saatten uzun süre önce gitmişler, geride iki parlak kartvizit ve ciddi bir ortam bırakmışlardı. O zamandan

beri Nettie, Ollie ile ilk kucaklaşmasını yeniden düşünmüş gibi, aynı odada olmasına rağmen ondan olabildiğince uzağa kurulmuştu. Patrick hemen yanında oturuyor, samimi ama duygusuz bir şekilde bacağını okşuyordu. Nettie'nin gözyaşları durmuyor, gözleri sürekli doluyor ve yaşlar boşalıyordu.

Ollie şaşırtıcı derecede kuru gözlerle bakıyor, şaşkınlığın ve sinirin imkânsız bir karışımı gibi görünüyordu. Her ne düşünüyorsa, dönüşümlü olarak başını önce *hayır*, sonra *evet* anlamında sallıyordu. Aslında ben de tam olarak aynı şeyi hissediyorum. *Hayır, Diana ölmüş olamaz, ardından evet, öldü ve bu dünyadaki en kötü şey değil.* Sonuçta, Diana'dan hoşlanmadığımı hiç gizlememiştim. İlişkimiz inişli çıkışlıydı. Hatta bir ara *şiddete* bile dönüşmüştü. Acaba polis Diana'nın ölümünü araştırırken bunu keşfeder mi diye merak ettim.

"Misafir çayımı" yudumlarken (papatyanın Nettie'ye iyi geleceği hissine kapıldım), Tom'un öldüğü günü düşünmeden edemedim. Hepimiz sabahın ortasında, evden ve işten çağrılmış ve onunla vedalaşmaya gelmiştik ama Tom akşamdan gece yarısına kadar diremişti. Bu çağrıyı ilk kez almıyorduk. Daha önce de iki kez ağlayarak veda konuşması yapmıştık ama Tom mücadeleye devam etmişti. Ancak doktorlar bu sefer son, demişlerdi. Görünüşe göre.

Yirmi dört saat sonra Tom dayanmaya devam ederken Ollie hemşireye, Tom'a "acısını dindirmek" için verebileceği bir şey olup olmadığını sormuştu.

Hemşire hiçbir şey olmadığını ve Tom'un ölmesinin birkaç gün sürebileceğini açıkladığında, Ollie bir yastığa uzanıp, "babasıyla birkaç dakika yalnız kalmak" istediğini söylemişti.

Herkes bitkin bir neşeyle hafifçe telaşlanmış, hatta Diana hemşireye oğlunun şaka yaptığının apaçık ortada olduğunu anlatırken hepimizi şaşırtarak gülümsemişti. Ama bugün şaka yapılabilecek bir şey yoktu. Her şey son derece kasvetliydi.

Çayı oturma odasına götürüp Nettie'ye bir kupa uzattım ama fark etmemiş gibiydi. Bir iki saniye sonra Patrick kupayı alıp sehpanın üzerine koydu.

“Galiba cenaze hakkında konuşmak için çok erken,” dedim. Çok erkendi ama artık sessizliğe dayanamıyordum. Hem başka ne hakkında konuşacaktık ki? Nettie boş televizyon ekranına, Ollie ayakkabılarına bakıyordu.

Sadece Patrick bana baktı ve hafifçe omuz silkti. “Sanırım bu cesedi ne zaman alacağımıza bağlı,” dedi.

Nettie gözle görülür şekilde kasıldı.

Ollie’nin oturduğu kanepenin koluna tünedim. “Ne zaman verecekler?”

“Sanırım önce otopsi yapılacak,” dedi Patrick. “Zaman alır.”

“Ama... Neden otopsi yapıyorlar?” diye sordu Nettie. Sanki yeni uyanmış gibi, yarı sersemlemiş bir hâlde etrafa baktı.

“Polis cinayet olarak değerlendirdiklerini söyledi,” diye açıkladı Ollie. Nettie’nin gözleri fal taşı gibi açıldı. Herkes göz teması kurmamamız gerektiğini unutmuş gibi görünüyordu, zira hepimiz birbirimize dikkatle bakıyorduk.

“Bunu bir cinayet olarak ele almaları *gerektiğini* söylediler,” dedi Patrick, “Aslında öyle olduğunu düşünmüyorlar. Bana oldukça açık geldi. Mektup... Malzemeler...”

“Sence ne tür malzemelerden bahsediyorlar?” dedi Ollie. Yüzünde şaşkın bir ifade vardı. “İp mi? Silah mı?”

“Ollie!” dedim.

Nettie o kadar solgunlaştı ki bayılacak gibiydi. Yan odada bir yerlerde, Ollie’nin telefonu çalmaya başladı. Bu kadar geç saatte iş ortağı Eamon arıyor olmalıydı. Ollie cevap vermek için kalkmayınca rahatlardım.

“Eğer cinayet olabileceğini düşünüyorlarsa,” dedi Nettie soru sorar gibi bakarak, “insanlarla konuşacaklar mı? Araştıracaklar mı?”

Patrick kucağına baktı. “Sanırım buna mecburlar.”

“Ama kimi araştıracaklar?” dedi Ollie. “Annemi kim öldürmek ister ki?”

Patrick, Ollie ve Nettie yavaşça dönüp teker teker bana baktılar. Bense gözlerimi indirip çay fincanıma baktım.

LUCY

Geçmiş

“Ödünç bir şeyim yok,” dedim nedimem Claire’e. Babamın yatak odasındaki koltukta, kucağında üç yaşındaki kızı Millie ile oturuyordu. Millie düğünde çiçekçi kız olacaktı. İki dakika öncesine kadar onu çok mutlu eden bir roldü bu. Ama sonra Claire onu dizlerinin arasına alıp fırçayı buklelerinden geçirirken Millie sanki binlerce tüyle gıdıklanıyormuş gibi kıvranıp durmaya başladı.

“Bırak onu,” dedim aynadaki yansımasına bakarak. “Saçları olduğu hâliyle çok güzel.”

“Nasıl ödünç bir şeyin olmaz?” diye bağırdı Claire, Millie’yi dizlerinin arasından çıkarıp fırçayı bırakırken.

“Bu senin *düğün günün*. Lafı açılmışken, yoksa *Kaçak Gelin* modunda mısın? Julia Roberts tarzında kaçabilmen için şu pencereyi açıp altına bir at mı getirmem gerekecek?”

“Hiç şansın yok,” dedim.

“Emin misin? Hızla kaçman için bekleyen bir kısrağ olabilir. Belki de kayıinvalidenden?”

Dişlerimde ruj lekesi var mı diye baktım. İtfaiye kırmızısı düğün günü için riskli bir renkti ama sanırım idare edebilirdim. “Belki de ne olur ne olmaz diye arabayı çalışır durumda tutmalısın.”

Arkadaşlarım ve ben, Diana ile olan ilişkimizi uzun uzadıya

konuşmuştuk. Bana *iyi* demesinden, gelinlik alışverişi yaparken annem olmadığında ısrar etmesine ve seçtiğim gelinliğin anlam-sız ve abartılı olduğunu ima etmesine kadar her şeyi anlatmış-tım. Kabul ediyorum, elbise konusunda haklıydı. Kendimi ge-linlik alışverişine kaptırdığımı biliyordum ama bunu yapmayan çok az gelin olurdu. En azından bunu kabul edecek kadar bü-yüktüm! Diana'nın gelinlik mağazasındaki öfke patlamasından sonra, babamı (satıcı kadının dehşetine rağmen) gelinlik hakkın-da düşünmek için zamana ihtiyacım olduğuna ikna etmiştim. Birkaç gün sürmüştü ama Diana'nın haklı olduğunu fark etmiş-tim, gelinlik gülünç derecede pahalıydı: hatta dediği gibi, bu güpegündüz soygundu. Ve birkaç gün sonra, annemle babamın düğün albümüne bakarken annemin gelinliğinin ne kadar gü-zel olduğunu fark etmiştim. Neden daha önce düşünmediğimi bilmiyordum. Annemin kıyafetlerini giymeyi her zaman sevmiş-tim. Onun koleksiyonundan bir palto, bir eşarp veya bir mücev-her almadığım bir günüm bile yoktu. Ondan bir parçayı üzerim-de taşıyarak kendimi ona yakın hissediyordum. Onu gerçekten özlediğim günlerde, annemin birkaç parça kıyafetini giyerdim.

Aynadan birkaç adım uzaklaşıp yansımama baktım. Annemin gelinliği benim *eski* olan parçamdı. 1970'lerden kalma, yüksek yakalı, uzun kollu, dar bel kesimli ve sol omuzdan çenenin he-men altına kadar uzanan gizli düğmeli fildişi rengi ipek bir ge-linlikti. Babamdan istediğimde, otuz yıl önce asitsiz bir kâğıda özenle sararak kaldırdığı tavan arasından çıkarmıştı. Üzerinde birkaç sarı leke vardı ama bunlar belindeydi ve taktığım geniş, nane yeşili kuşakla gizlenebiliyorlardı. Gelinlik mağazasından aldığım kuş kafesi duvaklı, hap kutusu kadar minik gelin şap-kam *yeni* olan parçamdı. Ollie'nin doğum günümde bana hediye ettiği safir küpelerimse *mavi* olan parçamdı.

"Tamam, o zaman," dedi Claire. "Ödünç bir şey." Kulağındaki elmas küpeleri gösterdi. "Küpelerime ne dersin?"

"Ama benim küpelerimdeki safirler *mavi* olan parçamdı."

"Ayakkabılarım?"

Claire'in ayakları benimkinden bir buçuk numara büyüktü. Ayrıca ayakkabıları da elbisesiyle aynı renkte, yani pembeydi.

"Rujum? Saç broşum?" diye sordu ama gelişigüzel sallıyordu. Makyajımı zaten bir makyaj sanatçısı yapmıştı. Saçlarım gevşek dalgalar hâlinde açık bırakılmıştı, birazdan şapkam ve duvağımla tamamlanacaktı. Şu anda babamın yatağının üzerinde zıplayan Millie, Claire gibi çiçekten bir taç takacaktı.

Kapı hafifçe tıkladı. "İçeri gel baba," diye seslendim.

Babama düğünden önce *onun* beni görmesinin uğursuzluk getirmeyeceğini defalarca söylememe rağmen, bu sabah her karşılaştığımızda gözlerini kapatmıştı. Gözleri kapalı, sakallı yüzünün köşeden belirmesini bekledim ama kapıyı hâlâ açmamıştı.

"Baba? İçeri girebilirsin."

"Lucy? Ben Diana Goodwin."

Claire ile göz göze geldik. Aramızda sessiz bir korku dolayıyordu. Diana kapıdaydı. Burada ne işi vardı?

"Merhaba Diana," dedim titreyerek. Kayınvalidenin düğün günü gelini görmesini yasaklayan bir kural neden yok diye merak ettim. "İçeri... Girmek ister misin?"

Kısa bir sessizliğin ardından kapı kolu döndü. Diana'nın yüzü eşikte belirdi. "Böyle geldiğim için özür dilerim. Sana bir şey vermem gerek."

"Ah?"

Kapıyı biraz daha açtım. Diana, Claire'e sert, Millie'ye ise biraz daha az sert bir gülümsemeyle baktı. Babamın yatağında zıplayan Millie durdu. Diana'ya baktı. Onun da benim kadar korktuğunu hissediyordum.

"Sizi yalnız bırakayım," dedi Claire ve Millie'yi kucaklayıp dışarı fırladı. Diana onların gitmesini bekledi ve ardından içeri girdi.

"Çok güzel görünüyorsunuz," dedim.

Bunu laf olsun diye söylemiyordum, Diana'yı hiç bu kadar güzel görmemiştim. Üzerinde lacivert keten bir üst ve yumuşak mavi A kesim, yere kadar uzanan bir etek vardı. Makyaj yapmıştı, pembe dudaklar ve dumanlı gözler ve taze kesilmiş çiçeklerden

oluşan bir buket gibi kokuyordu. Birden Diana'yı genç bir kadın, güzel bir genç kadın olarak gördüm ve Tom'un neden onun yanında her zaman bu kadar memnun görüldüğünü anladım.

"Teşekkür ederim," dedi Diana. "Sen de öyle. Bu sabah babanı arayıp yapabileceğim bir şey olup olmadığını sordum ve ödünç bir şeyin olmadığını söyledi." Diana çantasına uzanıp altınla süslenmiş lacivert deri bir mücevher kutusu çıkardı. "Bunu düğünümde takmıştım." Kutuyu açıp içinden küçük, düz, ucu bükülmüş gümüş bir kolye çıkardı. "Bu bir Kelt düğümüdür. Gücü temsil eder. Eğer gelinliğine uymuyorsa, korsenin altına saklayabilirsin."

"Bayıldım," dedim hemen. "Ve hiçbir yere saklamayacağım. Herkesin görebileceği şekilde boynuma takacağım."

Diana, Diana'nın olabileceği kadar memnun görünüyordu. Kolyeyi takması için saçlarımı kaldırırken arkama geçti. İşini bitirince şapkamı ve duvağımı işaret etti. "Bunun için yardıma ihtiyacın var mı?"

"Bu... Bu harika olur."

Diana uzun boyluydu, benden neredeyse bir kafa kadar uzundu ve şapkayı şakağıma yerleştirirken gözlerini görebiliyordum. Etrafımda telaşla dolaşıp kuş kafesi duvağımı yüzüme sabitlerken ve sonra gelinliğimin arkasını düzeltirken odaklanan gözlerini kısmıştı. Elbette aklıma annem geldi. Burada olsaydı kolyemi takan, elbisemi düzelten o olurdu. Boğazımda bir yumru oluştu.

"Teşekkür ederim," dedim ve Diana'ya sarıldım. Biraz kasıldı. Ne sarılmama karşılık verdi ne de geri çekildi ama ben yine de sarılmaya devam ettim. Zayıf ve kemikliydi, sanki bir çanta dolusu elbise askısını kucaklıyormuşum gibi hissettim.

Bir iki dakika sonra geri çekildim.

"Tamam," dedi Diana boğazını temizleyerek. "Ollie'ye dönsen iyi olur."

Ve konu aniden kapanmıştı. Sarılmama karşılık alamadığım gerçeğine odaklanmamaya çalıştım. Sonuçta, gelmişti! Bana ken-

di *diğün gününde* taktığı güzel ve anlamlı bir mücevher getirmişti. İlerleme kaydetmiştik. Ve bunu kutlayacaktım...

Diana kapıya vardığında aniden durup arkasını döndü. "Şey, Lucy?"

"Evet?"

"O kolye ödünç aldığın şey."

"Biliyorum," dedim. Tekrar aynaya tekrar baktım ve ne kadar mükemmel görüldüğüne hayran kaldım. Onu *takmayacak* olma ma inanmak gerçekten zordu.

"Güzel," dedi "Çünkü *ödünç* demek, geri vermek zorunda olduğun anlamına gelir."

Uzun bir sessizlik oldu.

"Anlıyorum," dedim yavaşça ve Diana hafifçe başını sallayıp odadan çıktı.

* * *

"Kızlar şampanya ister," dedi Eamon siyah pantolon ve bembeyaz gömlekli garsona. "Kızlar hakkında bildiğim bir şey varsa, o da her zaman şampanya istedikleridir."

Eamon'ın karısı Julia coşkuyla başını salladı. Garsonu çağırıp bir şişe Dom Pérignon'u işaret etti.

"Harika bir seçim," dedi garson.

Ollie'nin yüzü bembeyaz oldu. Daha gelmeden önce bile bu yemeğin ne kadara mal olacağı konusunda endişeliydi (Eamon'la yemek asla ucuz olmazdı) ama Arabella'ya varıp da beyaz masa örtülerini ve üzerinde fiyat olmayan menüyü gördüğümüzde... Paniklediğini fark ettim. Şimdi de Dom Pérignon. Sekiz haftalık hamile olduğum için daha da sinir bozucu hâle gelen bir seçimdi bu... Zira ne içebiliyordum ne de içmediğimi açıklayabiliyordum, bu da gecenin sonunda çok pahalı bir kadeh şampanyayı içmeden bırakmam gerektiği anlamına geliyordu.

Garson ortadan kaybolunca Julia bize, "Ev arama işi nasıl gidiyor?" diye sordu. Sanki ikimizden birine yakın zamanda teşhis konan nadir bir hastalık hakkında soru soruyormuş gibi, yüzü

endişeyle buruştu. "Biliyor musun, Güney Yarra'daki evimizi satın alırken harika bir avukattan yararlandık. Neden size onun bilgilerini vermiyoruz?"

Ollie ve benim bir ev kiralamamız, Ollie'nin tüm arkadaşları için son derece kafa karıştırıcı bir gerçektir. Bir noktada doğru yeri bulamayacağımız ve Ollie'nin ailesinin seçtiğimiz yerin faturasını ödeyeceği varsayımı evrensel olarak kabul edilmiş gibi görünüyordu. Maalesef durum böyle değildi. Evlendiğimizden beri, Ollie ve ben peşinat için sıkı bir şekilde para biriktiriyorduk. Şu anda ikimiz de çalıştığımız için iyi bir gelirimiz vardı ama yakında bebeğimle evde olmayı umuyordum. Ve ne yazık ki, paramız yoksa hiçbir avukat bize yardımcı olmazdı.

Bana kalsa faturayı Ollie'nin ailesinin ödemediğini ve Ollie'nin bu konulardan garip bir şekilde utandığını söyledim. Ama hiçbir şey demedim ve oyunu sürdürdüm.

"Neden olmasın?" dedi Ollie. "Zararı olmaz, değil mi?"

Julia, yardımcı olabildiğine sevinerek başını salladı ve Eamon telefonuyla uğraşıp Ollie'ye numarayı gönderdi. Ollie'nin arkadaşlarının bazen her başarısızlığı veya düşüşü "yeni bir yöne gitmek için harika bir fırsat" olarak göstererek oynadıkları oyunları gerçekten anlamıyordum. *Aslında şu anda kira ödemekte bile zorlanıyoruz ve avukatınızın baktığımız bölgelerdeki mülkleri satmadığından eminiz! Ha ha ha!* desek Eamon ve Julie'nin yüzlerinin aldığı hâli görmeyi çok isterdim.

"Neyse," dedi Eamon telefonunu ceketinin cebine geri koyarken. "Diğer konuya gelelim... S'Meals!"

Eamon, geldiğimiz andan itibaren Ollie'ye yeni işini anlatmaya çalışıyordu. Tanrı bilir neden! Eamon'ı her gördüğümde yeni bir iş fikri üretir, bunun bir sonraki büyük olay olacağını iddia eder ve erkenden harekete geçilmesi gerektiğinden bahsederdi. Bir süre mobil sprej bronzlaştırma işletmelerinin franchise'ını vermiş, sonra çocuklar için parmak izi kitleri üretmişti. Ollie'ye göre değişken başarılar elde etmişti ve azminde kusur bulamazdınız. Keşke akşam yemeğinde her şeyi ayrıntılı bir şekilde

tartışmayı bıraksa diye düşündüm, çünkü herkes Ollie'nin restorandan beş yüz dolardan az bir parayla nasıl çıkabileceğimizi düşünmeye odaklandığını görebilirdi.

"Tek öğünlük *smoothie* gibiler. İçleri süper besinlerle dolu. Taze yiyecekler kapına fermuarlı poşetlerde teslim ediliyor, tek yapman gereken hepsini NutriBullet'ına* koymak ve işte!"

Gözlerimi kırıştırdım. "Yani... Meyve ve sebze mi? Poşetlerde mi? Bu mu?"

"Meyve ve sebze değil." Eamon'ın sesinde bir zafer tınısı vardı. "Besin değeri dengeli *yemekler*. Masanda içip öğle yemeği diyebilirsin."

"Öğün yerine geçen içecekler gibi mi?"

"Ama kimyasallar yerine gerçek taze yiyeceklerle yapılmış olanlardan. Süper besinlerden." Eamon geldiğimizden beri en az on yedi kez "süper besinler" demişti ve ona süper besinin ne olduğunu sormak için can atıyordum çünkü bildiğinden şüpheleniyorum. Ama yine de Ollie'nin hatırı için (çünkü anaokulundan beri arkadaşlardı ve anne babaları tanışıyordu) kendimi tuttum.

"İlginç. İyi şanslar!" dedim.

İhtiyacı olacaktı.

Ama Eamon beni dinlemiyordu, Ollie'ye fazla odaklanmıştı. "Senin işler nasıl gidiyor dostum? İşe alım dünyasında işler nasıl?"

"İyi. Aslında geçen hafta harika bir işe alım yaptım. Ron adındaki adam altmış yaşındaydı ve altı aydır işsizdi. Emekli olabilmesi için gerçekten beş yıl daha çalışması gerekiyordu ama herkes ona hiçbir umudunun olmadığını söylüyordu çünkü tüm uzmanlık alanı artık modası geçmiş bir sistemdeydi. Ona bir şey bulacağıma söz verdim ve sonra birdenbire, geçen hafta Ron'un 80'lerde yazdığı bir sistemden ERP'sini** yükselten bir müşteri buldum. Şimdi veri dönüştürme bölümünün başında. Ne Ron ne de müşteri bu kadar şanslı olduklarına inanabildiler."

Ollie'nin yüzü gülüyordu. Onu böyle görmek çok hoşuma

* NutriBullet bir tür blender'dır. -en

** İng. Enterprise Resource Planning, Kurumsal Kaynak Planlaması. -en

gidiyordu. Doğru adayı, özellikle de yerleştirilmesi zor olanları doğru işe yerleştirmek için yaşıyordu sanki. Mülakat sürecinde adayları dinler ve ayrıldıklarında artık arkadaş olurlardı. Ne yazık ki, hedeflere ve amaçlara değer veren bir sektörde nadiren ödüllendirilen bir avantajdı bu ve bu nedenle Ollie'nin meslektaşlarının çoğu ondan önce yöneticiliğe yükselirken, o olduğu yerde kalıp Ron gibi adaylar için iş bulma konusunda endişeleniyordu.

"Harika, harika," dedi Eamon. "Ama bir süredir aynı yerde-sin, değil mi? Kanatlarını biraz daha açmayı düşünmez misin? Artık oldukça değerli bağlantıların var. Dünya senin istirdiye gibi. Sonsuza dek aynı adam için çalışamazsın."

Bu kısa konuşma, bir şey isteyen birinin izlenimini veriyordu. Kendimi hazırladım.

"Pekâlâ, söyle bakalım," dedi Eamon'ın konuşmasını benim gibi yorumlayan Ollie. "İşine katılmamı mı istiyorsun? Ya da seninle yeni bir iş kurmamı? Ya da bir işe yatırım yapmamı?"

Eamon gücenmiş gibi yapmaya çalıştı. "Bir adam eski dostunun kariyeriyle ilgilenemez mi? Ama madem bahsettin, bir iş ortağı arıyor olabilirim." Sırıttı.

"Smoothie işinde mi?"

"Öğün yerine geçen yemek işinde," diye düzeltti Eamon. "Süper gıdalarla!"

"Sana bu konuda nasıl yardımcı olabilirim ki?" diye sordu Ollie.

Kendi kendime, "*Ona para verebilirsin,*" diye düşündüm. *Ya da daha doğrusu baban verebilir.*

En azından Eamon böyle düşünüyordu.

"Kendini küçümseme dostum," dedi. "Herhangi bir işletme için çok büyük bir kazanç olursun. Sen iyi bir insansın. Her işletmenin buna ihtiyacı var."

Ollie hemen cevap vermeyince korkunç bir an için, Eamon'ın *smoothie* işine katılmayı düşündüğünü sandım. Ona baktım. Derin derin düşünüyor gibiydi. Ama bu teklif için bir an bile dü-

şünmeye değmezdi. Öyle değil mi? Yoksa... Bir şeyi mi kaçırmıştım? Ollie işinden memnun değil miydi? Peki, ya altmış yaşındaki Ron'u işe yerleştirmekle ilgili söyledikleri? İşinde mutlu olan bir adam, sırf akşam yemeğinde arkadaşı önerdi diye hevesle kariyer değişikliği yapmayı düşünmezdi herhâlde?

"Menüye bakma fırsatınız oldu mu?" diye sordu garson, masaya gelerek. Ama hiçbirimiz mönüye bakma fırsatı bulamamıştık.

Hiç kimse konuşmayınca, "Spesiyallerden bahsedeyim mi?" diye önerdi garson. "Bu akşam nefis bir domuz göbeğimiz ve parmesanlı mavi fener balığımız var."

"Bize birkaç dakika verin," dedi gözlerini Ollie'den ayırmayan Eamon garsona. Ağzı sulanıyordu, öldürmeye hazırды. Ollie'nin gözleri yukarı bakıyordu, dudaklarını sanki gerçekten ciddiye alıyormuş gibi büzmüştü.

"Ollie," dedim, geri alamayacağı bir şey söylemeden önce araya girmek için.

"Emin değilim," dedi. "Domuz eti mi, balık mı?"

Eamon patladı. "Domuz eti mi balık mı dedin? S'Meals projesinden bahsettiğimizi sanıyordum!"

"Ne?" Ollie kaşlarını çattı. "Ah, *smoothie* işin. Hayır, dinle, sana iyi şanslar dostum. *Hadi ama*. İşle zevki karıştırmak çok kötü fikir, değil mi? Herkes bunu bilir."

Ollie'nin elinin masanın altından bacağını sıktığını hissedince rahat bir nefes aldım. Kocam gururlu olabilirdi ama aptal değildi. Belki de para söz konusu olduğunda, Ollie düşündüğüm-den daha akıllıydı.

LUCY

Günüümüz

Ertesi gün çocuklara odaklandım. Dün gece polislerin gelmesine rağmen çocuklar narsistik bir şekilde bir şeylerin ters gittiğinin farkında değillermiş gibiydi. Hem de Edie'nin yedi poşet meyve şekeri (normalde günde maksimum iki poşetti) bitirmesine izin verilmiş olmasına ve Archie ile Harriet'in karateye veya jimnastiğe götürülmemesine veya cumartesi öğlen vakti cihazlarını kapatmaya zorlanmalarına rağmen. Ama artık onlara söylemek zorundaydık. Onlara Diana'nın nasıl öldüğünü değil ama en azından öldüğünü söyleyebilirdik. Nedenini henüz bilmediğimizi, doktorların araştırdığını söyleyebilirdik. Bu onları tatmin ederdi. Dürüst olmak gerekirse, muhtemelen "çok yaşlıydı" ile yetinirlerdi.

Ollie'ye baktım. Dün bunun gerçek olamayacağına dair itirazlarından sonra, kederin bir sonraki seviyesine geçmiş gibi görünüyordu (o bir sonraki seviye neyse). Tuhaf duygu nöbetleri dışında sabah boyunca sessizdi. Tıpkı birkaç dakika önce Harriet'in (spontane bir karmaşanın ortasında) bir yastığa basarak kayıp kelimenin tam anlamıyla, tepetaklak düşmesi gibi. Sırtüstü yere düştü, yüzü yukarı dönüktü ve hemen ağlamaya başladı. Ollie bir iki saniye ona baktı, sonra anlaşılmaz bir şekilde gülmeye başladı. Harriet'in yanına vardığımda, Ollie kahkahalar atıyordu.

Keder...

Ollie'nin gözlerini kanepede yakalayınca ağzımla ona, "Hadi artık onlara söyleyelim," işareti yaptım. Boşluğa bakmaya devam etmesini bekliyordum ama başını salladı, uzaktan kumandayı aldı ve ekranı kapattı.

"Hey!" diye bağırdı Archie. Harriet ve Edie bize dik dik baktılar. Kanepenin koluna oturdum ama çocuklar gerçek insan yüzlerinden çok boş ekrana bakmaya alışık olduklarından kafalarını yine televizyona çevirdiler.

"Çocuklar, size bir şey söyleyeceğiz."

"Ne?" diye inledi Archie, Xbox kumandasını yere atarak.

"Üzücü bir haber aldık."

Hem Archie hem de Harriet bize doğru döndüler. *Üzücü bir haber.* Artık dikkatlerini çekmiştik. Yeterince çocuk filmi izledikleri için (Bunu fark eden sadece ben miyim? Her lanet çocuk filminde ebeveynler ölmüyor mu?) üzücü bir haberin ne olduğunu biliyorlardı.

Tom öldükten sonra çocuklar perişan olmuştu. Archie tekrar yatağını ıslatmaya, Harriet da Ollie işten eve biraz olsun geç kal-sa paniklemeye başlamıştı. ("Öldü mü?" diye sorardı o küçük, yuvarlak gözleriyle bana dik dik bakarken.) Edie, elbette, o zamanlar bu kadar akıllı değildi ama bu sefer farklıydı. Dido'ya (Diana'nın ısrarla istediği o anlamsız isim) bayılırdı. Hepsi Dido'yu severdi. Eskiden.

Derin bir nefes aldım. "Dido dün öldü."

Şaşkın bir çığlık atarak ilk tepki veren Harriet oldu. Elleri havaya kalktı, ağzının etrafını çadır gibi kapattı ve yüksek sesle nefes alıp verdi. Sanki televizyonda gördüğü bir şeyi yeniden canlandırıyormuş gibi, sahte bir şey yapıyordu.

Archie hâlâ tepki vermemişti, bu yüzden dikkatimi ona çevirdim. "Beni duydun mu, dostum?"

Archie başını salladı. İfadesi kasvetliydi ama ona tatlı olarak dondurma yiyemeyeceğini söylemişim gibi, daha kontrollüydü. "Dido öldü," diye tekrarladı başını eğerek.

Harriet ellerini yüzünden indirdi ve kahkahayı bastı. “Dido öldü. Kafiye!” Boş kanepeye düştü, o kadar çok kıkırdıyordu ki karnını tutmak zorunda kaldı.

“Kafiye değil aptal,” dedi Archie.

“Öyle.”

“Değil.”

“Öyle!”

“Çocuklar,” dedim. “Ne dediğimi anlıyor musunuz? Babamın ölümünü hatırlıyor musunuz? Cennete gitti ve onu bir daha göremedik. Şey... Şimdi de Dido öldü.”

Harriet tekrar güldü. “Üzgünüm! Kulağa komik geliyor.”

Archie kıkırdadı. Sonra da ne olduğunu bilmediği hâlde Edie de onlara katıldı.

“Dido’nun ölmesine üzülüyor musunuz?” diye sordu Ollie, hafif bir imayla. Ona döndüm, aniden ağlamaya başlamasından endişelendim. Ağlaması kötü bir şey değildi ama zamanlama kötü olabilirdi. Çocuklar da imayı fark etti ve teker teker gülmeyi kestiler.

“Evet,” dedi Archie ama üzgün değil gibiydi. Sanki ondan bekleneni söylüyor gibiydi. İşte Archie böyle görev bilincine sahip bir çocuktu.

Edie ayaklarına bakıyor, çorabından fırlayan ayak başparmağının görüldüğü deliği hayranlıkla izliyordu. Harriet gözlerini deviriyor ve çatlamış pembe ojeyle kaplı tırnaklarını inceliyordu.

“Üzgün değilim,” diye mırıldandı.

Kaşlarımı çatarak ona baktım. “Neden üzgün değilsin, Harriet?”

Omuz silkti. “Dido sana kötü davrandı. Anneme iyi davranmayan insanlardan hoşlanmam.”

Ollie ve ben birbirimize baktık.

“Artık o burada olmadığına göre her şey çok daha güzel olacak, değil mi anneciğim?” Harriet devam etti. Koltuğundan fırlayıp uzuvlarını savurarak, belki de sıçrayarak bir piruet* yapma-

* Pirouette bale dönüşü temel olarak vücudun tek ayak üzerinde tam bir dönüş yapmasıdır. -en

ya çalıştı. Ama dengesini kaybedip bu kez yüzüstü yere düştü. Ulumaya başladı. Edie çığlık attı. Archie ise gecikmiş bir tepkiyle aniden gözyaşlarına boğuldu.

DIANA

Geçmiş

Trafik ışıklarına yanaşıp yolcu koltuğundaki devasa peluş oyuncak ayıya dik dik baktım. Bu gülünç oyuncağı Tom almış ve bu yeterince kötü değilmiş gibi, Lucy'ye vermek üzere hastaneye götürmem konusunda ısrar etmişti.

"Neden?" diye sormuştum telefonda. "Archie önümüzdeki birkaç gün içinde onunla oynayacak değil ya!"

"İlk torunumuz," diye cevaplamıştı. "Ayrıca Lucy bayılacak."

Muhtemelen haklıydı. Gelinimizin ruh hâlini çok iyi anlaması, benim anlamamam kadar muhteşemdi. Lucy bu sabahın erken saatlerinde, kısa ve sorunsuz bir doğumun ardından Archie'yi dünyaya getirmişti. Tom haberi duyduğumuz anda hastaneye gitmek istemiş ama ben bebekle baş başa kalmaları için onu birkaç saatliğine işe gitmeye ikna etmeyi başarmıştım. Şimdi ise ben bile oraya gitmek için can atıyordum. Tom doğrucu işten gidecek ve ben de onunla orada buluşacaktım.

Telefonum çalarken trafik ışıkları yeşile döndü. Bağlantı kurulana kadar direksiyondaki birkaç düğmeye bastım. (Genellikle işlerimi halletmek için küçük Ford Festiva'yı kullanırdım ama servisteydi, bu yüzden Range Rover'daydım ve bu lanet şeyi çalıştırmak için gerçekten de araba mekaniğinde doktora yapmanız gerekiyordu.) "Alo?"

Araba hırıltılı nefes sesleriyle doldu. "Bayan Diana?"

Sesi hemen tanıdım. "Ghezala?"

Yirmi iki yaşında ve hamile olan Ghezala, Afganistan'dan kaçmıştı ve beş aydır Avustralya'daydı. Son haftalarda onu birkaç kez ziyaret etmiş, bir bebek arabası, bir beşik ve yeni doğmuş bebek kıyafetleri bırakmıştım. Ghezala her gittiğimde bir demlik Kahwa çayı ikram etmişti ve güzelce sohbet etmiştik. Ghezala'nın İngilizcesi çok iyi değildi ve konuşmalarımız genellikle kahvaltıda ne yediğinden, bu haftaki hava durumundan, televizyonda ne izlediğinden ibaretti... Fakat ben bu sadelikten hep hoşlanmıştım.

"Bayan Diana?" Daha fazla nefes sesi geldi. "Bebek."

Yolun kenarına çekip kafamda tarihleri hesapladım. Birkaç hafta erkendi, tehlikeli derecede erken değildi ama erkendi. Ve Ghezala'nın Avustralya'da ailesi veya arkadaşı yoktu. En azından partneri Hakem ülkedeydi ancak doğum partneri olarak yetenekleri henüz belli değildi.

"Hastaneye gitmen gerek, Ghezala. Sana taksi için verdiğim fişi hatırlıyor musun? Taksiyi çağır ve fişi şoföre ödeme yapmak için kullan. Ghezala? Fişi hatırlıyor musun?"

Başka bir nefes sesi daha duyunca biraz bekledim. Konuşamaması beni endişelendirdi ve ambulans çağırırsam mı diye düşündüm.

Nefes sesleri kesilince, "Ghezala," diye tekrarladım. "Taksi fişi yanında mı?"

"Ben... Bilmiyorum." Sesi bitkin geliyordu. Ne yaptığımı düşünmeden U dönüşü yaptım. Evine doğru gidiyordum ama buradan arabayla en az yirmi dakika uzaklıktaydı. "Hakem nerede, Ghezala?"

"Dışarıda."

"Dışarıda ne yapıyor?" diye bağırma isteğimi bastırıp bunun yerine, "Ağrın ne kadar kötü? On üzerinden?" diye sordum.

"Şey... Dört."

Ama Ghezala'nın dördünün çoğu kadının on biri olduğunu hissediyordum. Bir sonraki nefesi başka bir kasılmayla kesildi.

“Ghezala ambulans çağıracağım.”

“Hayır,” dedi. “Bayan Diana, gelebilir misiniz?”

“Şu anda evine doğru geliyorum. Ghezala...”

Ama telefon kapandı. Tekrar aradığımda ise çaldıktan sonra kimse açmadı.

Eve varmam yirmi beş dakika sürdü. Vardığımda Hakem ön bahçede sigara içiyordu. Hayatının yarısını küçük, bitkilerle kaplı avlusunda sigara içerek geçiriyor olmalıydı. Arabadan atlayıp eve doğru koştum. “Hakem? Ghezala nerede?”

Başıyla evi işaret etti. “İçeride.”

“İçeride mi? Sen neden onunla birlikte içeride değilsin?”

Bana sanki Bahamalar’a tatile gitmesini önermişim gibi baktı. Kasıtlı olarak kalın kafalı numarası yaptığı hissine kapıldım.

“Ambulans çağırdın mı?”

Arkasını döndü, sigarasından bir nefes çekti. “Kendini kurtarıcımız sanıyorsun ama hiçbir şey bilmiyorsun. Bizden farklısın. Ghezala’dan farklısın.”

“Hakem. Ambulans çağırdın mı?” diye sordum dişlerimin arasından.

Üzerime doğru bir adım attı. Gözlerinin beyazları sarıydı ve küçük kırmızı çatlaklarla doluydu. “Hayır. ÇAĞIRMADIM!”

Hakem tıknaz ve benden otuz yaş küçüktü ama boyumuz santimine kadar aynıydı. Ona karşı koydum. “Beni korkutmaya çalışma genç adam. İnan bana çok kötü olur...”

Elbette bu doğru değildi. Ben çok kötü olurdum, *çok daha* kötü ama hayatta öğrendiğim bir şey varsa o da savaşları kasların değil, zihinlerin kazandığıydı. Ve Ghezala’nın bebeğini sağlıklı ve iyi bir şekilde doğurtmaya karar verdiğim için ne olursa olsun bunu yapacaktım.

Hakem yenilmiş gibi ellerini kaldırdığında hâlâ burun burunaydık.

“Ambulans çağır,” dedim, aramızdaki sineklik kapısını çarparak kapatırken. “Hemen!”

Ghezala'yı fayanslı mutfak zemininde, sırtı yastıklara dayalı hâlde buldum. Kaydım, az kalsın ıslak zemine düşecektim, bebeğin başının çoktan çıktığını görünce şaşkın bir çığlık attım. Ghezala titrerken dizlerimin üzerine çöktüm ve ambulans için vakit olmadığını fark ettim. Ghezala büyük bir inilti çıkardı. Pembe, kanlı ve kıvranan oğlunu ellerime itmeden önce ancak bir mutfak havlusu almaya vakit bulabildim. Onu bir havluya sardım ve bebek delici, muhteşem bir çığlık atana kadar kuvvetle sıvazladım.

Bu yaşananlar beni başka bir zamana götürdü. *Perdesiz pencereden içeri ay ışığının süzüldüğü tek kişilik yatak. Ardından gelen ve içimde bir şeylerin patladığı hissini veren bir pıt sesi. Nefesim odada bir bulut gibi.*

Hakem yanıliyordu, Ghezala'dan farklı değildim. Biz tamamen aynıydık...

LUCY

Geçmiş

“Nerede kaldı yahu?”

Tom, yeni doğmuş Archie’yi kucağına alıp saatine baktı. Diana’nın bir saat önce hastanede olması gerektiğini ve bana bir sürprizi olduğunu söylemişti (sürprizin dev bir oyuncak ayı olduğunu ağzından kaçırmadan önce sadece otuz saniye kadar bekleyebilmişti). Şimdi ise ayıyı altı saatlik torununa vermek için sabırsızlıkla bekliyordu. Tanrı onu korusun.

Hamileliğimi duyurduğumdan beri Tom sadık bir büyükbaba gibi davranmıştı. Her ziyarete gittiğimde karnımla “konuşmak” için dizlerinin üzerine çöker ya da bebeğin tekmelerini hissetmek için uzanırdı. Diana onu, “Kızı rahat bırak!” diye azarlar ama ben aldırılmazdım. Aslında Diana’nın bebekten neredeyse hiç bahsetmeme tarzına karşılık, Tom’un dokunsal yaklaşımını tercih ederdim. Elbette, hamileliğimin Diana ile aramızda umduğum gibi bir bağ kurma konusunda işe yaramayacağını kabullenmiştim ama yine de ilişkimize ufaklık bir sıcaklık bile katmadığını görünce hayal kırıklığına uğramıştım.

Telefonumdaki alarm, Archie’nin son beslenmesinden bu yana üç saat geçtiğini bildirerek çaldığında, kucağımdaki yastığı düzeltip Tom’a onu getirmesini işaret ettim. Tom söyleneni yaptı, Archie’yi sanki camdan yapılmış gibi yanıma taşıdı, sonra

gözlerini teatral bir şekilde kaçırarak geri çekildi. Ben de emzirme sutyenimi açtım.

“Nerede olabilir ki?” dedi Tom, tekrar telefonuna bakarak.

“Trafikte?” diye sordu Ollie. Hastane yatağında yanıma uzanmış, köşedeki televizyondan futbol izliyordu ama gözleri neredeyse her dakika, sanki bir yere gitmediğinden emin olmak ister gibi Archie’ye kayıyordu.

“Ona iki kere mesaj attım,” dedi Tom. “Umarım kaza yapmamıştır.”

Archie’yi göğsüme çekip emzirmeye çalıştım ama küçük oğlan hâlâ derin uykundaydı. Hemşirenin bana gösterdiği gibi yüzüne hafifçe üfledim ama bu çabam nafileydi. Baygındı. “Neden aramıyorsun?” dedim. “Başka bir şey için değilse bile, kendi iç huzurun için.”

Aslında ben de Diana’yı görmek için sabırsızlanıyordum. Doğumdan sonra kramplı sancılarım oluyor, tuhaf bir şekilde gözlerim doluyordu ve odada çok fazla testosteron vardı. Tom gelmeden önce babam ziyaretime gelmişti ve etrafımda bu kadar çok erkek olmasını sevsem de bir anne figürünün, yaslanabileceğim birinin özlemini çekiyordum.

Ayrıca aklımın bir köşesinde, Diana ve benim için bunun son şansımız olduğunu biliyordum. İlk torununu doğurduktan sonra da bana ısınmazsa... Başka ne umudumuz olabilirdi ki?

“Evet,” dedi Tom. “Tamam, arayayım.”

Tam telefonuna uzanıyordu ki Diana aniden kapıda belirdi. Hepimiz eşikte dikildiğini görünce iki kere baktık. Telaşlı görünüyordu... Hayır, *perişan* hâldeydi. Keten pantolonunun dizleri nemli ve kirli, keten gömleği ise buruşuktu. Diana’yı hiç bu kadar dağınık görmemiştim.

“Di!” dedi Tom ayağa kalkarak. “İyi misin?”

“İyiyim. Özür dilerim, geciktim... Ah boş ver, artık buradayım. Ah!” Yataktan birkaç adım uzakta durup keskin bir nefes aldı. “İşte orada.”

Archie uyanma veya beslenme belirtisi göstermiyordu, bu

yüzden onu büyükannesine doğru çevirdim. Gülümsedim. "İşte burada."

Diana birkaç saniye olduğu yerde kalakaldı. Hayal görüyor olabiliyordum ama gözleri biraz buğulandı sanırım. Bu beni de biraz ağlattı.

"Onu kucağına almak ister misin?" diye sordum.

Diana başını sallamadan önce birkaç saniye sessiz kaldı. Sonra lavaboda ellerini iyice yıkadı ve yatağımın yanına geldi. Archie'yi ona uzattım. Onu nazikçe benden alıp minik başını iki eliyle tuttu.

"Merhaba, genç adam," dedi sessizce. "Tanıştığımıza çok memnun oldum."

Tom sandalyesinden kalkıp Diana'nın yanına geldi ve Archie'ye baktı. Archie'nin keyifli nefes alış verişinin dışında her şey sessizdi. Birkaç dakikalığına kendimi rahatlamış, tamamlanmış hissettim.

"Oyuncak ayı nerede?" diye sordu Tom, Diana'ya.

"Ah!" Diana kocasına baktı ve yine telaşlandı. "Aslında... Müşterim tesadüfen, bugün doğum yaptı. Bu yüzden geciktim. Ve..."

Uzun ve yoğun bir sessizlik oldu. Tom'un ağzı açık kaldı.

"Bebek için hiç oyuncak yoktu ve... Ben sadece..." Nedenini bilmiyorum, oyuncak ayılara karşı özel bir yakınlığım olduğundan ya da Archie'nin bir günlükken oyuncak bir ayıya ihtiyacı olduğunu düşündüğümünden de değildi ama Diana'nın onun oyuncak ayısını vermesini... Son derece kişisel bir şeymiş gibi hissettim. Bir ihanet gibi.

"Archie'ye bir tane daha alırsınız," dedi Diana sonunda.

"Evet," dedi Tom kendine gelerek. "*Elbette* alırsınız. Öğleden sonra alalım. Bu gece getiririz!"

"Çocuklar, çocuklar!" dedi Ollie ellerini kaldırarak, "Sakin olun. Archie'nin dev bir oyuncak ayıya ihtiyacı yok, hele bugün hiç yok." Sırıttı. Mantıklı bir barış elçisi olmaktan keyif alıyordu. "Ayının mülteci kadının ve çocuğunun yanında olması bence çok daha iyi. Zaten dev bir oyuncak ayı koyacak yerimiz yok, değil mi Luce?"

Hepsi dönüp bana baktı. Gözlerimi indirdim.

“Archie’yi alsam iyi olur,” dedim uyuyan oğlumu Diana’nın kollarından alırken. “Emzirme vakti geldi.”

DIANA

Geçmiş

Ollie ve Lucy'nin kapısının önünde durup hızla çaldım. Bu hızlı hareket, zaten sahip olduğum şüpheleri gidermeye yönelik bir girişimdi. Archie iki haftalıktı. Lucy böyle habersiz gelmemi ister miydi? Bundan nefret eder miydi? Kim bilir? Tom elbette birkaç kez uğramış, hoş karşılanıp karşılanmayacağını hiç sorgulamamıştı. Bu tür bir özgüven, kendiliğinden olan bir şeydi. Benim özgüven eksikliğim de kendiliğinden olan bir şeymiş gibi görünüyordu.

Aslında, sanırım o lanet olası ayı yüzünden uzak durmuştum. Onu Ghezala'ya vermek kesinlikle yapılacak en doğru şey gibi gelmişti. O oyuncak ayı, o çocuğun alabileceği en iyi oyuncak olurdu. Hatta belki de tek oyuncak. Ve onu verdiğimde Ghezala'nın gözlerinin dolduğunu görünce, o kadar da aptalca görünmemişti.

Tom'un Lucy ve Ollie'ye oyuncak ayıdan bahsedeceğini bilmiydim. Hastaneye geç ve eli boş gittiğimde, kendimi suçlu hissettiğimi itiraf ediyorum. İlk torunum için bundan daha iyisini yapmalıydım. Lucy için bundan daha iyisini yapmalıydım.

Bu yüzden bugün daha iyisini yapacaktım.

Bir parçam arabaya geri dönüp eve gitmek istese de kapıyı tekrar çaldım. Ama eğer dönersem tavuğu ne yapacaktım? Mavi

plastik poşetindeki çiğ ve ağır tavuğa şüpheyle baktım. Lucy muhtemelen uyuyordu veya bebek uyurken biraz sessiz vakit geçiriyordu. Tabii *eğer* bebek uyuyorsa. Ollie'ye göre, Archie doğduğundan beri neredeyse hiç uyumamıştı. Doğumhane hemşiresi kolik olduğunu söylüyordu. Tüm bunlardan sonra Lucy'nin isteyeceği son şey, kayınvalidesinin beklenmedik bir şekilde kapıda belirmesiydi.

Tavuğumu da alıp buradan gitmeliydim.

"Diana?"

Başımı kaldırdım. Lucy gri bir eşofman takımı ve bir çift pembe terlik giymiş, kapıda duruyordu. Hızlıca gülümsemesine rağmen, beni gördüğüne pek de sevinmediği belliydi. Archie omzuna tünemiş, ağlıyordu.

"Sürpriz oldu," dedi Lucy, yüzünden düşen birkaç tutam saç geriye atarak.

"Evet. Ben, şey... Sana bir tavuk getirdim."

Tuhaf bir hediye olduğunun farkındaydım, aptal değildim. Ama Ollie bebekken, biri evime bir tavuk getirmişti ve bu aldığı en düşünceli hediyelerden biriydi. Uber Eats ya da eve siparişin olmadığı günlerdi ve benim için giyinip bebekle markete gitme fikri çok ağır bir yükü.

Bugün Lucy'ye bu hikâyeyi anlatmayı düşündüm ve... Bilmiyorum... Bu bir Goodwin aile geleneği veya benzeri bir şey olabilirdi. Yani yeni doğum yapmış kadınlara tavuk getirmek. Şimdi ise kulağa korkunç geliyordu.

"Ah," dedi. "Peki, neden içeri gelmiyorsun?"

Lucy'nin omzundaki sütlü tortuyu ve ardından sırtındaki bir diğer tortuyu fark ederek peşinden eve girdim. Archie'nin küçük elleri yukarı doğru uzanınca o uluyan mükemmel, öfkeli küçük yüzünü tam olarak görebildim. Tatlı çocuktu.

Oturma odasının pislik içinde olması muhteşemdi. Bir paket patlamış mısır yere dökülmüş, bir kâse mısır gevreği sehpanın üzerinde donmuştu. Bebek mendilleri, bebek bezi çantaları ve kirli bulaşıklar etrafa saçılmıştı. Odanın bir köşesinde, kullanı-

mış bir bebek bezinin top hâline getirildiğini ve poşetinin açıldığını fark ettim. Çığlık atmamak için kendimi zor tuttum.

“Dün gece temizlik yaptım,” dedi Lucy savunmacı bir tavırla “Ama... Archie çok mutsuzdu... Kolik... Ve hiçbir şeye yapmaya vaktim kalmadı...”

“Ben yaparım,” dedim çünkü dürüst olmak gerekirse bu pisliğin içinde bir an daha duramazdım. Ayrıca temizlik, küçük sohbetlerin aksine, nasıl yapılacağını bildiğim bir şeydi. Hem Archie’nin aç olduğu belliydi ve ağlaması tahtaya çakılan çivi gibiydi. “Sen otur ve bebeği besle.”

“Ah, peki, eğer eminsen...”

“Eminim.”

Tavuğu mutfak tezgâhına bırakıp işe koyuldum. Bezleri topladım, poşete koydum ve dışarıdaki çöp kutusuna taşıdım, sonra kirli bardakları ve tabakları toplayıp mutfağa götürdüm. Bu şekilde nasıl yaşayabildiklerini anlamıyordum. En son ziyaret ettiğimde sanırım Ollie’nin doğum günüydü. Ev çiçekler, yastıklar ve yumuşak müzikle tam bir gösteri evi gibi donatılmıştı. Zavallı Lucy bütün akşamı mutfakta ter içinde, gülünç bir Vietnam ziyafeti hazırlayarak geçirmişti. Hazır yemek sipariş etmesini söylemiştim ama Lucy ısrar etmişti. Denemek istediği yeni bir tarif olduğunu söylemişti.

Tanrı aşkına!

Bulaşık makinesini boşaltıp tekrar doldurdum ve tam çalıştırmak üzereyken fırında bir şey fark ettim; yarım düzine eski tavuk kanadı. Taş gibi serttiler. *Klasik Lucy işte*, diye düşündüm kendi kendime. Ya ziyafet ya kıtlık.

Tepsiyi fırından çıkarırken Lucy arkamda belirdi. “Ah! Bunlar Ollie’nin olmalı... Aman Tanrım! Sürekli fırına bir şeyler koyup sonra unutuyor. Ah hayır, bırak da ben yapayım.”

Tepsiyi elimden kaptı. Archie omzunda çığlık atıyordu. Ona onunla ilgilenmesini ve mutfağı bana bırakmasını söylemek istedim ve söylemeye de çalıştım ama işe yaramadı. Peki, ne yapacaktım? Sorun şu ki, bir kayınvalidenin hata yapması çok ko-

laydı. Yazılı olmayan kurallardan oluşan sonsuz bir liste varmış gibi görünüyordu. İlgili ol ama baskıcı olma. Destekleyici ol ama haddini aşma. Torunlara yardım et ama kontrolü ele geçirme. Akıl ver ama asla tavsiye verme. Açıkçası, bu listeye hâkim değildim. Gereksinimlerin ağırlığı denemeyi bile korkutucu hâle getiriyordu. En sinir bozucu yanı ise bir kayınpederin listeyi mahvetmesinin neredeyse imkânsız olmasıydı. Onun sadece misafirperver olması gerekiyordu. Hepsi bu.

İnsanların bir köpekten bile beklentileri daha yüksekti.

Lucy tepsiyle boğuşurken Archie hâlâ ağlıyor, küçük bacaklarını karnına doğru çekiyordu. Yakından bakınca Lucy'nin bitkinliğini görebiliyordum. Çenesinde sivilceler vardı ve söylemeliyim ki biraz kötü kokuyordu. Tişörtünde eski bir leke gördüm... Görünüşe bakılırsa spagetti sosuydu.

"Lucy lütfen bırak, ben yapayım," dedim. Sesimde gurur duymadığım bir yakarış vardı. "Sen otur da bebeği emzir. Hadi!"

Doğru söylemiş olmalıyım ki Lucy başını sallayıp oturma odasına doğru kayboldu. Derin bir nefes verdim. Lucy söz konusu olduğunda bir konuda doğru bir şey yapmam çok nadirdi. Denemekten yoksun olduğumdan değil. Düğün gününde ona en sevdiğim eşyam olan Kelt kolyemi ödünç verdiğimde denemiştim. O kolyeyi bana kendi kayıinvalidem Lillian, *düğünüimde* ödünç vermişti. Kolye gücü temsil ediyordu ve Lillian, Tom'un babası savaştayken güçlü kalmak için o kolyeyi almıştı. Vasiyetinde üzerinde *Güç için* yazan bir notla bana bırakmıştı. Belki de Lucy'ye verdiğimde hikâyeyi anlatmalıydım diye düşündüm. Ne kadar aptaldım.

"Bütün gün huysuz muydu?" diye sordum Lucy'ye, mutfağı toplamayı bitirdiğimde. Ona bir fincan çay getirip sehpayaya koydum. Archie, beslenmiş olmasına rağmen kıpkırmızı bir yüzle kucağında yatıyor ve ağlıyordu.

"Her gün ve bütün gün," dedi. "Ve her gece, bütün gece."

"Kolik suyu denedin mi?" Yanına oturdum. "Ollie bebekken, gazı olduğunda onu rahatlatırdı."

"Denedim. Her şeyi denedim."

“İzin verir misin?”

Lucy çaresizce omuz silkti. “Neden olmasın?”

Archie’yi kaldırıp göğsüne dik olarak yerleştirdim, böylece başı Lucy’nin çenesinin altına girdi. Sonra sırtının ortasına sertçe vurdum. Neredeyse anında geçirdi. Yüksek, mağara adamı gibi bir geçirme sesiydi, boyutuyla hiç uyuşmuyordu. İnanılmaz derecede tatmin ediciydi, itiraf ediyorum. Bir an ağlayacak gibi oldu ama sonra gözlerini kapatıp hemen uykuya daldı.

“İşte,” dedim mutlu bir şekilde.

Lucy bana yüzümde bir göz daha çıkmış gibi baktı. “Bunu nasıl yaptın?”

“Gazını çıkartmayı mı?” Ona dik dik baktım. “Ah, Lucy. Bana bu çocuğun gazını çıkarttığını söyle.”

Lucy’nin gözleri yaşlarla doldu. Kendime çok kızdım.

“Şey,” dedim hızla. “Her beslenmeden sonra gazını çıkarmalısın. Bazen beslenme *esnasında* bile. Yoksa gazı içinde birikir ve karnı acır.”

“Tamam,” dedi başını sallayarak. Sanki daha önce kimse ona annelik tavsiyesi vermemiş gibi. “Tamam, yapacağım.”

“Güzel. Şimdi onu beşiğine koy ve yatağına git. Ben bulaşık makinesini çalıştırıp kendim çıkarım.”

Lucy şaşırmış görünüyordu. “Ama... Sen... Sen biraz daha kalmayacak mısın?”

Buna verilecek doğru cevabı biliyordum. Kimse kayınvalidesinin biraz daha kalmasını istemezdi. Bebek uyuyordu ve ev derli topluydu. Artık gitme vaktiydi. Çok fazla şeyden emin değildim ama bundan *kesinlikle* emindim.

“Hayır, hayır. Yapılacak işlerim var. Gitmeliyim.”

Eşyalarımı toplayıp bulaşık makinesini çalıştırdım. Kapıdan çıktıktan sonra tavuğu neden getirdiğimi hiç anlatmadığımı fark ettim.

LUCY

Günüümüz

Diana'nın ölümünden bu yana geçen üç gün içinde yemek pişirmedim, çamaşır yıkamadım veya markete gitmedim. Çocukları terbiye etmedim, onlara ödevlerinde yardım etmedim veya spaghetti sosuna sebze saklamadım. Hiçbir normal şey yapmadım. Sanki dünyanın geri kalanı etrafımızda dönüp dururken hareketsiz, zamansız bir boşluğa hapsolmuşuz gibiydi.

Büyük çocuklar bugün okula dönmüş ama Ollie hâlâ işe dönmemişti. Annesi ölmüş olsa bile, bu çok şaşırtıcıydı. Daha önce hiç hırslı olmayan kocam geçtiğimiz iki yılda hafta sonları, akşamları ve resmî tatillerde işe giderek tam bir işkoliğe dönüşmüştü. Şimdi, Edie'nin yanındaki koltukta oturuyor ve sanki bir tür transtaymış gibi gökyüzüne bakıyordu. Ara sıra gidip ona ne kadar üzgün olduğumu söylüyor, keşke yapabileceğim bir şey olsaydı diyordum. Her seferinde kendime şunu sormak zorunda kalıyordum: Bir şey yapabilmeyi gerçekten istiyor muydum?

Mutfağa yönelik biraz düzen ve rutin getirmenin zamanı geldiğine karar verdim. Yapabileceğim en az şey bu gibi görünüyordu. Tezgâhın sonunda açılmamış bir posta yığını duruyordu, bu yüzden oradan başladım ve her zarfı tırnağımla açıp kâğıtları birer birer çıkardım.

İlk belge bir banka ekstresiydi. Kural olarak banka ekstrele-

rine ben bakmazdım, zira ebeveynlik yükü bendeydi. Finansal yükü Ollie'nin üstlenmesine izin vermekten memnundum (cinsiyetçi olmaktan çok adil sorumluluk dağılımı sebebiyle). Ama gözüüm yedi haneli son rakama (kredi kartı yerine banka kartındaki) takıldığında nefes alamadım. Gözlerim *Cockram Goodwin* isminin yazılı olduğu en üst kısma kaydı. Cockram ismi, Ollie'nin iş ortağı Eamon'ın soyadıydı. Nasıl bu kadar batmış olabilirlerdi ki? Daha da önemlisi, Ollie neden bana bundan bahsetmemişti?

Ona sormak için ağzımı açtım ama daha bir şey söyleyemeden kapı çaldı. Ollie'ye baktım ama uzaklara bakarak o kadar dalmıştı ki kapının çaldığını bile fark etmedi.

"Ben açarım," dedim gereksiz yere.

Kapıyı açtığımda karşımda üniformasız ama belli ki polis olan iki kişi duruyordu. İçgüdülerim ve kadının uzattığı rozet bana bunu söylüyordu.

"Ben Dedektif Başkomiser Jones," dedi kadın. "Bu da Dedektif Komiser Ahmed."

"Merhaba," dedim.

Bunlar bize Diana'nın ölümünü haber veren genç ve taze yüzlü polisler, Simon ve Stella değillerdi. Dedektif Jones kırklı yaşlarında, ince yapılı, orta boylu bir kadındı. Çekici ve biraz erkeksi bir yüze sahipti.

Altın rengi röflelerle süslenmiş çene hizasında kahverengi saçları vardı. Sade ve pratik kıyafetler giymişti. Beyaz gömlek ve vücuduyla gurur duyduğu izlenimi verecek kadar dar bir lacivert pantolon.

"Siz kimsiniz?" diye sordu.

"Ah... Ben... Lucy Goodwin."

"Gelin..." Jones başını salladı. "Kaybınız için üzgünüm."

Ahmed başını eğdi. Tepesi açılmaya başlamıştı ve siyah saçlarının arasından soluk kahverengi teni halka gibi görünüyordu.

"İçeri girebilir miyiz?" diye sordu.

Kapıdan çekildim ve Jones ile Ahmed hole girdiler.

"Güzel bir yer," dedi Jones.

“Teşekkür ederim,” dedim, gerçi pek de güzel değildi. Yine de polis dedektifleri muhtemelen çok *daha az güzel* olan birçok ev görmüşlerdi. “Sizin için ne yapabilirim?”

Jones’un gözüne bir düğün fotoğrafı takıldı ve kısa bir süre durup baktı. “Güzel fotoğraf. Kayınvalideniz mi?”

Fotoğrafta Ollie’nin solunda duran Diana’yı işaret etti. “Evet. Bu Diana.”

“Sanırım hepiniz için zor olmuştur. Kayınvalidenizle çok yakın mıydınız?”

Jones, cevapla pek de ilgilenmiyormuş gibi, resme ve duvardakilere bakmaya devam etti.

“Biraz karmaşık.”

“Hep öyle olmaz mı?” Jones gülümsedi. “Eski sevgilimin anesi tam bir baş belasıydı. O zavallı ihtiyarla aynı odada bile zor dururdum. Sonunda evliliğimi mahvetti. Peki ya siz? Sizin için ne kadar karmaşıktı?”

“Ah, bilirsiniz işte. Sadece... Karmaşık.”

Jones ve Ahmed koridorda ilerlerken duvarları süsleyen fotoğraflara bakmak için durdular.

“Ailece çok vakit geçirdiniz mi?” diye devam etti Jones. “Doğum günleri, Noeller, o tür şeyler?”

Birlikte geçirdiğimiz son Noel’i düşündüm. Çirkin sözler, buruşuk yüzler, hindinin üzerinden bağırışlar. Bir Hallmark reklamı sayılmazdı.

“Özür dilerim, hangi birimden olduğunuzu söylemiş miydiniz?” diye sordum. Bir an için kendimi *Law & Order: SVU*’dan fırlamış bir karakter gibi hissettim ki bu, elbette, polisin kapıda belirmesiyle ilgili tek referans noktamdı.

“Cinayet masasındanız,” dedi Jones sakın bir sesle.

“Lucy?” diye seslendi Ollie yan odadan. “Kim o?”

Derin bir nefes alıp oturma odasına girdim. Jones ve Ahmed

* *Law & Order: Special Victims Unit*, Türkçe adıyla *Kanun & Düzen: Özel Mağdurlar Birimi*, Dick Wolf tarafından NBC için yaratılmış bir televizyon dizisi. —*en*

de peşimden geldi. Arka kapı ardına kadar açıktı ve Edie ortadan kaybolmuş gibi görünüyordu. Bahçemize bir top kaçmış olmalıydı. Edie'nin en sevdiği şey, topu çitin üzerinden geri atmaktı.

Ollie şaşkın bir şekilde ayağa kalktı.

"Polis," dedim.

Ahmed, Ollie'ye yaklaşıp elini uzattı. "Siz Oliver Goodwin olmalısınız?"

"Ollie," dedi Ollie, Ahmed'in elini sıkarken.

Ollie'ye polisin gözünden baktım. Çok kötü görünüyordu. Lacivert eşofman altı ve bordo bir ragbi kazağı giymişti, saçları darmadağındı, teni tuhaf, gri bir renge dönüşmüştü. Çocuklarımız yeni doğduğunda ve uyumadıklarında bütün gece ayakta olan *ben* olmama rağmen, kapıda belirip "yarım saat daha" uyumak için yalvardığı zamanki hâlini hatırlattı bana.

"Ben Dedektif Başkomiser Jones ve bu da Dedektif Komiser Ahmed," dedi Jones. "Eğer sakıncası yoksa birkaç sorumuz var."

"Ne hakkında?" diye sordu Ollie.

Bir sessizlik oldu, sonra Jones hafifçe kıkırdadı. "Şey... Annenizin ölümü hakkında olabilir mi?"

Ollie'nin gözleri bana kaydı. Omuz silktim. Ollie bir iki saniye sonra, polislere oturmaları için işaret etti. İkisi de kanepeye oturdu.

"Sizin için ne yapabiliriz?" diye sordum Ollie'nin oturduğu koltuğun koluna tünerken. "Diana'nın ölümü hakkında bilginiz var mı?"

"Henüz adli tıp raporu gelmedi," dedi Jones "Ama yakında gelir. Bu arada biz de bilgi topluyoruz. Polis memurları Arthur ve Perkins'e annenizin kanser olduğunu söylemişsiniz, doğru mu?"

"Doğru," dedim Ollie cevap vermeyince. "Diana meme kanseriydi."

Jones üzerinde altın rengi bir polis logosu olan siyah bir defteri açıp kalemını hazırda bekletti. "Peki, doktorunun kim olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Aile hekimi Dr. Paisley'di," dedim. "Bayside Tıp Kliniği'nde."
"Ya onkoloğu?"

Herkes bana baktı. Herkes, Ollie de dahil. "Aslında... Emin değilim. Bana onkoloğunun adını hiç söylemedi." Jones defterini kapattı. Bunun onun için yeni bir haber olmadığı hissine kapıldım.

"Anlıyorum."

Ollie gözlerini kırıştırdı. "Ne anlıyorsunuz?"

"Annenizin kanserine dair hiçbir kanıt bulamadık. Bir onkoloğa gittiğine dair bir kayıt yok. Mamografi veya ultrason yok, kemoterapi yok. Gördüğümüz kadarıyla kanser değilmiş."

Jones bundan rahatsız olmuş gibiydi, sanki onların yetersizliği bir şekilde bizim hatamızmış gibi. "Belli ki doğru yere bakmamışsınız," dedim. "Tüm doktorlara danışmış olamazsınız..."

"Dr. Paisley'den gelen herhangi bir sevk talebi yok," dedi Jones sakince. Dirsekleri dizlerinin üzerinde, elleri kenetlenmişti. "Hiçbir tarama veya kan testi sonucu yok, kanseri işaret edebilecek hiçbir şey yok."

Yüzümün buruştuğunu hissettim. Bu çok saçmaydı. İnsanlar kanser değilken kanser olduklarını söylemezlerdi. Ya da belki bazıları söylerdi. Yani hipokondri veya Munchausen sendromu olan, sempati, para veya arkadaşlık kazanmak isteyen insanlar. Ama Diana sempatiden nefret ederdi ve kesinlikle paraya ihtiyacı yoktu. Arkadaşlığa gelince, etrafında telaşla dolanan veya ona mendil bile uzatan insanlardan dahi nefret ederdi. Diana kanser olmasaydı *asla* kanser olduğunu söylemezdi. Ben bundan varlığım kadar emindim.

Yine de.

"Sistemde bir sorun vardır," dedi Ollie. "Sorun olmalı. Kanser değilse neden kanser olduğunu söylesin ki?"

"Biz de bunu anlamaya çalışıyoruz."

Ollie başını iki yana salladı. "Ama o *intihar* etmiş. Siz öyle söylediniz."

"Bunu kesin olarak bilmiyoruz."

Ollie artık dikkatini toplamış gibiydi. "Ama... Bir mektup olduğunu söylemiştiniz?"

"Bir mektup *vardı*."

"Okuyabilir miyiz?"

"Sonra çünkü şu anda soruşturmamızın bir parçası."

"Bu ne anlama geliyor?"

"Parmak izi arıyoruz. El yazısı analizi yapıyoruz."

"Sizce mektup *sahte miydi*?"

"Daha fazlasını öğrenene kadar çok fazla yargıda bulunmaya çalışıyoruz."

"Bu çok saçma," dedi Ollie ayağa kalkarak. Yürümeye başladı. "Çok saçma."

"Dinleyin, intihar ettiğini gösteren kanıtlar var. Malzemeler. Çekmecesinde bulduğumuz mektup."

Gözlerimi kırptırdım. "Çekmecesinde mi?"

"Anneeeee acıktım."

Herkes sesin geldiği yöne baktı. Edie arka kapıda duruyordu. Jones ve Ahmed ayağa kalktılar.

"Bu insanlar kim?" diye sordu Edie, Jones'a doğru yürüyüp neredeyse bacaklarının arasına gelene kadar durmadan.

"Benim adım Dedektif Jones," dedi Jones. "Bu da ortağım Dedektif Ahmed. Biz polisiz."

Edie kaşlarını çatı. "Ama üzerinizde polis kıyafeti yok."

"Bazı polisler üniforma giymez. Ama rozetimiz var. İşte, bak..."

Jones'un sanki bir eksen üzerindeymiş gibi tavır değiştirdiğini fark ettim. Birdenbire, belki tam olarak anaç olmasa da kesinlikle arkadaş canlısı ve sıcakkanlı olmuştu. Bence kendi çocuğu olmadığı belliydi ama birinin en sevdiği teyzesi olabilecek tipte birine benziyordu.

"Bugünlük bu kadarla kalalım," dedi Edie'den rozetini geri alıp ceketinin cebine koyarken. "Ama aklınıza önemli bir şey gelirse veya Diana'nın onkoloğunun adını hatırlarsanız lütfen beni arayın." Ses tonundan aramamızı beklemediği belliydi.

“Bu hiç mantıklı değil,” dedi Ollie, ön kapıya doğru yürürlerken. “Annem kanser olduğu konusunda yalan söylemez.”

Ama benim aklım başka bir şeye takılmıştı, rahatsız edici ve kaşıntılı bir şeye, sanki dilinizin ucuna gelen bir isim gibi. Ne kadar çok düşünsem de hiçbir mantık bulamadım.

Eğer intihar ettiysen mektubu neden çalışma masanın çekmecesinde bıraktın, Diana? Neden birinin bulabileceği bir yere bırakmadın?

LUCY

Geçmiş

Archie'nin ilk doğum gününden bir iki hafta önce, Ollie ile birlikte Tom ve Diana'nın evine gittik. Hemen ön oturma odasına, tüm Goodwinlerin "güzel oda" dediği yere götürüldük; bu garipti çünkü bence tüm odalar güzeldi. Gerçi genelde mutfaktaki bar taburelerinin etrafında toplandığımız veya çalışma odasında takıldığımız için bu bir yenilik sayılırdı.

"Sana bir maden suyu daha getireyim mi, Lucy?" diye sordu Diana.

"Hayır, böyle iyiyim, teşekkür ederim."

Diana ve Tom'un kanepesi o kadar kabarıktı ki dengemi sağlamak için kol dayanağına tutunmak zorunda kaldım. Dizimin gerginlikle zıplaması durumu daha da kötüleştirdi. Diana beni rahatlatmak için hiçbir şey yapmadı. Bugün her zamanki gibiydi; gözleri boncuk gibi ve temkinliydi. Bacak bacak üstüne atmış, koltuğun ucuna oturmuştu. Geldiğimizde Nettie ve Patrick buradaydı ama bize özür diler gibi hızla el salladıktan sonra ortadan kayboldular. Keşke ben de ortadan kaybolabilseydim.

Diana ile sohbet etmeye çalıştık; iş hakkında (benim işim, asla onunki değil), babamın sağlığı hakkında (kansere dönüşmesin diye yakın zamanda aldırıldığı ben), giydiğim 70'ler tarzı zebra desenli tulum ve ceket kombinasyonu hakkında (Diana onu pija-

ma sandı) ama Diana'nın da benim de sohbet etmeye hevesli olmadığını hissediyordum. İkimiz de buraya gelme amacımıza ulaşmak istiyorduk ve bu buluşmayı Ollie ile ikimiz talep ettiğimiz için bir şey istediğimiz belliydi.

"Peynir?" diye sordu Diana, antipasto tabağını kaldırarak.

"Hayır," dedim ve tekrar sessizliğe gömüldük.

Ne yazık ki Diana ve ben tüm konuşma yollarını tükettikten çok sonra bile Ollie, Tom'la sohbete dalmış durumdaydı. Anlaşılan Tom yine mirastan bahsediyordu. *Miras* hakkında konuşmaya bayılıyor ve bu konuyu sohbetlere mümkün olduğunca sık dahil ediyordu. Bu bana, arkadaşları paket kâğıdını yırtmadan önce, ona doğum günü hediyesi olarak ne aldığını söylemek için can atan bir çocuğu hatırlatıyordu. *Miras*, diyordu, yaşlandığımızda bize bakacak. Kabul ediyorum, bakılacağımızı bilmek güzeldi ve başka bir şey alamadığımız için akşam yemeğinde hazır erişte yediğimiz anlarda beni az da olsa teselli ederdi... Öte yandan *henüz ölmemiş olan birinden*, öldüğünde ne elde edeceğimizi konuşmak biraz kabalık gibi gelirdi.

"Neyse, sana bir şey sormak istiyorduk," dedi Ollie, sonsuzluk gibi gelen bir sürenin ardından. Diana ve ben biraz daha doğrulduk. Ziyaretimizin bir amacı olduğunu öğrenince şaşırarak tek kişi Tom'du. Bu kadar başarılı biri için, bazen gerçekten de kalın kafalı olabiliyordu.

"Bir ev bulduk," dedi Ollie.

"Geç bile kaldınız!" dedi Tom hevesle. Ollie'nin arkadaşlarının çoğu gibi o da kiracı olmamızdan rahatsızdı ve yatırım için güvenli tuğla ve harcı severdi.

"Güney Melbourne'de iki yatak odalı bir işçi kulübesi," diye devam etti Ollie. "Oldukça bakımsız ama yenileyebiliriz. İyi bir depozitomuz var, sadece yüzde yirmisi eksik." Burada tereddüt etti, annesine hızlıca bir bakış attı. "Sorun şu ki, kalan yüzde yirmi depozito olmadan ipotek sigortası ödememiz gerekecek ki bu da parayı çöpe atmak olur. İstemekten nefret ediyoruz ama..."

"Güney Melbourne, ha?" dedi Tom. "Güzel yer. Şehre yakın.

Pazara ve Albert Park Gölü'ne yakın. Sizin gibi gençler için kolay değil, değil mi? Her şey çok pahalı. Geçen gün birçok çocuğun kırklı yaşlarına kadar ilk evlerini almadığını okudum, buna inanabiliyor musun? Ne düşünüyorsun, Di?"

Tom, Diana'ya "Di" diye seslendiğini duyduğum tek kişiydi. Bir keresinde ona Leydi Di dediğini bile duydum. En tuhaf yanı da Diana'nın gerçekten *gülümsemiş* olmasıydı. Tom, onun bambaşka bir yönünü ortaya çıkarıyordu. Daha yumuşak bir yönünü. Maalesef Diana şu an yumuşak görünmüyordu. Dudakları, sanki dişleriyle bir şeyi kırmaya çalışıyormuş gibi sıkıca birbirine kenetlenmişti.

"Hayat asla kolay değildir," dedi sonunda, ellerini kucağında kavuştururken. "Her neslin kendine özgü zorlukları vardır ve çoğu, karşılanamayan konuttan daha kötülerıyla boğuşmak zorunda kalmıştır. Lucy ile ikinizin de aklı başında. Bu evi yeterince istiyorsanız başaracağınızdan şüphem yok. Aksi takdirde başka bir şey bulursunuz... *Karşılatabileceğiniz* bir şey."

Sessizlik oldu. Sağır edici bir sessizlik. Gözlerine bakamadığım için yerdeki halının kıvrımlarına baktım. Bir iki dakika sonra Ollie ve Tom'a gizlice bir bakış attım. İkisi de hayal kırıklığına uğramış ama şaşırmamışlardı.

"Diana," diye söze başladı Tom ama Diana çoktan elini kaldırmıştı bile.

"Ne düşündüğümü sordun, böyle düşünüyorum. Bu konuda söyleyeceğim tek şey bu." Diana, kabarık koltuktan fırlayıp kalktı. "Çocuklar akşam yemeğine kalacak mısınız?"

Ollie ve ben gözlerimizi kırıştırtarak ona baktık.

"Bunu hayır olarak kabul ediyorum," dedi ve odadan çıktı.

* * *

"Sizi geçireyim," dedi Tom.

"Hayır, hayır," dedim aceleyle. "Lütfen kalkma. Biz kendimiz çıkabiliriz."

Tom'un ısrar etmesini bekliyordum ama sadece başını salladı. "Tamam, o zaman. Çocuklar, kendinize iyi bakın."

Utançtan ölüyordum. Diana'dan para isterken ne *düşünüyorduk* ki? Birdenbire her şey çok açık göründü. Ollie'nin bana yetiştirilme tarzı hakkında anlattıklarından sonra (Diana'nın o ve Nettie'nin yarı zamanlı işler ve ikinci el arabalarla yetiştirilmesinde nasıl ısrar ettiği ve herkesin onlar kadar ayrıcalıklı olmadığı anlayışıyla) *elbette* Diana onlara sadaka vermekten yana olmayacaktı. Tabii ki özel okullara gitmişler ve (Tom'un ısrarıyla) oldukça harika tatiller yapmışlardı ama aynı zamanda hafta sonlarını Diana'nın hayır kurumu için bağış toplayarak ve yerel aşevinde hizmet vererek geçirmişlerdi. En kötüsü de (ne kadar utanmış olsam da) Diana'nın bizi reddederken çok iyi bazı noktalara değinmiş olmasıydı. Diğer nesiller daha zor zamanlar *geçirmişti*. Ollie ve ben bütçemize uygun bir ev *alabilirdik*. Bu da söylediklerinden dolayı ondan *nefret edemeyeceğim* anlamına geliyordu.

Fuayeye ulaştığımızda Nettie ve Patrick bir anda ortaya çıktılar.

"Nasıl geçti?" diye fısıldadı Nettie. Yüzü özür diler gibiydi, sanki nasıl gittiğini çoktan biliyordu. "Size her neslin kendine göre zorlukları olduğunu mu anlattı?"

Ollie başını salladı. "Ama eğer yeterince istersek..."

"Başarırmışsınız, değil mi?"

Nettie ve Ollie sessizce kıkırdadılar.

"Çok üzgünüm," dedi Patrick. Bize nasihat verilirken Tom'un en iyi içkilerinden bazılarını denemiş olmalıydı çünkü viski kuyordu.

"Çok şükür babam var, ha?" dedi Nettie. "O olmasaydı hepimiz beş parasız sokakta kalırdık."

"Sen neden bahsediyorsun?" diye sordum.

"Ah, bu kadar endişelenme, Lucy!" dedi Nettie, kolunu omzuma atarak. "Babam o evi kaçırmanıza izin vermez. Muhtemelen Ollie'ye çoktan bir çek yazmıştır, değil mi, Ol?"

Ollie kot pantolonunun cebine vurup sıırttı.

"Ne?" dedim.

“Annemin bunu yapmayacağını hepimiz biliyorduk. Asla yapmaz.”

Nettie’ye baktı, o da başını salladı. “Ama babamın yapacağını biliyorduk.”

“Peki, *bu*,” diye güzel odayı işaret ettim, “tam olarak... Neydi? Annenin hatırına sahnelediğin bir gösteri mi?”

Ollie, Nettie ve Patrick şaşkın görünüyorlardı. Sanki herkes anlamadığım bir şakanın parçasıymış gibiydi.

Ollie küçük, beceriksiz bir şekilde sıırıttı. “Yani, sanırım öyle. Önemli bir şey Luce. Sadece... Goodwinler işlerini böyle yapar.”

Şimdi şaşkın bakma sırası bendeydi. Başımı iki yana salladım, gerçekten şaşkındım. “Üzgünüm ama Goodwinler bundan sonra her şeyi farklı yapacak.”

* * *

“Kenara çeker misin lütfen?” diye sordum Tom ve Diana’nın garaj yolundan çıkar çıkmaz.

Ollie bana baktı, sonra iç çekti ve arabayı durdurdu.

“Lütfen ailenle oynadığın oyunlara bir daha beni asla karıştıрма.”

Ollie el frenini çekti ve dizleri bana doğru açı yapacak şekilde koltuğunda kaydı. Uzlaşmacı olmaya çalıştığını biliyordum. “Sana söylemiştim, Luce. Bizim ailede işler böyle yürür. Nettie’yi duydun. Bu sadece bir süreç.”

“Süreç mi?” Gözlerimi kırıştırdım. “Bu ne anlama geliyor?”

“Senin ve babanın para konusunda bir süreciniz yok mu? Evlendiğimizde ondan para istemiştin.”

“Ben ondan hiçbir şey istemedim. Düğünümüzün parasını ödemeyi kendisi *teklif etti*.”

“Ama teklif edeceğini biliyordun. Bu bir süreç. Bir nevi.” Ollie hafifçe gülümsedi ama ben karşılık vermeyince tebessümü kayboldu. “Dinle, özür dilerim. Haklısın, seni bu işe karıştırmamalıydım.”

“*Kendini de* bu işe karıştırmamalıydın.” Gösterge paneline baktım. “Annen haklı. Biz yetişkiniz, zekiyiz. Artık kendi hayat-

larımızın sorumluluğunu almalıyız. Onlardan tekrar para istemek istemiyorum. Ne bir ev için ne bir araba için, hatta ne de bir litre süt için. Tamam mı?”

“Tamam, bir dakika bekle...”

“Ciddiyim, Ollie. İpotek sigortasını kendimiz ödeyeceğiz ve evi kendimiz alacağız. Bu benim için anlaşmayı bozan bir şey.”

“Anlaşmayı bozan bir şey mi?”

“Evet.”

Ollie derin bir nefes alıp başını koltuğa yasladı. Aramızda bir sessizlik oldu. Ollie’nin bununla boğuştuğunu hissedebiliyordum. Zordu, anlıyordum. İhtiyaç duyduğunuzda yardım için anne babanıza başvurmak içgüdüsel bir şeydi, herkes bunu yapardı. Sabahları giyinmek kadar tanıdık ve rahattı. Ama yetişkinliğin bir noktasında kendinize yeni bir yaşam tarzı öğretmeniz gerekiyordu. Bunu bana Diana’nın öğretmek zorunda kalması çok sinir bozucuydu.

Sonunda Ollie başını salladı. “Tamam, peki. Bir daha asla onlardan para istemeyeceğim.”

“Fakir ve aç olsak ve yiyecek bir kırıntı bulamasak bile mi?”

“O zaman bile.” Bana boyun eğmiş bir gülümsemeyle baktı. “Senin dışında başka hiç kimseyle açlıktan ölmek istemiyorum.”

Güldük. Ollie’nin bu kadar çabuk toparlanmasından etkilendiğimi fark ettim. Acaba bunun sebebi aklının bir köşesinde asla açlıktan ölmek zorunda kalmayacağımızı bilmesi miydi? Bir noktada, nasıl harcayacağımızı bile bilemeyeceğimiz kadar büyük miktarda paranın bize geleceğini biliyordu.

Ve ona erişmek için tek yapmamız gereken birinin ölmesini beklemektir.

DIANA

Geçmiş

Çocuklar evden çıkar çıkmaz Tom surat asmaya başladı. Bunun olacağını, onun Ollie'nin para isteğini reddedeceğimi bildiği kadar biliyordum. Bizim kadar uzun süredir evliyseniz, farklı sonuçlar umsanız da artık bu beklentiye girmezsiniz. Ve mutlu bir evlilik istiyorsanız, diğer şeylere, yani aynı fikirde olduğunuz şeylere bakmalıydınız. Şanslıyım ki Tom'la bu konuda çok ortak yanımız vardı.

Tom berjerine ağır ağır oturdu.

Avucum öne bakacak şekilde elimi kaldırdım. "Ne söyleyeceğini biliyorum Tom, lütfen kendine sakla."

"Bir şey dedim mi?" Sanki dünyadan bezmiş gibi uzun bir iç çekti.

"Kötü adam olmayı sevmiyorum, Tom. Bunu biliyorsun."

Koltuğunda kıpırdandı, ifadesi sinirli olmaktan çok boyun eğmiş gibiydi. "Biliyorum."

Tom'la aramızdaki tartışmalara gelince, bu olabilecek en haretlisiydi. Bir zamanlar Tom'un daha ateşli bir yanı vardı ama şimdi onu gerçekten çileden çıkaran sadece bir avuç şey kalmıştı. Trafik. Evin etrafında ışıkları açık bırakan insanlar. Irkçılık. Bilirsiniz, önemli şeyler. Bugünse farklı görüşlerimize rağmen, Tom ve ben birbirimizin geldiği yere saygı duyuyorduk. Tom, yetim kalıp büyükanne ve büyükbabasıyla yaşamak için daha

da uzağa taşınmadan önce bile banliyölerin kırsalla buluştuğu, düşük sosyoekonomik bir bölge olan Melbourne'un dış mahallelerinde büyümüştü. Zorlu bir bölgede eğitim görmüş ve on dört yaşında yerel bir tesisatçının yanında çıraklık yapmak için okuldan ayrılmıştı. Nitelik kazandıktan sonra bir konut geliştirme projesinde iş bulmuş, sahipleriyle arkadaş olmuş ve onlara emekli topluluklarında şanslarını denemelerini önermişti. Bu öneri o kadar kârlıydı ki Avustralya'nın en büyük konut geliştirme şirketlerinden birinde iş ortağı oldu.

"Tom, senin gibi birinin başarılı olmak için sadaka verilmesine gerek olmadığını anlayacağını sanırdım."

"Ama artık işler farklı," dedi. "Herkes üniversiteye gidiyor, deneyim kazanmak için ücretsiz çalışıyor, özel okul çevresini kullanıyor. Benim zamanımdan çok daha zor."

Ama elbette bu, özel okul velilerinin ödedikleri fahiş ücretleri haklı çıkarmak için birbirlerine söyledikleri saçmalıkların sadece bir parçasıydı. Tom yıllarca beni sıkıştırdıktan sonra, sonunda pes etmiş ve Ollie ile Nettie'nin bir Afgan köyünün tamamını bir yıl boyunca doyurmaya yetecek kadar yüksek dönem ücretleri olan okullara gitmelerine izin vermiştim. Yıllar sonra bile gittikleri bu okulların devlet okullardan daha iyi olup olmadığından hâlâ emin değildim. Emin olduğum şey, özel eğitim almış ve hayatta her türlü avantaja sahip olmuş çocuklara sadaka vermenin (Hayır, çocuklara değil, *yetişkinlere!*) ve onları yardım almadan kendi hayatlarını sürdürmeye çalışanlardan daha da ileriye itmenin doğru bir şey olmadığıydı.

"Her zaman zordu, Tom. Sen bizim çocuklarımızdan daha açtın, hepsi bu."

Tom'un aksine ben, oldukça orta sınıf bir ailede büyümüşüm. Tom ve benim şu an yaşadığımız kadar zengin değildik ama rahat bir hayat sürüyorduk. Gerçek şu ki, gençliğimde koşullarım ciddi şekilde kötüleşmeseydi ben de aç olmazdım.

"Bence Ollie biraz aç kalsa iyi olur. Biraz açlık gençler için iyidir. Seni oluşturan şey buydu."

Tom yana kaydı ve iki orta yaşlı popo için yeterince geniş olan berjere ben de oturdum. "Aslında..." Tom gülümsedi. "Seni oluşturan şey buydu."

1970

Cynthia ve ben buna Falcon yazı adını verdik çünkü diğer arkadaşlarımız Avrupa'daydı ve bunu gerçekte olduğundan daha heyecan verici kılmak istedik. Falcon XR GT bir arabaydı ve Cynthia'nın erkek arkadaşı Michael'a aitti. Elbette Falcon'un arka koltuğunda neler olduğunu, Michael ve Cynth'in Falcon'da defalarca neler yaptığını biliyordum. David'e delicesine âşık değildim ama ondan yeterince hoşlanıyordum. Uzun boyluydu ve üniversitede mühendislik okuyordu ki o zamanlar bu yeterliydi. Boy ve zekâ. Bir kadın başka ne isteyebilirdi?

Sonradan hamile olduğumu öğrendiğimde, David'in zekâsı işe yaradı. "Broadmeadows'da bir yer var," dedi. "Evlenmemiş anneler için bir yuva. Oraya gidersin, bebeğini doğurursun ve sonra geri dönersin. Herkese Avrupa'ya gittiğini söylersin."

Evlenmemiş bir anne olarak gidilecek diğer türden bir yeri önermediğine sevindim. Mesela bir kürtaj kliniğini. Belki de en anaç kızlardan biri sayılmazdım ama her zaman yaptıklarımın sorumluluğunu almaya inanmıştım. David'le Falcon'un arkasında birlikte olmam bu zavallı bebeğin suçu değildi ve bedelini neden onun ödemesi gerektiğini anlayamıyordum. Annem, David'in planının akıllıca olduğunu kabul etmişti ve babam, annem bir şeyin akıllıca olduğunu düşündüğünde ona katılırdı. Evden ayrılmadan önce bebeğimi vermek zorunda kalacağım fikri o kadar uzak bir fikirdi ki düşünmeye bile zahmet etmedim. Sonuçta boğulurken biri sana cankurtaran salı uzattığında, sala binmeden önce patlak olup olmadığını kontrol etmezdin.

* * *

"İyi misin?" diye sordu David, Orchard House'a gitmeden önce-

ki gece. Hamilelikle ilgili bir soru olduğunu belli etmek ister gibi, göbeğime doğru belirsiz elini salladı.

“İyiym.”

Sıcak bir akşamdı ve kucağımda bir torba üzümle ailemin bungalovunun tuğla basamaklarında oturuyordum. (Neredeyse altı aydır sabah bulantılarım vardı ve üzümler bunu önleyen tek şeydi.) Sekreterlik dersimi ertelemiş ve arkadaşlarıma Sicilya’da bir dönem geçireceğimi söylemiştim. Ailem ve David dışında kimse gerçeği bilmiyordu. Cynthia bile. O Katolik utancı düşündüğümünden daha ağır basmıştı.

Orchard House’a kabul edildiğimden beri David’i sadece birkaç kez görmüştüm. Ben ortalıkta yokken, David babama Orchard House’un masraflarını karşılamak için destek olmak adına gece gündüz çalışıyordu. Babam, David’in yardım etme azminden etkilenmişti. Bir keresinde anneme “en azından onurlu bir çocukla birlikte olduğum için” mutlu olduğunu söylediğini duymuştum. Bir akşam yatak odamın kapısından baktığımı ve babamın David’in elini sıkarken annemin ona içtenlikle teşekkür ettiğini gördüğümü hatırlıyorum. Oysa babam aylardır benim yüzüme bile bakmamıştı.

“Belki çıktığında seni tekrar görürüm,” demişti.

“Belki,” diye onaylamıştım. Ama ikimiz de bunun bir yalan olduğunu biliyorduk.

* * *

Annem beni Orchard House’a götürdü.

“Sonsuza kadar sürmeyecek,” dedi kapıda, bana sert bir öpücük verip arabaya aceleyle geri dönerken. Vedasının bu kadarla kısa olmasına şaşırdım ve arkasından seslenmemek için kendimi zor tuttum. Zaten yeterince utanmıştım.

Bir iki dakika sonra lacivert önlüklü, bitkin görünen bir kadın kapıya geldi. Güvenlik kapısını açtı ve beni sessizce süzdü. “Siz Diana olmalısınız,” dedi. “Şey... İçeri girseniz iyi olur.”

Orchard House bir hastanenin görünümüne ve havasına sahipti. Üç katlıydı, geniş koridorları, muşamba zemini ve vinil

mobilyaları vardı. Başhemşire beni merdivenlerden ikinci kata çıkardı. Ortasında ortak bir alan ve kenarlarında bordo kapılar vardı, muhtemelen yatakhanelere açılıyordu. İçeri girdiğimde küçük gruplar hâlindeki hamile kadınlar kafalarını kaldırdılar, sonra hemen yine indirdiler.

“Orchard House’daki en yaşlılardan birisin,” dedi başhemşire, beni odanın kenarına doğru götürürken. “En genci Pamela adında bir kız, odanı onunla paylaşacaksın. Pamela henüz on dört yaşında.” Başhemşire onaylamıyormuş gibi homurdandı. “Orchard House’da sadece ilk isimlerimizi paylaşırsınız ve gittiğimiz okullardan, tanıdığımız insanlardan veya bizi dış dünyaya bağlayan hiçbir şeyden bahsetmeyiz. Bu sizin kimliklerinizi korumak için,” dedi ama ben daha çok ebeveynlerimizin kimliklerini korumak için olduğunu düşündüm. Başhemşire odama açıldığını tahmin ettiğim bir kapının hemen önünde durdu. “Pamela’nın biraz sorunlu olduğunu bilmelisin. Senin gibi yaşça daha büyük, düzgün konuşan bir kızın ona yardım edebileceğini, nasıl davranacağını öğretebileceğini düşündüm.” İçerideki ikiz yataklardan birinde oturan kızı işaret etti. Kızın yüzünde ekşi bir ifade vardı ve yağlı saçları iki örgü yapılmıştı.

“Pamela?” dedi başhemşire. “Bu yeni oda arkadaşın, Diana.”

“Merhaba,” dedim Pamela kararlı bir şekilde yere bakarken.

“Bu kadar somurtma,” dedi başhemşire ona. “Siz şanslı kızlarsınız. Aileleriniz size yardım etti. Bebeğiniz doğana kadar başınızı eğerseniz eski hayatınıza dönebilir ve bunlar hiç yaşanmamış gibi, her şeyi unutabilirsiniz. Herkes bu kadar şanslı değil.”

Başhemşire daha sonra yanımdan ayrılırken bana “kendimi evimde gibi hissetmemi” söyledi. Garip, suskun kızın karşısındaki dar ikiz yatakta otururken gözlerimde yaşların biriktiğini hissettim. Ama onları sildim. Sonuçta şanslıydım...

* * *

O gece akşam yemeğinden sonra ortak alana gittim. Burası kahverengi vinil kanepelerde televizyon izleyen veya roman okuyan

hamile kızlarla doluydu. Bir masada bir kız, başka bir kızın tırnaklarını, bana Cynthia'nın tırnaklarını hatırlatan güzel, soluk pembe bir renge boyuyordu.

"Buraya oturabilir miyim?" diye sordum kanepede oturan sarışın kıza. Pijama ve terlik giymiş, saçlarına bigudi sarmış, sağındaki kızlarla sohbet ediyordu. Başını kaldırmadan yana kaydı. Kanepede şaşırtıcı derecede rahatsızdı ama fiziksel olarak tekrar ayağa kalkabileceğimden emin olmadığım için hareket etmeye çalışmadım. Odanın her yerindeki kızlar, kocaman karpuz şeklindeki göbekleriyle koltuklarına çivilenmiş gibiydi. On yedi kız saydım, on yedi karpuz. Oturmayan tek kişi Pamela'ydı. Televizyonun sağındaki kitap raflarının yanında durmuş, güya bir kitap seçiyor ama çoğunlukla kıpırdanıyordu. Yerinde duramayan tiplerdendi, fark etmiştim. Sinirli ve tedirgindi. Dikkat dağıtıyordu.

Sarışın kızın adının Laurel olduğunu öğrendim, sağındaki iki kızla sessizce konuşuyordu. Kulak misafiri olduğumda, Orchard House'a ikinci kez geldiğini öğrendim. Buraya ilk kez iki yıl önce, henüz on altı yaşındayken gelmişti. Komik olan kızların bunu benim gibi şaşırtıcı ve korkunç bulması yerine, ona bir tür ünlü muamelesi yapmaları ve onu Orchard House hakkındaki tüm bilginin kaynağı olarak kabul etmeleriydi. Konuşma berbat yemeklerden, başhemşirenin bahçıvan Arthur'a olan aşkına, Laurel'in kızlardan birinin kendi erkek kardeşinin bebeğine hamile olduğundan şüphelenmesine doğru kaydı. Ne kadar anlamsız olsa da bu şakalaşmalar bana kendi arkadaşlarımla yaptığım konuşmaları hatırlattı ve bu, kendimi hem yalnız hem de rahat hissetmeme neden oldu.

Ona on kala başhemşire belirdi. "Kızlar, ışıkların sönmesine on dakika var!" Başhemşirenin havayı delen ve odadaki tüm normallik duygusunu yok eden tiz bir sesi vardı. "Hadi ama. Oyalanmayın."

Kaybolduğunda kızlar ayağa kalkmaya hazırlanmak için kalçalarını kanepenin kenarına doğru sürüklediler. Kızların homurdanmalarından ışıkların gerçekten de saat onda söndüğünü ve odanızda değilseniz, zifiri karanlıkta geri dönmeniz gerektiğini öğrendim.

“Işıkların sönmesine on dakika var,” dedi başhemşire tekrar.
“Oyalanmayın.”

Hepimiz tekrar kapıya baktık.

“Oyalanırsanız ışıklar söndükten sonra benim Arthur’la oyalanma şansım kalmaz.”

Ama başhemşire ortalıkta yoktu. Herkes etrafına bakınırken odanın bir köşesinden hafif bir kıkırdama yükseldi. Pamela’nın sırtının bize dönük olduğunu fark ettim.

“Pamela?” diye bağırdı Laurel. “Sen miydin?”

Duymamış gibi yapan Pamela eğilmiş, bir kitabın sırtıyla oynuyordu. Eğer bu taklidi o yaptıysa, tam isabet olduğu inkâr edilemezdi.

“Ah, Arthur *kes* şunu!” diye tekrar geldi başhemşirenin sesi.
“Ah, hadi o zaman. Durma.”

Kıkırdamalar ateşli bir kahkahaya dönüştü.

“Beni kulübene götür, ben de... Ben de...”

“Siz kızlar hâlâ burada ne yapıyorsunuz?”

Ses şimdi daha yüksek, daha tizdi. Başlarımız başhemşirenin (gerçek başhemşirenin) elleri belinde durduğu kapıya doğru döndü. “Size oyalanmayın demedim mi?”

“Hemen gidiyoruz, başhemşire,” dedi Pamela ve odadan çıkan ilk kişi o oldu.

* * *

Göbeklerimiz büyüdü. Ne olacağı hakkında bize pek bir şey söylenmedi. Bebeklerimizin ne zaman doğacağını göbeklerimizin büyüklüğüne göre tahmin ediyorduk. Hamileliğin bedenlerimizi nasıl etkilediğini herkesin içinde konuşuyorduk: “Mesanem ceviz büyüklüğünde” ya da “Bu merdivenleri zar zor çıkabiliyorum” ama “bebekler” hakkında konuşmuyorduk. Kimse bize konuşmayın dememişti, sadece konuşmuyorduk... Belki de bu doğal bir kendini koruma biçimiydi. Arkadaş edinmekten kaçınıyordum, kim olduğunuzdan ve nereden geldiğinizden bahsetmeniz yasak olduğunda bu şaşırtıcı derecede kolaydı. Zaten küçük sohbetlerde hiç iyi değildim.

Pamela, benimle gün boyunca hiç konuşmazdı. Başhemşirenin istediği gibi ona bir şeyler öğretmeye çalışırdım. Nasıl güzel konuşulacağını, nasıl dikiş dikileceğini ama ne zaman denesem bana ya sadece bakar ya gözlerini devirir ya da kendi kendine mırıldanırdı. Bir keresinde ona çatal bıçak takımını nasıl düzgün tutacağını gösterirken, bir çatal alıp odanın karşısına fırlatmıştı. Sorunun Pamela'nın *yaralı* olması olduğunu fark ettim. Ona yaralı olmamayı nasıl öğreteceğimi bilmiyordum.

Pamela'nın taklitleri her gece yaptığı bir ritüele dönüşmüştü. Neredeyse herkesi "taklit" edebiliyordu. Haftada bir kez tansiyonumuzu ölçmeye gelen gür bıyıklı doğum uzmanı Dr. Humbert, başhemşirenin sevgilisi olan bahçıvan Arthur, kızlardan herhangisi biri. İnsanların tuhaflıklarını, taklidini gerçek kılan en küçük ayrıntıyı bulmakta ustaydı. Her akşam kitap raflarının yanında durur ve beklerdik. Her gün birkaç dakikalık kıkırdamalar benim tesellimdi. Daha sonra bunun, onun için de bir teselli olabileceği aklıma geldi. Birkaç dakikalığına başka biri olmanın...

Neredeyse bir aydır Orchard House'daydım. Bir gece beni taklit etti.

"Ah evet, ben Diana'yım, çatal bıçak kullanmayı ve şık konuşmayı bilirim."

Herkes kıkırdadı. Ben bile... Belki de onu komik yapan şey kötü niyetli olmaktan çok ses tonuydu. Ya da belki de beni ilk kez fark ettiği içindi. Bir yanımda, burada birinin varlığını bilmesinden mutluydu.

Bir gece ortak alandayken, biri Mary'nin aramızda olmadığını fark etti.

"Dün gece doğum sancıları başladı," dedi oda arkadaşı Laurel kısık sesle.

Herkes yaklaştı. İnsanların bebeklerini doğurmaya gittiğini biliyorduk ama lojistik açıdan yetersizdik. Gerçek ayrıntıları bilmiyorduk.

"Oldukça zordu. Başhemşireye haber vermeden önce olabilirdiğince uzun süre bekledi. Hastaneye gitmek istemedi."

Bu bir sürpriz olmuştu. Mary daha cesur kızlardan biriydi. Haftalardır bebeğini doğurmak için sabırsızlandığını, her şey bittiğinde kalçalarına oturan bir pantolon ve bir şişe viski alacağını söylerdi.

“Neden gitmek istemedi?” diye sordu birisi. Herkesin dilinde aynı soru vardı.

On altı çift göz Laurel’a dik dik baktı.

“Çünkü hastaneye bebekle giriyorsun,” dedi “ve bebeksiz çıkıyorsun.”

* * *

Daha sonra başhemşire ışıkların söneceğini duyurmak için geldiğinde hepimiz heyecanlandık.

“Mary’nin bebeği oldu mu başhemşire?” diye sordu Laurel.

Başhemşire temkinli görünüyordu. Kimse başhemşireye “bebek” kelimesini kullanmazdı. Dr. Humbert bile (en azından bizim önümüzde) kullanmaktan kaçınırdı.

“Oldu,” dedi başhemşire sonunda.

Hepimiz bekledik. Kitaplıkların yanında, nefes aldığından şüphe ettiğim kadar hareketsiz duran Pamela’yı fark ettim.

“Ne doğurdu? Erkek mi, kız mı?”

“Bebek sağlıklıydı,” dedi başhemşire ve Orchard House’da onun “bebek” kelimesini söylediğini son kez duydum.

* * *

Mary’nin doğum haberi duyulduktan sonra taklitler durdu. Bir süreliğine orada ne yaptığımızı unutmuş gibiydik ama sonra, birdenbire hatırladık. Pamela gündüzleri neredeyse hiç konuşmazdı. Ama geceleri yatakta yatarken, bazen birkaç kelime söylerdi. Orchard House’da geceleri savunmasız olurdunuz. Kıyafetlerinizi, zırhınızı çıkarırdınız.

“Sanırım bir kızım olacak,” diye fısıldadı bir gece yataklarımızda yatarken. “Ya senin?”

Karanlıkta, battaniyelerin altında vücudunun hatlarını zar

zor seçebiliyordum. Oda soğuktu ve nefesi duman gibi çıkıyordu.

“Önemli değil,” dedim. “Benim bebeğim olmayacak ki.”

“Ama ona ne ad verirdin?” diye ısrar etti. “Eğer sende kalıyorsa?”

Başımı iki yana salladım. “En ufak bir fikrim bile yok, Pamela.”

“Ben kızıma Jane adını verirdim. Jane Pamela. Çok hoş, sence de öyle değil mi?”

Dışarıdan geçen bir arabanın farları yatağını ve yüzünü aydınlattı. Rahat ve umutluydu. Normal Pamela’ya hiç benzemiyordu. Boğazım düğümlendi.

“Diana?” dedi Pamela bir an sonra.

“Hımm?”

“Arkadaşlarım bana Pammy der...”

Derin bir nefes aldım, güçlkle yutkundum. Birdenbire, gelmekte olanın ağırlığı altında sıkıştığımı hissettim.

“Diana? Beni duydun mu?”

“Evet,” dedim, boğazımı temizlemek için öksürerek. “Seni duydum, Pammy.”

* * *

Doğum yapacağımız tarih yaklaşırken Pammy hayatıyla ilgili birkaç küçük ayrıntıyı paylaştı. Bebeğinin babasının Christopher adında bir doktor olduğunu söyledi. Christopher’ın bir karısı olduğunu ama adamı sevmediğini, sadece parasını sevdiğini söyledi. Christopher, Pammy’nin Orchard House masrafını ödemişti çünkü hamileyken parmağını bile kıpırdatmasını istemiyordu. İşte Pammy’yi bu kadar çok seviyordu, en azından Pammy öyle söylüyordu. Pammy’nin olayları nasıl anlattığına dair şüphelerim vardı ama dinlemekten mutluluk duydum. Bebek hakkında konuşmaya başlamasından daha iyiydi.

“Acaba Jane bana mı yoksa Christopher’a mı benzeyecek?”

“Bahse girerim Jane zeki olacak, Christopher gibi.”

“Ah baksana Jane bana tekme atıyor. Çok hırçın bir kız!”

Bazen Pammy, Jane hakkında konuştuğunda çığlık atmak istiyordum. Pammy'nin bebeğine isim vermesi yasaktı. Onu kucağına alması bile yasaktı. Bunu düşünmek zordu. Günler geçtikçe bebeğimi kucağıma alma isteğim neredeyse karşı konulamaz hâle geliyordu. Geceleri tekmelerini ve hareket ettiğini hissettiğimde kollarımı karnıma dolardım. Onu kucağıma alabilmem için tek şansımın bu olduğunu varsayardım.

Bir gece Pammy'ye, "Erkek olursa ismini Oliver koyardım," dedim.

"Oliver," dedi Pammy onaylayarak. "Ne kadar güzel ve şık bir isim. Güzel ve şık, tıpkı senin gibi."

Acıma rağmen, *kendime* rağmen... Karanlıkta yüksek sesle güldüm.

* * *

Bir akşam, Pammy'yi bütün gün görmediğimi fark ettim.

"Başhemşire?" dedim, ışıkların sönmesine on dakika kaldığını söylemek için yanımıza geldiğinde. "Bugün Pammy'yi görmedim. Bebeğini doğurmaya mı gitti?"

Başhemşire dudaklarını büzdü. "Pamela taşındı."

"Nereye taşındı? Bebeğini doğurması için henüz çok erken."

"Bu seni ilgilendirmez." Ellerini iki kez çırpı. "Tamam, kızlar. Yatma vakti, oyalanmayın."

"*Başhemşire*," dedim bu sefer daha yüksek sesle. "Pammy nereye taşındı?"

Kadın bana bakmak için döndü, boncuk gibi gözleri beni olduğum yere mıhladı.

"Sorun çıkarmaya mı başlayacaksın, Diana? Bu çok üzücü. Senin daha akli başında kızlardan biri olduğunu sanıyordum."

Laurel'in elimi çektiğini hissettim. Başhemşireyle konuşmayı bırakıp peşinden koridora çıktım.

"Pammy bebeğini doğurmak istediğine dair bir şey söyledi mi?" dedi Laurel.

"Hayır... Pek sayılmaz." Bunu düşündüm. "Şey aslında kızına bir isim vermiş."

"Kızına mı?"

Omuz silktim. "Kız olduğunu düşünüyor."

Laurel üzgün bir şekilde başını salladı.

"Ne oldu?"

"Orchard House'a ilk geldiğimde Josephine'in de başına aynı şey geldi. Bir gün herkese bebeğini doğurmaya karar verdiğini söyledi. Ertesi gün gitmişti."

"Bebeğini doğurdu mu?" Sesimdeki hayranlığı gizleyemedim.

"Öyle varsaydık," dedi Laurel. "Ama Josephine'i bir yıl kadar sonra dışarıda gördüm. Başhemşireye bebeğini vermek istemediğini söyledikten sonra, kadın onu alt katta farklı bir odada saklamış ve kimseyle görüşmesine izin vermemiş. Onu gece gündüz çalıştırmışlar. Temizlik, bulaşık, yemek. Bebeğini vermezse çocuğun yaşam ve hastane masraflarını kendisinin ödemek zorunda kalacağını ve hemen onlar için çalışmaya başlaması gerektiğini söylemişler. Onu o kadar çok çalıştırmışlar ki bir ay erken doğum yapmış. Ve bebeği doğurduğunda borcunu ödemediği için bebeği alıkoymuşlar. Kızın da sonunda bebeğini vermekten başka seçeneği kalmamış. Tahminimce Pammy de orada."

"Bu kadar gevezelik yeter," dedi başhemşire koridorun diğer ucundan. "Hepiniz yatağa."

Laurel'in yanılıyor olmasını, Pammy'nin dışarı çıktığını ve Christopher ve bebeğiyle bir yerlerde olduğunu umdum. Bunu umut ettim, bunu istedim... Fakat hiçbir zaman gerçekten inanmadım.

* * *

Karnım iyice yuvarlak ve gergin olduğu için ayakkabılarımı bağlamadığım ve haftalardır terlik giydiğim dönemde annem ziyarete geldi. Kiliseye gidiyormuş gibi şapkasını ve eldivenlerini giymişti.

"Bebeğimi vermek istemiyorum," dedim ona vinil sandalyeye otururken. "Ama yardımına ihtiyacım var."

"Diana," dedi annem. "Tamamen saçmalıyorsun."

“Saçmalamıyorum. 1970 yılındayız. Günümüzde bekâr kadınlar çocuk sahibi oluyor.”

Annem gülümsedi. “Öyle mi? Hangi kadınlardan bahsediyorsun?”

Tabii ki hiçbirini tanıımıyordum. Ama vardılar. Haberler işlerin değiştiğini, kadınların daha fazla hak kazandığını söylüyordu.

Görünüşe göre bekâr kadınlar kendilerine ve bebeklerine destek almak için sosyal yardıma erişebiliyorlardı.

“Meredith boşanmış,” dedim çünkü Meredith tanıdığım bekâr bir anneye en yakın kişiydi. Maalesef en iyi örnek değildi. Babamın kuzeni Meredith, kocasının sadakatsiz olduğunu öğrendikten birkaç yıl sonra onu terk etmiş ancak boşanma, Meredith’i hem sosyal hem de maddi açıdan çok yormuştu. Meredith aile evinden atılmıştı ve son duyduğuma göre Melbourne’ün batısında, bir sanayi bölgesinde kiralık bir evde yaşıyordu. Görünüşe göre kendine bir fabrika kafeteryasında iş bulmuştu.

“Meredith gibi mi olmak istiyorsun?” diye sordu annem.

“Buradan gidebilirim, biliyorsun,” dedim savunmacı bir şekilde. “Kapıda kilit yok.” Aslında bunun doğru olup olmadığını bilmiyordum. Başhemşireye planımdan asla bahsedecek değildim.

“Sanırım bu doğru,” dedi annem düşünceli bir şekilde. “Ama o zaman ne yapacaksın? Bebeği babanın evine mi götüreceksin? Sanmıyorum.”

“Kendi evimi tutarım.”

“Hangi parayla? Çalışmak için hiçbir yeterliliği olmayan hamile, bekâr bir kadına kim ev kiralar ki?”

“Arkadaşlarımla kalırım.”

“Hangi arkadaşlarınla?”

Hiçbir şey söylemedim, ifademi meydan okur gibi değiştirmeye çalıştım. Ama bana yardım edebilecek hiç arkadaşım yoktu. Yurt dışında veya üniversitede olmayan arkadaşlarım hâlâ aileleriyle yaşıyordu ve onların çoğu da anne babamın arkadaşlarıydı. Gidecek hiçbir yerim yoktu. Planım devasa bir blöftü ve annem bunu görüyordu.

Soğuk elini elimin üzerine koydu. "Hadi ama Diana, neredeyse başardın. Bebeğini doğur, eve gel ve bir dahaki sefere daha iyi seçimler yap." Alnımı öptü ve mesele onun açısından kapandı. O gece kaçtım...

LUCY

Günümüz

Cenaze levazımatçısının adı Pearl'dü. Ellili yaşlarının ortalarında, aşırı boyalı kestane rengi saçlara ve bir anaokulu öğretmeninin sabrına sahip nazik bir kadındı. Sabrına şükrettim çünkü biri öldükten sonra yapılacak çok şey olduğu belliydi. Tom öldüğünde her şeyi Diana organize etmişti ve ben şu ana kadar bunun ne büyük bir kahramanlık olduğunu hiç fark etmemiştim. İnsan kederi içinde nasıl cenaze levazımatçılarıyla görüşüp tabutları seçer, okumaları planlar, çiçekleri ayarlar ve tüm bunları yaparken aynı zamanda başkalarına destek olup hayatının inceliklerini yönetirdi? Sanırım öğrenecektim.

Birkaç saattir cenaze evinde bir şeyler seçiyorduk ama aklım başka yerdeydi. Anlaşılan Jones ve Ahmed de dün Nettie ve Patrick'i ziyaret etmiş ve onlara Diana'nın kanserinden bahsetmişlerdi ya da kanser olmadığından... Nettie ve Patrick her şeyin bir tür yanlış anlaşılardan kaynaklandığı konusunda hemfikirlerdi ama ben bir şeylerin ters gittiği hissine kapılmaktan kendimi alamıyordum. Dr. Paisley neden Diana'yı bir onkoloğa yönlendirmemişti? Neden mamografi veya ultrason kayıtları yoktu? Neden bu konuda yalan söylemişti?

Hiçbiri mantıklı değildi.

“Peki, cenaze töreni?” diye sordu Pearl bize. “Annenizin evinde mi olacak?”

Nettie ürperdi. “Hayır. Başka bir yerde yapalım.”

“Katılıyorum,” dedi Ollie. “Annemin orada öldüğünü bilmek... Bu farklı.”

“Yerel bir bara veya restorana ne dersiniz?” diye öneride bulundu Pearl ve hepimiz mırıldanarak onayladık.

“Törenle ilgili konuşmak gerekirse, mezhepsiz ayin yapan bazı insanlar birkaç kilise ilahisi okumaktan hoşlanır. Sizce Diana...”

“Hayır,” dedi Ollie ve Nettie aynı anda.

“Annem ilahilerden pek hoşlanmazdı,” diye açıkladı Ollie.

“İlahi yok,” dedi Pearl evraklarına not alarak. “Sorun değil.”

Geçmişte pek düşünmemiş olsam da Diana’nın Katolik yetiştirilmesini sert bir şekilde reddetmesi şu an bana ilginç geliyordu. Ona bunu sormak isterdim ve sormadığım için içimde sarsıcı bir hüznün hissediyordum.

“Pekâlâ,” dedi Pearl. “Devam edelim.”

Çoğunlukla Nettie ile ben seçim yaptık. Ollie ve Patrick iki genç gibi orada oturmuş başlarını sallıyor, homurdanıyor ve telefonlarına bakıyorlardı. Öğle yemeği civarında Pearl, sandviç almamız için Nettie ve bana köşedeki bakkala uğramamızı önerdi.

“Ben aç değilim,” dedi Nettie.

“Yemek yemeniz önemli,” dedi Pearl. Hem çok dinç hem de çok sakindi. “Ve hazır gitmişken erkeklere de bir şeyler alın.”

Sokakta ağır ağır yürüdük. Caddenin kenarında bir tren yolu vardı ve geçen bir tren otuz saniyeliğine sessizliğimizi bozdu. Sonra gitti. Duyulan sadece nefes seslerimizdi. Nettie burnunu kaşımak için elini kaldırınca gömleğinin kolu aşağı sarktı ve sol bileğinin etrafındaki kalın mor halka ortaya çıktı.

“Bileğine ne oldu?” diye sordum.

Bakışları bana, sonra tekrar yola kaydı. “Sana ne?”

“Nettie. Hadi ama.”

“Sadece gidip sandviçleri alalım, olur mu?” dedi sessizce.

Birkaç adım daha attık.

“Bundan *nefret ediyorum*,” diye patladım, birden daha fazla içimde tutamayarak. “Diana da nefret ederdi. Biliyorsun ederdi.” Nettie durdu.

“Şu an *her zamankinden daha çok* bir aile olarak bir arada olmalıyız.”

“Aile mi?” diye diklendi Nettie. “Sen, Ollie ve çocuklar bir ailesiniz. Patrick ve ben, biz... Biz sadece iki kişiyiz. Çocuğu bile olmayan iki kişiyiz...”

“Biliyorum...”

“*Bilmiyorsun*. Bunu bilmen mümkün değil.”

İç çektim. “Nettie bunu geride bırakmamızı çok istiyorum. Bunu atlatmana yardım etmek istiyorum.”

Umutlu değildim ama bir şansım olduğunu düşünüyordum. Burada, yani Patrick ya da Ollie yanımızda değilken, ona ulaşabileceğimi hissediyordum. Ve ona ulaşmak istiyordum. Bu ailede çok fazla kayıp yaşanmıştı. Önce Tom. Sonra Diana. Nettie’yi de kaybedemezdim.

“Ne istediğın umurumda değil!”

Arkasını dönüp sokakta yürümeye devam etti. Bileğine ne olduğundan hiç bahsetmediğini ancak daha sonra fark ettim.

DIANA

Geçmiş

Her ebeveynin enerjisinin yüzde 80'ini tek bir çocuğa harcadığını ve kalan yüzde 20'sini de diğer çocuklara dağıttığını duymuştum. Ollie her zaman benim yüzde 80'lik çocuğum olmuştu. Çocukluğunun çoğunu yeterince yemek yiyip yemediğini, yeterince öğrenip öğrenmediğini, yeterince şey yapıp yapmadığını merak ederek geçirdim. Okuldaki en popüler çocuk değildi ama hiçbir şekilde asosyal de değildi. Beni rahatlatması gereken genel anlamdaki memnuniyeti, nedense beni sadece şaşkına çevirirdi. Küçük arkadaşını oynamaya davet etmek istiyor muydu, yoksa benim sürekli o arkadaşını davet etmeyi kesmemi mi istiyordu? Her iki durumu da hiç umursamıyor gibiydi.

Öte yandan Nettie doğuştan o kadar yetenekli ve konuşkandı ki onun için hiç endişelenmedim. Onun annesi olmak her yere benimle gelen minik bir akranım olması gibiydi. Okulda biri ona sataşsa onlarla sessizce konuşur, kötü davranmaya devam ederlerse hiç arkadaşlarının kalmayacağını ve bu yaptıklarının aptallık olduğunu söylerdi. Akşam yemeğinde onlara sebze verdiğimde ve kendisinden beş yaş büyük olan Ollie sebzeleri yemeyi reddettiğinde ona, "Bir süper kahraman gibi iri ve güçlü olmak istemez misin, Ollie?" diye sorardı.

Bir keresinde Ollie on bir ve Nettie altı yaşındayken, öğleden

sonrının çoğunu havuzda yüzerek geçirmişlerdi ve kısa süreliğine eve girmek zorunda kalmıştım. İkisi de iyi yüzücülerdi, bu yüzden kısa bir süreliğine eve girmek büyük bir sorun değildi.

“Kız kardeşine göz kulak ol,” demiş olmalıydım ya da buna benzer bir şey.

Mutfağa gittim ve akşam yemeği için patates soymaya koyuldum. Sıcak bir gündü ve güneş pencereden içeri vuruyordu. Son patatesi alırken içimi garip bir his kapladı. Belki de annelik içgüdüsüydü. *Çocukları kontrol etmeliyim.*

Dışarı çıktığımda, suyun hemen altında iç içe geçmiş bedenlerini gördüm.

Ayakkabılarımı bile çıkarmadan suya atladım.

Önce Nettie’yi yakaladım ama Ollie onu çoktan yakalamış, bırakmıyordu. Nettie’yi çektim, döndürdüm ama Ollie bir çapa gibi onu aşağı çekiyordu. Sonunda Ollie’nin karnına bir tekme attım ve Nettie kurtuldu. Onu havuzun kenarına itip hemen Ollie’ye de aynısını yaptım. Havuzun kenarına tutunmuştu, yüzünden kan ve su süzülüyor, köprücük kemiklerinin oyuk kısmına damlıyordu.

“Ne... Ne oldu?” dedim nefes nefese.

“Ollie takla attı ve kafasını çarptı,” diye soludu Nettie. “Kan gördüm ve hareket etmiyordu. Hayatını kurtarmaya çalıştım ama sonra o beni boğmaya çalıştı!”

Havuzun kenarında derin derin nefesler alan Ollie’ye baktım. “Panikledin mi Ollie? Nettie’yi bu yüzden mi tutuyordun?”

Ollie cevap vermedi. Nettie kadar kafası karışık görünüyordu.

İşte o zaman anladım. Bazıları suya atlayıp başı dertte olan birini kurtarmaya çalışırken, bazıları da kendilerini kurtarmak için ellerinden geleni yapardı. Ollie, Nettie’yi boğmak istemişti, tıpkı Nettie’nin içgüdülerini takip ettiği gibi, o da kendi içgüdülerini takip etmişti.

Çocuklarım bana kim olduklarını göstermişlerdi.

* * *

Eve vardığımda Nettie mutfağımdaki bar taburesinde oturmuş, gazeteleri karıştırıyordu. Takımının ceketini tezgâhın üzerindeydi ve saçları çok kurumsal tarzda bir topuz yapılmıştı.

“Merhaba, canım,” dedim, süpermarketten aldığım poşetleri itip kakarak.

Gözleri gazeteden yukarı kaydı. Nettie işten eve dönerken ara sıra bize uğrardı. Bazen bir şey bırakma bahanesiyle, bazen de öylesine. Aslında anlamıyordum ama bu rutinden oldukça keyif almaya başlamıştım.

“Selam, anne,” dedi.

“Az önce süpermarkette arkadaşın Lisa’yı gördüm.” Poşetleri tezgâha koydum. “Kız kıza Hong Kong’a tatile gideceğinizden bahsetti.”

“Ben gitmiyorum,” dedi Nettie.

“Ah. Neden?”

İç çekti. “Para... Zaman...”

Başımı salladım. Ama bence Nettie’nin tam da ihtiyacı olan şey kız kıza bir gezi olabilirdi.

“Lucy ile Archie’yi gördün mü?” diye sordum.

“Hastaneden beri görmedim.”

“Onları ziyarete gittim.”

“Ah.” Nettie, hiç ilgilenmemiş gibi gazetenin sayfalarını çevirdi. “Nasıllar?”

“Sanırım Lucy’nin daha iyi günleri olmuştur. Ama yeni bir bebekle böyle oluyor işte.” Fırının üzerindeki saat dikkatimi çekti. Daha beş bile değildi. “Nettie senin işte olman gerekmiyor mu?”

“Erken çıktım.”

Ona dik dik baktım. “Buna izin veriyorlar mı?”

“İstediğimi yapmama izin veriyorlar.”

Ona baktım. Garip bir ruh hâlindeydi. Duruşu, neredeyse ergenlikteki gibi kasvetliydi.

“Bir sorun mu var, Nettie?”

Tabii ki başını iki yana salladı. Kızım, tüm yumuşaklığına ve hafifliğine rağmen mahremiyetine son derece önem verirdi, en

azından benimleyken. Aslında kendimden şüphe etmemi sağlayabilen bir avuç insandan biriydi. Onun bu yanını, bu zıtlığı seviyordum. Yine de Nettie'nin bana açıldığı bir dönem olmuştu. Daha küçükken, ona bana bazı şeyleri anlatmayı bırakmasını söylemiştim. *Bazı şeyleri*, demiştim, *bence kız arkadaşlarınla paylaşmalısın, Antoinette*. O da bir noktada benimle çok fazla şey paylaşmayı bırakmıştı. Sanırım Patrick'le konuşmaya başlamıştı.

"Emin misin?" diye sordum.

Bir bebeği ne kadar çok seveceğini asla açıklamazdı. Lucy yerine kendisinin yeni doğmuş bir bebeği kucaklamasını nasıl da dilediğini. Bunun doğru olduğunu biliyordum. Zavallı kız o kadar çaresizdi ki bu neredeyse alına yazılmış gibiydi. Polipleri hamile kalmasını zorlaştırıyordu ama yardımcı olmak için yapabileceği bir şeyler olmalıydı. Muhtemelen zaten bir şeyler yapıyordu. Ama bana söylemiyordu, ben de sormuyordum. Bunun yerine bir süre birlikte takılacak ve hiçbir şey konuşmayacaktık.

"Akşam yemeğine kalmak ister misin?" diye sordum.

"Hayır," dedi. "Eve, Patrick'in yanına gitmem gerek."

"Patrick de bize katılabilir," dedim görev bilinciyle.

İlk zamanlarda Nettie ve Patrick sık sık akşam yemeğine gelirlerdi. Akşam yemeğinden sonra çalışma odasına çekilirler ve Patrick, Tom'la içki hazırlayıp puro içerdi. Patrick her zaman o kadar rahat görünürdü ki bir süreliğine Tom'la baş başa bir gece bile geçiremeyeceğimizden endişelenmiştim. Ama bir iki yıl sonra, Noel ve ailevi durumlar dışında gelmeyi bıraktılar.

"Hayır," dedi. "Eve gideceğim."

"Biliyor musun, seni rahatsız eden bir şey varsa benimle konuşabilirsin," dedim. "En iyi sohbet arkadaşı olmayabilirim ama kötü bir dinleyici de sayılmam."

Nettie bana baktı ve uzun bir an ağlayacağını düşündüm. Nettie ağlak biri değildi, küçüklüğünden beri ağlak değildi. Ama birkaç saniye geçti ve Nettie sakinleşip doğruldu. "Teşekkürler, anne," dedi. "Ama her şey yolunda."

LUCY

Geçmiş

"İyi misin?" diye sordu Ollie.

Kasvetle başımı salladım.

"Araba tutmadı, değil mi?"

"Hayır."

Beni araba tutardı ama şu an rahatsız olduğum şey bu değildi. Arabadaydık, Goodwinlerin sahil evine gidiyorduk. Bu konuda mutsuz olmamam gerektiğini anlıyordum elbette. Daha kötü sorunları olan insanlar vardı. Tabii ki Ollie bundan mutsuz değildi. Sorrento'yu severdi. Tüm yıl boyunca bu anı romantikleştirir, tüm ailenin bir hafta boyunca aynı çatı altında olmasının ne kadar güzel olduğunu şiirsel bir dille anlatırdı. Herhangi bir gerilimden tamamen habersizdi. Ona herhangi bir şey söylesem şaşırırdı. ("Annem mi? Stresli mi? *Hayır*. O böyle biridir! Stresten hoşlanır.") Belki de stresten hoşlanan sadece Ollie'ydi. Sabahtan beri ıslık çalıyor ve sahil şeridinde tampon tampona ilerleyip plaj çalılıkları arasından tek tük safir mavisi bir görüntü yakalarken, tüm vücudu daha da süngerimsi ve rahat bir hâl alıyordu.

Ne zaman birine kayınvalidemlerin Sorrento'da bir plaj evleri olduğunu söylesem, takdir dolu sesler çıkarırlardı. *Sorrento, vola la la*. Nedenini anlıyordum. Tom ve Diana'nın uçurum kenarındaki plaj evi, tartışmasız Mornington yarımadasındaki en muh-

teşem evlerden biriydi; 1900'lerden kalma bu kumtaşı ev, bakım-
lı bahçeleri ve plaja kadar uzanan beyaz badanalı ahşap yolu ile
uçuruma yaslanmıştı. Bir havuzu, bir tenis kortu ve kesintisiz
deniz manzaralı üç katlı bir kireçtaşı verandası vardı.

O evden nefret ediyordum.

"Ondan nasıl nefret edersin?" diye sormuştu Claire geçenler-
de. "İstediğim zaman ziyaret edebileceğim bir plaj evim olsun
diye canımı verirdim. Yani, gerçekten canımı verirdim!"

Bense öyle bir yerim olmasın diye canımı verirdim. Öncelikle,
Goodwinlerin evi hiç çocuk dostu değildi. Her duvar ve yüzey
sanat eserleri, çanak çömlek ve heykellerle doluydu. Archie'yi
yere koyduğumda bile Diana şaşkın bir çığlık atardı. Bu bana
çok yabancı geliyordu. Kendi annem sanat eserlerine veya hey-
kellere hiç önem vermezdi. Büyükanne olma şansı olsaydı, du-
varlarındaki tüm sanat eserleri torunları tarafından yapılmış
olurdu ve sadece çocuklara yatma vakti geldiğini söylediğimde
şaşkın bir çığlık atardı. ("Saçmalamayın çocuklar! Bu gece büyü-
kannenizle geç saatlere kadar oturacaksınız.")

Çocukken yazlarımızı körfezin daha az gösterişli tarafında,
şirin bir sahil kasabası olan Portarlington'da geçirirdik. Plajın
karşısındaki ana caddenin olduğu bir sokakta balık ve patates
kızartması satılan bir dükkân, bir bar ve plaj şezlonglarıyla ça-
dırlar satan başka bir dükkân daha vardı. Tüm ocak ayı boyun-
ca, yaşlı kel adamlar, kumların kenarındaki şezlonglarda oturup
kocaman göbeklerini teşhir eder ve hasır şapkalı orta yaşlı ka-
dınlar, fırfırlı turkuaz tek parça mayolarıyla sığ sularda durup
çocuklara kaplardan karpuz ikram ederlerdi. Tom ve Diana'nın
evini ziyaret etmeden önce, bir sahil evini her zaman yerde kum,
güverte korkuluğunda plaj havluları ve ön kapının içinde bir
sürü küçük plastik ayakkabı olan bir yer olarak hayal ederdim.
Ama Sorrento bambaşka bir yerdi.

"Greenanlar bu akşam yemeğe geliyor," demişti Diana bu sa-
bah Ollie'ye telefonda. "Amelia ve Jeffrey'yi hatırlıyorsun, değil
mi?"

Ben Amelia ve Jeffrey'yi hatırlıyordum. Amelia yeterince iyiydi ama Tom'un iş arkadaşı olan Jeffrey berbattı. Adamda her şey vardı. Cinsiyetçi, ırkçı ve sınıfçıydı. İlk tanıştığımızda (tanıştıktan birkaç dakika sonra) bana hangi okula gittiğimi sormuş ve Bayside Lisesi dediğimde beni bir an süzdükten sonra biraz hayranlıkla, "Vay canına! Asla tahmin etmezdim," demişti.

Vardığımızda, Nettie ve Patrick çantalarını arabadan indiriyorlardı. Nettie sadece kol çantasını taşıırken, Patrick bir düzine küçük çantanın altında ağır ağır yürüyen bir katıra benziyordu. Nettie biraz bitkin görünüyordu.

"Hoş geldiniz!" dedi Tom, büyük ön kapıda durmuş kollarını açarak. "Diana, herkes geldi!" Bize gülümsüyordu. Tüm ailenin sahil evinde olması onu çok mutlu ediyordu. "Torunum nerede?" diye sordu bana. Archie'i yere bıraktım ve o da Tom'a doğru yürüdü. "Merhaba, evlat. Ne kadar da büyümüşsün!"

Tom'u öptüm ve yanından geçip eve girdim. Çantamı on altı konuğu ağırlayacak şekilde özel olarak yapılmış meşe yemek masasına koydum. ("Neden on altı?" diye sormuştum Tom bu ayrıntıyı bana söylediğinde ama sorudan dolayı afallamış gibiydi ve evi gezdirirken bir sonraki konuya geçti. Kendisinin de tam olarak emin olmadığından şüphelendim.) Tam olarak zevkime uygun olmasa da evin etkileyici bir yanı olduğu inkâr edilemezdi. Yüksek tavanlar, geniş açık alanlar, deniz ve uçurum manzaralı tavandan tabana pencereler. Kapıdan içeri girmek, bir iç tasarımlar dergisinin sayfalarına adım atmak gibiydi (ve aslında Tom'a göre Sorrento evini birkaç yayında tanıtmak için "yalvarmışlar" ama Diana "kabalık olur" diyerek reddetmişti). Bitişikteki parlak beyaz ve mermer mutfakta telaşla gezinen Diana gözüme takıldı.

"Diana," dedim.

Gülümsedi. "Merhaba, Lucy."

"Merhaba, anne," dedi Ollie, arkamdan eve girerken. Çantaları yere bırakıp annesinin yanağına bir öpücük kondurdu. Tom gibi Ollie de Diana'yı gördüğüne her zaman memnun olan az sayıdaki kişiden biriydi. Bu duygunun karşılıklı oldu-

ğunu söylemek zordu. Zira Diana her zaman çekinir, neredeyse ilgiden utanıyormuş gibi görünürdü.

“Merhaba, canım,” diye mırıldandı.

Tom, Archie’yi bir kupa gibi tutarak eve girdi. “Di! Gel de güzel torunumuzu gör.”

Bunun ardından bir hareketlilik başladı: Patrick kapıda belirdi ve başı ağrıyan Nettie için biraz asetaminofen istedi; Archie sehpanın üzerinde bir kâse fındık gördü ve onları devirerek yere döktü. Ve Tom garaj kapısını hangi uzaktan kumandanın (altı tane vardı) açtığını anlamaya çalıştı. Bu arada, Ollie tekrar çantaları aldı ve her zamanki odamıza doğru yürüdü.

“Ollie bekle!” diye bağırdı Diana.

Ollie adımını yarıda kesti.

“Sen, Lucy ve Archie için aşağıdaki odaları hazırladım,” dedi kendinden çok da emin olmayan bir şekilde.

Mucizevi bir şekilde tüm hareketlilik durdu ve ortama bir sessizlik çöktü. Archie bile bir şeyler döndüğünü hissedip dökülen fındıklardan başını kaldırdı.

“Ben... kendi alanınıza sahip olmayı tercih edersiniz diye düşündüm,” dedi Diana.

İyi bir öneriydi, pratik bir öneri. Alt kat çok büyüktü ve Archie için ayrı bir yatak odası olacaktı. Gece ağlasa bile kimseyi rahatsız etmezdi ve gerekirse bütün gece onunla koridorlarda yürüyebilirdim.

Peki, neden tokat gibi gelmişti?

* * *

O akşam Greenanlar geldiğinde Archie’yi yıkıyorduk. Aslında onu *Nettie* yıkıyordu ve ben de bir kadeh roze şarapla makyaj masasında oturuyordum. Ollie ve Patrick koridora oturup sırtlarını duvara dayamış, Patrick’in yaptığı kokteylleri içiyorlardı. Şaşırarak hiç de fena vakit geçirmediğimi fark ettim. Nettie tam bir kurtarıcıydı. Alt kattaki odalara sürüldüğümüzü duyduğunda (kabul ediyorum “sürgün” biraz sert olurdu, zira odamız

çoğu otel süitinden daha büyük ve ferahtı), Diana'ya hemen kendi çantalarını da alt kata taşıyacaklarını söylemişti. ("Parti yapacağız," demişti Archie'ye göz kırparak.) Patrick ve Nettie, Archie ile harikaydı. Tüm öğleden sonra onunla sırayla oynamışlar, Ollie ve ben öğle yemeğimizi yiyip eşyaları yerleştirirken onu bahçede yürüyüşe çıkarmış veya havuzda yüzdürmüşlerdi. Aslında oğlumu bütün gün kucağıma almamıştım bile.

"Saat kaçta yatıyor?" diye sordu Nettie.

"Yedide," dedim.

"Peki, sırada ne var?"

"Pijamalarını giyip biraz oynayacak. Sonra ona bir hikâye okuyacağım, biberonunu vereceğim ve yatağına yatıracağım."

"Gece beslenmek için uyanacak mı?"

Nettie her ayrıntıyı bilmek istiyordu. Bu hem komik hem de gereksizdi çünkü çok az insanın aksine bebeklerle doğal bir ilişkisi vardı. Patrick'le çocuk sahibi olmak için bir süre bekledikleri izlenimine kapılmıştım, belki de Nettie'nin kariyerini daha sağlamlaştıran kadar fakat şimdi bunun doğru olup olmadığını merak ediyordum. Nettie'nin az önce yemyeşil görünen yüzünü düşündüm ve bunun sadece yol tutmasından mı kaynaklandığını merak ettim. Belki de hamileydi?

"Greenanlar geldi," diye seslendi Diana merdivenlerin tepesinden. Nettie o sırada Archie'nin saçlarını yıkıyordu. "Siz çocuklar yukarı gelebilir misiniz?"

"Archie'yi yıkıyoruz," diye cevapladı Nettie, Archie'ye sırtarak. Archie de ona sırtıttı.

Bir sessizlik oldu. Diana imalı bir şekilde, "Hepiniz birden mi?" diye sordu.

Ağzımı açtım. Benim bitirebileceğimi, diğer herkesin yukarı çıkabileceğini söylemeye hazırlandım. Sonuçta orada olmaksansa burada, aşağıda olmayı tercih ederdim. Ama Nettie beni şaşırtarak, "Evet. Hepimiz birden," diye çıkıştı.

Sessizlik uzadıkça uzadı. Sessizliği doldurmak için can atıyordum ama Nettie bana baktı ve başını iki yana salladı. Bu kü-

çük hareketle, Nettie'yi hafife aldığımı fark ettim. Başta düşün-
düğümünden daha iyi bir müttefikti.

"Ben gidiyorum," dedi Ollie ayağa kalkarak. Patrick de kalktı
ama bunun Diana'yı yatıştırma arzusundan ziyade Tom'un en
iyi şarabını içme arzusu olduğunu düşündüm. Nettie yerde kal-
dı, Archie'nin saçlarını duruladı ve ona sessiz ve sakin bir sesle
bir şeyler söyledi.

* * *

Nettie ile birlikte üst kata çıktığımızda herkes dışarıdaki masada
oturuyor, müziğin ve sohbetin hoş uğultusu merdivenlerin yarı-
sından bile duyulabiliyordu. Manzarayı devasa cam kapılardan
izleyip her şeyi içime çektim. Göz alabildiğince uzanan suyu,
ağaçlara asılmış pırıltılı fenerleri, her şeye ve herkese ışık sa-
çan gün batımının şeftali rengi parıltısını. Masa beyaz renklerle
donatılmış, gümüş fenerler, mumlar ve çiçeklerle süslenmişti...
Nefes kesiciydi.

"İşte geldiler," dedi Tom bizi fark ederek.

Herkes döndü. Jeffrey Greenan'ın dişleri şaraptan kıpkırmızı
olmuştu bile. Oturması için ısrar etmemize rağmen, bizi karşıla-
mak için ayağa kalkarak büyük bir gösteri yaptı.

"Hanımlar!" dedi kasılarak yanımıza gelip. Beyaz gömleğinin
düğmeleri biraz fazla açıktı ve gri-siyah kılları göğsünden nere-
deyse şah damarına kadar görünüyordu. "Aman Tanrım Lucy,
annelik sana çok yakışmış. Nettie, ne kadar da büyümüşsün!"

Göz kırptı ve Nettie gergin bir şekilde gülümsedi.

Adam daha şimdiden hatırladığımdan bile berbattı.

Dışarıdaki prize bebek telsizini taktım.

Düğmeyi çevirdim ve çalıştığını gösteren yeşil ışık yandı.

"Bu ses de ne?" diye bağırdı Diana. Bir anda midem kasıldı.

"Bu... Çıtırıtı?"

Kabul ediyordum, telsiz daha iyi günler görmüştü: yardım ku-
ruluşunda bulduğum ikinci el bir telsizdi. İyi çalışıyordu ama açıl-
dığında hafif cızırdıyordu. O kadar alışmışım ki artık fark etmiyor-

dum. "Ah, Archie biraz huysuzdu, ben de telsizi yukarı getirdim."

Diana şaşırdı. "Sürekli böyle ses mi çıkarır?"

Ben aptal gibi orada dikilirken herkes susup sesi dinledi. İçimden, *eğer bizi aşağıdaki zindana göndermeseydin o lanet telsize ihtiyacımız olmazdı* diye düşündüm.

"Ah, ama günümüzdeki şu küçük cihazlar harikalar, değil mi?" dedi Jeffrey'nin karısı Amelia, Diana'nın koluna dokunarak. Amelia minyon ve çilli bir kadındı, beyaz keten bir elbise ve altın rengi topuklu açık ayakkabılar giymişti. Küçük mavi gözleri, gri-sarı küt saçları ve kocasının tam tersine onu bir şekilde sevimli kılan temas eğilimiyle hem güzel hem de sadeydi. Amelia'nın kayınvalidem olduğunu hayal ettim. Kayınpederim Jeffrey olsa bile, buna değebilirdi.

Belki...

"Bizim de çocuklarımız küçükken bir telsizimiz olsun istemez miydik, Diana?" diye devam etti Amelia.

Açıkçası Diana böyle bir şey istemezdi. O, ciddi bir anne ve büyükanneydi. Kendi çocuklarına hiçbirini yapmadığı ve çocukları bundan zarar görmediği için emzirmenin, sırt üstü yatırmanın ve emniyet kemerlerinin saçmalık olduğunu düşünen türden biriydi. En azından ben öyle bir anne olduğunu düşünüyordum. Ama bilmiyordum çünkü bana nadiren gerçek bir tavsiye veya fikir verirdi. Bunun iyi bir şey olması gerekirdi ama daha iyisini nasıl yapabileceğime dair hiçbir fikrim olmadığı için genel olarak yanlış yaptığım hissine kapılırdım.

"Sadece sesinin kısık olduğundan emin ol," dedi Diana sonunda ve tabakları dağıtmaya başladı.

"Gel, yanıma otur," dedi Jeffrey bana. Nettie çoktan kalan diğer sandalyeyi aldığı için fazla seçeneğim yoktu. "Söyle bakalım, anneliğin tadını çıkarabiliyor musun?"

"İlk birkaç aydan sonra artık çok daha fazla keyif alıyorum."

"Evet." İlk birkaç ayın nasıl geçtiğini çok iyi biliyormuş gibi başını salladı, sonra bilmiş bilmiş Ollie'ye baktı. "İlk birkaç ay hep meme ve boktur, değil mi, Ollie?"

Ollie'nin yüzü ifadesizdi. Jeffrey ise beş yaşındaki bir çocuk gibi kahkaha attı. "Başka türlü olmasını istemezlerdi herhâlde hanımlar, değil mi? Bu ilkel bir şey. Bir anne sadece bebeğiyle olmak ister. Olması gereken bu."

Archie telsizden kısa bir inilti çıkardı. Diana ayağa kalkıp mutfağa gitti. Geri kalanımız kendimize tavuk ve çeşitli ilginç salatalar aldık... Eski tahıl, kuskus, kara lahana ve badem salatası... Bunları Amelia'nın getirmiş olması gerektiğini düşündüm çünkü Diana ilginç salatalardan pek hoşlanmazdı.

"Ya sen, Nettie?" diye sordu, ağzı kuskusla dolu Jeffrey. "Sen ve Patrick ne zaman bu adımı atacaksınız? Yumurtalarının kurumasını istemezsin, değil mi? Kariyer sahibi olmak güzel bir şey ama bir iş seni asla sevmez, biliyorsun!"

Jeffrey'nin diğer tarafındaki Amelia, elini kocasının koluna koydu. "Bu kadar yeter, Jeffrey."

Ama Jeffrey aldırış etmedi. "Ne yani? Herkes bugünlerde neden bir doğurganlık krizi yaşandığını merak ediyor. Sen... Kaç... Otuz beş yaşında olmalısın, Nettie? Afrika'da olsan büyükanne olurdun. Siz kızlar mücadeleyi çok geç bırakıyorsunuz, mesele bu. Tabiri caizse o yola girmeniz gerek. Haksız mıyım?"

Destek için önce Tom'a, sonra Ollie'ye baktı. İkisi de dikkatle bakışlarından kaçındılar.

Jeffrey'nin ağzına bir tavukgöğsü tıktığını hayal ettim.

Nettie bakışlarını masadan ayırmadı. Jeffrey tekrar ağzını açtı ve tam ben bir şey, herhangi bir şey söylemek üzereyken Patrick ayağa kalktı.

"Yeter..."

Sesi sakın ve soğuktu. Patrick'in bu koruyucu yanını daha önce hiç görmemiştim. Bu şekilde tepemizde dikilirken oldukça uğursuz görünüyordu. Garip bir şekilde, epey etkilenmişim...

Şükürler olsun ki Jeffrey biraz kararsız kaldı. "Pekâlâ, sinirlenmene gerek yok. Sadece diyordum ki..."

"Yeter."

Nettie, Patrick'in koluna dokunurken Tom çevik bir hamleyle

sohbeti devraldı ve konuyu futbola getirdi. Jeffrey ile ikisi çılgın birer Hawthorn taraftarıydı, bu yüzden muhtemelen futbol konusu iyi bir seçim olmuştu. Patrick koltuğuna çökmeden önce birkaç saniye daha Jeffrey'ye baktı.

Bir süre sonra gerginlik dağılınca Amelia, "Şey," dedi. "Archie uslu bir çocuk, değil mi? Kesintisiz uyur mu, Lucy?"

"Pek sayılmaz. Gecenin ilk yarısında huzursuzdur ama genellikle gece yarısından sonra rahatlayıp esnemeye başlar. Bu gece sesinin çıkmaması aslında bir mucize." Telsize baktım. "Eyvah."

Telsizin yanına gittim. Kapalıydı. Diana'ya baktım. "Bunu sen mi kapattın?"

Suçlar gibi sormadım çünkü kapattığına inanmıyordum. Hangi büyükanne bebek telsizini kapatırdı ki? Ama çenesini öyle bir sıktı ki acaba gerçekten kapattı mı diye düşünmeye başladım.

"Sesi kıstım," dedi.

"Kapatana kadar mı?" Düğmeyi çevirip sesi açtım ta ki Archie'nin histerik hıçkırıkları havayı delene kadar. Sesin tonundan bir süredir ağladığını anlayabiliyordum.

"Anne!" dedi Ollie. "Bana bunu yapmadığını söyle!"

Ama gerisini duyamadım çünkü bebeğimi almak için çoktan aşağı koşuyordum.

* * *

Archie'yi sakinleştirmem yirmi dakikamı aldı. Sonunda ağlamayı bırakıp kollarımda uykuya dalacaktı. Karanlıkta Ollie'ye öfkeyle fısıldarken onu okşayıp sakinleştirdim. "Yarın gidiyoruz. İlk iş!"

Ollie bana baktı. Ne düşündüğünü biliyordum. Onun için bu büyük bir mesele değildi. Yarın biraz garip olabilirdi. Sonra her şey normale dönerdi. Sonuçta Archie iyiydi. Tatili kısa kesmeye gerek yoktu.

Gerçekten de, "Luce bunu olduğundan daha büyük bir mesele hâline getirmeyelim," dedi.

"Bu büyük bir mesele. Diana'nın bana bir anne olarak hiç

saygısı yok, bu yüzden burada kalamam. Bebek telsizimi nasıl kapatır? Buna nasıl *ciiret eder*?"

Ollie çaresizce omuz silkti. "Belki de senin biraz mola vermen gerektiğini düşündü?"

"Buna hiç hakkı yoktu. Hem de hiç!"

"Ama..."

"Ollie sen kalmak istiyorsan, kal. Ama ben yarın gidiyorum, Archie de."

Birkaç dakika daha tartıştık, ta ki Ollie her şeyden çok yorgunluktan söylediğimi kabul edene kadar. Hemen ardından yatağa yattı, nefesi düzenli ve ritmik hâle geldi. Ben birkaç dakika daha bekledim, Archie'yi okşayıp sallayarak uyuttum. Onu portatif karyolaya yatırdığım anda bir inilti, hafif, boğuk bir hıçkırık sesi duydum. Ama Archie'den gelmiyordu. Yakınlarda bir yerden geliyordu, hemen koridorun karşısından.

Nettie'nin odasından.

LUCY

Günümüz

Bir şey beni rahatsız ediyordu.

Ayaklarımı Ollie'nin kucasına koymuş kanepede yatıyordum. Çocuklar yataktaydı ve bir kadeh pinot noir içiyordum. Ollie de kendi kadehini yudumluyordu... Bu genellikle günün en sevdiğim kısmıydı. Ama bugün, bir şey beni rahatsız ediyordu. Ve bunun ne olduğunu bildiğimi hissediyordum.

Suçluluk...

Ollie'nin cep telefonu titreşmeye başlayınca sanki ikimiz de bunu bekliyormuşuz gibi canlandık.

"Kim?" diye sordum.

"Numarayı tanımıyorum..." dedi.

"Neden ben açmıyorum?" dedim. "Cenaze evi olabilir ya da... Bilmiyorum... Önemli bir şey. Belki polis?"

Başını iki yana salladı. "Ben bakarım," dedi telefonu kulağına dayayarak. "Ben Oliver Goodwin."

Kaşlarını çatıp başını yana eğdi. Sonra göz göze geldik. *Jones*, diye dudaklarını oynattı

"Hoparlöre al," diye ben de dudaklarımı oynattım ve aldı. *Jones*'un sakın, etkili ses tonu odayı doldurdu.

“Annenizin otopsi raporunu aldık. Karakolda sizinle bu konu hakkında konuşmak istiyoruz.”

“Karakolda mı?” Ollie gözlerini kırptırdı. “Telefonda söyleyemez misiniz?”

“Buraya gelseniz daha kolay olur. Kız kardeşiniz ve kocası da geliyor.”

Ollie bana baktı. Şaşkınlıkla omuz silktim. “Yani... Eğer yapmamız gereken buysa. Hemen geliyorum...”

“Aslında Lucy’yle birlikte gelerseniz çok seviniriz. İkinizle de konuşmak istiyoruz.”

“İkimiz mi? Birlikte mi?”

“Evet.”

“İyi de saat gecenin sekiz buçuğu. Çocuklarımız yattı.”

“O zaman bir bebek bakıcısı bulmanızı öneririm,” dedi Jones.

“Çünkü bu önemli. Ve bu gece ikinizi de görmek istiyoruz.”

DIANA

Geçmiş

"Haberleri duydun mu?" diye sordu Tom, yüzünde neşeli bir ifadeyle.

Şaşkınlıkla etrafa baktım. Tüm aile "güzel" odada toplanmıştı: Tom, Nettie, Patrick, Ollie, Lucy, hatta Archie. Herkesi tek tek görmüş olsam da neredeyse bir yıldır ailece toplanmamıştık. Lucy, Ollie ve Archie Sorrento'daki bebek telsizi fiyaskosundan bir gün sonra Melbourne'e geri döndüklerinden beri (haddimi aşmış olsam bile bence korkunç bir abartılı tepkiydi). Her neyse, herkesi tekrar bir arada gördüğüm için mutluydum.

"Ne oldu?" dedim Nettie'ye kaçamak bir bakış atarak. Elimde değildi. Lucy ikinci bebeğine sekiz aylık hamileydi ve artık sıra Nettie'ye gelmek *zorundaydı*. Ama o sadece "*bana bakma*" der gibi omuz silkti.

"Ollie kendi işini kuruyor!" Tom sevincini zar zor saklıyordu. "Butik bir işe alım ajansı!"

"Ah!"

Şaşkınlığım sesime yansdı. Ollie hiçbir zaman kendi işini kurmaya ilgi göstermemiş, aslında bu fikre her zaman karşı çıkmıştı. Annesi olarak onun özellikle hırslı biri olduğunu bilmezdim ve Tom'un oğlunun "kendisine bir isim yapmasını" görmek için duyduğu çaresizliğe rağmen, daha az para anlamına gelse

bile başkası için çalışmasının ve daha az baskı altında olmasının onu mutlu ettiğini düşünmüştüm. "Şey... Tebrikler canım."

"Babamı tebrik etmelisin," dedi Ollie ama yanakları pembeleşmişti ve hâlimden memnun görünüyor. "Yıllardır bunun için uğraşıyordum. Üstelik tamamen kendim kurmuyorum. Bir iş ortağım var."

"İş ortağın kim?" diye sordum.

"Eamon."

Sırtımdan yukarı bir korku fısıltısı tırmandı. "Eamon Cockram mı?"

"Evet."

Gülümsemeye çalıştım ama daha çok yüzümü buruşturmuşum gibi hissettim. Eamon Cockram. Bu yağcı oğlanı hiç sevmeydim. Yılların ona iyi davrandığını söyleyerek anneleri büyülediğini sanan o çekilmez tiplerdendi (ne yazık ki yıllar Eamon'a o kadar iyi davranmamıştı, onu en son gördüğümde tombul ve keldi). Karısı Julia'nın onu yakın zamanda terk ettiği söylentilerini duymuştum ve bence kimse onu suçlayamazdı.

Tom kocaman sırıtıyordu. "Frank ve Lydia'yı bir şeyler içmeye çağırmalıyız, değil mi, Di?"

Kararsız bir ses çıkardım. Frank ve Lydia, Eamon'ın ebeveynleriydi ve onlarla bir şeyler içmekten kaçınmak için elimden geleni yapacaktım. Yine de bunu, ailemizin bir arada olmasından ve oğlunun iş girişiminden dolayı âdeta sevinçle uçan Tom'a söylememin bir anlamı yoktu.

Öte yandan Nettie özellikle melankolik görünüyor. Biraz kilo almıştı ve yüzünde ter izleri vardı. Kazağını çıkarmak için uzandığında gömleği yukarı doğru sıyrıldı ve hamile olmadığını söylemesine rağmen umutla karnında bir şişlik aradım. Bulamadım. Bunun yerine göbek deliğinin solunda oval şekilli, hafif bir morluk görüyorum. Kazağını buruşturup kucağına koydu.

"Bana şu işe alım şirketinden bahset," dedi Ollie'ye. "Belirli bir sektörde uzmanlaşacak mısınız?"

"Başlangıçta I.T. rollerine odaklanacağız çünkü geçmişimiz bu."

“Şey... *Senin* geçmişin bu. Peki ya Eamon?”

Nettie’nin ses tonundan anladığım kadarıyla o da Eamon konusunda benimle aynı fikirdeydi. Kızımla aramda bir dayanışma duygusu hissettim.

“Eamon birçok şey yaptı,” diye itiraf etti Ollie.

“İşe alımla ilgili bir şey yaptı mı?”

Ollie kaşını kaldırdı. “Saygısızlık etmek istemem ama Nettie, yararlı olmayacağını düşünseydim onunla iş yapar mıydım sence?”

“Bence Eamon çölde kum bile satar,” dedi Nettie ve haklıydı. Öte yandan Ollie ne aptaldı ne de sorumsuz. İyice düşünmeseydi Eamon’la iş yapmazdı. En azından umarım yapmazdı.

“Puro vakti geldi mi, oğlum?” diye sordu Tom. “Patrick, ilgilenir misin?”

Patrick elbette ilgilenirdi. Üçü birden çalışma odasına doğru gittiler. Giderlerken Tom kollarını onlara dolamıştı. Ailesi için en iyisini istediğini biliyordum ama bu konuda çok sabit fikirli olabiliyordu.

Koltuğun diğer ucunda sessizce oturan Lucy’ye baktım. Neredeyse burada olduğunu unutmuştum. Hamileliği çok ilerlemişti. Bu durum onu tedirgin ediyor olmalıydı. Yeni bir iş kurmak herkes için stresli bir dönemdi, hele ki doğuma haftalar kala. Defalarca olduğu gibi yine Lucy’nin neden işe dönmediğini merak ettim. Yarı zamanlı çalışması, oyundan kopmaması bile yeni bir iş kurarlarken onlara fazladan bir güven sağlardı.

“İş hakkında ne düşünüyorsun, Lucy?” diye sordum.

“Bence harika,” dedi. “Ollie gerçekten heyecanlı.”

Şefkatli bir eş gibi gülümsüyordu ama gözlerinde endişe olduğunu gördüm. Ve oğlumu bu kadar desteklediği için ona minnettar olmam gerektiğini bilmeme rağmen, tek istediğim onu omuzlarından tutup güzelce sarmaktı.

* * *

Ertesi sabah erkenden kalkıp yola koyuldum. Kabul ediyorum, birlikte çalıştığım mülteci kızlarla garip bir ilişkim vardı.

Genellikle bebeğin doğumuna kadar geçen sürede çok yoğun bir ilişkimiz olur ve bebekler birkaç aylık olunca bu ilişki sona ererdi. Kızlarla mümkün olduğunca iletişim hâlindeydim, arada bir telefon görüşmesi yapmak veya yılbaşı kartı atmak gibi ama hâmile kızlarla meşgul olduğumdan diğerleri de kendi hayatlarıyla meşgul olurlardı. Yine de onlardan tekrar haber almak için bir sebep doğduğunda mutlu olurdum. Örneğin, Ghezala'nın bana bir bebek daha beklediğini söylediğinde olduğu gibi.

Evinin garaj yoluna girdim. Bu seferki ilkinden sadece birkaç sokak ötede farklı bir evdi ama en az eski evi kadar bakımsızdı. Çimler aşırı uzamıştı ve tek menteşesi tutan bahçe kapısı sarkıyordu. Ghezala'nın geçimini sağlamak için geceleri süpermarket temizlediğinin farkındaydım ama bildiğim kadarıyla Hakem, iki buçuk yıl önce ülkeye geldiklerinden beri çalışmıyordu. Arabayı yanaştırdığımda ön verandadaki solmuş bir şezlongda oturmuş sigara içiyordu. "Merhaba, Hakem," dedim kapıyı çarparak. Onu son gördüğümünden beri yaşlanmıştı. Hâlâ genç bir adamdı, tahminimce otuz yaşında bile değildi ama siyah saçları grileşmiş ve göbekenmişti. Göz kapakları sanki sarhoş ya da yarı uykulu gibi aralıktı. Arabanın arkasına dolaşıp Ghezala için getirdiğim doğum malzemelerinin olduğu sepeti aldım. "Nasılsın?"

Cevap vermedi. Kendimi yamuk bahçe kapısından içeri attım.

"Her şey yolunda mı?"

"İyiyim," diye mırıldandı. Üzerinde pazen bir gömlek, kirli bej bir pantolon ve parmak arası terlikler vardı. "Ghezala oğlanla birlikte içeride."

Durup sepeti kalçama yerleştirdim. "İş arama nasıl gidiyor?"

"İyi. İyi..."

"Ne tür işlere başvuruyorsun?"

Sigarasını söndürüp başını salladı. "Ah. Şu, bu."

"Yardıma ihtiyacın var mı? Bazı bağlantılarım olabilir, belki..."

Ayağa kalkıp sineklikli kapıyı hızla açtı. "Ghezala!"

"Herhangi bir işe başvurdu mu, Hakem? Ghezala temizlik işini oldukça hızlı buldu. Sen de bir şeyler bulabilirsin herhâlde."

Başını yana eğdi. "Peki, ne tür işlere başvurmamı istersin? Taksi şoförlüğü mü? Süpermarket raflarını düzenlemek mi?" Güldü ve yumurta kabuğu rengindeki dişleri ortaya çıktı. "Kabil'de mühendistim. Büyük Batılı firmalar için gökdelenler inşa ettim. Oradan kovulmamızın sebeplerinden biri de buydu. Şimdi buradayım ve kimse bana bir köpek kulübesi bile yaptırmıyor."

"Yani hamile eşinin süpermarketleri temizlemesine izin vermekten mutluluk duyuyorsun ama sen aynısını yapmaya yanaşmıyorsun."

Parmağıyla Land Rover'ımı işaret etti. "Bu arabayla evime kadar geliyor ve sonra bana ne yapmaya razı olduğumu mu soruyorsun?"

"Bu arabayı Dandenong'da hamile bir kadına çift kişilik bebek arabası götürmek için kullanıyorum, Hakem."

"Söylesene," diye devam etti, parmağını bana doğru çevirerek. "Sen ne yapmaya razı olurdun?"

"Ailem için her şeyi yapmaya razı olurdum. Bundan memnun olmayabilirdim. Adil de olmazdı. Ama hayat zaten adil değildir, değil mi?"

Başını iki yana sallayıp *pıff* diye bir ses çıkardı. Bir an sonra parmağını tekrar omzumun üzerinden uzattı. "Şu daireyi görüyor musun?" dedi, caddenin karşısındaki bakımsız üç katlı binayı işaret ederek. "Orada yaşayan adam memleketinde solution cerrahıymış. Beş odalı bir evde yaşarmış! Şimdi karısı ve üç çocuğuyla tek odalı bir dairede yaşıyor." Bana doğru bir adım attı. Nefesindeki sigara ve baharatın kokusunu aldım. Bunu beni korkutmak için mi yapıyordu, yoksa sadece söylemek istediğini söylemek için mi yanıp tutuşuyordu, belli değildi. "Her şeye sahip olduktan sonra hiçbir şeye sahip olmamanın nasıl bir şey olduğunu gerçekten düşündün mü?"

Düşünmüştüm. Dahası, yaşamıştım. Ama uzun zamandır bunu *gerçekten* düşünmediğimi fark ettim.

"Neler oluyor?" Sineklik gıcırdayarak açıldı ve Ghezala'yı ayak bileklerinde küçük bir çocukla eşikte dururken gördüm.

Hakem geri çekilince yüzüme vuran temiz havayı hissettim. “Hakem?”

“Aarash,” dedi Hakem, çocuğun başını okşayarak. “Gel. Mâmân arkadaşıyla konuşsun.”

Ghezala onların sokağa doğru gitmelerini izledi, sonra bana döndü. Gülümseyip sepetimi kaldırdım. “Sana hamile kıyafetleri getirdim. Ve bu sefer biraz tıbbi yardımla evde doğum yapmak istersen, sana ebe hizmeti hakkında da bilgi vereceğim. İçeride konuşalım mı?”

Ghezala başını salladı ve ben de eve girebilmesi için kapıyı tuttum. İçeri girmeden önce omzumun üzerinden Hakem’e baktım. Kızgın olduğunu sanmakla yanıldığımı anladım. Kızgınlıktan da öte, küskündü. Bu beni endişelendirdi. Çünkü küskün insanlar kendi hâllerine bırakıldıklarında kötü şeyler yapabiliirdi.

LUCY

Geçmiş

“Eamon’la iş yapmamdan memnun değilsin, değil mi?”

Ollie, yan odadaki çamaşır makinesinden bir miktar çamaşırı çıkarıp kurutucuya atarken sadece bedensiz bir ses gibiydi. Tüm kusurlarına rağmen, adama çamaşır yıkamayı öğrettiği için Diana’ya asla kızamazdım. Hamile bedenimi kanepeye bıraktım ve topuklu ayakkabılarımı çıkarmaya çalışıp başaramayınca ayaklarımı kaldırıp ayakkabılarımla birlikte sehpanın üzerine koydum.

“Neden böyle söylüyorsun?”

Sandringham Pub’daki akşam yemeğinden yeni dönmüştük. Kapalı oyun alanı sayesinde anne babalar biralarını ve parmesanlı tavuklarını nispeten huzurlu bir şekilde tüketirken, çocukları cam bir panelin arkasındaki parlak renkli oyuncaklar arasında diğer çocuklarla kavga ediyordu. Genelde Sandy Pub’ı olduğu hâliyle severdim; manzara değişikliği, çocuklarla çevrili olmadan Ollie’yle şarap içip sohbet etme şansı sunardı. Ancak bu gece hiçbir şeyin tadını çıkaramayacak kadar hamileydim. En azından Archie eve dönerken uyuyakalmış ve Ollie onu yatağa taşıırken uyanmamıştı.

“Çünkü,” dedi Ollie önümde belirerek. “Konuyu açtığımdan beri sessizsin.”

Sorun şu ki babamın yaptığı her şeyi sessizce desteklemekten mutluluk duyan annemin aksine, ben fikirlerimi kendime saklamakta zorlanırdım. Ya da belki de babam hiçbir zaman Eamon Cockram ile iş yapmak gibi aptalca bir karar almamıştı.

“Eamon’dan hoşlanmadığınızı biliyorum.” Ollie sehpaye oturdu. “Ve geçmişte onun iş anlayışıyla ilgili şaka yaptığımı da biliyorum. Açıkçası onun saçma girişimlerinden birine asla yanaşmazdım. Yani S’mears mı? Hadi canım.” Güldü. “Ama işe alım işini biliyorum. Bu kötü bir iş fikri değil, Luce. Aslında Eamon ve benim bu işe çok uygun olduğumuzu düşünüyorum. Benim uzmanlığım var ve Eamon’ın da el çabukluğu...”

Buna itiraz etmek zordu. Eamon’ın iyi olduğu tek şey pazarlamacı ruhuydu. Ve kendine saygısı olan hiçbir işe alım uzmanı kendine böyle demezken, özünde bizler pazarlamacıydık. Ya da en azından satış elemanları. Adaylar ürün, müşteri ise tüketiciydi. Ollie adaylarına aşırı derecede bağlı, Eamon ise müşteriyle aşırı derecede ilgiliydi. Belki de Ollie haklıydı? Belki de onlar çok uyumlu bir ikiliydiler? Ollie ayaklarımı kucağına aldı ve sol ayakkabımın tokasını çözmeye başladı. “Bak, bu konuşmayı seninle daha önce yapmalıydım. Yapmadığım için üzgünüm. Ama bu işi yapmamı gerçekten istemiyorsan, yapmam.”

Ayakkabımı ayağımdan çıkarıp halının üzerine bıraktı. Ona inanıyordum. Sanırım ona bu işi yapmasını istemediğimi söylesem yapmazdı. Öte yandan Ollie’nin haberi ailesine, bana bu soruyu sormadan önce duyurmasının tesadüf olmadığını düşündüm.

Belki de o kadar da kötü bir pazarlamacı değildi?

Babanın görevi bizi desteklemek, bizim görevimiz de onu desteklemek.

“Elbette yapmalısın,” dedim iç çekerek. “Ondan hoşlanmayabilirim ama Eamon bir suçlu değil! Ayrıca, en kötü ne olabilir ki?”

LUCY

Günümüz

“Her şey yolunda mı?” diye sordum.

Ollie ve ben, elimizde su dolu beyaz plastik bardaklarla polis merkezinin resepsiyon alanında oturuyorduk. Çocuğa babam bakıyordu ancak cinayet masası dedektifleriyle görüşmeye gitmemiz gerektiğini söylediğimde zavallı adam endişeden aklını kaçırmıştı. Ama endişelerim arasında babam en az yer kaplayan kişiydi ve görünüşe göre Ollie için de durum aynıydı. Gözleri etrafta dolaşüyor ve bacağı gergin bir şekilde zıplıyordu. Korku hissi ile *Truman Show* gibi bir televizyon setinde olduğum hissi arasında sıkışıp kalmıştım ve yakında biri elinde panoyla “Kes!” diye bağıracaktı.

“Lucy ve Oliver Goodwin?”

Ne Jones ne de Ahmed olmayan bir kadın, sürgülü bir kapının yanında durmuş etrafa bakıyordu.

Ollie ve ben suyumuzu bırakıp ayağa kalktık.

“Bu taraftan,” dedi kadın.

Gülümsedi ama dostça olmaktan çok kibar bir gülümsemeydi. Gençti ama sanki bir şeyler görüp geçirmiş gibi sert bir yüzü vardı. Asansörle üçüncü kata çıktık, sonra sol tarafta kapıları olan dar bir koridordan tek sıra hâlinde geçtik. Odaların önünden geçerken bizden önce bu koridordan geçen insanları düşün-

meden edemedim. Suçlular ve masumlardı, sanırım. Odalardan birinde Patrick'i gördüm ve bir an şaşırdım ama sonra hatırladım... Jones telefonda bize hem onun hem de Nettie'nin karakola geleceğinden bahsetmişti.

Bizi yönlendiren kadın koridorun yarısında durdu.

"Bay Goodwin, siz buradasınız."

Ollie kaşlarını çatı. "Lucy ve ben birlikte değil miyiz?"

"Standart prosedür böyle."

"Neden standart prosedür?" Ollie'nin sesi farklı çıkıyordu; her zamankinden daha sert, daha kaba. "Tutuklu değiliz, değil mi? Annemin ölümünün otopsi sonuçlarını almaya geldik."

Kadının telaşı yoktu. Tekrar gülümsedi. "Bırakın işimizi yapalım."

Ollie bana baktı. Ben de sanki önemli değilmiş gibi omuz silk-tim. Bu tip kadınları tanurdım. Bu kadın standart uygulamadan sapmayan tiplerdendi. Korkunç hafifletici koşullar karşısında bile vereceği mesajdan sapmayan, harika bir borç tahsildarı olan tiplerden. ("Eşinizin yeni vefat etmesine ve evinizin haciz edilmesine üzül-düm efendim... Sekiz yüz elli sekiz dolar borcunuz var, çek veya EFT kabul ediyoruz.") Bu yüzden, ayrı oda durumuna karşı herhangi bir direnişin muhtemelen boşuna olacağını hemen anladım.

"Ayrı ayrı gidebiliriz," dedim. "Sorun değil, değil mi, Ollie?"

"Sorun olmayan ne?"

Döndüm. Dedektif Polis Memuru Jones ve Ahmed dar koridorda bize doğru ağır ağır yürüyorlardı. Her zamanki gibi konuşmayı yapan Jones oldu. Elinde parlak yeşil bir KeepCup* vardı. Bir yudum aldı. "Ayrı odalara yerleştirileceklerini anlatı-yordum," dedi kadın.

"Evet, üzgünüm, size bundan bahsetmeliydim," dedi Jones ama üzgün değil gibiydi. "Bu standart bir uygulamadır. Bir sorun mu var?"

* Avustralya'nın Melbourne kahve başkentinde tasarlanan ve üretilen KeepCup, dünyanın ilk barista standardı yeniden kullanılabilir kahve bardağıdır. -en

Ahmed'e bir bakış attı. Ahmed bugün kravat takmış ve takım elbise giymişti. Yakışmıştı. Aralarındaki beden dilinden sezdiğim kadarıyla Jones da bunu fark etmişti.

"Hayır," dedim, her ne kadar Jones şimdi Ollie'ye bakıyor olsa da Ollie'nin yüzü tam tersini söylüyordu. Neyi olduğunu merak ettim. Ollie genelde sakın ve soğukkanlı olanımızdı. Genellikle beni sakinleştiren o olurdu.

"Tamam, o zaman," dedi Jones. "Ollie, sen benimlesin. Lucy, sen de Ahmed'le."

İlk içgüdüm Ahmed'in yanında olduğum için rahatlamak oldu. Jones ile kıyaslandığında, tabiri caizse, o iyi polisti. Ama şu anki tuhaf ruh hâline bakınca Ollie'nin Jones'la gitmesi konusunda endişeleniyordum. Yapmadığı bir şey yüzünden başını belaya sokabilirdi.

Ahmed beni, birinin video kamerayla oynadığı bir odaya götürdü. Ceketini çıkarıp sandalyesinin arkasına astı. "Bu maymun kostümü için özür dilerim," dedi. "Sabah mahkemede idim de."

Ahmed'in mahkemede ifade vermesi fikri beni gerse de gülümsedim. Görünüşe göre sadece dostça bir sohbet için burada olmama rağmen, bu sadece ben bir şeyden suçlu bulunana kadar dostça bir sohbet olacaktı. Sonra o video görüntüleri mahkemeye sunulacak, ardından da *delil* olarak kullanılacaktı.

"Peki... Otopsi raporu?" diye başladım ama Ahmed sözümü keserek kaydedileceğimizi söyledi. Sonra bilgilerimi, adımları, adresimi, Diana ile ilişkimi konuştuk. Ahmed'in duruşu rahattı, bir dirseği masada, vücudu yana eğik, diğer eli dizindeydi. Ben her soruyu cevaplarken, cesaretlendirici bir şekilde başını sallıyordu. Gözlerinin akçaagaç şurubu rengine olduğunu fark ettim.

"Geçen perşembe öğleden sonra saat bir ile beş arasında nerede olduğunuzu söyleyebilir misiniz?" dedi.

Kameraya baktım. "Şey... Şey, iki buçuk yaşındaki kızım ile öğleden sonra üç kırk civarına kadar evde idim. Sonra diğer iki çocuğum eve geldi."

"Bunu doğrulayabilecek biri var mı... Kızınız dışında?"

Düşündüm. "Ollie işten erken çıkmıştı, öğleden sonra iki veya iki buçuk civarında eve geldi, sonra oğlumuz Archie'yi almak için tekrar dışarı çıktı. Böylece verdiğim sürenin bir kısmını doğrulayabilir."

"Eve neden erken geldi?"

"Kendini iyi hissetmiyordu," dedim ama birdenbire pek de hasta görünmediği aklıma geldi. Aslında o gün iyi bir ruh hâlinde olduğunu düşündüğümü hatırladım.

"Oğlunuzu aldığını söylediniz?" dedi Ahmed. "Ve kızlarınızdan biri sizinle evdeydi. Diğer kızınız neredeydi?"

"Harriet okuldan sonra jimnastik yapıyordu. Saat dört civarında Kerry Mathis isimli başka bir anne onu eve bıraktı. Ben de dışarı çıkıp kapının önünden el salladım."

"Bayan Mathis bunu doğrular mı?"

"Eminim doğrular," dedim ama polisin okuldaki bir anneyle iletişime geçip nerede olduğumu doğrulaması fikri beni ürpertti.

"Güzel." Ahmed kalemını bırakıp sandalyesine yaslandı. Yavaşça nefes verdi. "Birkaç yıl önce kayınvalidenizle aranızda bir olay yaşandığını duydum. Bana bundan bahsetmek ister misiniz?"

"Olay mı?" diye sordum. Sadece biraz zaman kazanmaya çalışıyordum çünkü belli ki o da biliyordu. İnkâr etmeyecektim.

"Bir saldırı."

"Ah," dedim. "Tam olarak saldırı değildi."

"Anladığım kadarıyla kayınvalidenizi duvara çarpmışsınız?" Ahmed beni izliyordu. "Ve epey bir süre baygın kalmış?"

"Hiçbir şeyle suçlanmadım," dedim. Ama elbette Ahmed bunu zaten biliyordu. Beni yokluyor, tepkilerimi ölçmeye çalışıyordu.

"Sence kayınvalidene ne oldu, Lucy?"

"Şey... Belli ki... Bilmiyorum. Buraya bunu öğrenmek için geldiğimizi sanıyordum."

"Evet." Bana fazla dikkatli bakıyordu. "Ama ben *senin* fikrinle ilgileniyorum."

"Tamam, bence intihar etti..." dedim inanarak söylediğimi umarak. "Yani, bir mektup buldunuz."

“Bir mektup bulduk. Çalışma odasının çekmecesinde. Bir intihar mektubunu bırakmak için garip bir yer, sence de öyle değil mi?”

“Ben... Evet, öyle düşünüyorum.”

“Sence Bayan Goodwin’in böyle bir şey yapması karakterine uygun muydu?” diye devam etti. “Kendi canına kıyması?”

“Onun karakterine uygun olan şey inatçı olmasıydı,” dedim. “Bir şeye karar verdikten sonra fikrini değiştirmek zordu.”

Ahmed önündeki masanın üzerinde duran sarı dosyaya baktı, sonra cebinden tel çerçeveli bir gözlük çıkarıp burnuna dayadı. “Adli tabip ölen kişinin kanında yüksek oranda karbondioksit olduğunu bildirdi.” Gözlüğünün üzerinden bana baktı.

“Bunun ne anlama geldiğini bilmem mi gerekiyor?”

“Ayrıca gözleri kan çanağına dönmüş, dudaklarının, diş etlerinin ve dilinin etrafında morluklar varmış.”

Bu kısım, itiraf ediyorum, kulağa tuhaf geliyordu. Neden morlukları olsundu ki?

Ahmed evraklara geri döndü. “Soruşturmacı ayrıca kayınvalidenin ellerinde lifler buldu. İplik gibi görünüyor. Altın iplik.” Klasördeki birkaç sayfayı karıştırıp bir tane seçti. “Kayınvalidenin eviyle gurur duyduğu belli. Çok düzenli. Her şey yerli yerinde. Birbirine uyumlu.”

Konunun ani değişiklik beni şaşırttı. “Evinin bununla ne alakası var?”

Ahmed görebilmem için kâğıdı çevirdi. Bu bir fotoğraftı. Diana’nın cesedini görmeyi bekleyerek geri çekildim. Ama bu sadece Diana’nın evinin, güzel odanın fotoğrafıydı.

“Bu resimde sana ters görünen bir şey var mı?” diye sordu Ahmed.

Rastgele bir bakış attım. “Hayır, hiçbir şey yok.”

“Emin misin?”

Biraz daha yakından baktım. Kitaplığa, sehpaye, derin krem rengi kanepeye ve uyumlu krem rengi minderlere... Hepsi altın ipliklerle işlenmişti.

“Sanki bu altın iplikli minderlerden bir tane daha olmalıymış

gibi geldi, sence de öyle değil mi?" dedi Ahmed. Bakışları suçlar gibiydi ve bir an için gerçekten iyi polis olup olmadığını merak ettim. "Ama baktık, baktık ve sadece bir tane bulabildik."

Fotoğrafa geri döndüm. Haklıydı, kesinlikle iki yastık vardı. Onları yakın zamanda gördüğümü hatırlıyordum. Çocuklarla Diana'nın evindeydim ve Harriet bir tanesini çekiştiriyor, saçına bağlayıp Rapunzel gibi uzun altın rengi saç yapmak için ipliğini çıkarmaya çalışıyordu. Yastığı elinden alıp geri koymak zorunda kalmıştım. Diana hemen yastığı düzeltmişti. Ahmed haklıydı, Diana eviyle gurur duyardı.

"Şey, bilmiyorum. Belki birine bir şey dökmüştür?" diye önerdim. "Ve temizliğe göndermiştir?"

"Bunu araştırıyoruz. Birçok şeyi araştırıyoruz."

"Tamam. Ama... Bir dakika. Diana'nın evinde malzemeler bulunduğunu söylediğinizi sanıyordum. İntihar malzemeleri."

"Bulduk." Ahmed parlak, şurup gibi gözleriyle bana dikkatle baktı. "Kayınvalidenin cesedinin yanında boş bir Latuben şişesi bulundu. Latuben, insanların hızlı ve acısız ölmek için kullandıkları popüler bir ilaçtır. İnsanlar genellikle hayatlarına son vermeye çalışırken iki şişe Latuben içerler ama Diana'nın boyunda ve yapısında olan biri için tek bir şişe bile ölümcül bir doz olabilir."

"Yani," diye boğazımı temizledim, "Cesedinin yanında sadece bir şişe mi varmış?"

"Sadece bir tane." Ahmed başını salladı. "Ve zaten kanında ilaç bulunmamış. Yani alternatif ölüm nedenlerini araştırıyoruz."

"Alternatif ölüm nedenleri mi?"

"Evet. Sana anlattıklarımın ışığında, şimdi ilk soruyu tekrar sormak istiyorum." Gözlüklerinin üzerinden bana baktı. "Sence kayınvalidene ne oldu?"

Ağzımı açtım ve Ahmed'e ilk seferinde verdiğim cevabı, yani Diana'nın intihar ettiğini düşündüğümü tekrarlardım. Ama bu sefer o kadar da inandırıcı olmadı.

* * *

Ollie görüşme odasından benimle aynı anda çıktı ve Jones ile Ahmed bizi koridordan geri götürdüler. Patrick'in bulunduğu oda şimdi boştu ve eğer Nettie buradaysa, o da gitmişti. Ahmed ile Jones bizi asansöre kadar götürdüler, geldiğimiz için teşekkür ettiler ve bize tekrar kartvizitlerini verdiler. Sonra Jones *iki kez*, bizimle iletişime geçeceğini söyledi. Muhtemelen sohbetin inceliklerini kaçıırıyordu ama TV'de izlediğim polis programları, onları hiçbir şeyi kazara yapmayacağına inanmamı sağlıyordu.

Asansör kapısı kapanıp aşağı doğru inerken Ollie, "İyi geçti," dedi. Ama yüzü başka bir şey söylüyordu. Morali bozulduğunda takındığı o gölgeli ifade vardı. Asansör kapısı açıldı.

"İyi misin?" diye sordum.

Fuayeye çıktık. Yürürken, "Ahmed sana otopsi hakkında bir şey söyledi mi?" diye fısıldadı. "Çürük dudaklar gibi?"

Fuayeyi geçip otomatik kapılardan otoparka girdik.

"Evet. Ve kayıp yastıktan da söz etti. Üstelik bu konuda doğru görünmeyen tek şey o değil."

Ollie durdu. "Doğru görünmeyen başka ne var?"

"Kanser. Kanser olduğuna dair neden hiçbir kanıt yok?"

Ollie ağzını açtı ama ben ondan önce davrandım.

"Ya mektup? Neden çekmecedeydi? Birinin bulabileceği bir yere bırakmaz mıydı?"

Ollie'nin ifadesi benim kadar şaşkındı. "Keşke bilseydim," dedi sonunda. "Annemdi ama meğerse onu hiç tanıımıyordum."

DIANA

Geçmiş

Telefon sabah beş civarında geldi. Yatakta döndüm ve karanlığa doğru yanıp sönen kırmızı sayılara baktım.

Telefonu açtığımda Ollie, "Bebek geliyor," dedi. "Lucy'nin kasılmaları yaklaşık on dakika arayla oluyor. Hemen gelebilir misin?"

Yataktan kalkıp kendime sert bir kahve yaptım. Sabah kahve mi içmeden yolda kendime güvenemezdim, zira gözlerim eskisi gibi değildi. Hemen duş alıp giyindim, hazırladığım çantadaki her şeyi iki kez kontrol ettim. Bu sancılar uzun sürebilirdi, bu yüzden Ollie ve Lucy'nin evinde ne kadar kalacağım belli değildi. Pijamalarımı, diş fırçamı ve romanımı almıştım. Hatta Archie için küçük bir hediye paketi yapılmış Thomas Tank Engine treni bile getirmiştım. Treni Archie'ye "bebekten hediye" diyerek vermeyi planlıyordum çünkü bugünlerde herkes böyle yapıyor, en azından Jan öyle söylüyordu ve Jan bu tür şeyleri bilirdi. Her şeyi aldığımı doğruladıktan sonra arabaya binip yirmi dakikalık bir yolculukla evlerine sabah 5:55'te vardım.

Ollie kapının önündeydi, Lucy de ön çite doğru eğilmiş hâlde kasılıyordu.

Ollie, "Nerede kaldın?" diye bağırdı.

İtiraf etmeliyim ki tüylerim diken diken oldu. Oraya bekle-

diklerinden daha uzun sürede varmıştım. Kimse Tom'un nerede olduğunu sormadı. O sabah sekiz civarında uyanacak, on sekiz delikli golf oynayacak ve bebek birkaç dakikalık olduğunda hastaneye abartılı bir hediye ve bir güven fonu vaadiyle gelip herkesin kahramanı olacaktı.

"Taksi geldi," dedi Lucy, beni tamamen duymazdan gelerek. Doğum sancıları çekiyordu ve yapılacak en mantıklı şeyin onu affetmek olduğunu biliyordum. Ama bir "teşekkür ederim"ın zararı olmaz diye düşündüm. Hatta bir "merhaba"nın da...

Sanki daha dün onun yerinde ben vardım, iki büküm olmuş bebeğimin gelmesini bekliyordum. Ama bana yardım etmeye gelen kimse yoktu, hastaneye taksi çağırarak bir kocam da yoktu. Elimde bir çantayla hastanenin merdivenlerinde bırakılmıştım. Ve ondan sonra, tek başıyındım. Lucy'ye bakıp aramızdaki benzerlikleri görmem gerektiğini biliyordum. İkimiz de anneydik, oğluma karşı ortak bir sevgimiz vardı. İkimiz de annesizdik, gerçi benim annem kendi isteğiyle uzaklaşmış, onun annesi ise şüphesiz çılgınlık içinde elinden alınmıştı.

Bütün bunları biliyordum.

Ama nedense benzerliklerimize rağmen, ona baktığımda gördüğüm tek şey farklılıklarımızdı.

* * *

Tom o günün ilerleyen saatlerinde Ollie ve Lucy'nin evine vardığında, ona bir kız torunu olduğunu söyledim.

"Bir kız torun mu?" Tabii ki bir anda gözleri doldu. "Tarih tekerrür ediyor gibi, değil mi? Önce bir oğul, sonra bir kız?"

"Gerçi bizim hikâyemiz biraz farklı," dedim.

"Biraz," diye onayladı.

Ağzının köşesinde biriken parlak sıvıyı fark edince güldüm. "Salyan akıyor." Bazen Archie'ye yaptığım gibi başparmağımla sildim. "Ollie, Archie'yi kız kardeşiyle tanıştırmamızı istiyor."

Tom'un gözleri oturma odasını taradı. "Archie nerede?"

"Uykuda. Daha yeni uyudu, bu yüzden ona bir saat kadar

daha süre vereceğim.” Tom’un bacaklarından birini kucağıma alıp baldırına masaj yapmaya başladım. Gözleri kapandı ve takdirle inledi. “Tom, merak ediyordum da... Şu anda iş yerine mühendis arıyor musun?”

Kaşlarını çattı ama gözleri kapalı kaldı. “Mühendis mi?”

“Bir tane tanıyor olabilirim de ondan.”

“Bir mühendis mi?”

“Evet. Çok yetenekli. Kabil’de gökdelen inşa etmiş.”

Başparmaklarımı dizinin arkasından aşıl tendonuna kadar gezdirdim.

“Diana, bacak masajı yaparak beni etkilemeye çalışıyormuşsun gibi bir hisse kapılıyorum?” Tom gülümseyince içimde Tom Goodwin’in beni sevmesinin verdiği o tanıdık sevinç dalgasını hissettim. Bu, şüphesiz hayatımın en büyük lütfuydu.

“Ona kefilsen,” dedi, “işe alınmış say.”

LUCY

Geçmiş

Yıldırım aynı yere iki kere düşmez, derler. Aslında Roy Sullivan adında bir adam varmış ve hayatı boyunca kendisine yedi kere yıldırım çarpmış. YEDİ! Roy, yıldırımın iki kere düşmediğini her duyduğunda ne düşünmüştür? Anlıyordum tabii, pek yaygın bir şey değildi. Ama bu, zavallı Roy'un kendini daha da kötü hissetmesine sebep olmuş olmalıydı. Roy, yedi darbeden de sağ kurtulmuştu ki bana sorarsanız bu daha da ilham vericiydi. Yetmiş bir yaşında kendini kafasından vurduktan sonra yatağında ölü bulunmuştu ve sanırım "yıldırım aynı yere iki kere düşmez" diyen herkes, bu konuda üzerlerine düşen sorumluluğu üstlenmeliydi. Çünkü gerçek şu ki, bazen yıldırım aynı yere iki kere düşerdi. Bu Roy'a olmuştu ve bana da...

Çünkü kolik ikinci bir çocuğum daha vardı.

Koltuğumda oturmuş, çılgık atan bebeğimin ağzına mememin ucunu tuttum ama bu sefer bir de yürümeye başlayan çocuğum vardı. Koltuğum oturma odasıdaydı ki burası artık oyun odası, televizyon odası ve Harriet'ın yatak odasıydı. Televizyonda *Game of Thrones* oynuyor ve ben de yarı yarıya izliyordum. Bu bölümü şimdiye kadar üç kez izlemiş ve hâlâ neler olup bittiğinden tam olarak emin olamamıştım. Bu lanet dizide çok fazla karakter vardı. Yine de Jon Snow olduğu için çabalamaya değerdi.

“İç şu sütü!” diye tısladım Harriet’a.

En azından bu işi yaparken Archie tepemden çekildiği için şans yıldızlarıma şükrettim. Diana artık salı günleri geliyor ve Archie’yi bir buçuk saatliğine parka götürüyordu. Bunun için ona gerçekten minnettardım. Archie, Diana’ya birçok nedenden ötürü bayılıyordu. Bunlardan en önemlisi, onu şeker ve tatlılarla doldurup serbestçe dolaşmasına izin vermesiydi. Ben de bundan memnundum çünkü yeni doğmuş, kolik bir bebeğim vardı ve katil bir gangster bile çocuğumu birkaç saatliğine elimden alma-ya çalışsa bu bana çok cazip gelirdi.

Harriet prensipli bir çocuktü, bunu daha üç aylıkken bile anlamıştım. Başka kimseye gitmezdi, Ollie’ye bile. Ve onu babasına vermeye çalıştığımda derin bir nefes alıp bilmiş gözlerle bana bakardı. *Neden uğraşıyorsun ki anne? Öyle yüksek sesle bağıracağım ki komşular beni öldürmeye çalıştığını sanacak. Hatta polisi bile araya-bilirler. En iyisi sen... Ah, işte oldu, babam beni geri veriyor. Bu aptalca hatayı bir daha yapma.*

Diana, sanki çocuğun sihirli bir şekilde insanlara ısınmış olma-sını bekliyormuş gibi, bir hafta öncesine kadar her hafta onu ısrarla kucağına alırdı. O her hafta bu küçük rutini uygularken, ben de uğ-raşmamasını söylemek istiyordum ama bu, Diana’nın büyükanne-lik haklarını elinden almak olurdu. Hem de beni o çılgın gelinlerin-den biri gibi gösterirdi, bebeğini kucağına alacak olan herkese önce boğmaca aşısı yaptıran gelinlerden. Ve böylece Harriet’ı kucağına almasına izin verdim. Yani oyunu oynamayı öğrendim.

Harriet’ı emzirir hâle getirmeyi yeni başarmıştım ki Archie’nin yaklaşan kıkırdamasını duydum. Kalbim sıkıştı. Şimdiden mi? Bu öğleden sonra için BÜYÜK PLANLAR yapmıştım ama bir buçuk saat içinde yapabildiğim tek şey küçük bir çamaşır yığı-nını katlamak (kaldırmamıştım bile) ve “Piçlerin Savaşında” Jon Snow ile Ramsay Bolton’ı izlemek olmuştu. Archie bir avuç loli-popla kapıdan içeri daldı. Kumandayı aldım ve *Game of Thrones’u* durdurdum. Archie, şekerden kafası dumanlı bir şekilde odanın içinde çılgın daireler çizerek koşturuyordu.

“Archie!” diye bağırdım, çamurlu botu katlanmış çamaşır yığınının üzerinden geçerken. Harriet’ın ağzındaki memem acı veren bir çimdiklemeyle fırladı. “Lanet olsun!”

“Laneeeet!” dedi Archie.

Diana dehşet içinde bir ifadeyle Archie’nin arkasında belirdi. Odayı süzdü ve derin ve güzel nefesler almaya başlayan Harriet’a hemen ellerini uzattı. Harriet’ı ona verip, son bir buçuk saatte elde ettiğim başarıların toplamı olan mahvolmuş çamaşır yığına baktım. Hormonlarımin etkisiyle kendimi gözyaşlarımla tutarken buldum.

“Archie, bak ne yaptın dostum!”

Bağırarak söylemedim. Nazik olmak adına sonuna “dostum” kelimesini ekledim. Ama Archie, elbette, gözyaşlarına boğulmaya karar verdi.

Diana çömelip ağlayan Harriet’ı sanki bir fark yaratacakmış gibi diğer omzuna aldı ve Archie’yi rahatlatmaya çalıştı.

“Sen yokken tek yapabildiğim çamaşır katlamaktı!” diye açıkladım. “Harriet’ı beslemeye çalışmak dışında ki o zaman da çabalarım aynı derecede acınasıydı.”

Diana, ekranda Jon Snow’un donmuş bir resminin olduğu televizyona, sonra da anlamlı bir şekilde bana baktı. “Belki de çoklu görev yapmayı deneyebilirsin. Ollie bebekken ben bir yandan onu besler, bir yandan market alışverişini boşaltır, bir yandan evi süpürür ve faturaları öderdim.”

Diana yalan söylüyordu. Ollie’yi beslerken asla market alışverişini boşaltmamış, evi süpürmemiş ve faturaları ödememişti. Bu fiziksel olarak imkânsızdı. Biliyordum çünkü emzirme konusunda oldukça bilgiliydim, *yakın zamanda da* aynı şeyi yaptığımdan söz etmiyorum bile. Ama ne bildiğimin bir önemi yoktu çünkü kayınvalidelerin doğru olmayan şeyler söylemelerine izin verilirdi. Yalan mı söylüyorlar yoksa yanlış mı hatırlıyorlar, bu tamamen konunun dışındaydı.

“Richard ilk adımlarını üç aylıkken attı.”

“Mary hiç ağlamadı. Asla!”

“Judy hâlâ hastanedeyken ona katı gıdalar vermeye başladım.”

“Trevor’ın tüm kıyafetlerini ev yapımı çamaşır deterjanıyla elde yıkadım.”

“Philip sebzeleri severdi. BAYILIRDI. Ona verdiğim her şeyi silip süpürürdü. En sevdiği Brüksel lahanasıydı!”

Gelinler, kayınvalidelerinin yalan söylediğini *bilirdi* ama bu hiç önemli değildi çünkü insan bir şeyin doğru *olmadığını* nasıl kanıtlayabilirdi ki? Daha da önemlisi, insan *kayınvalidesine karşı nazik olmaya çalışırken* bir şeyin doğru olmadığını nasıl kanıtlayabilirdi? Bu, market poşetleri boşaltırken, yeri süpürürken ve faturaları öderken bir bebeği emzirmek kadar imkânsızdı. Ve böylece, kayınvalideler annelikle ilgili canlarının istediği tüm tuhaf şeyleri söylerdi. Her zaman kayınvalideler *kazanırdı*.

“Harriet’ı bir iki dakikalığına yatırıp biraz çamaşır yıkayabilirsin,” dedi Diana. “İki çocuğu da bebek arabasına koyup markete götür. Archie için bir bulmaca hazırla ve akşam yemeğini hazırlarken Harriet’ı zıplayan sandalyeye oturt. Çocuk üç aylık olmuşken gece gündüz o sandalyede oturmana gerek yok.”

Kendimi toparlamam biraz zaman aldı. Açıkça belirtmeliyim ki doğum sonrası depresyonum, anksiyetem veya bahsedebileceğim başka bir doğum sonrası ruh hâli bozukluğum yoktu. Bunu yaşayan insanları tanıyordum. Kuzenim Sophie bir kere sinde bana kızı Jemima’ya karşı ilgisiz hissettiğini itiraf etmişti. Annelik rolü konusunda çaresizdi ve zamanı geri alıp onu doğurmamak için her şeyi yapardı. Arkadaşım Rachel, Remy’yi doğurduktan sonra aylarca bitkin bir uykusuzluk dünyasında sıkışıp kaldığını, yatakta yatarken zihninde “Sağ bacağını hemen hareket ettirmezsen Remy sabah ölecek” şeklinde dönen bir OKB döngüsüne girdiğini anlatmıştı. Öte yandan benim akıl sağlığım yerindeydi. Çocuklarıma bayılıyordum. Bebeğimin (veya kocamın) şeytanın ta kendisi olduğuna karar verdiğim (bana söylendiğine göre tamamen normalmiş) hormonal anlar dışında, hayatımdan çok memnundum. Evde anne olmaktan ke-

yif alıyordum, hatta mutfağı yenilenmemiş küçücük işçi kulübe-
mi bile seviyordum.

Hoşlanmadığım şey, kayınvalidemin kendi evimde bana ne
yapacağını söylemesiydi.

“Tavsiyen için teşekkür ederim, Diana,” dedim sonunda.
“Bu... İnanılmaz derecede yardımcı oldu. Önerilerini denemek
için sabırsızlanıyorum.”

Göz göze geldik. İkimiz de dalga geçtiğimi biliyorduk. Ama
bunu dile getirmesinin anlamı yoktu çünkü inkâr ederdim. Bu
benim için beklenmedik ve istemeden gelen bir galibiyetti ve bir
iki saniyeliğine tadını çıkardım.

Diana’nın kollarında hâlâ çılgık atan Harriet bana uzandı ve
onu kucağıma aldım. Ağlaması anında kesildi. Bir galibiyet daha.

Şah mat.

Aklıma bir kayınvalide ile gelin arasında, ikisinin de seslerini
bile yükseltmeden topyekûn bir savaş olabileceği geldi. Komik
olan şuydu ki erkeklerden herhangi biri burada olsaydı, hoş bir
sohbette başka bir şeyin döndüğünü anlamazlardı. Ollie bura-
da olsa muhtemelen, “Annemle ne güzel bir öğleden sonraydı,”
diye yorum yapardı. Bu bakımdan erkekler gerçekten oldukça
basitti. Tanrı onları korusun.

Archie gelip Harriet’in yanına, kucağıma oturdu ve şaşırtıcı
bir an için iki çocuğum da hâllerinden memnundu. Ben de ol-
duğuca eğlendiğimi fark edip şaşırdım.

“Tek söylediğim zamanını verimli kullanıp kullanmadığını
bilmediğim,” dedi Diana sonunda.

Peki, bu seni ne ilgilendirir? diye sormak istedim ama ikimiz de
bunun kuralları çiğnemek olduğunu biliyorduk. Saldırmamalıy-
dım ama savunma yapmama izin vardı. Lisedeki netbol günle-
rimi düşündüm. Kaleyi savunurdum. İşimde yeterince iyiysen
rakip takım gol atamazdı. Böylece başka bir şey söyledim.

“Haklısın,” dedim gülümseyerek. “Bilmiyorsun.”

Asla skor tablosunda görünmeyecek olsa da az önce bir gol
attığımdan emindim.

LUCY

Geçmiş

"Bir gün beni daha genç bir modelle değiştirir misin?" diye fısıldadım Ollie'ye.

Barbekünün başındaydı, arka verandadaydık. Ollie mangal yapıyor, ben de meşgul görünmeye çalışarak etrafta dolaşıyordum. Cumartesi öğleden sonraydı ve Eamon yeni kız arkadaşı Bella'yı öğle yemeğine getirmişti. Bella yirmi iki yaşındaydı ve kendimi hiç bu kadar yaşlı hissetmemiştim.

"Param yetmez," dedi. "Neyse, zaten genç biriyle evlendim."

"Sen her zaman ileriye dönük plan yapan birisindir."

"Uzun vadeli düşünürüm," dedi göz kırparak. "Bu arada Bella mutfakta. Oraya gitsen iyi olur. Kibritle oynamaya başlayabilir." Harriet ve Archie'nin ekmek arası sosis yedikleri basamakları işaret etti. "Ben diğer çocuklara göz kulak olurum."

Bella ile konuşmak için isteksizce mutfığa yöneldim. Eamon'ın eski karısına olan sadakatimden değil; Julia'yı da pek sevmezdim. Tamamen evli ve iki çocuk annesi olmamdan kaynaklanıyordu ve Bella'nın yirmi iki yaşında olmasından.

Mutfığa vardığımda Bella salataların önünde durmuş, onlara bakıyordu.

"Eamon nerede?" diye sordum.

“Şampanya almak için çıktı. İstemediğimi söyledim ama ısrar etti.” Gözlerini devirdi.

“Ah peki, bu arada sana bir içki vereyim mi? Ya da yiyecek bir şey? Peynir ve krakerlerim var...”

“Su olur,” dedi yanındaki bardağı işaret ederek.

“En azından biraz buz getireyim?”

“Hayır, oda sıcaklığında olması daha iyi.”

Ne için daha iyi? diye merak ettim ama anlatmasın diye sormadım.

Birkaç yıl önce boynumdaki bir sakatlık için Çinli bir doktora gittiğimde adamın bana soğuk içeceklerin tehlikeleri (vücutta biriken nemli ısıyla ilgili bir şeydi) hakkında nutuk çektiğini belli belirsiz anımsadım. Akupunktur boynuma iyi gelse de soğuk içecekleri seven biri olarak, oda sıcaklığında içecekler tüketmem gerektiği yönündeki gereksiz tavsiyesi, tedavime istenmeyen bir ekleme olmuştu.

“Peki, sen ve Eamon nasıl tanıştınız?” diye sordum bunun yerine.

“Benim spor salonuma gidiyor,” dedi Bella. “Vücut geliştirme dersime katılmıştı.”

“Sen fitness eğitmeni misin?”

Başını salladı ve rahatladım. Ollie bana onun Instagram’daki fitness insanlarından biri olduğunu söylemişti. Egzotik yerlerde çekilmiş karın kaslarının fotoğraflarının arasına smoothie ve protein tozu fotoğrafları da ekleyen tiplerden. Bu kızın gerçek bir işi de olduğunu bilmek rahatlatıcıydı.

“En azından eskiden öyleydim,” dedi. “İşim biraz değişti ve artık çok doluyum.”

“Öyle mi?” dedim, çekmecede salata servis malzemelerini ararken. “Peki, şimdi ne iş yapıyorsun?”

“Ben bir fitness fenomeniyim.”

Ellerim çatal bıçak tepsisinin üzerinde durdu.

“Şu anda Instagram’da yüz yirmi iki bin takipçim var, yani evet, işler iyi gidiyor. Ama demek istediğim... Artırmaya devam etmem gerek.”

“Peki... Nasıl... Nasıl artırıyorsun?”

Birkaç malzeme bulup patates salatasını karıştırmaya başladım. Mayonezi fazla kaçırmıştım ve şu an bunun bir hata olduğundan şüpheleniyordum. Yeşil salata avokado, feta ve yağ ile doluydu.

“Bilirsin... En iyi performans gösteren gönderileri analiz ederek... Mesela #fitspo ve #fitnessporn gibi kullandığın hashtaglere bakarak ve alanında etkili olanları takip ederek.”

“Anladım.”

“Ondan sonra mesele markalarla ortaklık kurmak oluyor. Yükselen bir organik meyve suyu markasıyla iletişime geçtim ve onlarla gerçekten muhteşem şeyler yapacağız ve evet, işler iyi.”

“Harika!”

Kendimi bir arkadaşımın genç kızına bakıcılık yapıyordum gibi hissettim. Sporcu sutyeni ve üstüne şeffaf bir yağmurluk giymişti, altında likralı tayt vardı. Öğle yemeğinde! Yağmurluğun altından göğüslerinin şüpheli görüldüğünü fark ettim, ince yapısına göre son derece yuvarlaklardı. İki hamilelik ve iki aç bebekle mahvolan kendi sönük göğüslerim aklıma geldi birden. Ollie göğüslerime aldırış etmiyor, hatta onlardan hoşlanıyor gibiydi ama yine de doğum öncesi ikisi de dik ve hemen hemen aynı boyutta olan göğüslerim için bir anlığına yas tuttum.

Kapı çarpıldı ve Eamon, her iki elinde birer şişe şampanya ile belirdi. Bir aptal gibi şişeleri salladı. “Parti zamanı, hanımlar!”

Eamon’ın gömleğinin düğmeleri fazla açıktı. Erkeklerin yasak ilişkiler veya orta yaş krizinde yaptıkları gibi, son zamanlarda biraz kilo vermişti. (Tanrı korusun, Ollie sabit kilosunda kalmayı başarsa bile her geçen yıl birazcık kilo alırdı ve bu, olası bir yasak ilişki açısından iyi haberdı.)

“Şampanya kadehleri, Luce?” dedi Eamon.

Birkaç dakika sonra ağzına kadar dolu dört kadehle geri geldi. “İstemediğimi söylemiştim!” diye bağırdı Bella, Eamon eline bir kadeh tutuştururken. “Detokstayım.”

“Şampanyadan daha iyi bir detoks olamaz,” dedi Eamon neşyle.

“Kim detoks yapıyor?” diye sordu, fazla pişmiş et dolu bir tepsiyle mutfakta beliren Ollie.

“Bella,” dedik Eamon ile aynı anda.

Ollie, benim az evvel salatalarıma baktığım gibi, şu an tepsi-deki ete bakıyordu.

“Endişelenme,” dedi Bella gülümseyerek. “Ben kendi yemeğimi getirdim.”

Ollie ona bakakaldı. “Kendi yemeğini mi getirdin?”

Daha önce kol çantası sandığım parlak renkli bir soğutucu çantayı açtı. “Yemeklerimi hafta başında hazırlarım, bu yüzden hiç sorun değil. Tek ihtiyacım olan bir tabak. Şimdiye kadar karşılaştığınız en kolay misafirim, değil mi?” Güldü.

Onlar gittikten sonra, gece Ollie ile birlikte kızı taklit ettiğimizi duyabiliyordum. *Şimdiye kadar karşılaştığınız en kolay misafirim, değil mi?* Sırf bu yüzden, sadece bu yüzden bile gülümsemeyi başardım.

Bella’ya bir tabak uzattım ve o da kahverengi pirinç ve marul-dan yapılmış üzgün gibi görünen bir salata hazırladı. Geri kalanımız patates salatası, sosis ve hamburgerlere daldık.

“İşler nasıl, Eamon?” diye sordum. “Her şey yolunda mı?”

Eamon’ın burada olmasının tek iyi yanı, iş hakkında soru sorabilmemdi. Başladığından beri Ollie gece gündüz çalışıyor ama ona işlerin nasıl gittiğini sorduğumda çok az şey söylüyordu. Endişeli olmak gibi bir eğilimim vardı ve Ollie pek iyimser görünmediğinde kendimi bununla avutuyordum. Ama bugün Eamon’dan biraz güvence bekliyordum.

“Bugün iş konuşmamıza gerek yok.” Eamon bardağını bıraktı. “Çünkü *hafta sonu*.”

“İş konuşmaktan mutluluk duyarım,” dedim.

“Ne daha eğlenceli olurdu biliyor musun? Doğruluk mu cesaret mi?”

Şampanyamı yudumlariken az kalsın boğulacaktım. Doğruluk mu cesaret mi? Eamon kırk üç yaşında, diye hatırlattım kendime. *Kırk üç...*

“*Hadi ana.* Güzel bir sohbet başlatır. Geçen gece oynamıştık, değil mi, Bells?”

Bella başını salladı ve bir ıspanak yaprağını ayırdı. Dinliyor gibi görünüyordu ama tüm dikkati yemeğindeydi. Zavalılık muhtemelen açlıktan ölüyordu.

“Tamam, sen başla, Bells,” dedi Eamon. “Doğruluk mu cesaret mi?”

“Hmmm. Cesaret demeliyim. Çünkü fiziksel mücadeleyi severim. Ama bulunduğumuz yeri ve öğle yemeğinde olmamızı göz önünde bulundurarak, doğruluk diyeceğim.” Neşeyle omuz silkti.

“Eamon’da çekici bulduğun şey neydi?”

Soru kendimi tutamadan ağızından çıktı. Normalde, Eamon’da çekici hiçbir şey olmadığı anlamına gelmesin diye temkinli davranırdım ama son zamanlarda egosu beni daha az ilgilendiriyordu. Bella’ya gelince, onun beceriksiz ve utangaç olmasını beklerdim ama o masanın üzerinden uzanıp Eamon’ın elini tuttu ve arsızca gülümsedi. “Ondan önce sadece oğlanlarla birlikte olmuşum. Eamon tam bir erkek.”

Ollie ile bakıştık. Kusmamaya çalıştım.

“Zor iş,” dedi Eamon kollarını uzatarak, “ama birinin yapması gerekiyor.”

“Pekâlâ,” dedi en az benim kadar dehşete kapılmış olan Ollie. Genelde normal olan kocamın bu hâlinin tadını çıkarmak için bir an durdum.

“Sıra sende, dostum,” dedi Eamon, Ollie’ye. “Doğruluk mu cesaret mi?”

“Cesaret,” dedi ki bu şaşırtıcıydı çünkü on iki yaşın üzerindeki kim *cesaret* derdi? Kendi kendime, sadece işleri hızlandırmak için çabuk cevap verdiğini söyledim. Bir şeyler düşünmeye çalıştım, aklıma komşuların kapılarını çalıp kaçmak geldi. Tam o anda Eamon bardağını bıraktı.

“Babandan bir milyon dolar borç almaya cesaretin var mı?” dedi. “Babası çok zengin,” diye açıkladı Bella’ya. “Muhtemelen cebinde bozukluklar bile bir milyon dolardır.”

Yüksek sesle gülünce aklıma Tom'un arkadaşı Jeffrey Greenan geldi. Aynı berbat kahlkaha, aynı gösterişçi tavır. En azından Jeffrey'nin çok iyi bir karısı vardı.

"Ne yazık ki..." Ollie ağzının kenarlarını bir kâğıt peçeteyle sildi. "Annemle uğraşmam gerekir."

"Annesi çok sıkı," diye açıkladı Eamon, Bella'ya ve Ollie sinirlendi.

Eamon ipin üzerinde yürüyordu. Ollie de annesinin zor biri olduğunu biliyordu ama sonuçta o annesiydi.

"Sıra sende, Eamon," dedim hızlıca çünkü bu oyun ne kadar çabuk biterse o kadar iyiydi. "Doğruluk mu cesaret mi?"

"Doğruluk," dedi.

"Ben sorayım," dedi Bella ama bir şeyler bulması acı verici derecede uzun sürdü, mırıldandı, homurdandı ve dramatik bir şekilde işaret parmağını dudaklarına bastırdı.

"Başına gelen en kötü şey neydi?" diye sordu sonunda.

Eamon şaşırmıştı ve "Hiç üçlü yaptın mı?" gibi bir şey beklediği hissine kapıldım. Bella'ya hakkını vermeliydim, kötü bir soru değildi.

"Boşanma hiç de hoş olmadı," diye cevap verdi kısa bir duraksamanın ardından. "Finansal çöküşü kastediyorum," diye açıkladı hızlıca Bella'ya. "Evimi ve birikimlerimin hatırı sayılır bir kısmını kaybettim. Ama bundan ders de aldım."

Bir çatal dolusu sosisi ağzına tıktırıp yavaşça çiğnedi.

"Ne öğrendin?" diye sordum.

"Bilirsin." Omuz silkti. "Güvenlik önlemi almayı. O tür şeyleri."

"Neye karşı güvenlik önlemi?" diye sordum gülerek. "Boşanmaya mı?"

"Her şeye karşı," dedi Eamon, sanki çok açılmış gibi.

Bella bile şaşırmış görünüyordu. Bu ona biraz ısınmamı sağladı. "Her şeye karşı güvenlik önlemi diye bir şey yoktur," dedi.

Eamon şampanyasını dikip iğrenç bir şekilde göz kırptı. "Para," dedi, "Her şeye karşı bir güvenlik önlemidir."

LUCY

Günümü

Ertesi gün avukatın ofisine gittik. Kaçmaya çalıştım ama Diana'nın avukatı Gerard, Ollie'ye hepimizin katılmasının iyi bir fikir olacağını söylemişti. Ben de Diana'nın cenazesi yarın olmasına ve katlamam gereken yüzlerce cenaze kitapçığı, seçmem gereken okumalar ve onaylamam gereken ikramlar olmasına rağmen gittim. Ama bekleme odasında otururken bildiğim her şey zihnimde Newton'ın beşiği gibi, ileri geri sallanıyordu. Diana, elinde boş bir zehir şişesiyle ölü bulunmuştu. Ama tetkiklerinde zehir izi yoktu; kayıp bir yastık ve boğulma izleri vardı. Ben bile birinin Diana'nın ölümüne intihar süsü vermeye çalıştığını görebiliyordum. Ama eğer durum buysa, mektubu neden herkesin görebileceği bir yerde bırakmak yerine bir çekmeceye saklamışlardı ki?

Hiçbiri mantıklı değildi.

Gerard ofisinin fuayesinde belirlediğinde Ollie, Nettie, Patrick ve ben odanın zıt köşelerindeydik. Ancak Gerard'ın gelişi hoş bir odak noktası yarattı ve birlikte yanına gittik.

"Başınız sağ olsun," dedi.

"Teşekkür ederiz," diye mırıldandık.

Gerard, Tom'la aynı okula gidiyordu ama muhtemelen arkadaşları çok tanıdıklandı. Ollie ve Nettie onunla birçok kez karşılaşmışlar ve ben de bir iki kez kısaca görüşmüştüm. Her zaman

biraz sıkıcı olsa da zararsız görünürdü. Bir keresinde Tom'un Diana'ya, Gerard'ı Noel için içkiye davet ettiğini söylediğini ve Diana'nın homurdandığını belli belirsiz hatırlıyordum. Belli ki o da Gerard'ı sıkıcı buluyordu.

Gerard bizi ofisine aldı ve sonra iki sandalyenin eksik olduğunu fark edip tekrar koridora çıktı. Ollie, Nettie, Patrick ve ben oda da dayanılmaz bir sessizlik içinde duruyor, birbirimiz dışında her yere bakıyorduk. Nettie'nin *Patrick'e* bile bakmadığını fark ettim.

"Tamam o zaman," dedi Gerard tekerlekli bir ofis sandalyesini iterek geri dönerken. "Geldiğiniz için teşekkür ederim. Genellikle müşterilerimize mirasçıları olduklarını bildiren mektuplar göndeririz ama bu miras biraz daha... Evet, buraya, Sherry," dedi ikinci bir tekerlekli ofis sandalyesini iterek ortaya çıkan telaşlı orta yaşlı kadına. Kadın sandalyeyi Ollie'nin önünde bırakıp tekrar dışarı fırladı. "Teşekkürler, Sherry. Üzgünüm, dediğim gibi, sizinkilerin mirası çoğu müşterimizinkinden biraz daha karmaşık."

Bu bizim için yeni bir haber değildi. Tom ve Diana'nın ki kadar büyük bir mirasın karmaşık olması kaçınılmazdı. Sanırım Tom, bu yüzden Ollie veya Nettie yerine, Gerard'ı vasiyetin uygulayıcısı olarak görevlendirmişti.

"Neden oturmuyorsun?" diye sordu adam, önündeki sandalyeye rağmen hâlâ ayakta duran Ollie'ye.

"Böyle iyiyim," diye yanıtladı Ollie.

"Nasıl istersen. Neyse, bildiğiniz gibi Tom ve Diana'nın hatırı sayılır bir mülkü var. Mülkler, arabalar ve bir tekne. Hisse senedi portföyü, mobilyalar, ev dekorasyonu, mücevherler ve kişisel eşyalar da. Bir de hiç de azımsanmayacak miktarda nakit."

"Tom bundan bir iki kez bahsetmişti," dedi Patrick kıkırdarak.

Gerard ellerini önünde kavuşturdu ve sanki kendini hazırlıyormuş gibi öne doğru eğildi. "Evet, şey... Meğerse Tom'un vasiyetinde Diana, mülkünün tek mirasçısı olarak belirtilmiş. Diana'nın ölümü hâlinde mülk Ollie ve Antoinette arasında eşit olarak bölünecekmiş. Ancak... Birkaç hafta önce Diana bazı değişiklikler yap-

mak için beni görmeye geldi.” Gerard kaşlarını ovuşturdu, yüzü bir anlığına migreni varmış gibi buruştu. Gözlerini kaldırmadı. “O toplantı sırasında Diana, mülkün tek sahibinin hayır kurumu olarak değiştirilmesini istedi.”

Oda o kadar sessizleşti ki dışarıdaki trafiği, saatin tik taklarını, hatta resepsiyon görevlisinin dışarıdaki masasında dosyalama, zımbalama, yazma seslerini bile duyabiliyordum.

“Diana değişikliği size bildireceğini *söylemişti* ama çok yakın zamanda yapıldığı için belli ki fırsatı olmamış.”

Ollie’nin arkamda kıpırdandığını hissettim ve ona doğru döndüm.

“Dur bir dakika. Mülkün mirasçısı Diana’nın hayır kurumu mu?” diye başladı.

“Hepsinin.” Gerard yukarı baktı, kalın gri kaşlarının altından her birimizle göz göze geldi. Bu bakış bana durumun şaka olmadığını, yanlış anlaşılmadığını, karışıklık olmadığını gösteriyordu. “Evlerin, arabaların, hisse senedi portföyünün, nakit paranın.”

Nettie derin bir nefes aldı. Patrick ayağa kalktı. Ollie’nin başı yana eğikti ve Edie ona bir şey anlatmaya çalışırken onu anlayamadığında yaptığı gibi hafifçe gözlerini kısmıştı. Hepimiz etrafa baktık ve geldiğimizden beri herkes ilk kez birbiriyle göz göze geldi. Birkaç saniye geçti. Ama kimse konuşmadı.

LUCY

Geçmiş

Arabanın arka koltuğuna bağlanmış iki çocuğumdan biri ağlıyor (Harriet), diğeri (Archie) burnuna üzüm sokmaya çalışıyordu. Kalabalık bir kavşakta durduk, önümüzdeki siyah SUV'nin içindeki kadın, somurtkan görünümlü genç oğluna camdan bir tenis raketi uzattı ve arkasında büyüyen araba kuyruğuna aldırma-
dan onunla sohbet etmeye başladı.

Harriet yeni bir iniltiyle güçlenmiş bir ağlama sesi çıkardı.

Bu tür şeyler Diana'nın mahallesinde çok yaygındı. Şimdi Diana'nın evine gidiyorduk. Salı günleri çocukları sabah saat onda evine götürüyordum. Öğleden sonra ikiye kadar kalıyorlar, sonra tekrar alıyordum. Harriet altı aylık olmuştu. Her iki çocuğu da arabaya bindirip Diana'nın yirmi dakikalık mesafe-
deki evine gitmekten ve birkaç saat sonra aynı yolculuğu tekrar yapmaktan nefret etsem de ücretsiz çocuk bakımını reddedecek kadar inatçı değildim. Hatta imkânsız kayınvalidemden bile...

"Archie, Harriet'in emziğini takabilir misin?" dedim dikiz aynasına bakarak. Kız kardeşinin emziği Archie'nin ağzındaydı ve üzüm tanesinden eser yoktu. "Üzüme ne oldu?"

"Yedim," dedi emziği çıkarıp doğrudan Harriet'ın ağzına iterken. Burnunun aktığını ve neredeyse kesinlikle Harriet'a de

bulaştırdığı soğuk algınlığını düşünmemeye çalıştım. Kızımın ağlamayı anında kesmesi bir nebze teselli oldu.

“Dido’nun evine vardık mı?”

“Neredeyse,” dedim ve Archie sakinleşti. Ne kadar sinir bozucu olsa da büyükannesini seviyordu. Büyükannesi de onunla kendi Diana tarzında iyi anlaşıyordu. Archie’nin yaptığı el işlerine hayran kalmıyor veya kucaklaşmak için yalvarmıyordu ama çocukların çok hoşuna giden başka şeyler yapıyordu... Mesela gözlerinin içine bakmak, ona meydan okumak, televizyonu kapatıp onunla oynamak gibi. Ve tabii ki Archie her gittiğinde mutfak tezgâhında dolu bir kavanoz Tim Tam* oluyordu, Archie evden ayrılırken kavanoz boşalırdı.

Diana ve Tom’un çakıl taşıyla kaplı (bundan nefret ediyordum çünkü Archie çakıl taşlarını ceplerine tıkıyor ve hepsi evimin her yerine dağılıyordu) araç yoluna girdiğimde saatin on olmasına birkaç dakika vardı. Muhtemelen temizlikçilerden birinin olan eski püskü, sarı bir Volvo ön kapının yanına park edilmişti. Arabanın arkasına park edip Harriet’in bebek koltuğunu indirdim. Archie kendi araç koltuğunun kilidini açıp arabadan fırladı ve hemen bir avuç çakıl taşı aldı. Basamakları çıkıp bebek koltuğunu sahanlığa bıraktım. Ön kapı aralıktı ve yakınlardan tanıdık olmayan bir erkek sesi geliyordu.

“Afganistan’da bir deyim vardır: Bir karınca kolonisi için, çiğ damlası sel gibidir. Anlamı... Küçük bir talihsizlik, ihtiyaç sahibi biri için hiç de küçük değildir. Birçok işe başvurdum ve hiçbirinden cevap bile alamadım. Yani yaptığın şey, önemsiz bir şey değil. *Önemli bir şey.*”

“Tom harika bir iş çıkardığını söylüyor.” Bu Diana’nın sesiydi.

“Tom çok nazik. Bense o kadar nazik değilim. Sana kaba davrandım. Beni affet.”

* Tim Tam, Avustralyalı bisküvi şirketi Arnott’s Biscuits Holdings tarafından 1964 yılında piyasaya sürülen bir çikolatalı bisküvi markasıdır. Hafif sert çikolatalı krema dolgusu ile ayrılan ve ince dokulu çikolata tabakasıyla kaplanmış iki maltlı bisküviden oluşur. —en

"Affedilecek bir şey yok," dediğini duydum Diana'nın. "Sadece git ve ailenle ilgilen. Bunu yapacağını biliyorum, Hakem."

"Yapacağım."

Bir hareketlenme olunca ben de geriye doğru çekilip, sanki yeni gelmişim gibi kapıyı çalmak için elimi kaldırdım. Archie, Diana'nın Land Rover'ına taş atıyordu. ("Kes şunu," diye fısıldadım Diana fuayeye girerken.)

"Lucy." Diana kaşlarını çattı. Bakışları önce bahçeyi taradı ve suçluymuş gibi donup kalan Archie'de kısa bir an durdu. Diana ona sert bir bakış atınca Archie taşlarını araç yoluna geri koydu.

"Şimdi geldik!" dedim.

"Görüyorum." Benden uzaklaşıp fuayeye gelen adama döndü. "Geldiğin için teşekkür ederim, Hakem."

"Beni kabul ettiğin için teşekkür ederim. Bu iyiliğini hiç unutmayacağım."

Adamın Volvo'suna binip hızla uzaklaşmasını izledik. Sonra Archie'nin elini tutup onu çakıl taşlarından çektim. Diana, daha yeni uyanan ve ürkek mavi gözlerle bizi dikkatle izleyen Harriet'ı kucakladı. Diana onu kucağına aldığı anda Harriet artık ağlamıyordu.

"Kimdi o?" diye sordum, Archie'yi ön basamaklardan yukarı çıkarırken.

"Hakem, Tom için çalışan bir mühendis."

"Sana çok minnettar görünüyordu."

"Öyle mi?"

"Diana. Belli ki onun için bir şey yapmışsın." Biraz agresif bir alana giriyordum ama Diana ile mahvedebileceğim harika bir ilişkim yoktu. Kaybedecek hiçbir şeyimin olmamasının iyi yanları da vardı. "Anlatsana."

Diana gözlerini devirdi, sanki cesaretlendirmek istemediği bir baş belasıymışım gibi. "İş bulmakta zorlanıyordu, hepsi bu. Şans verilmiyordu. Ben sadece ona bir şans verilmesini sağladım."

“Bu çok harika bir davranış.”

Diana iç çekti. “Evet, peki. Muhtemelen beni harika bulmuyorsun. Ama herkese eşit şans verilmesi gerektiğini güçlü bir şekilde hissediyorum. Hakem’e ise hiç şans verilmedi. Diğer yandan benim çocuklarıma *her türlü* şans verildi. Şimdi yollarından çekilip kendilerine verilen fırsatları nasıl değerlendirdiklerini görme vaktim geldi.”

Diana ile düzgün bir sohbete en çok yaklaştığım an bu andı ve kısacık bir süreliğine aslında onun nasıl biri olduğunu anlama fırsatı buldum.

“Ne güzel bir felsefe,” dedim.

Bir iki saniyeliğine birbirimizin gözlerinin içine baktık ve aramızda karşılıklı saygıya benzer bir şey olduğunu düşündüm.

“Böyle düşünmene sevindim,” dedi ve çocukları alıp telaşla eve girdi.

LUCY

Geçmiş

“Daha yükseğe,” diye bağırdı Archie. “Daha yükseğe! Biraz daha yükseğe çıkar.”

Zaten o kadar yükseğe uçuyordu ki salıncak dönecek gibi görünüyordu.

“Tamam,” dedi Nettie. “Hadi başlayalım!”

Nettie çocuklarla ilgilenerek bana yardım etmek için işten izin almıştı. Harriet doğduğundan beri bunu birkaç kez yapmış ve ben de her seferinde hayata yeniden başladığımı hissetmiştim. Şu anda Harriet’ı göğsüne bağlamış salıncaktaki Archie’yi itiyordu ama bütün sabah Archie ile top ve saklambaç oynamış, ağaçlara tırmanmıştı. Hiçbir şey olmasa da Nettie çocuklara kendini adanmış bir halaydı.

Diana’nın aksine, o evime gelirdi “Çünkü iki çocuğu da arabaya bağlayıp evime getirmek istemezsin,” derdi. (Yaşasın...) Neredeyse her zaman çocuklara ikramlarla gelir (ve ikramları onlara vermeden önce benden izin alırdı), benim için kahve ve Ollie ile akşam yememiz için hazır yemek getirirdi. Bazen çocukları dışarı çıkarıp bana mola veririr, bugünkü gibi bazı diğer günlerdeyse hep birlikte dolaşıp işlerimizi halleder ve parka giderdik. Genellikle etrafına neşeli, mutlu ve coşkulu bir enerji ya-

yardı ama bugün formunda değil gibiydi. Saçları yıkanmamıştı. Tayt, uzun bir hırka ve spor ayakkabı giymişti. Park için gayet uygun olsa da normal şık kıyafetlerinden birkaç seviye aşağıdaydı. Archie ile yeterince gevezelik etmesine rağmen bütün sabah benimle neredeyse tek kelime etmemişti.

"İyi misin, Nettie? Bu sabah sessizdin."

Bakışları yana kaydı. "Öyle mi?"

Adil olmak gerekirse, Nettie genellikle çok konuşan biri değildi, özellikle de kendisi hakkında. Kartlarını kendine saklar, bilgi vermektense soru sormayı tercih ederdi. Ama şimdi gözlerinde içsel bir mücadele görüyordum ve belki de konuşmak ister diye düşündüm.

"Neler oluyor?" diye sordum.

Bana bir kez daha kaçamak bir bakış atıp derin bir nefes verdi. "Tamam. Gerçek şu ki... Birkaç gün önce düşük yaptım. Bu yüzden bu hafta işe gidemedim."

"Ah Nettie, çok üzgünüm."

Salıncağını itmeye odaklanarak hafifçe omuz silkti. "Aslında bu benim ilk düşüğüm değil. Patrick ve ben yıllardır çocuk sahibi olmaya çalışıyoruz. Üç çocuğumuzu daha erken dönemde, ilk üç aylık süreçte kaybettik."

"Dört düşük mü yaptın?" Hamile olduğu veya düşük yaptığı tüm o zamanlar aklıma geldi. Hiç anlamamıştım. Yaptığım tüm o doğaçlama yorumları dehşetle düşündüm:

"İşim bitince bu bebek arabasını sen alabilirsin..."

"Sıran gelene kadar bekle..."

"Senin de çocukların olduğunda borcumu öderim."

Narsistik bir şekilde, Nettie'nin bana böyle şeyler söyleyeceğini düşünmüştüm. Meğer hiçbir şeyden haberim yokmuş.

"Kariyerine odaklandığını sanıyordum..."

Nettie başını iki yana salladı ve hüznüyle güldü. "Kariyerim umurumda bile değil. Bir aile istiyorum. Bana adenomyozis* teş-

* Adenomyozis, normalde uterusu hizalayan hücreler rahim duvarının kas dokusuna doğru büyüdüğünde ortaya çıkan bir hastalıktır. En sık, tam dönem gebelik geçirmiş 30 yaş üstü kadınlarda görülür. -en

hisi kondu, bu yüzden kolay olmayacağını biliyordum ama bu kadar zor olacağını da hiç düşünmemiştim.”

“Bir üreme uzmanına göründün mü?”

“İki tanesine göründüm. Klomen ve aşılama (IUI) denedik. Aylarca karnıma hormon enjekte ettim. Bir sonraki adım tüp bebek.”

“Tüp bebek yöntemini kullanan düzinelerce insan tanıyorum. Anneler grubundaki çocukların yarısı tüp bebekle dünyaya geldi,” dedim hevesle.

“Biliyorum ama ucuz değil. Ev kredisi ve tüm bu doğurganlık işleri yüzünden hiçbir şey biriktiremedim. Patrick’in işi de pek iyi gitmiyor.”

“Ailen sana yardım eder mi?”

“Elbette onlara sormanın o korkunç resmî sürecinden geçmek zorunda kaldım. Sonra annem hayır dedi.”

Ağzım açık kaldı. Diana’nın para vermekle ilgili kuralını biliyordum ama bunun Nettie’nin tüp bebek tedavisine kadar uzanabileceğini hayal etmemiştim.

“Babam geçmişte bana aşılama ve bazı testler için para verdi. Ama annem bilmiyor ve babam ona yalan söylemekten nefret ediyor. Bu yüzden... Sanırım tüp bebek konusunda yalnızız.”

Kendime hâkim olamadım ve “Bazen ondan gerçekten nefret ediyorum,” deyiverdim. Sözümü hemen geri almak istedim. Diana, Nettie’nin annesiydi. Ne yaparsa yapsın, Nettie ona sadık kalırdı. “Nettie, özür dilerim, ben...”

“Bazen ben de ediyorum,” dedi Nettie ve salıncağın zincirleri soğuk sabah havasında gıcırdarken sessizliğe gömüldük.

LUCY

Geçmiş

"Harriet'la kraker patlatmak istiyorum," dedi Archie, mutfakta yanıma sokularak.

Başında turuncu kâğıttan bir Noel şapkası ve boynunda yeşil plastik bir düdük vardı. Bu da bana günün ilk krakeri olmaya-
cağını söylüyordu. Babam ve tüm Goodwin ailesi yemek masa-
mızın etrafında toplanmış, karidesleri Thousand Island sosuna
batırıyorlardı. Masa, Archie'nin kreşte sevgiyle yaptığı peçeteler,
kâğıt tabaklar ve süslemelerle doluydu.

"Benimle patlat şampiyon," dedi Ollie.

"Ama Harriet'a söz verdim!"

"Bence Harriet aldırmaz, Arch," dedim ve ikimiz de Nettie'nin
kucağındaki kızımıza bakıp anlamsızca göz kırptık.

Hampton'daki kiralık evimiz Güney Melbourne'deki işçi ku-
lübemiz kadar küçük değildi ama özellikle Noel ağacı oturma
odasının yarısını kapladığı için hiç de büyük sayılmazdı. İki ye-
mek sandalyemiz eksikti, bu yüzden Patrick ve Ollie bir uçtaki
bar taburelerinde oturup hepimize tepeden bakıyorlardı. Tom
tüm bunlardan kibarca şaşırmış gibi görünüyordu. Nettie her
şeyin ne kadar harika olduğunu o kadar çok söylemişti ki kimi
ikna etmeye çalıştığını merak ettim. Geçmişte Noel ya babamda
ya da Goodwinlerin Brighton'daki evinde kutlanırdı ve bu yıl da

aynısı olcaktı, ta ki ben araya girene kadar. Kontrolü tekrar ele alma vaktinin geldiğine karar vermiştim.

Ollie şaşırtıcı derecede coşkuluuydu. ("Kendi Noel'imizi kutlayacağız," demişti. "Yetişkinler olarak yeni gelenekler oluşturacağız.") Hazırlıklar konusunda pek bir işe yaramasa da tatlıydı.

"Ollie, lütfen bana yardım eder misin?" diye sordum mutfaktan. Yüzüm dayanılmaz derecede sıcaklamış ve sanırım pancar gibi kızarmıştı. Yedi yetişkin ve iki çocuk için bir hindi, ayrıca sebzeler, sos, erik pudingi ve deniz ürünleri mezesi pişirmenin ne kadar zahmetli olacağını hafife almıştım. Diana ve Nettie bir şeyler getirmeyi teklif ettiğinde, her zaman söylemeyi çok istediğim "Sadece kendiniz gelin," lafını etmiş ve tekliflerini aptal gibi reddetmiştim. (İnsanların bu lafı etmesi bana hep çok cömert ve kaygısız gelirdi.) Ne yazık ki bu, aynı zamanda sabahı terden sırlıklam olan bir yazlık elbiseyle, kliması olmayan bir evde, sıcak bir Avustralya Noel'inde yemek üzere tasarlanmamış bir akşam yemeği pişirerek geçirmek zorunda kalmam anlamına geliyordu.

"Mutlu Noeller," dedi Tom, Diana'nın şarap kadehine vurmak için birasını kaldırırken. Victoria Bitter birası onu hayal kırıklığına uğratmamış, aksine hoşuna gitmişti. Hakkını teslim etmek gerekirse Diana da ılık chardonnay şarabından hiç şikâyetçi değildi, hatta birkaç kadeh içmişti. Bu ona puan verdiğim birkaç konudan biriydi (özellikle de geçen Noel'de evinde birkaç şişe Bollinger bitirdiğimizden beri) ama Diana'nın Nettie'nin tüp bebek masraflarını ödemesine yardım etmeyi reddettiğini duyduktan sonra ona puan vermek istemiyordum.

"Mutlu Noeller," dedi Nettie, babasının bira kutusuyla şarap kadehini tokuştururken. İki şişe şarapla gelmişti ve birini bitirmişti bile. Onu suçladığımı söyleyemezdim. Para biriktirip bir tüp bebek turu atlatmıştı (iki embriyo elde edilmişti) ama ikisinin de transferi başarılı olmamıştı. Şu an otuz dokuz yaşında, bir tur daha denemek için para biriktirmeye başlaması gerekecekti ve o noktada neredeyse kırkında olacağı için hamile kalma şansı daha da azalmış olacaktı. Bu arada ailesinin çok parası vardı.

Bunun mantığı neydi? Diana'ya bir zamanlar felsefesini sevdiğimi söylemişim ama bu yaptığı hiç hoşuma gitmemişti.

Nettie, Harriet'ı günün büyük bir bölümünde kucağında tutmuştu. Deniz ürünlü mezelerimizi yerken bile onu yere bırakmayı reddetmişti. Şu an biraz sarhoş gibi görüldüğü için Harriet'ı götürmeli miyim diye düşündüm. Ama Patrick onu yakından izliyor gibi görünüyor ve henüz ilk birasını içiyordu, bu yüzden Nettie'yi rahat bırakmaya karar verdim.

"Göreve hazırım," dedi Ollie, mutfığa gelerek. Ona bir çift fırın eldiveni uzattım, eldivenleri takıp fırına daldı. "Belki gelecek Noel'e kadar," diye seslendi hindiye uzanırken, "masada bir bebek daha olur, ne dersin, Nets?"

Herkes durdu, ağızları karides ve Thousand Island sosuyla doluydu.

Hindiyi tezgâha koyarken, "Peki, plan ne?" diye devam etti hiçbir şeyden haberi olmayan Ollie. "iPhone'undan e-postalara cevap verirken bebeği kucağına alıp sonra da hastaneden doğrudan ofise dönen tiplerden mi olacaksın?"

Ona ölümcül bir bakış attım ama o mutlu bir şekilde hindiyi yağladığı için boşa gitti.

"Aslında," dedi Nettie, "eğer bir bebek sahibi olacak kadar şanslı olsaydım, hiç düşünmeden işimi bırakırdım. Birkaç yıl boyunca hayatın koşuşturmacasından uzak kalıp Lucy'nin yaptığı gibi evde çocuklarımla kalırdım. Luce yaptıklarına gerçekten saygı duyuyorum, sen harika bir annesin."

Gülümsedim ama gerilmiştim.

"Fakat," diye devam etti, "hamile olmadığım ve beş bin dolar biriktirene kadar başka bir tiip bebek tedavisine bile *başlayamayacağımı* için bunların hiçbir anlamı yok. Otuz dokuz yaşımdayım ve her saniye daha da yaşılanıyorum."

Nettie düşündüğümünden daha sarhoştı, "saniye" kelimesini geveleyerek "seniye" gibi telaffuz etmişti. Harriet kucağında tehlikeli bir şekilde duruyordu. Tom, sanki aklımı okumuş gibi Harriet'ı ondan aldı.

Ollie sonunda hindiyi yağlamayı bıraktı ve dikkat kesildi. Bana panikle baktı. Bu sırada Diana şarabından dikkatlice bir yudum aldı ve kadehini masaya geri koydu. "Demek Lucy gibi olmak istiyorsun, öyle mi canım?"

"Evet," dedi Nettie. Sesinde beni çok geren bir meydan okuma vardı.

"Anlıyorum." Diana'nın sesi sakın ve kontrollüydü ve bunda uğursuz bir şeyler vardı. "Peki, Ollie ölürse Lucy'ye ne olacağını düşünüyorsun?"

Ağzımı açtım ama Nettie hiç tereddüt etmedi. "Ollie'nin hayat sigortası olduğunu sanıyorum."

"Lucy'nin çalışmak zorunda kalmaması için yeterli mi?" Diana güldü. "Bundan şüpheliyim. Beslemesi, giydirmesi, eğitmesi gereken iki çocuğu var. Peki, bunca yıl iş gücünden uzak kaldıktan sonra nasıl iş bulacak?"

"Anne!" dedi Ollie.

Diana etrafa bakındı. "Ne? Hepiniz dehşete kapılmış görünüyorsunuz ama söyle. Ne yapardın, Lucy?"

"Anne, bu kadar *yeter!*" dedi Ollie.

"Lucy bunu hiç düşünmedi bile," dedi Diana, hepimizden uzaklaşıp Nettie'ye bakarak. "Böyle bir anne mi olmak istiyorsun?"

Nettie ile aynı anda ayağa kalktık ve Tom ile Ollie aramıza girmek için mücadele ettiler. Ama onlar birkaç parça mendil, biz ise mermiydik.

"Nasıl bir anne olmak istediğimi bilmek ister misin?" diye bağırdı Nettie. "Çocukları yardım için yanına geldiklerinde onlara yardım eden türden. Tembel, değersiz parazitler gibi değil de kendilerini iyi hissetmelerini sağlayan türden bir anne olmak isterim."

"Yani çocuklarına istedikleri her şeyi vereceksin?" dedi Diana. Sesi hafifçe yükseldi ve telaşlanmaya başladığını görebiliyordum. "Onlara hiçbir şey vermeden her şeye sahip olabileceklerini ve hiçbir şey için çalışmak zorunda kalmayacaklarını mı öğreteceksin?"

“Bir çocuk için *çalışmadığımı mı* sanıyorsun?” Nettie’nin sesi titrek, yüzü kıpkırmızıydı. “Üç yıldır deniyorum. İnsanoğlunun bildiği her doğurganlık ilacını kullandım. İki başarısız tüp bebek denemesi yaptım. Dört düşük yaptım.”

Diana başını iki yana sallayıp bakışlarını kaçırdı. Ama ellerini kucağında kavuştururken titrediklerini fark ettim. “Senin için yapabileceğim en kötü şey yardım etmek, Nettie,” dedi.

“Öyleyse harikaydın,” dedi Patrick masanın ucundaki bar taburesinden. Birasını kaldırdı ve herkese, “Şerefe,” dedi. “Bize Mutlu Noeller, ha?”

LUCY

Günümüz

Patrick başını geriye atıp uzun, yüksek sesli, *yanlış* bir kahkaha attı. Gerard, Nettie ve Ollie rahatsız bir şekilde bakışlarını kaçırdılar ama ben ona bakmaktan kendimi alamadım. Farklı... Görünüyordu. Dudakları, sanki yukarı mı aşağı mı kıvrılacaklarına karar veremiyorlarmış gibi titrek, seğiren hareketlerle oynuyordu. "Diana'nın çocuklarına *hiçbir şey* bırakmadığını mı söylüyorsun?" Sağ elinin başparmağını ve işaretparmağını şakaklarına bastırıp başını iki yana salladı.

Gerard önündeki belgelere baktı. "Sadece birkaç kişisel eşya." Bir sayfayı kaldırıp gözlüğünü burnunun üzerine yerleştirdi. "Fotoğraf albümlerini, çocukluk odalarınızdan kalan mobilyaları dilediğiniz zaman alabilirsiniz. Diana, Nettie'ye alyansını bıraktı ve Ollie'ye de babasının puro koleksiyonunu. Lucy'ye de bir kolye..."

Patrick, kahkaha ile çığlık arasında bir ses çıkardı. "Peki ya nakit? Emlaklar?"

"Diana'nın hayır kurumu faaliyetleri devam edecek ve işleşi denetlemek üzere bir yönetim kurulu atanacak. Nakit, işin yürütülmesini ve yönetim kurulunun hayır kurumunun çıkarlarına uygun gördüğü diğer girişimleri destekleyecek. Mülkler satılacak ve geliri de..."

“Özür dilerim,” diye araya girdi Ollie, bu sefer elini kaldırarak. “Bir saniye geri gidebilir miyiz? Kişisel eşyalar dışında *hiçbir* şey almıyoruz. Hayır. Bir tür hata olmalı.”

Gerard kasvetli görünüyordu. “Size temin ederim, hiçbir hata yok. Diana isteklerini çok açık bir şekilde belirtti.”

Ollie gözlerini kırpıştırarak durdu. “İtiraz edebilir miyiz?”

“İtiraz edebilirsiniz,” dedi bunu zaten beklediği açıkça belli olan Gerard. “Ama hızlı bir süreç olmaz.”

“Kazanır mıyız?”

“Belki.” Tereddüt etti. “Vasiyet uygulayıcısı olarak size bu konuda tavsiyede bulunacak kişi ben olamam ancak üzerinde düşünme fırsatınız olduğunda tavsiye almanızı öneririm.”

“Bu konuda düşünmemize gerek yok,” dedi Ollie. “İtiraz edeceğiz.”

“Katılıyorum,” dedi Nettie.

“Ben de,” dedi Patrick.

“Lucy?” diye sordu Gerard. “Sen ne düşünüyorsun?”

Sandalyemde dönüp Patrick’e, Nettie’ye, Ollie’ye baktım.

Yüzleri acı ve şaşkınlıkla doluydu.

Ama yüzlerinde başka bir şey daha vardı, çirkin bir şey. Hatta o kadar çirkindi ki sandalyemi tekrar çevirmek zorunda kaldım.

“Bu konunun benimle hiçbir ilgisi yok,” dedim Gerard’a.

“Hem de hiç...”

DIANA

Geçmiş

Görünüşe bakılırsa evimizin otuzdan fazla odası vardı. Bunu kavramakta hâlâ güçlük çekiyordum. Tom beni ilk kez burayı görmeye getirdiğinde, burada yaşamayı açıkça reddetmiştim. Günlerimi, tek arabalık park yeri büyüklüğünde evlerde yaşayan kadınlarla geçirmiştim, neden bir sarayda yaşayacaktım ki? Ama Tom her zamanki gibi beni ikna etti. Her şeyin bu kadar çabuk normale dönmesi komikti. Ahlakın bu kadar eğilip bükülebilmesi komikti.

Bu gece Tom ve ben çalışma odasındaydık. Ben Chesterfield'in bir ucunda, Tom ise diğer ucundaydı. Pantolonu dizlerine kadar sıvanmıştı, ben de baldırlarına masaj yapıyordum. Bacakları son zamanlarda ona biraz sorun çıkarıyordu. (Doktora gitmesini söylediğimde hep "Yaşlılıktan," diyordu.) Geceleri onu sık sık yatak odasında kramplarını geçirmek için volta atarken buluyordum.

"Mmm," diye mırıldandı, gazetesinin arkasından. "Bu daha iyi."

Tom'un gülümseyerek "Noel Kapısı" dediği şeyin üzerinden iki hafta geçmişti. *Gülümseyebiliyordu* çünkü çocuklar onunla hâlâ konuşuyordu. Bu sinir bozucuydu. Her şeye "evet" dersin popüler olmak kolaydı. Aslında, böyle olmamın sebebi *oydu*. O hiç kötü polis olmazdı. Eğer iki ebeveynleri de Tom Goodwin gibi olsa, çocuklarımız kim bilir ne kadar şımarık veletler olurlardı?

Noel'de beni neyin kızdırdığını Tom'a söylemedim. Doğrusu, kendim bile pek anlayamadım. Noel'den birkaç gün önce Kathy beni ansızın arayıp bir kahve içmeyi teklif etmişti. "Kızlarla değil," demişti. "Sadece ikimiz."

Bunun Kathy'nin sağlığıyla ilgili olduğunu düşünmüştüm; belki bir kitle bulunmuştu ya da test sonucu kötü çıkmıştı. Bizim yaşımızdayken "haber" böyle bir şeydi işte. Ama sonradan anlaşıldığı üzere, bunun Kathy ile hiçbir ilgisi yoktu.

"Hafta sonu Daylesford'daydım," demişti. "Ve bir şey gördüm. Yüzde yüz emin olmadığım için bir şey söylememeliyim ama..."

Bunun bir yanlış anlama olabileceğini hemen belirtmiş de olsa Patrick'ın restorandan bir kadınla çıktığına hayatı üzerine bahse girerdi. Kadının Nettie olmadığına yemin edebilirdi. Patrick kolunu kadının beline dolamıştı. Platonik görünmüyordu.

Karışmamaya karar verdim. Sonuçta Kathy gördüklerinden emin değildi ve bu beni hiç ilgilendirmezdi. Ama sonra Noel'de, Nettie yine tüp bebekten bahsetmeye başlayınca panikledim. Kimseyi üzme veya Lucy'yi aşağılamak niyetinde değildim. Tek istediğim Nettie'nin sadık olmayabilecek bir adamdan çocuk sahibi olmaya çalışmadan önce iki kere düşünmesini sağlamaktı.

Bunun yerine telaşlı davranıp hepsini kendimden uzaklaştırdım.

Noel'den beri süregelen sessizlik şaşırtıcı derecede gürültülüydü. Çok az işi olan birçok kadın tanıyan biri olarak (Jan, Liz ve Kathy), hayatımın dolu dolu olmasından hep memnundum; hayır işlerimden, ev işlerimden (dışarıya yaptırmak yerine kendim yapıyordum), kızlarla içki içmekten, çocuklardan, torunlardan. İnsanlar yaşlıların yalnız olduğundan bahsettiğinde, hep şöyle düşünürdüm: *ben böyle olmayacağım*. Etrafım insanlarla çevriliydi. Benim gibiler yalnızlık isterdi. Ama Noel'den bu yana iki hafta geçmişti ve ben kendimi... Şey... Yalnız hissetmeye başlıyordum.

"Bugün Ollie ve Eamon'ın burada olduğunu fark ettim," dedim Tom'a.

Tom, suçlu bir yüz ifadesiyle gazetesini indirdi.

“Onlara ne kadar verdin?”

Faizah’ı bebeğiyle hastaneden eve götürmüştüm. Döndüğümde Eamon’ın gülünç spor arabasını garaj yolunda bulmuştum. Burada ne yaptıklarını anlamak için dahi olmaya gerek yoktu.

“Bu bir yatırım,” dedi Tom. “Onların işine.”

Tom’un çoraplı ayak parmaklarından tutup dizine doğru büküm, baldır kasını esnettim. İnledi.

“Bana kızgın mısın?” dedi.

“Hayır. Kızgın değilim, yorgunum.”

Gerçek şu ki bazen anne olmak imkânsızdı. Çocuklarınız küçükken, onlara kahvaltıda *sadece bu seferlik* çikolata yedirip yedirmemeniz gerektiğini düşünmekle kalmaz, aynı zamanda bunun dişlerini çürütüp çürütmeyeceğini, onları ömür boyu sürecek kötü alışkanlıklara sürükleyip sürüklemeyeceğini ve çocukluk çağı obezite salgınına katkıda bulunup bulunmayacağını da merak ederdiniz. Yetişkin olduklarında durum daha da kötüleşirdi. Nettie’nin hamile kalamayacağından endişeleniyordum, ayrıca çapkın bir adamdan bir bebek sahibi olabileceğinden de endişeleniyordum. Ollie’nin işinin batmasından endişeleniyordum. Çocuklarımin, yetişkin olmalarına rağmen ebeveynlerinin onlara bakmasını beklemesinden endişeleniyordum.

Tom gazeteyi bıraktı. “Nettie’ye de para verdiğimi söylesem ne derdin? Birkaç ay önce, tüp bebek için.”

İç çektim. “Şaşırmadım diyebilirim.”

“Ama sen onaylamıyorsun?”

Gözlerimi kapattım. “Hayır. Onaylamıyorum.”

Tom’un elini bacağımda hissettim. “Hadi ama Di. Ailen seni göndermek yerine çocuk sahibi olma isteğini destekleseydi hayatın nasıl olurdu bir düşün.”

Başımı iki yana salladım. “O farklı.”

“Farklı değil,” dedi. “Her şey destekle ilgili. Desteklemek isteyip istemesen de.”

Gözlerimi açtım. "Aslında her şey para verip *vermemekle* ilgili. Ve bu aynı şey değil."

* * *

On dördüncü gün, Nettie zeytin dalı uzattı. İşlerimi hallettikten sonra eve döndüğümde onu mutfaktaki bir bar taburesinde buldum. Üzerinde özel dikim pantolon ve beyaz bir gömlek vardı ama bağcıklı ayakkabılarını çıkarmış ve dirseklerini tezgâha dayamıştı. Bu bana onun ergenlik yıllarını, okuldan sonra tezgâhın üzerinde tembel tembel uzanıp yiyecek bir şeyler aradığı günleri hatırlattı.

"Nettie."

Bana bakabilmek için taburesinde döndü. Kilo vermişti. Gözleri daha belirgin görünüyordu. Saçları da donuktu, sanki uzun zamandır yıkanmamış gibi. "Merhaba, anne."

"Sürpriz oldu."

Mutfağa girdim ve Nettie taburesini döndürerek beni takip etti. "Aramız iyi mi diye bakmak istedim."

Çantamı mutfak tezgâhına koyup yanındaki tabureye oturdum. "Umarım iyidir."

"Bence de."

Başımı salladım. "Dinle, Noel için özür dilerim. Öyle şeyler söylememeliydim. Bir bebeğin olmasını ne kadar çok istediğini biliyorum, canım."

Gözleri yaşlarla doldu. "Sanki ezelden beri deniyormuşuz gibi hissediyorum. Ve ben neredeyse kırk yaşındayım, anne. Zamanımız tükeniyor, en azından benimki tükeniyor. Patrick'in çok vakti var. Bu hiç adil değil."

Elimi sırtına koydum ve nazikçe okşadım. "Patrick'le aranız nasıl?"

Burnunu çekti. "İyi."

Bir kez daha, Patrick hakkında bildiklerimi ona anlatıp anlatmamayı düşündüm. Ya da en azından Patrick hakkında *duyduklarımızı*. Ona kendisinin araştırmasını ve herhangi bir doğru-

luk payı olup olmadığına bakmasını söyleyebilirdim. Sadece haberi iletebilir ve bunun beni ilgilendirmedığı gerçeğine sadık kalabilirdim. Ona ne yapmaya karar verirse versin benim için sorun olmadığını söyleyebilirdim. Ama bunu yapmadım. Belki de Nettie'ye duyduklarımı söylersem... Onu kaybedeceğimi bildiğim içindi. Kızım gururlu biriydi. Zaten onunla ilgili bir sürü şey kaybetmiştim, yetişkinliğinden Patrick'e kadar. Geriye kalan azıcık şeye tutunmak istiyordum.

"Hiç düşük yaptın mı, anne?"

"Hayır," diye itiraf ettim. "Hiç yapmadım. Ama seni anlıyorum..."

Nettie ellerini yüzüne bastırıp ağlamaya başladı. "Hayır, anlamıyorsun. İçinde bir bebek taşımak, bir gün onu kucağına alıp sevmek, büyütme ve annesi olmak için dua etmek, yalvarmak ve pazarlık etmek nasıl bir şey *bilmiyorsun*."

Genç neslin bizim bir şeyleri bilmediğimizi varsaymaları ne kadar da komikti.

Kalp kırıklığının acısını veya ev almanın baskısını anlayamayacağımızı varsayıyorlardı. Kısırlığı, depresyonu veya eşitlik mücadelesini anlayamazdık. Bunlardan herhangi birini *yaşamışsak* bile bizimkiler daha hafif, daha yumuşak tecrübelerdi, onlarınkiyle kıyaslanamaz deneyimlerdi. Ona, *Neler bildiğin hakkında hiçbir fikrin yok* demek istedim. Bunun yerine kollarımı açtım ve omzuma yaslanıp ağlamasına izin verdim.

DIANA

Geçmiş

"Sana bir şey sorabilir miyim?" diye sordu Ghezala. Küçük kızını emzirirken, ciddi küçük oğlu Aarash evimde dolaşüyor, her şeye hayretle bakıyor ama hiçbir şeye dokunmuyordu. Ghezala artık ara sıra Kahwah, bisküvi veya kekle evime uğruyor ve ben ziyaretlerinden çok keyif alıyordum.

"Sor bakalım," dedim.

"Neden hamile kadınlara yardım ediyorsun? Çalışmana gerek olmadığını görüyorum."

Genellikle biri bana bunu sorduğunda, kendimi meşgul etmek için yaptığımı veya topluma birşeyleri geri vermeyi istediğimi söylerdim. Ama Ghezala ve ben, ona standart cevabı veremeyeceğim kadar çok şey yaşamıştık. Komik olan şuydu ki, bazen ona kendimi kimseye anlatmadığım şeyleri anlatırken buluyordum... Arkadaşlarıma, Nettie'ye, hatta Tom'a bile anlatmadığım şeyleri.

"Çünkü bir zamanlar gençtim ve hamileydim. Param da yoktu, bana yardım edecek kimse de. Yirmi yaşındaydım, bekârdım. Ailem beni uzağa gönderdi."

"Üzüldüm." Ghezala öne doğru oturdu ve koyu tenli elini benimkinin üzerine koydu. "Seni nereye gönderdiler?"

Başımı iki yana salladım. "Ah, o kadar da uzak değildi, başka

bir gezegen gibi hissettirse de. Evlenmemiş hamile kızlar için bir yurda gittim, bebeğin doğana kadar orada yaşıyordun.”

Ghezala elini elimden çekmedi. Gözlerinde anlayışlı bir ifade vardı. “Peki ya doğduktan sonra bebeğine ne oluyordu?”

Neden bilmiyordum ama ona gerçeği anlatmaya karar verdim.

1970

Orchard House’dan kaçtıktan sonra babamın kuzeninin kapısına gittim. Meredith beni gördüğüne pek sevinmedi. Kapıdan bana şöyle bir göz attığını hâlâ hatırlıyordum. Bakışları uzun süre karnımda kalmıştı.

“Demek,” demişti sonunda, “sen de sürgüne gönderildin.”

Onu neredeyse tanıyamayacaktım. Önceki hayatımda Meredith’i ne zaman görsem, omuz hizasındaki saçları dağınık ve gür, kıyafetleri yeni ütülenmiş olurdu. Şimdi ise saçları biçimsizce kısa kesilmişti, kıyafetleri buruşuk, şekilsiz ve sadece kullanışlıydı.

“Şey,” dedi yorgun bir iç çekişin ardından. “Sanırım içeri gelsen iyi olur.”

Meredith’in sadece farklı görünmekle kalmayıp farklı olduğu da ortaya çıktı.

Küçük evde vızır vızır dolaşmasını izlerken (bana kızarmış ekmekle yumurta yapmasını, havlu ve çarşafları çıkarmasını) aynı kadın olup olmadığını merak ettim. Benim tanıdığım Meredith, Hawthorn’daki muhteşem evinde yaşadığı zamanlarda misafirlere boğulurdu ve annemin küçük bir ikindi çayının ardından bile kendini toparlaması için onu sık sık “yatağına götürmek” zorunda kaldığını söylediğini hatırlıyordum. Tam tersine, şimdi fazlasıyla yetenekli görünüyordu. Kiralık evinin arka bahçesindeki bir kulübede bana bir yer yatağı yaptı. Ana ev de kulübeden pek farklı değildi. Dört odalıydı: bir yatak odası, banyo, mutfak ve oturma odası.

“Bebeğini doğurana ve tekrar ayağa kalkana kadar burada

kalabilirsin,” dedi. “Korkarım ondan sonra kendi yoluna gitmen gerekecek. İki boğazı daha doyuramam.”

Sonraki iki haftayı geçimimi sağlamak için elimden geleni yaparak geçirdim; Meredith’in yerlerini silerek, marketten yiyecek alarak, çamaşır yıkayarak. Meredith’in onarılması gereken büyük giysi yığınını karıştırdım, düğme diktim veya etek uçlarını düzelttim. Kilerini düzenledim, çimleri biçtim. Meredith bunlardan herhangi birini fark ettiyse bile asla yorum yapmadı. Ama en azından bunları yapmak beni meşgul etti ve aklımı olacaklardan uzak tuttu.

Doğumla ilgili ne bekleyeceğim konusunda hâlâ hiçbir fikrim yoktu ancak Orchard House’un koridorlarında erken doğum yapan kızların inlemelerini duymuş olmak beni rahatlatmıyordu. Başka bir hayatta (evli olduğum ve evli arkadaşlarımdan olduğu bir hayatta) arkadaşlarıma sorabilirdim. Uzakta olan arkadaşlarımdan çoğu şu sıralarda Avrupa’dan dönüyor ve belki de nereden olduğumu merak ediyorlardı. Kocaman göbeğim ve kucağımda yeni doğmuş bir bebekle onlarla iletişime geçtiğimi hayal ettim. Kimsenin bana bunun iyi bitmeyeceğini söylemesine ihtiyacım yoktu. En yakın arkadaşlarım, hatta Cynthia bile, bu koşullar altında hayatında bana yer açamazdı. Biz dini değerlere sıkı sıkıya bağlı bir mahalleden geliyorduk, üstelik Katolik bir mahalleydi. Bebeğinizi bırakıp eski hayatınıza dönmek yeterince sorunluydu ama bebeğinizle eski hayatınıza dönmek asla bir seçenek değildi. Meredith’e vardığımda anneme mektup yazıp verdiğim kararı ve nereden yaşadığımı söyledim. Gönderdikten sonra günlerce tetikteydim, Meredith’in kapısında belirip beni sürükleyerek Orchard House’a götürmesini bekledim... Ama bırakın gelmeyi bana hiç cevap yazmadı bile. Sessizliğin ne anlama geldiğini biliyordum. Evdeyken çöp kutusunda, Meredith’ten gelen mektupları açılmamış ve cevaplanmamış hâlde gördüğümü hatırladım. “Artık hayatımızda olmayan biriyle yazışmaya devam etmenin bir anlamı yok,” derdi annem, eğer biri onlardan bahsederse.

Artık benim de annemin hayatında olmadığımı açtı.

Meredith'e geldikten iki hafta sonra, içimde bir şeylerin patladığını hissederek uyandım. Soğuk bir geceydi ve ay ışığı kulübe kapısının aralığından sızıyor, tek kişilik yatağımı aydınlatıyordu. Bacaklarımın arası ıslaktı. Doğrulamak için soğuk duvara tutundum. Ayağa kalktığımda daha çok su geldi, yürüdüğümde ise daha da çok. Terliklerimi giydim, sabahlığımı üzerime çektim ve evin bitişiğindeki tuvalete doğru yürüdüm. Henüz ağrım yoktu ve yanlış alarmsa Meredith'i uyandırmanın bir anlamı olmaz diye düşündüm.

Külotumu indirip oturdum. Biraz kan ve bolca berrak, koku-suz "su" vardı. Bakarken karnım kasılıp gerildi. İşte bu kadardı.

Korkmamak benim için olağanüstü bir sürpriz oldu.

On gün sonra Meredith'in evine döndüğümde, kulübede ikinci el bir beşik kurulmuş olduğunu gördüm. Yanında, tek kişilik yatağımın üzerinde düzgünce katlanmış bir bez bebek bezi yığını, iki örme ceket, örme pantolon ve yün bir şapka vardı. Her zaman ilk bebeğimi eve getirmeyi hayal ettiğim sahneden olabildiğince uzaktı ama yine de gözlerim yaşardı.

"Çok az," dedi Meredith, "ama yeterli olur."

Meredith ilk birkaç hafta Ollie ile pek ilgilenmedi, bu beni şaşırttı çünkü belli ki ona hayran kalmıştı. Onu sık sık beşiğine bakıp gülümserken yakalardım (ki Meredith nadiren gülümserdi).

"Onu kucağına alabilirsin," demiştim bir keresinde ama hemen başını iki yana sallamıştı.

"Onu kucaklamak benim işim değil."

Meredith işlerim konusunda oldukça titizdi. Ollie'ye bakmak bunlardan biriydi elbette ama başka şeyler de vardı. Arabasının lastiği patladığında krikoyu kullanan bendim. Ampullerin değişmesi gerektiğinde ya da işlerin halledilmesi gerektiğinde ben yapardım. Evi temizler, çamaşırları yıkardım. Bakkal alışverişi yapardım, Ollie'yi kucağımda pazara taşırdım çünkü araba alacak paramız yoktu.

Meredith yaptığım hiçbir şey için bana teşekkür etmezdi ama benden bir şeyler yapmamı isteme biçiminde bir tuhafılık vardı.

İsteklerini sabırsızlıkla beklemeye başladım. “Şu damlayan lavaboyu sen tamir edebilirsin çünkü işleri yoluna koymakta iyisin.” “Çatıya çık ve bak bakalım kırık kiremit için bir şey yapabilir misin?” “Bu ayak-kabıları tamir etmek için bulabildiğin en ucuz yeri bul, kimsenin bizi kazıklamasına izin vermezsin, biliyorum.” Haklı olduğunu anladım; işleri yoluna koymakta iyiydim, çoğu şeyi tamir edebildim ve insanların bizi kazıklamasına izin vermezdim. Birlikte yaşamaya başladıktan birkaç ay sonra, bana ne yapmam gerektiğini söylemesine artık hiç gerek kalmadığını fark ettim.

Ollie iki aylıkken bir sabah pazara gitmem gerekirken koltukta uyuyakalmıştım. Pazar, cumartesi günü öğlen kapanmıştı ve Meredith’e akşam yemeği için kızarmış tavuk yapacağımı söylemiştim. Ama Ollie gece boyunca uyumamış ve nihayet göğsümde uyuklarken ben de birkaç dakika uyuyabileceğime karar vermiştim.

İrkilerek uyandım, öğleden hemen önceydi. Koltuğumdan fırladım, Ollie’yi diğer omzuma aldım ve çantamı aradım. İşte o an Meredith’in mutfak masasında oturduğunu fark ettim. Önündeki bütün, çiğ tavuğu işaret etti.

“Uykuya ihtiyacın varmış gibiydin,” dedi.

Bazen akşamları Meredith’le biraz sohbet ederdik. Kocasını ve hayatını kaybetmenin nasıl bir şey olduğunu sorardım.

“Hayatımın en kötü dönemiydi,” demişti. “Arkadaşlarım benimle konuşmadı, ailem beni reddetti. Ben haftada altı gün fabrikada çalışırken, Richard bir yıl içinde Cindy ile evlenip onu evimize getirdi.”

“Bu adil değil,” dedim.

“Aynı iş için bir erkeğin maaşının sadece üçte ikisini aldığım gerçeğinden hiç bahsetmiyorum bile. Ve nedenini biliyor musun? Çünkü bir kadının evde ona bakacak bir kocası olduğunu varsayıyorlar!” Güldü; nadir görülen, harika bir gülümseme idi. “Ama her şeyin iyi yanı da var. O zamanlar kaybedecek çok şeyim vardı. Şimdi ise sahip olduğum her şey bana ait. Bu sandığından daha değerli.”

Ne demek istediğini anlamaya başlıyordum.

Ollie üç aylıkken Meredith bana iş bulmamı söyledi.

“Ama bir bebekle ne iş yapabilirim ki?” diye sordum.

“Bunu çözebilecek biri varsa o da sensin, Diana.”

“Belki geceleri çalışabilirim,” dedim, üç gece boyunca dönüp durduktan ve bir şeyler bulmaya çalıştıktan sonra. Meredith’in yaratıcılığı hakkında yorumlarına alışmışım ve onu hayal kırıklığına uğratmamaya kararlıydım. “Ya da hafta sonları?”

“Ama... Ollie’yi ne yapacaksın?” diye sordu şaşkın bir şekilde.

“Ah,” diye başladım, kendimi aptal gibi hissederek, “Sen... Bana yardım edersin sandım.”

“Canım,” dedi. “Yardım etmek senin için yapabileceğim en kötü şey.”

* * *

Ghezala’ya hikâyemi anlatmayı bitirdiğimde içimi döktüm. Anneme torunu olduğunu söylemek için yazdığımı ve yine de cevap vermediğini anlattım. Her yıl Ollie’nin fotoğraflarını nasıl gönderdiğimi anlattım. Bir gün, ailem hâlâ orada yaşıyor mu diye bakmak için trene binip çocukluğumun geçtiği eve gittiğimi, babamın arabasının garaj yoluna park edildiğini ve annemin bahçede otları temizlediğini gördüğümü söyledim. Annemin bana doğru baktığını, sonra hasır şapkasını yüzünü kapatacak şekilde indirdiğini ve otları temizlemeye geri döndüğünü anlattım. Annemi en son, ölmeden dört yıl evvel gördüğümü, cenazesinden sonra babamı bir daha hiç görmediğimi anlattım.

“Üzgünüm,” dedi Ghezala.

“Öyle işte. Hayatıma devam ettim ve yeni bir aile kurdum. Artık Tom ve çocuklarım var.”

“Ama çocukların senden memnun değil?”

İç çektim. “Para yüzünden. Her şey parayla ilgili.”

“Çocukların parayı mı istiyor?”

“Doğal olarak.”

“Ve sen vermek istemiyorsun?”

Gülümsedim. Ghezala’nın konuşma tarzında çok hoş bir sa-

delik vardı: ne laf cambazlığı yapıyor ne de yargılıyordu. Bu, beni de aynı derecede basit konuşabilme özgürlüğüne kavuşturuyordu.

“Fakir olmak ve ailem olmadan hayatta kalmak, şimdiye kadar yaptığım en belirleyici şeydi. Bana neler yapabileceğimi gösterdi. Bir anne olarak, bunun çocuklarına verebileceğin en önemli hediye olduğunu düşünüyorum. Paranın aksine, geri alınamaz veya kaybedilemez bir hediye.”

“Cevabını bulmuş gibisin,” dedi Ghezala.

“Ama bundan daha karmaşık. Nettie çocuk sahibi olmak istiyor ve hamile kalmakta zorlanıyor. Tüp bebek çok pahalı ve maliyeti konusunda ona yardımcı olmamızı istiyor. Artık kırk yaşında olduğu için zamanı daralıyor. Ve bu tüm resmin bir parçası bile değil. Kocasının onu aldattığına inanmak için sebeplerim var.”

Ghezala’nın kahverengi gözleri fal taşı gibi açıldı. “Biliyor mu?”

“Emin değilim. Komik olan şu ki... Bilmek isteyeceğinden de emin değilim. Bu bebek olayı onu iyice delirtti. Gözünü ödüle, bir bebeğe dikmiş ve başka hiçbir şey göremiyor.”

“Yani... Onunla bu konuda konuşmak yerine... Parayı vermemek hamile kalmasını mı engelliyorsun?”

“Daha önce de söylediğim gibi, ona parayı vermemek için birçok sebebim var. Ama dürüst olmak gerekirse evet, muhtemelen sadakatsiz bir adama kendini zincirlemesine yardım etmek istemediğim için bunu yapıyorum. Zaten zor zamanlar geçiriyor. Hamile kalmasına, geçim kaynağından ve kariyerinden vazgeçmesine ve sonra da adamın onu başka bir kadın için terk etmesiyle birlikte tüm bunların yüzüne vurulmasına dayanamam.”

Ghezala’ya baktım, bir bilgelik, bir yorum veya hatta bir soru bekledim. Ama Ghezala hiçbir şey söylemedi ve bunun çok daha güçlü bir tepki olduğunu fark ettim.

LUCY

Günümüz

"iPad yok," dedim aynı anda homurdanan çocuklarıma. Okuldan yeni gelmişlerdi ve antrem okul çantalarıyla, lavabom beslenme kutularıyla ve kanepem çocuklarla doluydu. "Gidin bir oyun oynayın ya da kitap okuyun!"

'Çılgınca davranmaya başlıyorlardı ve kendime neden bunu yapıyorum? diye soruyordum. Yirmi dört saat boyunca iPad'e bakmalarının ne önemi vardı? Gözleri kanamayacak ya da kareye dönmeyecek, beyinleri çürümeyecekti. Hiçbir önemi yoktu. Yine de olup biten her şeye rağmen, bu aralar benim için nefes almak kadar doğal olan anneliğimi otomatik pilota sürdürüyordum.

Vasiyetin okunmasından sonra, Ollie eve girip hemen kendini ofisine kapattı. Arabada pek bir şey konuşmadı, hâlâ şoktaydı ve düşünmek için biraz zamana ihtiyacı vardı.

Diana öldüğünden beri henüz işe dönmemişti ve bu konuda endişelenmeye başlıyordum. Geçtiğimiz yıl onu işten uzak tutmak çok zordu; düzenli olarak hafta sonları ve her akşam çalışıyordu. İşte dört yıl geçirdikten sonra, bu noktada biraz geri çekilip kurdukları şeyin tadını çıkarabileceğini ummuştum ama her zaman bir sonraki hedefe doğru hızla ilerliyor gibilerdi. "Bu müşteriyle aılaştığımızda çocukları Disneyland'e götürebileceğiz." "Bu sözleşmeyi imzaladığınızda herkese benden şampanya." Ama

müşterilerle anlaşmaya ve sözleşmeler yapmaya devam ettiler. Ollie de aday yerleştirmeye devam etti ve yine de kârlar düşük görünüyordu.

Bir yıl önce Ollie ve Eamon'a defterlere bakacak, gelen ve gidenlerin envanterini çıkaracak birini bulmalarını önermiştim. Ollie bu fikri beğenmiş ve eve gelip Eamon'ın tam da bunu yapması için tanıdığı bir muhasebeci tuttuğunu söylemişti. Fakat muhasebeci, Eamon'ın verdiği aynı tavsiyeyle geri dönmüştü. "Daha fazla müşteri eşittir daha fazla para." İyi bir felsefeydi ama Ollie'nin tek işe alım sorumlusu olması ve başka birini işe alacak paralarının olmaması onu çok etkilemişti. Şimdi ise ailesinin onu mirasından mahrum bıraktığını duymak, stresli geçen birkaç yılın sonunda bardağı taşıran son damla gibi gelmiş olmalıydı.

Oturma odasından Ollie'nin telefonunun çaldığını duydum. Sonra hemen sustu. Bütün gün yaptığı gibi, muhtemelen aramayı reddetmiş olmalıydı. Onu döner koltuğunda, alnını masaya dayamış hâlde hayal ettim. Ollie ve ben, bir gün paraya sahip olacağımız gerçeğinden hiç açıkça bahsetmemiştik (her zaman zevksiz gelirdi) ama ben bile zaman zaman bunu düşündüğümü itiraf edebilirdim ve şu an fakir olsak bile, emekliliğimizin güvence altında olduğunu bilmek bana her zaman güven verirdi. Diana'nın hepimizi vasiyetinden çıkaracağı fikri hiç aklıma gelmemişti ve Ollie'nin de aklına gelmediği açıktı.

Kapıda sert bir gümleme sesi duyuldu. Midem kasıldı. Son zamanlarda kapıya vurulması hep kötü haber demekti ve kapıyı çalan kişinin kullandığı güç göz önüne alındığında, bunun da farklı olması pek olası görünmüyordu.

Koridorda yavaşça yürüdüm. Kapının yanındaki pencereden Eamon'ın ceketinin kendine özgü koyu mavi rengini fark ettim. Kapıyı açtığımda doğruldu ve dudaklarını yukarı doğru kıvrırdı. Sanırım bu bir gülümseme idi.

"Eamon," dedim. "Her şey yolunda mı?"

Yüzünde gergin bir ifade ve sinir bozucu hafif bir seğirme vardı. "Elbette, elbette. Her şey harika. Muhteşem."

Harika. Eamon ile ortaklık kurduğundan beri Ollie de telefon-
da genelde bu kelimeyi kullanmaya başlamıştı. *"Her şey harika,
senin durumun nasıl, Steve? Harika!" Çevre kurma kursunda birisi
onlara hep harika demenin çok önemli olduğunu söylemiş olmalıydı.*

"Ollie evde mi?" dedi.

Ollie çoktan arkamdaydı; dönüp görmeden önce bile orada
olduğunu hissettim. Bir adım geri çekildim ve adamların sokak-
taki kediler gibi birbirlerine dik dik bakmalarını izledim.

"Merhaba, dostum," dedi Ollie gülümsemeden.

"Merhaba," diye cevapladı Eamon da aynı derecede soğuk
bir şekilde. "Rahatsız ettiğim için özür dilerim. Sadece konuş-
mak istiyordum."

Ollie dönüp koridorda ilerledi ve Eamon da onu takip etti.
Arkalarından gitmeyi ve neler olduğunu sormayı çok istiyor-
dum. Ama Ollie kapıyı kapattı.

"Anneeeee?"

İrkildim. Bu Harriet'tı. Dehşete kapılmış bir şekilde karşımda
belirdi. "Ne oldu?"

"Archie iPad izliyor!"

"Ah." Oturma odasına girdim. Edie televizyonu açmayı ba-
şarmış ve ağzı açık bir şekilde *Play School*'a bakıyordu. "Nerede?"

"Yatağında saklanıyor!" diye feryat etti Harriet. "Bu adil değil.
Anneee!"

Harriet'ı Archie'nin odasına kadar takip ettim. Harriet yata-
ğın ortasındaki şüpheli tümseğe suçlar gibi parmağını doğrulttu.
Battaniyeyi çektim ve Archie suçlulukla yukarı baktı.

"iPad yok dedim," dedim fazla zorlamadan. Aslında, tüm bu
iPad yok meselesini yeniden değerlendirmeyi düşünüyordum.
Zihnimi toparlamak ve Ollie ile Eamon arasındaki konuşmayı
dinlemek için gerçekten zamana ihtiyacım vardı.

"Günün geri kalanında bende duracak!" dedi Harriet, iPad'e
doğru hamle yaparak.

"Hayır, durmayacak!" diye bağırdı Archie.

iPad'i kapıp odadan çıktım ve Archie ile Harriet, öfkeyle hı-

şırdayan bir uzantı gibi koridorda peşimden koştular. Ollie'nin ofis kapısının önünde durdum. Ses artık yükseldiği için bir şeye çarpan yumruk sesini duymak için zorlanmama gerek kalmamıştı. Duvara mı? Masaya mı? Sonra Ollie'nin sesini duydum.

"Nereden bilebilirdim ki?"

Çocuklar donakaldı. Onları oturma odasına doğru itmeye başlarken yüzümü ifadesiz tutmaya odaklandım.

"Bu saçmalık," diye bağırdı Eamon. "Bu tam bir *saçmalık*!"

Çok büyük bir çarpışma oldu ve çocuklarla birlikte aynı anda durduk, kapı açıldı ve Eamon dışarı fırladı. Ollie'nin elleri adamın boğazına dolanmıştı.

LUCY

Geçmiş

Ahlaki üstünlüğü korumaya çalışırken bir iyilik istemekten daha kötüsü yoktur. Noel'den bu yana üç ay geçmişti ve insanların süpermarkette mayo ve terliklerle vakit geçirip karpuz, jambon, ekmek ve güneş kremi aldığı, yazın asla bitmeyeceği terli dönemdeydik. Ben de süpermarkette vakit geçirmek isterdim (klimalı olduğu için) ama başımı koltuktan bile kaldıramayacak kadar hastaydım. Çünkü sekiz haftalık hamileydim.

Harriet olmasaydı, başa çıkabilirdim. Archie, *The Wiggles*'ı tekrar tekrar izleyebilir ve beni günlerce rahatsız etmezdi (belki yemek dışında) ama Harriet on aylık olduğundan henüz ekran başında kesintisiz kalma sanatında ustalaşamamıştı. Ollie gün boyunca iş yerinde görüşmeler yapıyordu ama en kısa sürede eve döneceğine söz vermişti ve babam hafta boyunca Portarlinton'daydı. Ajanstan bir bakıcı tutmayı düşündüm fakat maliyeti gözlerimi yaşarttı, zira Ollie son zamanlarda kuruşlara bile dikkat ediyordu. Sonunda, başka yapacak bir şey olmadığını fark edip Diana'yı aradım.

"Alo?" Her zamanki gibi, telefonu hafif rahatsız olmuş gibi bir sesle açtı.

Sırt üstü yerde yatıyordum, Archie kucağımdaydı, Harriet ise oyuncağını kafama vuruyordu. "Merhaba, Diana," dedim. "Nasılsın?"

“Lucy?” Kısa bir sessizlik oldu. “Hasta mısın?”

Konuyu kısa kesmeyi Diana’ya bıraktım.

“Aslında evet. Bu yüzden arıyorum. Grip oldum ve... Şey, kendimi oldukça berbat hissediyorum.”

Üç aylık olana kadar Diana’ya hamile olduğumu söylememeye karar vermiştim. Önceki iki hamileliğimde ona söylemek için sabırsızlanmışım (bu erken sırrı öğrenmenin hoşuna gideceğini sanmışım) ama her iki seferinde de sadece gülümsemiş ve tehlikeli dönem bitene kadar bunu kendine saklayacağına dair bana güvence vermişti. Tebrik falan da etmemişti. Sarılmamıştı da. (Garip bir şekilde, her iki hamileliğimde de düzenli olarak birer torba üzüm bırakmıştı.) Bu yüzden bu sefer herkes gibi onun da üç aylıkken öğrenmesine karar vermiştim.

“Ve çocuklarla ilgili yardıma ihtiyacın var.”

Bu bir soru değil, bir teklif de değildi ama kadının kimsenin zamanını boşa harcamamasına saygı duymalıydım. “Evet.”

Arka planda bir hışırtı duydum, Diana belki de ajandasını karıştırıyordu. Şüphesiz takvimi doluydu ama bir yerlerde yarım saatlik bir zaman dilimi bulacağına dair umudumu korudum.

“Saat iki buçuk ile üç arası ama tam üçte alman gerekiyor çünkü şehrin öbür ucuna bebek arabası götürmem lazım ve yoğun trafikten önce dönmek istiyorum.” Gerçek şu ki, o yarım saati almaktan pek de gurur duymuyordum. Alabileceğim ne varsa alırdım.

“Boşum,” dedi bir an sonra. “Hemen gelip onları alırım.”

Gözlerimi kırıştırdım. “Onları... Sen mi alacaksın?”

“Bırakacağım bir şeyin saatini değiştirmem gerekiyor ama uzun sürmez. Bir saat içinde orada olurum.”

Diana kapımı çaldığında hâlâ yatay durumdayım ama kanepeye geçmiştim. Archie iPad’e yapışmıştı. Harriet da karnımın üzerinde oturmuş, dikkat çekmek için sızlanıyordu. Yer minderlerle kaplıydı, sehpanın üzerinde kızarmış ekmek kırıntıları, tabaklar, kupalar ve nedense düğün ayakkabılarımdan biri vardı. (çocuklar!) Dağınıklığı gizlemeye çalışmadım. Sadece kapıyı açacak takatim vardı.

Diana'nın elinde eczane poşetleri gördüm. "Eczanede durdum. Lemsip aldım, görünüşe göre parasetamolden başka bir şey değilmiş ama hasta olduğumda beni her zaman rahatlatır. Ayrıca soğuk algınlığı ve grip haplarım da var. Ben gittikten sonra hemen iki tane al ve biraz uyu." Diana, Harriet'ı aldı. "Tamam, ben çocuklar için bir çanta hazırlayayım."

Diana etrafta dolaşp bir çanta buldu ve içini çocukların kıyafetleriyle doldurdu. Biberonlar, mama ve birkaç kavanoz bebek maması da alıp bunları bez çantaya biraz bez, ıslak mendil ve emzikle birlikte başarıyla yerleştirdi. Öylece uzanıp izlemekten başka bir şey yapamadım.

İki çantayı doldurduğunda, "Pekâlâ, çocuklar," dedi. "Dido'da pijama partisine geliyorsunuz."

Bu, Archie'yi ekranından koparacak kadar heyecan vericiydi. *Pijama partisi mi?* Diana daha önce çocukları hiç pijama partisine çağırmamıştı. Archie'yi bile. Büyükanne de pijama partileri sadece rüyalarım da gerçekleşen bir şeydi. Ayrıca şu an daireler çizerek koşmasına bakılırsa, belli ki Archie'nin rüyalarında da. Archie, Tom ile Diana'nın evine bayılırdı. Saklambaç oyunları destansıydı ve Diana'nın hiçbir şeye dokunmaması veya kırması gerektiği konusundaki bitmek bilmeyen monologundan hiç etkilenmezdi. Merdivenler (tabii ki mermerdi) ve daha yeni emeklemeye başlayan Harriet konusunda endişeleniyordum ama şu anda bu riske değdiğine karar verdim.

"Merdivenlerde Harriet'a dikkat et," dedim, Diana çocukları toplarken. Aniden ona hiçbir şey için teşekkür etmediğimi fark ettim. Bunu yapmak için ağzımı açtım ama yapmadan önce aklıma başka bir şey geldi. "Ve onları havuza yaklaştırma!"

Bana deli diyebilirsiniz ama çocuklardan ve havuzlardan çok korkardım. Tom ve Diana'nın kapalı bir yüzme havuzu vardı (elbette) ve yüksek kapı kolları ve otomatik kapılar sayesinde zorunlu havuz çiti yasalarını aşmayı başarmışlardı. Her şey yolunda ve güzeldi ancak Archie havuz alanına gidip kurdukları dev akvaryuma bakmayı seviyordu (tabii ki) ve Diana'nın Harriet'la

dikkati dağılırsa neler olabileceğini düşünmek bile istemiyordum.

“Havuz alanına girmek yok,” diye onayladı Diana ve çocuklarımla birlikte kapıdan çıktı.

* * *

İşte o zaman hiç teşekkür etmediğimi fark ettim.

Uyudum. Akıl almaz, her şeyi tüketen bir uyku *orgazmı* yaşadım. Hamilelik insana bunu yapardı.

Yıllardır böyle uyumamıştım. Rüyalarım tuhaf ve değişkendi. Birkaç saatte bir uyanıp çocuklarımın yanımda olmadığını ve sonsuza kadar uyuyabileceğimi fark ettim. Akıl almaz bir lükstü bu. Her saniyenin tadını çıkarmak istiyordum.

Akşam beş civarı tekrar uyandığımda telefon çaldı. Komodin üzerinden kapıp kulağıma götürdüm, gözlerim hâlâ kapalıydı.

“Alo?” Daha çok “mmm” gibi çıkmıştı.

“Lucy?”

Gözlerimi açtım. Ses perdesi farklı, normalden bir iki nota daha yüksek olsa da Diana olduğunu hemen anladım. “Evet?”

Arka planda konuşmalar duydum, tanımadığım sesler telaşla ve nazikçe konuşuyordu. Omurgamdan aşağı bir ürperti, buzlu bir su birikintisi inmiş gibi hissettim. Dirseklerimin üzerine doğruldum.

“Ne oldu, Diana? Ne oldu?”

“Hastaneye gidiyoruz, Lucy,” dedi. Sesi korku doluydu. “Bizimle orada buluşmalısın.”

LUCY

Günümüz

Eamon gitti. Neyse ki kavgayı ayırmama gerek kalmadı; Ollie onları izlediğimizi görür görmez Eamon'ı bıraktı, Eamon da silkelendi ve ön kapıdan sessizce çıktı. Ollie de silkelendi ve sonra tek kelime etmeden arkasını dönüp ofisine girdi. Onu sadece çocukları ekranlarının önüne çekecek kadar yalnız bırakmıştım, şimdi ise kapıyı kararlı bir şekilde çaldım.

"İçeri gel," dedi.

Ollie dirsekleri dizlerinde, başı ellerinin arasında sandalyesinde oturuyordu. Başını kaldırmadı.

"Neler oluyor?" diye sordum.

Başını öne eğdi ki bu benim kaygımı hiç azaltmadı. Onun hakkında bildiklerimi düşündüm... Kahvaltılık gevreğini kuru ve sütsüz yemesini, bütün yıl çıplak uyumasını, kerevize kapıdan girdiği anda evde olup olmadığını anlayacak kadar duyduğu o vahşi nefreti. Ama belli ki onun hakkında *bilmediğim* çok şey vardı.

"Üzgünüm," diye fısıldadı.

"Neden üzgünsün?"

Nihayet başını kaldırdı. Yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Aklıma en kötüsü geldi.

Aslında çok hızlı bir şekilde belirli bir şey geldi. Zihnimde

Ollie'nin, anınesinin yüzüne altın iplikli bir yastık bastırıldığı görüntüsü belirdi.

Bu mümkün müydü? Diana beni de hiç mümkün olduğunu düşünmediğim şeyler yapmaya zorlamıştı.

Ollie derin bir nefes aldı. "Maddi olarak mahvolduğumuz için üzgünüm."

Rahatlaması bir an sürdü ama geldiğinde sel gibi aktı. Önünde diz çöküp ellerini ellerimin arasına aldım. Terli ve sıcaktı, onları öptüm. "Ah, Ollie! *Hayır*, mahvolmadık. Elbette, milyonlarca dolar paramız yok ama mahvolmuş değiliz. Şimdiye kadar hayatta kaldık, değil mi? Ve fazla bir şeye ihtiyacımız yok!" Bir sessizlik oldu. Ollie gözlerini yere dikti. "Ne?"

"Konu mirasla ilgili değil. Şey... Mirasın bizi kurtaracağını ummuştum. Ama..." Sustu.

Aklıma aniden birkaç gün önce gördüğüm banka ekstresi geldi. En alttaki devasa rakam, borçtu. Göğsümde panik hissi başladı.

"İş mi?"

Ollie başını salladı.

"Ne kadar kötü?"

"Kötü," dedi. "İlk yıl çok fazla şey yaptık, her şeyi kurduk. Aslında bu kadar parayı nasıl harcadığımızı bilmiyorum, para hesaptan uçup gitti sanki."

Arkama yaslandım.

"Sürekli yeni sözleşmeler alıyorduk ve ben kıcıımı yırtıyordum. Ve para kazanıyorduk. Ama yeterli değilmiş gibi görünüyor. Giderleri daha yakından takip etmeliydim ama Eamon'ın kontrolü elinde tuttuğunu sanıyordum." Elini saçlarının arasından geçirdi. "Annem öldüğünde borçlarımızı ödeyip işi sonsuza dek geride bırakabileceğimizi düşünmüştüm. Ama şimdi..."

"Şimdi, hiçbir şeyimiz yok."

İkimizi de bir sessizlik sardı. Elimi şakağıma götürdüm. Şu an sadece milyonlarca dolar miras *alınmış* olmakla kalmıyorduk, aynı zamanda olağanüstü bir borcun da içindeydik.

"Eamon'ın yatırım yapabilecek parası yok mu?" diye sordum.

“Eamon da o paraya güveniyordu. Borcu temizleyip işi onun devam ettirebileceğini söylemiştim.”

Gözlerimi kapattım. *Susan Sokağı’nın* belli belirsiz seslerini ve iPad’de Archie’nin oyunlarından birinin rahatsız edici melodisini duydum. “Ve birikimlerimiz...”

“Birikimlerimiz çoktan tükendi.” Ollie ağlamaya başladı... Gerçek gözyaşlarıyla. “Çok büyük bir borcumuz var. Babamız öldü. Annemiz öldü. Bize yardım edecek kimse yok.”

Ollie’ye çok öfkeliydim ama sürünerek yanına gidip kollarımı boynuna doladım. Haklıydı, artık bize yardım edecek kimse yoktu. Komik olansa Diana’nın başından beri istediği şeyin bu olmasıydı.

DIANA

Geçmiş

Gerçek şu ki, Archie'nin yüzmesine izin vermeyi hep düşünmüştüm. Lucy'nin ne dediğini biliyordum ama nasıl zarar verebileceğini anlayamıyordum. Sonuçta onu izleyecektim. Archie konuşmaya başlayıp beni ihbar etmeden önce, Lucy'nin hoşlanmayacağını bildiğim daha bir sürü şey yapmıştım. Bunu ona inat olsun diye falan yapmamıştım. Sadece o, önemli olmayan birçok şey için endişeleniyordu.

Archie ile evden çıkarken, "Paltosunu giydiğinden emin ol," derdi her zaman. Başımı sallayıp onaylardım ama Archie parkta paltosunu fırlattığında, geri giydirmek için peşinden gitmezdim. Doğal sonuçlar daha iyiydi. Çocuk üşüyorsa, paltoyu giyerdi.

"Öğleden sonra saat birde iki saat uyudu mu?" diye sorardı.

"Uyudu," derdim. Uyku konusunda sürekli telaşlıydı.

"Atıştırmalık yok," derdi Archie'yi sinemaya götürürken ama hangi çocuk büyükannesiyse sinemaya gittiğinde patlamış mısır ve dondurma yemezdi ki?

Ama belli ki haklıydı. Ve onu dinlemeliydim.

Archie bütün gün havuza girmek için yalvarıp durdu. Hem neden olmasındı ki? Ben de yüzmeyi severdim ve onu denetleyeceğimden şüphem yoktu. Sonrasında onu duşa sokardım ve bitkin bir şekilde uykuya dalar, Lucy de hiçbir şey anlamazdı. Öyle olur sandım. Ve şimdi, işte buradaydık. Hastanede.

Her şeyi doğru yaptığımı sanıyordum. Tom'un eve gelmesini beklemiştim. Harriet yüzmek için çok küçüktü ve ayrıca iki çocuğu aynı anda havuza sokamazdım.

"Tom," dedim, kapıdan içeri girdiğinde. "Harriet'ı kucağına alır mısın, ben de Archie ile yüzeyim?"

Torunlarını kucağına almayı bu kadar seven biri için Tom şaşırtıcı derecede isteksizdi. "Ah. Onu bebek arabasına koyamaz mısın?"

"Sanırım büyükbabasının kucağında olmayı tercih eder."

Archie çoktan soyunmuş, arkasında bir yığın giysi bırakarak havuza doğru koşuyordu. "Archie, koşma!" diye seslendim. Zemin kireçtaşıydı ve ıslandığında kayardı. Bir ucunda devasa bir akvaryum vardı. Bunu abartılı bulmuştum ama Tom ısrar etmiş ve çocuklar bayılmıştı.

"Harriet'ı o uca götür de balıklara baksın," dedim.

Tom isteksizce baktı. Tuhaf bir ruh hâlindeydi, onu neyin rahatsız ettiğini bilmiyordum. Archie'ye şişme kolluklar taktım ve ben yavaşça merdivenlerden havuza girerken o da suya daldı. Tom, Harriet'ı akvaryuma taşıdı. Tombul bir bebektir. Archie'den daha kısa ve çok daha şişmandı. Balıkların yüzmesini izlerken tombul bacaklarının ısrarla tekmelemesini izledim.

"Şuna bak, Dido," dedi Archie. Sokakta yürüyormuş gibi yapıp sonra yanlışlıkla havuza düşmesini izledim. Komik küçük adam.

Havuzun sonundaki Tom'a baktım ve onun Harriet'ı garip bir şekilde tuttuğunu, ön kollarını kullanarak onu kendine bastırıldığını fark ettim. Kaydığını anladığımda çok geçti. Kendimi yukarı çekip havuzdan çıktım ama Harriet elinden kayıp da başı kireçtaşı fayanslara çarptığında hâlâ birkaç metre uzaktaydım.

Ambulansta, *Ali Baba'nın Bir Çiftliği Var* şarkısını söylüyordum.

"Ali Baba'nın bir çiftliği var. Çiftliğinde..."

Kan vardı. Çok fazla kan. Bir keresinde birinin kafalar çok kanar, dediğini hatırladım. Cildin yüzeyine yakın bir sürü kan damarı falan olduğu içini.

“Burada bir vak vak, orada bir vak vak vak...”

Harriet uyanıktı ve bu iyiye işaretti ama çok sıkıntılıydı, iki kere kusmuş ve başının yan tarafında büyükçe bir morluk oluşmaya başlamıştı. Uykulu görünüyordu ama zaten uyku vakti gelmişti. Paramedik, benim görevimin onu uyanık tutmak olduğunu söyledi. Bu yüzden ben de şarkı söylüyordum.

“Burada bir vak vak, orada bir vak vak, her yerde bir vak vak vak...”

Aklın gittiği yerler komikti. Aklım torunuma kalıcı bir zarar vermiş olabileceğim fikrinden, Tom’un onu neden düşürdüğü sorusuna kaydı. Aslında aklımda Lucy’ye ne söyleyeceğim vardı. Bebeğini yanında tutamayacağını söylemesi insana neler hissettirirdi, çok iyi bilirdim. O hissi sanki dünmüş gibi hatırlıyordum. Lucy’nin bu sözleri duymasının sebebi ben olamazdım.

Parmaklarımı Harriet’in yumuşak, bebek saçlarında gezdirdim. “Ee ii ee ii oo.”

* * *

Lucy ve Ollie hastaneye telaşla geldi. Ollie ceketi hariç iş kıyafetleriyleydi. O kadar aceleyle gelmiş olmalıydı ki üzerini değiştirmemişti. Lucy ise hâlâ bu sabah çocukları aldığımda giydiği eşofmanlaydı.

Bu sabah sanki bir ömür önceymiş gibi geldi.

“Lucy,” diye başladım ama beni duymazdan gelip Harriet’in yanına koştu. İçim ürperdi. Harriet berbat görünüyordu. Baş bandajlıydı ama gazlı bezden kan sızıyordu. Lucy dehşet içinde geri çekildi.

“O... Baygın mı?”

İlk başta Lucy’nin benimle konuştuğunu sandım ama sonra kapıdaki yorgun doktora söylediğini fark ettim. Ameliyathane önlüğü giymişti ve zincire bağlı gözlükleri boynunda sallanıyordu.

“Kızınıza MR için sakinleştirici verildi,” dedi doktor. “Kıydamadan yatsınlar diye küçük çocuklara sakinleştirici veriz. Endişelenmemeye çalışın.”

“Neden MR çektirmesi gerekiyor?”

“Bu sadece bir nlem. Kafatasında bir çökük var ve kemiğin beyne baskı yapmasını önlemek için kaldırılması gerekebilir. Ayrıca beyin yüzeyinde yırtıklar ve çürükler var mı diye kontzyonlarını da kontrol etmemiz gerekiyor,” dedi doktor. “Kafatası kırıldığında bunlar olabilir. Kızınız ambulanda kusuyordu, bu yüzden hiçbir Şeyi atlamak istemeyiz. Büyük ihtimalle iyi olacaktır ancak kafa yaralanmalarında çok özenli olamayız.” Kapıda bir hareketlenme oldu. Bir hemşire doktora işaret ediyordu. Doktor başını salladı, sonra Lucy’ye baktı. “Her Şeyin hazır olup olmadığı kontrol edeceğim, sonra Harriet’ı almak için döneceğiz.”

Lucy, Harriet’a döndü. Ollie yanına geldi ve elini uzatarak onun kolunu tuttu.

“Lucy,” diye söze başladım ama elini kaldırarak beni susturdu.

“Neden havuzdaydınız?” Bunu sormak için bana dönmedi bile.

“zr dilerim. Yzmek yasak dediğini biliyorum, sadece sandım ki...”

“Daha iyisini bildiğini mi?” Arkasını döndü. Gözleri ılınca parladı. “Benim ocuklarımla ilgili kararlarda *beni* geçersiz kılma hakkına sahip olduğunu mu?”

“Ne kadar zgn olduğumu bilemezsin, Lucy. Gerçekten zgnm. Ama artık bitti ve sanırım sadece...”

“Ne?” Lucy’den bir nefes çıktı, neredeyse bir kahkaha gibiydi ama tam olarak değil. “Geride mi bırakalım?”

“Şey...”

“Doktorun ne dediğini duydun mu? Harriet’ın MR’a ihtiyaı var. Kızım lebilirdi çünkü benden daha iyisini bildiğini sandın.” Bana doğru bir adım attı. Lucy’yi oturtmak genelde zordu, tıpkı bir ocuk gibi sürekli hareket hâlindeydi ama Şu anda ürkütücü bir Şekilde sakin ve sessizdi. Kendimi bir adım geri atarken buldum.

“Diana, hiç yakın olmadığımızı biliyorum. nce düğün günüm. Bana o kolyeyi verdiğinde bir anı paylaŐtığımızı sandım. Sonra bana geri vermem gerektiğini hatırlatma ihtiyaı hissettin,

bu arada zaten geri vermem gerektiğini biliyordum ama sanki çalmayı planlıyormuşum gibi bunu söylemen kendini bana sevdirmenin en iyi yolu değildi." Bana doğru bir adım daha attı.

"Küçük bir işçi kulübesi almak için para istediğimizde bana kendimi bir servet avcısı gibi hissettirdin. Biliyor musun? Senin paranı *ben* istemedim. Ollie'nin fikriydi." Lucy'nin tüm vücudu nabız gibi atıyordu. "Çocuğum yeni doğduğunda bana çiğ tavuk getirdin. Çiğ tavuk!" Lucy'nin beynindeki kıvılcımları görebiliyordum. Metalin metale çarptığı gibi, anılar anılara çarpıyordu. Hepsi dönen bir kasırgaya dönüşmüştü. Birlikte ayrı ayrı olduklarından daha güçlülerdi. "Bebeğim senin yüzünden beyin hasarı geçirebilir. Bunu *asla* arkamızda bırakamayız."

"Lucy..." dedi Ollie. Neredeyse burada olduğunu unutmuştum. Zihnimin derinliklerinde Ollie'nin rahmimin meyvesi olduğu ancak bir noktada neredeyse önemsiz hâle geldiği aklıma geldi. O, Tom ve Patrick dişliler ve parmaklıklardı ama Lucy, Nettie ve ben tekerlektik. "Sakin olmalısın."

Lucy bana doğru bir adım daha attı.

Kapıda bir hemşire belirdi. "Burada her şey yolunda mı?"

"Lucy," dedim ellerimi kaldırarak, "Sadece nefes al..."

Ama Lucy dur der gibi ellerini kaldırdı. Elleri ellerimle çarpıştı ve geriye doğru sendeledim. Ayak bileğimde keskin bir acı hissettim ve sertçe yere düştüm.

"Buraya güvenlik lazım," diye seslendiğini duydum birinin.

Lucy kayboldu ve tanımadığım insanlar hemen yanıma geldi.

"Hanımefendi, iyi misiniz?"

"Doktora ihtiyacım var!"

"İyi misiniz, hanımefendi?"

"Onu hareket ettirmeyin."

Boşuna yaygara koparıyorlardı. İyiydim. Sarurım şimdi yerde yatıyordum. Gözlerimin önünde renkler dans ediyordu. Ve sonra her yer... Simsiyah oldu.

LUCY

Günüümüz

Diana'nın, düğün günümde bana ödünç verdiği kolyeyi cenazede taktım. Vasiyetinde bana bırakmıştı. Bu sabah zarfından çıkardığımda içinde küçük bir not vardı:

En azından bu sefer geri vermek zorunda değilsin.

Diana hakkında söylenecek bir şey varsa, o da beklenmedik mizah anlayışydı. Kolyeyi pembe elbisemle takmayı planlamıştım ama onun yerine sade siyah bir elbise tercih ettim. Cenazelerde siyahın yeri ayrıydı ve elbisemi pembe topuklu ayakkabılarla kombinledim.

Cenaze evinin önünde adımı bilen ve Sorrento'da, Tom'un altmışıncı yaş günü partisinde veya benzeri bir etkinlikte nasıl tanıştığımızı anlatan düzinelerce insan vardı. Başımı sallayıp gülümsedim ve ailelerinin hâlini hatırlarını sordum ama sohbetimiz çok kısıtlıydı. Tüm normal, günlük konular gündemden kalkmıştı, tuhaf bir şekilde cenazelerde serbestçe konuşulan ve gerçekten de güvenli birkaç tartışma konusundan biri olan hava durumu dışında, hepsi çok önemsiz görünüyordu. "Bugün güneş Diana'nın üzerine parlıyor." Hatta "Gökyüzü ağlıyor," gibi laflar edildi. *İlginçtir ki, güneş parlamıyor ve gökyüzüü ağlamıyordu,*

sadece donuk gri bir gündü. Boş boş, bu durum kayınvalidem hakkında ne söylüyor acaba, diye düşündüm.

Nettie oldukça kırılğan hâldeydi. En azından krem rengi bir elbise ve kahverengi deri topuklu ayakkabılar giymişti ama bitkin ve yorgun görünüyordu. Zaman zaman tekrar gözyaşlarına boğuluyordu. Keşke onu teselli edebilseydim. Ama Patrick'ten bile destek kabul etmiyordu. Patrick yanında boş yere duruyor, başsağlığı dileyenlere kibarca gülümsüyordu.

Çocuklar sıkılmıştı ve heyecanlı bir şekilde peşimde dolaşiyor, birbirlerini çimdikliyor ve itiyorlardı ama çantamdaki şekerlemelerden bir avuç uzattığımda sustular. İçerideki kalabalık, Diana'nın birlikte çalıştığı mülteci kadınlar olduklarını düşündürecek kadar nadir görülen birkaç koyu tenli yüz dışında, tipik üst-orta sınıf insanlarıydı. Öndeki sandalyelere doğru ilerlerken Eamon'ı fark ettim. Ollie ile kavga ettiğine dair görebildiğim hiçbir fiziksel iz yoktu, belki yüzündeki hafif meydan okuma ifadesi dışında. Görünüşe bu kadar önem verdiğini bilmesem neden geldiğini merak ederdim. Jones ve Ahmed de buradaydı ki bu da bir sürpriz olmuştu. Her zamanki siyah takımlarını giymişlerdi, bu yüzden yas tutanlardan biri gibi görünüyorlardı ancak üzerlerinde POLİS diye bağırان bir şey vardı. Belki de varlıklarını sırtındaki karıncalar gibi hissettiğim içindi.

İlahi okunmadığı için cenaze töreni yavaş ve sıkıcıydı. Ollie olabildiğince içten, yani oldukça sıradan bir övgü konuşması yaptı. Bir sürü *seni seviyorumlar*, Diana'nın hayır işleri yaptığına dair bir sürü hikâyeler. Dinlerken, Ollie'nin Tom'un cenazesinde yaptığı övgü konuşmasını düşünmeden edemedim. Cenaze töreninde ağlamayan kalmamıştı. Ollie'nin kendisi bile o kadar duygulanmıştı ki konuşmanın çoğunda elim omzunda, arkasında durmuştum. Ama bugün, gözlerinin içi buğulu bile değildi.

Bu rolü bana verselerdi, Diana için nasıl bir övgü konuşması yapacağımı hayal etmeye çalıştım. Tabutunun üzerindeki fotoğrafına baktım. Çenesi kalkık, gözleri temkinli, dudakları hafif bir

gölümsemeyle kıvrılmıştı. O kadar *Dianna* gibiydi ki duygulanmadan edemedim. O temkinli gülümsemeyi bir daha göremeyeceğime inanmak zordu. Bu dünyadan kendi iradesi dışında ayrılmış olabileceğine inanmak da bir o kadar zordu.

Vücudumda bir titreme hissettim. Önce bir sızıydı ama yavaş yavaş göğsümü bir çığlık gibi doldurdu. Elimi dudaklarıma götürdüm ama ağzımdan dayanılmaz derecede yüksek bir ağlama sesi çıktı. Çocuklar merakla bana baktı. Ollie bile övgüsünü yarıda kesip kaşlarını çatı. Kendimi toparlamak istesem de bu bir tren gibi hızlıydı. İki büküm oldum, tamamen onun tarafından yutulmuştum. O yalın duygudan. O tarifsiz kayıptan.

Ollie ve Patrick, Tom'un iki arkadaşıyla birlikte tabutu taşıyordu. Diğer iki yer (görünüşe göre altı kişi şartı vardı) cenaze görevlilerine verilmişti. Düşündüm de belki de o roller Nettie ve bana teklif edilmeliydi ama kimse bana sormamıştı ve sanırım Nettie'ye de. Böylece Diana çıkarılıp cenaze arabasına yerleştirildi ve çocuklarım sanki bir bahçe partisindeymiş gibi çimlerde koştururken, kırk beş dakika daha küçük bir sohbe katlanmak zorunda kaldık. Harriet bir ağaca tırmanmış ve belki de Diana'nın arkadaşlarından birinin torunu olan, mekânda gördüğüm bir çocukla dalda oturuyordu. Elbiselerinin etekleri kir içindeydi.

İnsanlar akıp gidiyor, çoğu öğleden sonra sandviç ve içecek koyduğumuz Half Moon Hotel'in balo salonuna yöneliyordu. Ama Half Moon'a gitmeyen birkaç kişi taziyelerini iletmek için kalmıştı. Alkol olmadan birbiri ardına taziyeleri dinlemek çok yorucuydu. Ollie'nin de ifadesizliğine bakılırsa aynı şeyi düşündüğü belliydi, bu yüzden ona çıkmasını ve son birkaç kişiyle vedalaşmam için beni yalnız bırakmasını söyledim.

"Çocuklar ne olacak?" dedi.

"Ben çocuklarla ilgilenirim. Siz gidin."

Sonunda gidip Tom'un eski bir arkadaşıyla bir arabaya bindi.

Edie bacağıma yapışmış hâlde orada dururken cenazeye gelenlerden biri yanıma yaklaştı. Gençti, benden beş veya on yaş küçüktü ve teni bej-kahverengi karışımıydı. Yanındaki adam belli belirsiz tanıdık geldi.

“Sen Lucy’sin,” dedi kadın.

“Evet,” dedim. Bakışlarım tekrar kadına kaydı. Sanırım onu daha önce görmemiştim ama bugün burada tanımadığım birçok insan vardı. “Tanışmış mıydık?”

Gülümsedi. “Diana’nın evinde fotoğrafını görmüştüm.” Siyah, uzun kollu bir elbise ve siyah çizmeler giymiş, zümrüt yeşili bir başörtüsü takmıştı. “Ben Ghezala. Bu da kocam Hakem.”

“İkinizle de tanıştığıma memnun oldum. Diana’yı nereden tanıyordunuz?”

“Avustralya’ya geldiğimde hamileydim,” dedi Ghezala. “Diana bana karşı harikaydı. Oğlum Aarash’ı mutfak zemininde doğurduğumda yanımdaydı.”

“O sen miydin?” diye haykırdım. “Bunu duyduğumu hatırlıyorum.” Diana’nın yerdeki görüntüsünü, hele ki bir bebeği doğururken ki görüntüsünü unutmak zordu.

Ghezala gülümsedi. “Çok iyi bir kadındı.”

“Peki, sen ne iş yapıyorsun, Lucy?” diye sordu Hakem.

“Şu anda ev hanımıyım,” dedim ona. Bugün bana bu soru çok sorulmuştu. *Bu aralar neler yapıyorsun, Lucy? Bebek sahibi olmayı bitirdiğine göre artık ne yapıyorsun?* Genellikle başkalarının ne düşündüğünü umursamazdım ama iflasın eşiğinde olduğumuz için bunu ben de merak ediyordum... Kendimle ne yapıyordum? Evde kalan bir anne olmaya o kadar kararlıydım, kendi annemin yaptığını yapmaya o kadar hevesliydim ki bunu hiç sorgulamamıştım. Şimdi ise aniden sorgulamaya başladım.

“Eskiden bir işe alım uzmanıydım...” diye başladım ama Hakem sözümü kesti.

“Bu ailenizin kanında olmalı. Diana, birkaç yıl önce bu ülkede iş görüşmelerine bile alınmazken bana iş buldu. Artık Diana sayesinde tekrar mühendisim.”

Onu nereden tanıdığımı o zaman fark ettim. O gün, Diana'nın evinde. Adamın ona nasıl teşekkür ettiğini, ne kadar minnettar olduğunu hatırladım. Diana'nın bunu önemsiz bir şeymiş gibi savuşturduğunu anımsadım.

"Aslında daha dün Hakem ve ben, Diana'nın yardım kuruluşunun yönetim kurulunda yer almaya davet edildik," dedi Ghezala. "Yönetim kurulunda mültecilerin temsil edilmesini istiyordu."

"Bu beni şaşırtmadı," dedim. "Diana bu hayır işi konusunda çok tutkuluydu."

"Mirasının devam etmesini sağlayacağız. Onu gururlandıracğız."

Duraksadım ve çok uzun bir süre tek istediğimin Diana'yı gururlandırmak olduğunu düşündüm.

Ghezala elimi tuttu. "Diana insanlara şans vermekle meşguldü," dedi. "Ama belki de dünyadaki sorunlara o kadar dalmıştı ki burnunun dibindekilere şans vermeyi unuttu."

Ghezala'ya gülümsedim ve bir anda ölümünden sonra Diana'yı biraz daha iyi anladım.

DIANA

Geçmiş

“İyi olduğundan emin misin?” diye sordu Tom, hastane önlüğümü çıkarırken.

“İyiyim. Kafama küçük bir darbe aldım. Boşuna yaygara kopardılar. Hastane beni sadece kaygan zemin yüzünden dava açmam ihtimaline karşı bir gece orada tuttu.” Tom’un bana getirdiği pantolonu giydim.

“Lucy’nin seni ittiğine hâlâ inanamıyorum.”

“Harriet için endişeleniyordu, Tom. Hepimiz gibi. Şu an odak noktamız bu olmalı, kafama gelen bu aptalca darbe değil.”

Bluzumu giyip düğmeleri iliklemeye başladım.

“Gitmeden önce Harriet’ı görmek için odaya gidecek miyiz?” diye sordu Tom.

Tereddüt ettim. “Bence gitmemeliyim.”

“Saçmalık. Sen onun büyükannesisin.”

“Lucy çok açık bir şekilde belirtti...”

“Lucy duygusal davrandı. Söylediklerinde veya yaptıklarında ciddi değildi. Seni gördüğünde muhtemelen özür dileyecektir.”

Tom ebedi bir iyimserdi ama ben onun gibi özgüvenli değildim. Lucy’nin sözlerinin ardındaki duyguyu görmüyordu. Dünden beri aldığım tek haber Ollie’den gelen bir mesaj-

dı: *Harriet uyandı. MR iyi görünüyor. Üç kere aramama rağmen Lucy'den hiç haber alamamıştım. "Bundan emin değilim, Tom."*

"Arabaya giderken uğrarız," dedi kararlı bir şekilde. "Her şey yoluna girecek, göreceksin."

Harriet'ın odasına vardığımızda Lucy, Harriet'ın yatağının yanındaki bir sandalyede oturuyordu. Sırtı bize dönüktü. Kapıdan bakınca Harriet derin uykuda gibi görünse de Lucy'nin "Twinkle Twinkle Little Star"ı mırıldandığını duydum. Onun iyi bir anne olduğunu itiraf etmeliydim. Bunu ona hiç söylemediğimi fark ettim.

Tom kapıyı çalmak için elini kaldırdı ama ben elini tuttum. "Sadece onları izlemek istiyorum," diye fısıldadım. "Biraz izleyelim."

Böylece izledik. Ve ilk kez Lucy'yi gerçekten gördüm. Her şeye sahip olan bir kız değildi. Ne istediğini bilen bir kızdı. Bir aile. Zorluklara rağmen oğlumun, çocuklarının ve hatta benim yanımda duran bir kızdı. Sandığımdan çok daha güçlü bir kız.

Jan, Liz ve Kathy ile gelinler hakkında yaptığım tüm o konuşmaları düşündüm. Hep onların bizden ne kadar farklı olduklarına, anneliklerinin ve tavırlarının ne kadar farklı olduğuna odaklanırdık. Hiçbir zaman benzerliklerimize odaklanmazdık. Kadınlar olarak, eşler olarak, anneler olarak. Birdenbire pek çok benzerliğimiz olduğunu fark ettim.

"Hadi gidelim," dedim Tom'a.

İtiraz edecek gibi oldu ama daha bir şey söyleyemeden onu kapıdan çektim. Lucy bugün bizi burada istemeyecekti. Ve ben bugün onun iyiliğini düşünüyordum.

Tom ve ben sessizce eve doğru ilerledik. Sanırım bu sessizlik Lucy ile olanları sindirmemi sağladı ama evin önüne geldiğimizde Tom hemen arabadan inmeyince... Yanlış düşündüğümü anladım.

"Hepsi benim hatamdı," dedi. "Harriet'ı düşüren bendim."

"Saçma." Emniyet kemerimi çözüp koltuğumda döndüm. "Bir kazaydı."

"Böyle kazalar bir süredir oluyor. Kavrama gücüm giderek azalıyor."

Gözlerimi devirdim. "Yaşlanıyoruz, Tom. Hiçbir yerimiz eskisi kadar iyi çalışmıyor."

"Birkaç ay önce bunun için doktora gittim."

Durakladım. "Öyle mi?"

"Dr. Paisley birkaç test istedi ve bir uzmana görünmem gerektiğini söyledi. Bir nöroloğa. Ben de öyle yaptım."

"Ne yaptın? Bir uzmana mı göründün?" Şaşkına döndüm. Benim bilgim olmadan tüm bunlar nasıl olmuştu? Tom'un sırları olmazdı. (Bir keresinde çocuklar küçükken, Noel arifesinde onlara Noel Baba'nın ertesi gün bisiklet getireceğini söylediğini anlatmıştı. *Küçük yiізlerini görmek için sabırsızlanıyorum*, demişti.)

Tom elleri direksiyonda, dümdüz karşıya bakıyordu. "Henüz uzmana görünmedim. Ama yarın randevum var. Motor nöron hastalığı konusunda uzmanlaşmış bir adamla. ALS veya Lou Gehrig hastalığı olarak da bilinir."

Ona dik dik baktım.

"Daha fazla bilgi edinene kadar sana söylemek istemedim ama... Olanlardan sonra... Harriet'ın başına gelenler benim suçum. Onu kucağıma almayı asla kabul etmemeliydim."

Boğazım kurudu. Yutkunmaya çalıştım ama olmadı. Tom'un profiline baktım. Geniş, keskin hatlı yüzüne.

"Yarınki randevuya benimle gelmeni istiyorum."

"*Elbette* gelirim. Keşke tüm randevularında yanında olsaydım."

"Biliyorum," dedi ve direksiyonu bırakıp avucu yukarı bacakacak şekilde elini kucağıma koydu. Arabada neredeyse bir saat öylece oturup ön cama baktık.

* * *

Ertesi gün Tom'la birlikte nöroloğun ofisine gittik. Bekleme odasına girdik, gelişimizi haber verdik ve sandalyelere oturduk. Yanımdaki boş alanda başı öne eğik, çenesi beyaz bir pedle

desteklenmiş, boynuna nal şeklinde mor bir seyahat yastığı takılı olan bir adam tekerlekli sandalyede oturuyordu. İlk bakışta Tom'dan en az on yaş küçük görünüyordu. Yanındaki kadın (muhtemelen karısıydı) bir dergiyi karıştırıyor, ara sıra ona bakıp gülümsüyor veya ağzının kenarını silmek için bir mendille öne eğiliyordu. Kadın baktığımı gördükten sonra bile gözlerimi ondan alamadım.

"Tom Goodwin?" dedi doktor.

"Evet," dedi Tom.

Kadına bakmaya devam ettim. Bana hafifçe kaşlarını çatı ama sonra bakışları Tom'a kaydı ve gözlerinde anlayışlı bir ifade belirdi. Bana küçük, neredeyse belirsiz bir şekilde başını salladı.

"Diana? Geliyor musun?"

"Ah... Evet." Gözlerimi kadından ayırdım ve Tom'la birlikte odaya girdik.

* * *

Eve giderken arabayı ben kullandım. Tom arabadayken benim kullandığım birkaç seferden biriydi. Çoğu zaman çok fazla içmiş olurdu (hem de çok) çünkü bizim zamanımızda sarhoş araba kullanma konusunda bu kadar dikkatli değildik ve yine de genelde o kullanırdı. Ama birkaç sefer daha vardı. Bir keresinde yeni evliyken, Victoria kırsalındaki Bright'ta oturan kuzenini ziyaret etmek için yola çıkmıştık. Ollie arabanın arka koltuğundaydı, henüz yürümeye yeni başlamıştı ve Tom bana göre çok hızlı sürüyordu, bu yüzden yavaşlamasını istedim. Sonunda yol kenarında durup el frenini çekti ve "Peki. Oraya asla varmak istemiyorsan *sen* sür," dedi. Tom bazen çok sinirlenebiliyordu. Direksiyona ben geçtim ve Tom'un inançsızlığına rağmen oraya vaktinde vardık. Bir saat kadar mırıldanıp sızlanmış, sonra her zaman yaptığı gibi sakinleşmişti. Vardığımızda buna gülüyorduk. Acaba yakında Tom'la ilgili diğer anılarım da böyle sıralanacak mı diye merak ettim. Baba olarak anıları, büyükbaba olarak anıları. Kavga anıları, sevinç anıları. Hepsi de anı olacaktı çünkü o ölecekti.

“Eve vardığımızda ikinci bir görüş için telefon açacağım,” dedim otoriter bir sesle. Ve ikinci bir görüş alacaktım, üçüncü bir görüş de. Süreci tamamlayıp tüm yolları deneyecektik. Ama sonunda Tom ölecekti, bunu bir şekilde biliyorum. Doksanlarını görmeyecek, hatta yetmişlerini bile görmeyecekti. O ölecekti ve ben yaşamak zorunda kalacaktım.

“Eve vardığımızda,” diye cevapladı Tom, “yatmak istiyorum.”

Kırmızı ışıktaki durunca ona doğru düzgün bakabilmek için döndüm. Gözleri parlıyor, göz kapağı ağırlaşıyor, kapanacak gibi görünüyordu. “Tamam,” dedim. “Yatacağız.”

Kavşaktan çıkarken gözyaşlarım sel oldu. Onu kendi kişisel yas süreciyle baş başa bıraktım. İkimiz de bunun olmayacağını bilirken her şeyin yoluna gireceğini söylememe ihtiyacı yoktu. Bunun yerine elini sıkıca tuttum. Artık rolüm belliydi. Güçlü olan ben olacaktım. Bu konuda iyi olacaktım. Sınırlarımın farkındaydım. Sıcakkanlı ya da pek nazik biri değildim. Ama güçlü olabilirdim. Tom’un iyi olacağını bilerek gitmesine izin verebilirdim. Bunu ona verebilirdim.

Eve varınca Tom hemen yukarı çıktı. Ben de öyle ama o yatak odasına doğru giderken kendisine hızlı bir duş almam gerektiğini söyledim. Banyodaki duşu açtım, kıyafetlerimi çıkarıp akan suyun altına girdim ve ağladım. Hangisinin su, hangisinin gözyaşı olduğunu anlayamayacak kadar ağlıyordum. Gözyaşlarım kuruyana kadar ağladım.

Duştan çıktığımda Tom yataktaydı. İlk başta uyuduğunu sandım ama yanına girer girmez gözlerini açtı.

“Bensiz nasıl yaşayacaksın?” dedi.

Tom’un gözünün kenarından bir damla yaş süzülürken ikimiz de kıkırdadık.

“Yaşamayacağım,” dedim. Sonra bana uzandı ve bir daha konuşmadık.

1971

Ollie dört aylıkken Yarraville'deki Star Sineması'nda bir iş buldum. Star, bölge için alışılmadık derecede gösterişliydi ve her cumartesi gecesi tıklım tıklımdı. Sinemanın kendine özgü bir özelliği de bebeklerin arabalarında sıraya dizildiği ve her birine bir numara verildiği bir bebek odası olmasıydı. Bir bebek ağlamaya başlarsa, numarası ekranda gösterilir ve annesi gelip onu alırdı. Ollie de o bebeklerden biriydi.

Meredith'in dediği gibi hem iş bulup hem de Ollie'ye bakmayı öğrenmiştim. Bunu yapabilmenin ne kadar iyi hissettirdiğine şaşırdım. Kendime tamamen yetemiyordum, Meredith'in evinde kira ödemiyor ve hâlâ onun kulübesinde uyuyordum ancak faturalara ve yemeğe katkıda bulunmaya başlamıştım. Başlangıçta salı ve cumartesi geceleri çalışıyordum. Salı günleri yoğun oluyordu ama cumartesileri bin kişilik koltukların neredeyse tamamı doluyordu. Fuaye insanlarla dolup taşarken bilet gişesi ve büfe arasında dolaşırdım. Daha önce Star'a izleyici olarak gitmiştim ama orada çalışmanın farklı bir heyecanı vardı. Orayı daha çok sevmeye başladım. Kendimi bir gösterinin perde arkasındaymış ya da bir konsere kulis kartım varmış gibi hissediyordum. Ara sıra tanıdığım insanları gördüm ama onlar beni hiç görmezdi. Onlar için bambaşka bir dünyadaydım. Bazen doğrudan bana bakar ama yine de beni hiç görmezlerdi.

Kalabalık sinema salonunda hızla koşturur, insanları el feneri ile içeri yönlendirir ve patlamış mısır servisi yapardım. Herkes sinemaya girdiğinde, genellikle bebek bölümüne gidip sıraya dizilmiş bebekleri izlerdim. Onları görünce, Orchard House'daki kızların bebeklerini düşünmemek zordu. Başkası tarafından eve götürülmeden önce hastanenin bebek bakım odasında da böyle sıraya dizilmiş olmalıydı. Kızların hiçbiri bir seçenekleri olduğunu düşünmüyordu. Keşke geri dönüp onlara seçenekleri olduğunu söyleyebilseydim.

Film sırasında bir bebek ağlaması duyarsam, numaralarını ekrana yansıtmak için gösterim odasına götürmeden önce birkaç

dakika onları sakinleştirmeye çalışırdım. On denemeden dokuzunda sakinleştirdim. O zamanlar bile basit ve mutlu olan oğlum Ollie her zaman uyurdu.

Bir gece bebeklere göz kulak oluyordum ki film başladıktan yirmi dakika sonra genç bir adam sinemadan çıktı. Gittiği büfeye doğru yürüdüm.

"Sadece bir patlamış mısır lütfen," dedi.

"Küçük, orta veya büyük?"

Genç adam bana göz kırptı, yüzüme baktı. Genç adamın, ailenin evine birkaç kez gelen tesisatçı Tom Goodwin olduğunu anlamam biraz zaman aldı. Babama göre "iyi bir işçiydi". Yakışıklı bir adam değildi ama berrak mavi gözleri, gür saçları ve harika bir gülümsemesi vardı. Boyu biraz kısaydı ve beni Yarraville'de bir şekerleme dükkânında çalışırken bulmanın heyecanını gizlemek için hiçbir şey yapmadı.

"Seni tanıyorum," dedi.

"Ben de seni." Gülümsedim. "Tom, değil mi?"

Başını yana eğdi. Kafasındaki çarkların döndüğünü görebiliyordum.

"Burada ne yapıyorsun?"

"Ne yapıyor gibi duruyorum?"

"Seni bir süredir ortalıkta görmüyordum," dedi sonunda. Ne olduğunu anladım: bu bir soruydu. Tam da bu yüzden, ilk tepkim belirsiz bir yanıt vermek oldu. Dudaklarımdan *meşguldim* lafı çıktı, *bir süredir Avrupa'daydım*. Ama o kelimeleri zorla söyledim. Birdenbire Meredith'in "hiçbir şey kaybetme korkusu olmadan yaşamının özgürlüğü" hakkında söylediklerini anladım.

"Bebek doğurmak için gittim."

Tom'un şaşkınlığını gizlemeye çalışmamasına bayıldım. Uzun ve yavaş bir şekilde gözlerini kırptırdı, sonra tekrar kırptırdı. Hatta bir adım geri çekildi. Şaşkınlığına sebep olanın, gerçekten ziyade benim bunu kabul edişim olduğundan emindim.

"Bir erkek çocuk," dedim. "Oliver. Şuradaki sepette."

"O... Burada mı?" Tom beni şaşırtarak bebek odasına doğru

yürüdü ve Ollie'nin sepetine baktı. "Bu küçük adam mı?" Ona bakınca yüzü yumuşadı. "Ve... Ailen..."

"Çok heyecanlandılar."

Güldüm ve Tom da bana gülerek karşılık verdi. Çok güzel gülüyordu. Kuyu gibi midesinden ve mağara gibi göğsünden gelen, dolgun, içten bir kahkahayla.

"Peki, geçimini nasıl sağlıyorsun?"

"Babamın gözden düşmüş kuzeninin arka bahçesinde, Spotswood'daki bir kulübede yaşıyorum. Ona yemek pişiriyor ve temizlik yapıyorum. Ve para kazanmak için burada çalışıyorum."

Kaşlarını çattı. "Şaka mı yapıyorsun?"

"Korkarım hayır. Ama benim için endişelenme, gayet iyiyim. Aslında çok iyiyim."

Saate baktım. Çok uzun konuşmuştum. Aradan önce her şeyi temizleyip düzenlemem gerekiyordu. Bir patlamış mısır kabı aldım ve Tom'a büyük bir tane yapıp uzattım. "Bir dolar," dedim. Cebine uzanıp bir avuç buruşuk banknot çıkardı ve onlara bakmadan hepsini bana uzattı.

"İçeri girsen iyi olur. Filmi kaçıracaksın." Sanki nerede olduğunu unutmuş gibi hafifçe irkildi. Omzunun üzerinden geriye baktı. Sonra bana döndü ve gördüğüm en güzel gülümsemeyle yüzüme baktı. "Sorun şu ki, ben burada olanları kaçırmak istemiyorum."

LUCY

Günümüz

Cenaze törenleri her zaman ilginçtir. Aileyle alkolün karıştığı her şey genellikle ilginçtir. Diana'nın cenazesinden sonra Half Moon'a vardığımda, Ollie elinde bir birayla daha rahat görünüyor, hatta ara sıra birinin söylediği bir şeye kıkırdıyordu. Arka plandaki televizyonda futbol maçı vardı ve bu da anormal duruma biraz normallik katıyordu.

Nettie de cenazede olduğundan daha toparlanmış görünüyordu. Edie gururla kucağında yerini almış ve Nettie ona pembe limonata gibi görünen bir şey ikram ediyordu. Bizimle olan sorunlarının çocuklarımıza kadar uzanmadığını görmek beni mutlu etti. Nettie hakkında ne isterseniz söyleyebilirdiniz ama o sadık bir halaydı. Onu bu yüzden bile sevmeliydim.

Herkesten bir saat sonra gelmeme rağmen, Patrick ben geldiğimden beri en az yarım düzine bira içmişti ve söylemeliyim ki biraz yıpranmış görünüyordu. Sanırım onu suçlayamazdım. Ben de birkaç tane içmek isterdim ama çocukların peşinden koşup masaların altından kalkmalarını emrederken buna pek vaktim olmadı. Harriet ve Archie ayakkabılarını çıkarmış, toprak ve dökülen içeceklerle macun kıvamına gelmiş olan yerlerde koşturuyorlardı. Birazdan biri bir bardak kıracak, çocuklardan biri üzerine basacak ve hepimiz hastaneye gidecektik. Aslında buradan çıkmak içimi rahatlatırdı.

"Hey," dedim, Ollie'yi barda bulunca. Birkaç bira içmiş biri gibi kırılğan ve asık suratlıydı ama az evvel annesinin cenazesi-ne katılmıştı. "İyi misin?"

Annesinin cenazesi olmasının yanı sıra, işinin kötüye gitmesi ve maddi olarak malıvolmuş olmamız dışında yani?

"Aslında," dedi, "bugünkü tören konuşmamın ne kadar kötü olduğunu düşünüyordum."

"Fena değildi."

Başını yana yatırdı. "Hadi ama."

Kollarımı beline doladım. "Dinle. Annen eleştirmek için orada değildi ki. Boş ver gitsin. Gayet iyiydi."

Cevap vermek için ağzını açtı ama vedalaşmaya gelen yaşlı bir çift tarafından bölündük. Aynı anda Harriet gelip bana, "Edie altını ıslatmış ve Nettie Hala yedek iç çamaşırı olup olmadığını soruyor," dedi.

"İç çamaşırlarıyla ben ilgilenirim," dedim Ollie'ye.

Harriet'ı kalabalığın arasından takip ederek insanların arasından geçmeye çalıştım. Harriet ve ben, Edie'nin bir çift altın rengi sandalet dışında çırılçıplak durduğu dış verandaya geldik. Hafif çakırkeyif yetişkinler gülümsüyordu. *Tatlı*. Nettie yanına çömelmiş bacaklarını bir tomar kâğıt havluyla kuruluyordu. Bu davranışı o kadar anaçtı ki beni anında durdurdu. Kendime Edie'nin *benim* kızım, benim de *onun* annesi olduğumu hatırlatmam gerekti.

Birisi kaşığıyla bardağa vurunca herkesin dikkati dağıldı ve arkamı döndüğümde Ollie'nin bir sandalyeye çıkmış olduğunu gördüm. Edie'yi Nettie ile bırakıp içeri koştum. *Neler oluyordu?*

"Herkes dikkatini bana verebilir mi lütfen?" dedi, ben içeri girerken.

Odada bir sessizlik hâkimdi. İçimin sıkıştığını hissettim. Ollie doğaçlama konuşmalar yapacak tipte biri değildi. O bir planlayıcıydı, pratik yapan, fiş okuyan biriydi. Destek bulmak için etrafa bakındım ama sadece Nettie vardı ve o da hâlâ dışarıda Edie ile ilgileniyordu. Patrick barın yanındaydı.

“Sizi içkilerinizden ve sohbetlerinizden alıkoyduğum için özür dilerim,” diye başladı. “Bugün annem hakkında söylemek istediğim her şeyi tam olarak söyleyemediğimi hissediyorum.”

İnsanlar konuşmalarına fısıltıyla son verip tüm dikkatlerini Ollie’ye yönelttiler. Etrafımda dönen bir garsonun elinden bir kadeh şampanya alıp kafama diktim.

“Gerçek şu ki annem dünyanın en sıcakkanlı ve sevecen insanı değildi. Aslında, oldukça titiz bir görev insanıydı. Öldürülmesi gereken bir örümcek veya kemirgen varsa kime giderdik tahmin edin? Size bir ipucu vereyim, babama değil.”

Odada hafif bir kahkaha dalgası yankılandı. Bu beni biraz rahatlattı.

“Çocukken, her oturduğumuzda annem bize bağışlanmış bebek kıyafetleriyle dolu bir torba verir ve onları bedenlerine göre ayırmamızı isterdi. Genellikle şikâyet ederdik ve o da kıyafetlerimizi verip, giysi evlerinden bağış kabul etmemizin kendisini daha mutlu edeceğini ve bunun yardım etme anlayışımızı değiştirip değiştirmeyeceğini görmek istediğini söylerdi.” Ollie’nin sesi titremeye başladı. “Bir keresinde küçük beyaz bir örme ceket katlayıp yeni doğan kıyafetleri yığınının üstüne koyduğumu hatırlıyorum. Annem ceket fark etti ve lekeli olduğunu söyleyerek yığının içinden çekip aldı. Ona muhtemelen yine de kabul edeceklerini söyledim ve o da ‘Benim işim onlara kabul edecekleri şeyi vermek değil,’ dedi.” Ollie Diana’yı kusursuz taklit ediyordu. “Benim işim onlara hak ettiklerini vermek.”

Bana bakınca başımı salladım. Mükemmeldi.

“Annem zor olabilirdi ama onu muhteşem yapan şeylerden biri de buydu. Ve onu bazı insanlar için bir can simidi yapan da öyle.”

“Hadi ama saçmaladın!”

Odanın arka tarafından, barın yanından gelen ses güir ve pervasızdı. Başlar hızla döndü. Kalabalığın tam ortasında, herkesen daha uzun olan Patrick’i görmek zor değildi.

“Diana bir ‘can simidi’ değildi,” dedi, “O bir can *emiciydi*.”

Ollie irkilmiş görünüyordu. Çoğu insan gibi o da bu güzel

övgüye o kadar kapılmıştı ki Patrick'in bu tavrını tahmin edememişti. Ben de irkildim. Kalabalık Patrick'e bakmak için döndü. Ona doğru yöneldim ama oda doluydu ve kalabalıkta yürümek çamurun içinde yürümek gibiydi.

"Dürüst olalım. Kimse onun ölümünden rahatsız değil, buraya sadece bedava yiyecek ve içki için geldik. Hem neden olmasın?" Patrick kalabalığın arasından ona doğru koştuğumu gördü. "Zahmet etme Lucy, konuşmam bitti." Kadehini kaldırdı. "Diana'ya. Çabuk çürüsün."

Bardağını ağzına götürdü ve tek dikişte içti. Etrafıma bakıp Nettie'yi aradım ve odanın köşesinde durduğunu gördüm. Yanağından aşağıya bir damla yaş süzülüyordu.

LUCY

Geçmiş

Hastane yatağında uyuyan Harriet'in fotoğrafını çektim. Sabah güneşi üzerine vuruyordu ve bunun ne kadar değerli olduğunun fazlasıyla farkındaydım. Birkaç gün önce her şey farklı olsaydı, o burada olmayabilirdi ve ben bu ikinci şansı hafife almıyordum.

"Küçük meleşimiz nasıl?" diye sordu Ingrid kapıdan.

Ingrid, Harriet'a bakan birincil hemşireydi. Birkaç gün önce bana gururla, Harriet'ın yaşlarındaki Felix adında küçük bir çocuğun büyükannesi olduğunu söylemişti. Belki de bizim için elinden gelenin fazlasını yapmasının sebebi buydu; hatta Ollie'ye hastane kahvesine dayanamadığımı söylediğimi duyduktan sonra yoldaki yerel kahve dükkânından bana bir *latte* bile almıştı. Ingrid herkes için elinden gelenin fazlasını yapan biri gibi görünüyordu.

Telefonumu kenara koydum. "İyi. Uyuyor."

"İkinizin bir fotoğrafını çekmemi ister misin?"

Bir saniye düşündüm. "Aslında bunu çok isterim."

Uyuyan kızımın yanına yanaştım ve Ingrid fotoğraf çekerken başımı onunkinin yanına koydum. Çenelerimiz fotoğrafı dolduruyordu ve burun deliklerim görünüyordu ama onu sonsuza dek saklayacaktım.

"Az önce kayınvaliden aradı," dedi Ingrid hafifçe.

Diana her gün, günde iki kez arıyordu. Cep telefonuma cevap vermeyince hastanedeki hemşireleri aramaya başlamıştı. Harriet'in iyi olacağını biliyordu, öğrenir öğrenmez Ollie'ye mesaj atmasını söylemiştim. Ona hâlâ kızgındım ama kimse bir çocuk için gereğinden fazla endişelenmeyi hak etmiyordu.

Ingrid'in gözlerini üzerimde hissedince iç çektim. Ingrid, Diana'ya ne yaptığımı elbette biliyordu... Hastanedeki herkes *saldırıyor* biliyordu. Bizi bulan hemşire yaptığım şeye öyle demişti. Saldırı... Aslında muhtemelen doğru bir tanımlamaydı ancak Diana bunu hemen çürütmüş, sedyyle acil servise götürüldükten sonra bile bunun özel bir aile meselesi olduğunda ısrar etmişti. Hakkını vermeliydim, Diana Goodwin olay çıkarmamak için her şeyi yapmıştı.

"Buralarda biraz kahramansın, biliyorsun," dedi Ingrid, Harriet'in dosyasını açarken. "Herkes hayatında en az bir kez kayınvalidesinin kafasına bir tane vurmak istemiştir."

"Sen de mi Ingrid?"

"Özellikle ben! Gelinim de ara sıra bana vurmak istiyordu, bundan eminim."

"Bundan şüpheliyim," dedim. "Senin gibi bir kayınvalidem olsaydı Ingrid, çok mutlu olurdu."

"Ah, şimdi böyle düşünüyorsun." Gülümsedi. "Ama bir süre sonra sinirlerini bozardım. Yeterince zaman verilirse, aileye katılan herkes sinirlerini bozar."

"Neden kayınvalideler ve gelinler her zaman sorunlu olur da damatlar ve kayınpederler hiç sorun yaşamaz?"

Ingrid çizelgeye bir şeyler karaladı. "Damatlar ve kayınpederler sorun yaşayacak kadar umursamazlar da ondan."

"Yani umursadığımız için mi sorunlarımız var?" diye sordum.

"Çok fazla umursadığımız için sorunlarımız var." Ingrid saatine baktı, sonra çizelgesine bir not daha aldı. Ardından çizelgeyi Harriet'in yatağının ucuna geri koydu. Tam kapıdan çıkmak üzereyken duraksadı.

“Kayınvaliden sık sık arıyor, biliyorsun.”

“Torununu çok seviyor,” dedim. “Bunu kabul ediyorum.”

“Belki,” dedi Ingrid. “Ama bilmelisin ki telefonu ne zaman açsam ilk sorduğu kişi sen oluyorsun.”

Ollie yarım saat sonra hastaneye vardığında, ona gitmem gerektiğini söyledim. Nereye diye sormadı. Eminim eve gidip duş almak, kıyafetlerimi değiştirmek veya Harriet için bir şeyler almak istediğimi sandı, bir haftadır onunla bu şekilde takım çalışması yapıyorduk. Öyle sanmasına izin verdim.

Araba kullanırken Ingrid’in söylediklerini düşündüm. *Çok fazla umursuyoruz.* Doğru olup olmadığını merak ettim. Umursamasaydım, sahip olduğum kayınvalideyi kabul ederek kendi hayatıma devam edebilirdim. Tıpkı Patrick’in yaptığı gibi. Diana’dan pek hoşlanmıyordu ama o anda onu sinirlendirecek bir şey yapmadığı sürece, bu hoşnutsuzluktan kesinlikle etkilenmiyordu. Onunla iyi geçiniyormuş gibi yapmıyor veya bundan dolayı üzülüyordu. Bu durum onu hiç etkilemiyor gibi görünüyordu. Bu yüzden Diana’yı affedecektim. Ondan hoşlandığımı da yaptığının affedilebilir olduğunu düşündüğüm için değil. Kendimi serbest bırakmak için onu affedecektim. Bu kadar umursamayı bırakacaktım.

Tom ve Diana’nın evinin önüne gelince Tom’un arabasının önüne park ettim. İş gününde evde olması alışılmadık bir durumdu. Zili çaldım ama kimse gelmedi. Bir süre sonra tekrar bastım.

Diana’nın kapıya gelmesi uzun sürdü ama sonunda onu cam kapıdan gördüm.

“Lucy,” dedi.

Gözlerimi kırptırdım. Diana’yı makyajsız ilk görüşüm olabiliirdi. Saçları ıslak ve kısaydı, oval başının üzerinde geriye doğru taranmıştı ve tüm yüzü, cildi, kirpikleri ve dudakları aynı soluk bej renginde görünüyordu. Elini göğsüne koydu. “Ah hayır. Yoksa... Harriet mı?”

“Hayır, hayır,” dedim hızla. “Harriet iyi...”

Ama Diana titriyordu. Her yeri titriyordu. Uzanıp onu tutmaya çalıştım.

“Diana, Harriet iyi,” dedim tekrar.

Ama titremeye devam ediyordu. Omzundan tutup eve soktum. Bir şeyler ters gidiyordu. Gözleri kocaman açılmış ve savunmasız bir şekilde bana bakıyordu. Neyi olduğunu sormak üzereyken diğer omzundan tuttum. Onu yakalayıp yere oturttum.

“Tom?” diye seslendim. “Tom? Burada mısınız?”

“Üzgünüm,” dedi hıçkırarak. “Üzgünüm, Lucy... Tom. Benim sevgili Tom’um.”

* * *

Diana, “Tom MND hastası,” dedi. “Motor nöron hastalığı. Bu...”

“Ne olduğunu biliyorum,” dedim. Birkaç yıl önceki buz kova-sı meydan okumalarını hatırlıyordum, insanlar para toplamak ve farkındalık yaratmak için başlarından aşağı buzlu su döküyorlardı. Belli ki başarılı olmuştu çünkü ondan önce hiç duymamıştım.

“Tom bir süredir bir şeylerin yolunda olmadığından şüpheleniyormuş ama bunu kendine saklamış. Sonradan düşününce aslında her şey apaçık ortadaymış diyorum. Kas krampları. Hâlsizlik. El yazısı Archie’ninkinden bile daha kötü. Ağzından salyalar akıyor.” Bir damla gözyaşı yanağından aşağı kaydı ama bunun dışında kendini toparlamıştı. “Ağzından salyalar aktığında bunu hep çok tatlı bulurdum. Ne kadar da habersizmişim...”

Diana ve ben güzel odada oturuyorduk. Diana kucığında bir yastık tutuyor ve üzerindeki küçük altın iplik parçalarıyla oynuyordu. “MND zekâsını etkilemeyecek ama onu zekâsını ifade edemeyecek hâle getirecek. Ta ki insanlar onunla bir çocukmuş gibi konuşana ve o da onlara sağır olmadığını söyleyemeyene kadar.” Yanağından bir damla gözyaşı daha süzüldü. “Ama buna izin vermeyeceğim. Kimse onunla bir aptalmış gibi konuşmayacak. Hep yanında olacağım.”

Diana yanağındaki gözyaşını sildi ve sanki bu durum onu

memnun ediyormuş gibi hafifçe başını salladı. Büyük ihtimalle de ediyordu. Tom'un hastalığı üzerinde hiçbir kontrolü olmayabilirdi ama ona nasıl davranılacağı konusunda kontrol ondaydı ve Tom'a iyi davranıldığından emin olacaktı. Diana tüm zayıflıklarına rağmen yanınızda olmasını isteyeceğiniz biriydi. Belki de sorun buydu. Ben hiçbir zaman onun yanımda olduğunu hissetmemiştim.

"Ne yapabilirim?" diye sordum.

Diana umutsuzca omuz silktilti. Bu gördüğüm en hüzünlü omuz silkmeiydi. Yavaşça gözlerini kırptırdı, kucağındaki yastığı vücuduna bastırdı. O kadar narin görünüyordu ki bir battaniye alıp omuzlarına dolamak istedim. Daha önce Diana'ya hiç böyle bir şey yapmak istememişim.

"Diana..." diye başladım telefonum çalmaya başlarken. Ollie arıyordu. "Üzgünüm, buna baksam iyi olur. Harriet'la ilgili olabilir."

"Ona söyleme, Lucy. Lütfen ona söyleme."

Diana bana baktı. Sanki ruhu bedenine, gözleri keskinliğine geri dönmüştü. *Kendine gelmişti*. Bana karşı, sadece birkaç saniyeliğine bile olsa gardını indirmesi beni üzmüş ve aynı zamanda tuhaf bir şekilde ayrıcalıklı hissettirmişti.

"Tamam," dedim.

Bana biraz mahremiyet sağlamak istercesine başını çevirdi.

"Harriet uyandı," dedi Ollie. Arka planda onun gevezelik ettiğini duyuyordum ve belki de Tom'un hastalığını öğrendiğim içindi ama kızımı kucaklama ihtiyacım o kadar şiddetliydi ki nefesim kesildi. "Gelmek isteyeceğini düşündüm."

"Evet," dedim. "Gelmek istiyorum. Hemen geliyorum."

Telefonu çantama koyarken Diana, "Teşekkür ederim," dedi. "Tom, çocuklara kendisi söylemek istiyor."

Ollie ve Nettie'ye "çocuklar" demesini duymak komikti. Ama belki de bir anne yavrusunu hep böyle görürdü. Acaba tüm sorunlarımızın kökeninde bu mu var diye merak ettim.

* * *

Diana ve Tom'un güzel odasında oturuyor ama bu sefer sırrı ben de biliyordum. Nettie ve Patrick aşırı kabarık kanepede yan yana, dimdik, hazır ol vaziyetinde oturuyorlardı. Ollie ve ben koltuklarda, birbirimize dönük oturuyorduk. Diana ve Tom, Patrick ve Nettie'nin karşısında yan yanaydılar.

"Bir şeyler içmek isteyen var mı?" diye sordu Diana. Hepimiz kafalarımızı iki yana salladık, bu akşamki aile toplantısının sebebini öğrenmek için can atıyorduk. Daha önce aile toplantısı yapmamıştık ve Ollie'nin bunun Harriet'a olanlarla ilgili olduğunu sandığını biliyordum. Ona bunu, Diana'nın bana Tom hakkında anlattıklarını itiraf etmeden açıklayamazdım ve bunu yapmak istemiyordum. Bence Tom'un çocuklarına bunu kendisinin söylemesi daha doğrudu. Öte yandan, Diana'nın güvenini ilk kez kazanıyordum ve bu güveni koruyabileceğimi kanıtlamaya kararlıyım.

Koltukta oturan Tom'u izledim ve MND belirtileri aradım. Gördüğüm kadarıyla sağlıklıydı. Hafif gevezeliğine gelince, bu hoşuma gidiyordu ve genelde çakırkeyiflikle sarhoşluk arasında bir yerde olmasına bağlıyordum.

"Tamam, lafı dolandırmayacağım," dedi. "Hepimiz size bir şey söylemek için burada olduğumu biliyoruz ve muhtemelen bunun kötü bir şey olduğunu hissediyorsunuz ki üzgünüm ama öyle. Herhâlde duymuşsunuzdur, bana motor nöron hastalığı teşhisi kondu. Bu, birkaç yıldır herkesin buz kovanı meydan okuması saçmalığını yaptığı hastalık. ALS veya Lou Gehrig hastalığı olarak da biliniyor. Neyse, beyinde kaslara ne yapacaklarını söyleyen ve omurilikteki sinirleri etkileyen dejeneratif bir hastalık. Nihayetinde bu hastalık, kaslarımın zayıflayıp erimesine yol açacak noktaya kadar ilerleyecek. Düzgün yürüyemeyecek veya konuşamayacağım. Çok iyi yiyip içemeyeceğim, hatta nefes almanın bile zor olacağını biliyorum."

Tom hızlı konuşuyor ve hafif sinirli görünüyordu ama bunun sadece dengesiz hissettiği için olduğunu biliyordum. Ailede her zaman işleri yoluna koyan, sorunları ortadan kaldıran kişi oydu. Bu sefer sorun çıkaran kişi olmak onu mahvediyordu.

"Neyse, durum bu ve ben de elimden gelenin en iyisini yapacağım," dedi. Sonra da hiçbir şey söylemedi.

Nettie ve Ollie'nin tepkileri beni şaşırttı çünkü hiçbir tepki vermediler. Hiçbir hareket, keskin bir nefes alış bile yoktu, sadece bir iki saniye ritmik ve sıra dışı bir şekilde gözlerini kırpıştırdılar. Patrick elini ağzına götürüp başparmağını çenesine dayadı.

"Ölecek misin?" diye sordu Nettie sonunda.

"Evet, öleceğim. Sen, kardeşin, annen, Lucy ve Patrick de öyle... Hepimiz öleceğiz. Ama muhtemelen ilk giden ben olacağım. Herhâlde önümüzdeki beş yıl içinde. Belki de gelecek yıl."

Diana, Tom'un eline uzandı.

"Kimse sonsuza kadar yaşamaz," dedi Tom, "Bu yüzden gelecek yılı değerli kılmak istiyorum. Benim için bu ailemle bolca zaman geçirmek demek. Karımla, çocuklarımla ve onların eşleriyle..." Bakışları benimkilerle buluştu. "Ve eğer izin verirsen torunlarımla Lucy. Harriet'a olanlardan ben sorumluyum. İyileşmeseydi kendimi asla affetmezdim."

"Çocukları elbette görebilirsin, Tom. İstedğin kadar."

"Baba, ben..." Ollie öne doğru oturdu. Bir şeyle boğuşuyormuş gibiydi ama devam etti. "Biliyorum ki daha yolun başındayız ama işleri yoluna koymak istersin sanırım. Vekâletnamen, tıbbi talimatların. İşletme için halefiyet planlamasına ve eğer bu yönde ilerlemek istiyorsan bir satış bir ortağına bakmak isteyebilirsin."

Ollie'nin bunu nereden bildiğini merak ettim. Sanki bir işe alım uzmanı değil de vasiyet ve miras avukatıymış gibi ağzından dökülüyordu. Sonra aniden garip bir ifade takındı.

"Ayrıca vasiyetinin güncel olduğundan da emin olmak istersin."

"Ah, sanırım bunu tartışmak için çok erken, canım," dedim.

"Her şey yolunda," dedi Tom.

Ollie başını salladı. "Ne yazdığını sorabilir miyim?"

"Ollie!" Diana ve ben aynı anda haykırdık. Kötü haberlerin

alışılmadık duygulara yol açabileceğini anlıyordum. Ama Ollie son derece duyarsız davranıyordu.

“Burada sır saklamaya gerek yok,” dedi Tom. “Ölümüm durumunda her şey Diana’ya kalacak. İkimiz de aynı anda ölürsek, her şey siz çocuklara ve eşlerinize eşit bir şekilde bölüştürülecek.”

Ollie’ye baktım. Yatışmış görünüyordu.

“Bunları ailemle tartışmak zorunda kalacağım hiç aklıma gelmezdi,” diye devam etti Tom. “Derinlerde hepimiz sonsuza dek yaşayacağımızı düşünürüz. Kabul ediyorum, bu biraz sert bir uyanış oldu.” Tom gülmeye çalıştı ama sesi titriyordu.

“Ah, baba.” Ollie, Tom’un yanına gidip onu kucakladı. “Özür dilerim, çok, çok üzgünüm.”

Tom, Ollie’ye doğru eğildi. Gözleri kısa bir süre kapandı. Çok güzel bir andı. Keşke vasiyetin içeriği konuşulmadan önce gerçekleşseydi.

LUCY

Günümüz

Tom ve Diana'nın evinde olmak garipti. Gerard bize duygusal eşyalar dışında hiçbir şeyi almamıza izin verilmediğine dair kesin talimatlar vermişti ama Nettie ve Patrick dün buradaydı ve o zamandan beri eşyalar kayboluyordu. Mesela ana odada sergilenen bir vazo. Onları suçlayamazdım. İçinde bulunduğumuz maddi sıkıntı göz önüne alındığında, ben de bir iki vazo almak isteyebilirdim. Yine de Ollie'nin bunu önermemiş olmasına sevindim. Son zamanlarda davranışları çok tuhaftı... Hâlâ evlendiğim o dürüst adam olduğunu görmek beni mutlu etmişti.

Kütüphanede bir fotoğraf albümünü açmasını, birkaç sayfa çevirmesini, sonra bakmadan geri bırakmasını izledim.

"Bunu bugün yapmak zorunda değiliz, biliyorsun."

"Bunu bir ara yapmak zorundayız," dedi. "Ve şimdi olsa iyi olur."

Elinden tutup kanepeye götürdüm ve yanına oturdum. "Ollie. Konuş benimle."

Gözlerini kapattı, baş ve işaretparmaklarıyla alnını ovdu. "Burada olmak, bu evde olmak... Garip değil mi? Annemin gittiğine inanamıyorum."

"Ben de inanamıyorum."

Gözlerini açtı, tam karşıya baktı. "Annem babam yok. Kırklı

yaşlarımın ortasında olmak beni korkutmamalı ama korkutuyor. Üstüne üstlük kız kardeşim benimle hiçbir şey yapmak istemiyor.” Sanki olanları anlamaya çalışıyormuş gibi birkaç kez gözlerini kırıştırdı. “Sen benim tek varlığımın, Luce. Sen ve çocuklar.”

“Biz hiçbir yere gitmiyoruz,” dedim ona.

Bana baktı. Yavaşça başını salladı.

Hayatımızın, yani şu anki yeni hayatımızın, maddi olarak mahvolduğumuz hayatımızın nasıl olacağını hayal etmeye çalıştım. Bir iş bulmam gerekecekti. Büyük çocuklar okul öncesi ve sonrası bakıma, Edie ise tam zamanlı kreşe gitmek zorunda kalacaktı. Farklı olacağı kesindi. Ama hiçbir yere gitmiyorduk.

Ollie bana baktı. “Son zamanlarda farklı görünüyorsun. Kıyafetlerin o kadar da... Çılgın değil.”

Siyah kot pantolonuma, gri tişörtüme ve ten rengi babetlerime baktım. Tişörtümün önünde Eyfel Kulesi’nin göz alıcı bir resmi vardı ama benim standartlarıma göre nispeten sade bir kıyafetti. Saç aksesuarım veya süsüm bile yoktu. Aslında taktığım tek takı, Diana’nın bana bıraktığı kolyeydi.

“Tarzım... Gelişiyor,” diye itiraf ettim.

Ollie gülümsedi. “Bu kıyafet bana aslında annemin giydiklerini hatırlatıyor.”

Ben de gülümsedim. Diana’nın hiç kot pantolonu olmadığını ve birinin ona göz alıcı bir tişört giymesini önerdiğini duysa mezarında ters döneceğini söylemedim. Son zamanlarda daha sade, daha pratik kıyafetler tercih ettiğimi söylerken haklıydı. Kulağa ne kadar tuhaf gelse de bunda Diana’nın bir rolü *olabilirdi*.

Günü sonlandırmaya karar vermeden önce birkaç parçaya daha baktık. Sonra arabaya binmek üzereyken, garaj yolundaki çakıl taşlarının çıtırdadığını duydum.

“Lucy! Ollie.”

Aynı anda döndük. Ahmed ve Jones garaj yolundan bize doğru geliyorlardı. Anında panikledim.

“Merhaba,” dedim belirsiz bir şekilde.

Bize doğru yürümeye devam ettiler. Yalnız değillerdi. Ahmed’in

vanında spor kıyafetleri giymiş, yüzü hiç de dost canlısı olmayan bir kadın vardı. Bizden birkaç metre uzakta durdu.

"Oydu," dedi Ahmed'e sessizce. "*Bu adamdı. Kesinlikle.*"

Ahmed kadının yanında kalırken Jones araba yolunda birkaç adım daha ilerleyerek karşımızda durdu.

"Size yardımcı olabilir miyiz?" dedi Ollie.

"Az önce komşularla konuşuyorduk," dedi Jones, "Annenizi ölmeden önce en son kimin gördüğünü anlamaya çalışıyorduk." Omzunun üzerinden spor kıyafetli kadına, sanki gözlerine bakmaktan çekiniyormuş gibi Ollie'nin çenesine doğru bakan kadına döndü. Kadın o kadar *gergindi* ki Ollie'ye bakamıyordu.

"Oydu," dedi kadın tekrar, bu sefer daha yüksek sesle.

"Ne olmuş ona?" diye sordum.

"Yolun karşısında oturuyorum," dedi. *Benim* yüzüme bakacak kadar mutlu görünüyordu. "Geçen hafta koşuya çıkıyordum, aynı gün Diana öldürüldü ve ben *onu* gördüm," dedi başparmağıyla Ollie'yi işaret ederek, "kapıdan içeri giriyordu."

"Sen burada mıydın, Ollie?" diye sordu Jones. "Annenin öldürüldüğü öğleden sonra?"

Ollie şaşkın bir şekilde başını iki yana salladı. "Hayır."

"*Buradaydın.* Lacivert pantolon giymiştin... Ve kareli bir gömlek." Kadın, sanki daha da ikna oluyormuş gibi, derin bir şekilde başını salladı. "Mavi-beyaz!"

"Onu başka biriyle karıştırıyor olmalısın," dedim. "Ya da belki Ollie'yi burada başka bir gün görmüşsündür?"

İkisi de mantıklı açıklamalardı. Ayrıca, Ollie pek de farklı bir tip değildi. Uzun boylu, orta yapılı, kahverengi saçlıydı. Bu kadının anlattıklarını önemsememek kolaydı ve ben de tam olarak öyle yaptım. Ta ki bir şeyi anımsayana kadar. Diana'nın öldüğü gün işten eve gelen Ollie'yi.

Lacivert pantolon ve mavi-beyaz kareli bir gömlek giymişti.

LUCY

Geçmiş

Diana ve Tom'un evine girerken çocuklara, "Şşşt," dedim. Elbette bu hiçbir şeyi değiştirmedii. Çocukların mermere değen plastik ayakkabılarını susturmak imkânsızdı. Archie ile Harriet girerken ayaklarını yere vurarak gürültüyle evin içinde koşturdular.

Bu aralar eve kendimiz giriyorduk. Diana'nın bundan pek memnun olmadığını hissediyordum ama Tom'a gece gündüz baktığı için hayatı artık pratik meselelerle ilgiliydi ve sürekli kapıyı açması pratik değildi.

Araba koltuğundaki bebek Edie'yi ana katta sürükleyerek çocukları takip ettim. Tom tekerlekli sandalyede olduğundan beri her şey bu kata taşınmıştı. Aslında evi böyle daha çok seviyordum. Buradaki fazladan mobilyalarla ev güzel olmuştu ve daha önce olmayan bir rahatlık hissi veriyordu. Ayrıca her şey birbirine daha yakındı. Bağırduğınızda evdeki hemen hemen herkes sizi duyabilirdi.

Arka odaya girerken, "Biziz," dedim.

Tom'un tekerlekli sandalyesi masaya doğru itilmişti. Diana yanında, gazeteyi yüksek sesle okuyordu ama Archie ve Harriet'a sarılmak için durdu. Çocuklar da onun kollarına atıldılar.

"Büyükbabaya da sarılın," diye talimat verdi Diana onlara.

Ona kararsızca baktılar ve Diana başını öne doğru salladı. *Hadi.* Artık Tom'dan biraz korkuyorlardı. Elleri yamuk ve başı eğikti. Anlaşılması zor da olsa konuşmaya devam etmeye kararlıydı. Bence bu harikaydı ama çocuklar bundan sıkılıyor ya da ilgilerini kaybediyorlar ya da daha kötüsü kaba şeyler söylüyorlardı.

"Büyükbaba tükürüyor," derdi Harriet. Ya da "Büyükbabamın kafası neden öyle?"

"Büyükbaba seni duyabiliyor," derdim ben de sahte bir neşyle.

Ama Diana bu durumu benim gibi geçiştirmiyordu. Birkaç hafta önce Archie ve Harriet'tan, kimse kendilerini dinlemezken herkese bir şey söylemek istemenin ne kadar sinir bozucu olabileceğini hayal etmelerini istedi. Archie birkaç dakika sonra yanıma geldi ve bana her zaman büyükbabayı dinleyeceğini söyledi. Hakkını teslim etmeliyim ki oğlum o zamandan beri çok sabırlı davranıyordu. Harriet o kadar anlayışlı değildi, bana Tom'un konuşma zahmetine girmektense neden sadece televizyon izlemediğini anlamadığını söyledi. Onun sadece bir çocuk olduğunu kabul etmekle, bir gün büyüyüp kendisini dinleyecek herkesi etkileyeceği gerçeğinden sorumlu hissetmek arasında gidip geldim.

Artık çok fazla vakti kalmamıştı. Tom aylardır üst solunum yolu enfeksiyonları, nefes alma zorlukları, ağrı ve rahatsızlık nedeniyle hastaneye girip çıkıyordu. Diana sürekli hareket hâlindeydi, Tom'u besliyor, koltuğunda hareket ettiriyor, ilaç veriyordu. Doktorları ve hemşireleri arıyor, talimatlar veriyor, gerekli düzenlemeleri yapıyordu. Sanki Tom'un bir uzantısı hâline gelmişti... Tom'un bir bakışıyla hemen sandalyesinden kalkıp onunla ilgileniyordu.

Tom'un hastalığı aile meselelerine geçici bir ara vermişti. Hepimiz bir ekip olarak iyi çalışıyorduk. Onu randevularına götürüyor, yemek bırakıyor, biraz daha rahat ettirmek için tasarlanmış çeşitli ekipmanları almak için şehrin öbür ucuna gidiyor-

duk. Ama herkesin kalbi kırıldı. Benim de kalbim kırıldı. Onsuz bu aileyi düşünemiyordum.

Ara sıra Tom'un ağzının kenarlarını silen Diana'yı izliyordum. Diana ona bir şeyler söylüyor ve Tom'un gözleri kırışıyor, dudakları kıvrılıyor, gülümsemeye çalışıyordu. Tom öldükten sonra hepimizin kalbimiz kırılacaktı ama Diana için daha kötü olacaktı. Ona ne olacağından emin değildim. Nasıl devam edeceğini bilmiyordum.

LUCY

Günümüz

"Ollie tutuklandı mı?" diye sordu Nettie bana.

Oturma odamın zemininde Legolarla çevrili bir şekilde oturuyor, Patrick ise çocuklarla lav birikintileri ve ayaklarının yanmasını önlemek için üzerlerinde durmaları gereken minderler içeren epik bir ebeleme oyunu oynuyordu. Spor giyimli kadın Diana'nın öldüğü gün Ollie'nin evinde olduğunu tespit edip de Jones, Ollie ile merkezde konuşmak istediğini söylediğinde Nettie'yi arayıp çocuk bakımında yardım edip edemeyeceğini sormuştum. *Kendim için ondan asla bir iyilik istemezdim ama Nettie'nin çocuklar için geleceğini biliyordum ve kesinlikle yardımına iltiyacım vardı.*

"Hayır, sadece birkaç soruyu yanıtlıyor. Birazdan döner."

Aslında bunun doğru olup olmadığını bilmiyordum. Ollie, Jones ve Ahmed'le birlikte giderken tutuklu değildi ama bildiğim kadarıyla şu anda tutukluydu. Beş dakika içinde mi yoksa beş yıl içinde mi döneceğini bilmiyordum. *Bildiğim tek şey Diana'nın öldüğü gün mavi-beyaz kareli bir gömlek giymiş olması ve hasta olmamasına rağmen işten erken eve gelmesiydi.*

Şimdi nedenini merak ediyordum.

Nettie'nin yüzü asık ve endişeliydi. Nettie, Ollie'nin altı yaş küçük kız kardeşiydi ama her zaman daha büyük görünürdü. Ve sorunlarımıza rağmen, ağabeyini sevdiğini biliyordum.

“İyi misin?” diye sorduğum an gözleri hemen dolmaya başladı. Legoları kenara itip yanına çömeldim.

“Özür dilerim.” Gömleğinin kolundan bir mendil çıkarıp gözlerini sildi. “Neyim var bilmiyorum, sadece çok fazla şey oluyor.”

Yanımda beceriksizce durdum. Eskiden olsa ona sarılırdım ama artık o noktada olmadığımız için sadece elimi omzuna koydum. Cevap olarak kollarını boynuma dolayınca hazırlıksız yalandım.

“Şşş,” dedim. “Her şey yolunda.”

Ama her şey yolunda değildi. Hiçbir şey yolunda değildi. Nettie için yüreğim yanıyordu. Yaşanan onca şeye rağmen... Annemi kaybetmenin acısını dün gibi hatırlıyordum. Şu an Nettie ile ortak bir noktamız olduğunu fark ettim. Ben annemi ondan daha erken yaşta kaybetmişim ama evrende bir kızın annesini kaybetmesinden daha derin bir kayıp olduğunu sanmıyordum.

“Özür dilerim,” dedi arkasına yaslanıp yüzünü silerek.

“Lütfen. Özür dileme.”

“Sadece... Burada olmak. Çocuklar. Oyuncaklar... Çok zor, biliyorsun. Bana sahip olamayacağım şeyleri hatırlatıyor...”

“Neye sahip olamayacaksın?” Anlamam bir anımı aldı. Annesine üzülmüyordu. Ollie’ye bile üzülmüyordu. Doğurganlığına üzülmüyordu.

Ondan uzaklaştım.

“Annen için üzüldüğünü sanmıştım. Ollie’nin sorguya çağrılmasına.”

“Ah, herkes çağrıldı!” Nettie elini umursamazca salladı. “Önemli değil.”

“Önemli değil mi? Polis sana minderden bahsetmedi mi? Diana’nın boğulmuş olabileceğini düşündüklerini söylemedi mi?”

Nettie Legoları toplamaya ve dalgın dalgın sepete koymaya başladı. “Hayatımın bu aşamasında,” dedi sesi titreyerek, “evinin her yerinde Legolar olacağını sanırdım. Duvarlarda karalamalar. Hafta sonlarımı okul karnavallarında ve bale derslerinde

geçireceğimi düşünürdüm. Sen benim istediğim her şeye sahipsin, Lucy.”

Ona baktım. Gerçekten baktım. Fiziksel olarak tam karşımda ama duygusal olarak başka bir yerdeydi. Bir süredir başka bir yerde olduğu aklıma geldi.

“Gerçekten bana yardım edeceğini sanmıştım,” dedi ve sonra gözyaşlarına boğuldu.

“Nettie...” Odanın köşesinde bir kıpırtı hissettim ve Patrick öne çıktı. Bir şey bana onun bir süredir orada durduğunu düşündürdü.

“Sanırım Nettie’yi eve götürmeliyim,” dedi.

Patrick, Nettie’nin çantasını ve paltosunu aldı ve ilk kez, Nettie’nin bebek takıntısıyla yaşamının onun için nasıl olduğunu merak ettim. Böyle bir şeyin insana zarar veriyor olması gerekirdi.

“İkiniz de biraz daha kalsanız olmaz mı?” dedim. “Çay... Çay yapabilirim.”

Nettie ayağa kalktı, bakışları kilometrelerce uzaktaydı.

“Patrick haklı,” dedi robot gibi. “Gitmeliyiz.”

LUCY

Geçmiş

“İçeri girin, arka odada ikramlar var.”

Tom ve Diana’nın evinin büyük çift kanatlı kapısının önünde durup cenazeye gelenleri küçük gruplar hâlinde içeri aldım. Tom’un cenazesi köşedeki St. Joan of Arc kilisesindeydi, bu yüzden konukların çoğu, hatta yaşlı olanlar bile eve yürüyerek gelmeyi tercih etmişti. Hava serin ve parlaktı. Herkesin Tom’un eseri olduğunu düşündüğü (belki de gerçekten öyle olan) çarpıcı bir güneş vardı. Ollie anma konuşmasında, eğer ahiret varsa, Tom’un kesinlikle oraya görkemli bir şekilde girip güneş ışığı da dahil, her şeyin en iyisini talep edeceğini söylemişti.

Tom bir önceki cuma günü üst solunum yolu enfeksiyonundan ölmüştü. Evde olmak istemiş ve Diana bu dileğinin gerçekleşmesi için çok mücadele etmişti ancak sonunda ikisi de bunun mümkün olmayacağını kabul etmek zorunda kalmışlardı. Hastalığı herkesin beklediğinden daha hızlı ilerlemişti ve son birkaç aydır yardımsız nefes alamıyor veya kendi başına hiçbir şey yapamıyordu. Neyse ki her şeyi onun için yapacak bir Diana’sı vardı.

Edie günün büyük bir bölümünde Nettie’nin yanındaydı ve büyük çocuklar sanki cenaze töreninde değil de doğum günü partisindelermiş gibi evde koşturuyorlardı. Kilisede duyguları-

na yenik düşen Archie bile şimdi daha rahatlamış görünüyordu. Ollie'den ödünç alıp takmak istediği kravatını çıkarmış, konukların arasında Harriet'ı kovalıyordu.

"Archie!" diye fısıldayarak bağırdım. "Neden yukarı çıkıp oynamıyorsunuz? İsterseniz televizyonu bile açabilirsiniz."

Saniyeler içinde ikisi de gitti.

Evin içinde garsonlar yemek tepsileriyle dolaşıyordu. Duvar boyunca uzanan ve üzeri sandviçler, alkolsüz içecekler, kekler ve şaraplarla dolu uzun bir masa kurulmuştu. Diana her nasılsa detayları tam olarak doğru ayarlamıştı. Bu yüzden davetkâr ama şenlikli değil, kasvetli ama iç karartıcı da değildi. Tom görse çok memnun olurdu.

Diana'nın bana verdiği rol gelen misafirleri karşılamaktı. Çok da zor değildi. İnsanlar içeri girip ne kadar güzel bir ayin olduğunu anlatıyor ve başsağlığı diliyorlardı. Ben de onları karşılıyor ve kendilerine bir içecek ve tavuklu sandviç bulabilecekleri yeri gösteriyordum. Bir yıl önce olsa, Diana'nın bu rolü bana onun gözünün önünde olmamam veya daha fazlasını yapamadığım için verdiğini düşünürdüm. Ama bugün, bana bu görevi özellikle verdiğini bildiğim için ona karşı güçlü bir bağlılık hissediyordum.

Kapıdaki nöbet yerimden, Diana'nın grupların ortasında durup insanların taziyelerini kabul ettiğini gördüm. Bunu son derece soğukkanlı ve zarif bir şekilde yapıyordu. Diana, cenaze töreninin tüm ayrıntılarını tek başına halletmişti. Ollie'ye devrettiği ve Ollie'nin harika bir iş çıkardığı anma konuşması hariç. Cenaze töreni sırasında Diana'ya bakmış ve onu kıpırdamadan otururken bulmuştum. Aniden ona doğru yaklaşma, belki de elimi onun elinin üzerine koyma isteği duymuştum. Şu an, yapmadığıma pişmandım.

Yeni bir grup kapıdan içeri girerken, "Buyurun," dedim. Doksanlarındaki bir kadının koluna girip eve çıkan üç basamağı tırmanmasına yardım ettim. Kadın bana gülümsedi ve "Teşekkür ederim, canım," dedi.

Bu bana annemi hatırlattı. *Lucy, canımı. Yemek hazır.* Uzun zamandır kimse bana canım dememişti. Birinin canı olmanın ne kadar güzel bir his olduğunu unutmuştum.

“Affedersiniz, hanımefendi.”

Döndüğümde gri ceketli bir garson karşımda duruyordu. “Bayan Goodwin’i bulamıyorum.”

Etrafıma bakındım. Oda doluydu. Sohbetin uğultusu yükselmişti, masalarda ve şömine raflarında yarı yenmiş kanepelerle dolu küçük tabaklar vardı. Diana ortalıkta görünmüyordu.

“Ah... Peki, ne lazım?”

“Kahve ve çay servisi yapmaya başlamalı mıyız diye sormak istiyordum?”

“Neden olmasın?” Ön yola baktım ve nöbet yerimden ayrılmanın güvenli olduğuna karar verdim. “Ben Diana’ya bakayım.”

Evin zemin katını aradım. Nettie’yi arka verandada buldum, Edie hâlâ kalçasına yapıştı.

“Lucy bebek bezi çantası nerede? Edie uyumaya hazır. Emziğini ve kuzusunu bulmalıyım.”

“Merdivenlerin tepesindeki yatak odasında. Portatif beşik zaten orada. Anneni gördün mü?”

Nettie başını iki yana salladı. “Ama Dave Amca onu arıyor. O ve Rose Teyze gidiyorlar, o yüzden veda etmek istiyorlar.”

Nettie, Edie’yi merdivenlerden yukarı çıkardı ve ben de kalabalığı iterek yüzleri taramaya devam ettim. Ollie ön odada, kuzeni Pete’in bir eşekle ilgili gibi görünen bir hikâyeyi yeniden canlandırmasını dinliyordu. “Lucy!” diye seslendi. “Annem nerede? Herkes onu soruyor.”

“Ben de onu arıyorum.”

Pek fazla umudum olmasa da ikinci kata çıkan merdivenleri çıktım. Diana ve Tom bir yıldır bu katı kullanmamışlardı. İlk yatak odasının kapısı (Edie’nin beşiğini kurduğum yer) kapalı olduğu için sessizce geçtim. Harriet ve Archie’nin yatağa yayılmış, gözleri ve ağızları açık bir şekilde ekrana baktıkları yan odaya göz attım. Bir sonraki yatak odasının, yani Tom ve Diana’nın

eski yatak odasının kapısı da kapalıydı. Kapıda durup biraz tereddüt ettikten sonra hafifçe çaldım.

“Diana?”

Cevap alamayınca içeri girdim. Daha önce bu odaya hiç girmemişim ve bu oda çok acayıpti. Bir koridoru, bir oturma odası, bir yatak odası (Tom ve Diana bir yıldan uzun süredir alt katta uyuyorlardı) ve eski işçi kulübemiz büyüklüğünde bir banyosu vardı. Son kapının arkasında içinde içki dolapları ve duvardan duvara kayabilen makaralı bir merdiveni olan, Carrie Bradshaw’ı bile ağlatacak kadar büyük bir giyinme odası vardı. Odanın ortasında bir puf duruyordu ve Diana başını ellerinin arasına almış, o pufun üzerinde oturuyordu.

“Diana?”

Başını kaldırdı. Ağlıyordu ama yüzü şiş ya da kızarık değildi. Göz makyajı bile akmamıştı. Diana *ağlarken* bile kendini bozmuyordu.

“İyi misin?”

Sanki tamamen savunmasızmış gibi görünüyordu. Omuzlarını kaldıramayacağı kadar ağırmış gibi, acınası bir şekilde omuz silkti. Sonra iç çekti. “Sürekli aynı şeyi söylüyorlar. *Evet, çok güzel bir ayındı. Evet, güneş çok güzel. Evet, Tom buna bayılırdı. Kotamı doldurdum, bu yüzden saklanmak için buraya geldim.*”

Başımı salladım.

Etrafına baktı. “Bütün bunlar saçmalık, değil mi? Belli olduğu gibi bu oda Tom’un fikriydi. Şu dolabı dolduracak kadar kıyafetim bile yok.” Alandaki bir düzine dolaptan birini gösterdi. “Tom her zaman çok aşırıydı. Fazlası iyidir derdi. Ondan nefret etmemem tuhaf, değil mi?” Cevap vermemi beklemeden güldü. “Sanırım artık daha küçük bir yere taşınmalıyım. Burada tek başıma kalmamın bir anlamı yok. Ama artık o gittiği için buradan ayrılabileceğimden emin değilim. O bu evin bir parçası. Onu burada hissediyorum.”

“Ben de onu burada hissediyorum,” dedim.

Diana bana dikkatle baktı. Dudaklarını birbirine bastırdı ve

dayanılmaz bir an boyunca kontrolden çıkacağını sandım. Sonra dudaklarının kenarları kıvrıldı, çenesi kasıldı. Ama sonra, son anda, kontrolü yeniden kazandı. "Herkes beni arıyor sanırım," dedi tuhaf bir şekilde normal bir sesle. "Bu yüzden mi geldin? Beni almak için mi?"

Henüz kıpırdamasa da kendini hazırladığını görebiliyordum. Yüzünü silecek, bluzunu düzelterek ve aşağı inip yapması gerekeni yapacaktı. Sonuçta Diana böyle yapardı. Ama bugün yapmamalıydı. Bu yüzden başımı iki yana salladım.

"Kimse yokluğunu fark etmedi bile," dedim. "Her şey kontrol altında. Burada istediğin kadar kalabilirsin."

Öğleden sonramı hiç tanışmadığım insanlarla konuşarak, MND vakıfları için bağış toplayarak geçirdim. (Diana insanlardan çiçek yerine bağış yapmalarını istemişti ve nakit bağıştan bahsettiğini sanmıyordum ama elimde muazzam miktarda nakitle dolu bir zarf kalmıştı. Bunu daha sonra nasıl bağışlayacağımı düşünmek için zihnime not aldım.)

Yemek firmasının teslim fişine imza attım ve gitme vakti geldiğinde arka kapıları açtım, sonra içki bölümünde durup barmenlik yaptım. Patrick ve Nettie çok fazla içmişlerdi ve Nettie bir şarap daha içmek için geri döndüğünde ona bir fincan çay yaptım ama içeceğinden şüpheliydim.

Akşam yedi olduğunda çocuklar yukarıda uyumuştı.

Akşam sekizde insanlar tekrar acıkınca pizza sipariş ettim.

Bildiğim kadarıyla Diana hâlâ giyinme odasındaydı. Herkese kendini iyi hissetmediğini ve erken yattığını söyledim. İnsanların bunu gitmeleri için bir ipucu olarak algılayacaklarını umsam da pek anlamışa benzemiyorlardı.

Saat onda bir tepsi sandviç hazırlayıp etrafa dağıttım. Nettie zil zurna sarhoştı ve Patrick de benzer durumdaydı. Ollie nispeten ayıktı ve Pete ile diğer kuzenleri gittikten sonra, Nettie için bana yardım etmeye geldi.

“Bir sandviç ye, Nettie,” dedim. “Sana bir fincan çay daha yapayım mı?”

Somurtarak başını iki yana salladı. “Şarap istiyorum.”

“Sanırım yeterince içtin, Nets,” dedi Ollie. “Hem zaten şarabımız bitti.”

“Annem kendi kocasının cenazesinde bile içkide cimrilik eder,” diye geveledi. Ona tekrar bir sandviç, rosto biftek ve yaban tırpu vermeye çalıştım ama reddetti. “Buraya gelip insanlarla konuşmuyor bile! Babamın anısına biraz daha saygı duymağını sanırdım. Bekleyin, yakında evi de satar. Sonra da babam sanki hiç var olmamış gibi olur.”

“Bence satmaz,” demeye çalıştım.

“*Satar*,” dedi Nettie. “Annemi tanırım. Muhtemelen tüm mal varlığını Kayıp Köpekler Yurdu’na bırakacaktır.”

Onlardan uzaklaşıp mutfığa geçtim. Bulaşık makinesini boşaltmam gerekiyordu ve Nettie zaten konuşacak durumda değildi. Büyük odadaki Diana’yı düşündüm. Yanından ayrıldığımdan beri yerinden kıpırdadı mı diye merak ettim. Ona bir tabak sandviç ve bir fincan çay hazırladım, sonra odasına çıkıp içeri girdim. Şu an yataktaydı ama gözleri açıktı. Duvara bakıyordu.

“Çoğu kişi gitti,” dedim tabağı ve kupayı şifonyere koyarken. “Patrick ve Nettie hâlâ burada ama onlara bir Uber çağıracağım. Ev düzenli sayılır fakat yarın gelip sana elektrik süpürgesi ve paspas konusunda yardım ederim.” Diana bana, hatta benden öteye baktı. “Canın isterse diye burada bir sandviç ve bir fincan çay var.”

Bekledim ama cevap vermedi, ben de dönüp koridora yöneldim. Tam çıkacakken belli belirsiz şu sözleri duydum:

“Teşekkür ederim, canım.”

DIANA

Geçmiş

Ollie'nin babası olmadığını asla bilmemesi konusunda ısrar eden Tom'du. Başlangıçta ona katılmamıştım ama Tom kararlıydı.

"Bence ona yalan söylememeliyiz, Tom. Çocuklara yalan söylememelisin."

"İnsanlar hep bunu söyler. Ama neden genel bir kural olsun ki? Elbette daha çok bir risk/fayda analizi olmalı, değil mi? Ollie'ye söylemeyerek, daha sonra öğrenmesi ve biyolojik babasıyla bir ilişki yaşayamadığı için bizi suçlaması riskini almış oluruz ve eklemeliyim ki biyolojik babası da zaten başından beri Ollie'yi istememişti. Peki ya ona *söylememenin* faydaları? Ollie, birbirini seven ve onu isteyen iki ebeveynin olduğu bir ailede doğduğuna inanır. Öz bir kız kardeşi olduğuna inanır. İki ebeveynli ailelerin çocuklarında bulunan o güzel uyum sağlama yeteneğine sahip olur. Sırf daha sonra bizi suçlamasın diye neden onu bundan mahrum bırakalım ki? Sonuçta çocuklar hayatın sıkıntıları için zaten hep ebeveynlerini suçlamazlar mı?"

Tom o kadar kararlıydı ki sonunda isteğine boyun eğdim. Mantiğı tutarsız olabilirdi ama oğlumun uyumlu biri olması için bu sırrı ölüm döşeğine kadar taşımaya razıysa, tartışacak değildim. Bunun bir babanın vereceği bir karar olduğunu düşündüm.

Bu yüzden kararı ona bıraktım.

Tom burada değil.

Zayıf olmamaya çalışarak o kadar uzun zaman geçirmiştim ki zayıflığın ne kadar harika hissettirdiğini unutmuştum. Kendimi bildim bileli ailem için güçlü olmak zorundaydım. Ve güçlü olmanın getirileri vardı. Sanki her şeyle yüzleşip hayatta kalabilecekmişsin gibi kuvvetli hissettirirdi. Hayatımı bu şekilde yaşamamın sebebi buydu; çok çalışarak, debelenmeden, zayıflığı kabullenmeden yaşamamın. Ama güç abartılıyordu. Ve zayıf olmak ve debelenmek şaşırtıcı derecede güzeldi.

Tom burada değil.

Alt kattaki kanepeye uzanıp sönmüş şömineye baktım. Temizlikçi salı ve perşembe günleri gelip temizliyordu ve bugün çarşambaydı ki bu da içimi rahatlatıyordu. Temizlikçiyi iptal edebilirdim. Evi kendim temizleyebilirdim.

“Saçmalama!” dedi, Tom zihnimden. Ama saçma değildi. Dü-rüst olmak gerekirse, temizlikçileri her zaman bir yardımdan çok bir engel olarak görmüştüm. Benim için temizlik günü, domuz gibi görülmemek için öfkeyle etrafta dolanmak ve derhâl ortadan kaybolmak ihtiyacı anlamına geliyordu çünkü evde kalıp yabancı bir kızın, (sürekli) kocamın ebeveyn banyosundaki tuvaletini ağza alınamayacak şeyler söyleyerek temizlerken ter içinde kalmasına dayanamıyordum. Tom, temizlikçiler konusundaki endişelerimi paylaşmıyordu. Evde olsa, elinde gazete ve kahveyle kanepede uzanırdı. Bir keresinde, kız çizmelerinin altını süpürürken Tom’un önce bir ayağını, sonra diğerini kaldırdığını hatırlıyordum. Tom kıza göz kırpmış, kız kıkırdamıştı. Bunu sadece Tom yapabiliirdi.

Tom burada değil.

Yalnız değildim. Bana eşlik etsin diye arayacağım insanlar vardı. Ollie gelirdi, bunu biliyordum. Ofisten bir çırpıda çıkıp doğruca yanıma gelir, yaşlı annesi için iyi bir iş yapma fırsatının tadını çıkarırdı. Muhtemelen işinin başarısız olmasının sebebi de buydu. Önceliklerini bilmiyordu. Oysa karısını ve ailesini geçindirmek için işte kalıp geçimini sağlaması gerekirdi.

İstesem Nettie de gelirdi, tabii eğer bebek yapmakla ilgili bir şey yapmıyorsa. Besin zincirindeki konumum yüksekti ama en tepede değildi ki tam da böyle olması gerekirdi. Ayrıca, onun da kendi sorunları olduğunu hissediyordum. Patrick'i Daylesford'da gördüğümünden beri daha fazla söylenti duymuştum. Biri onu Bright'ta, bir başkası Albury'de görmüştü. Meğer Patrick meşgul bir adamdı. Eskiden olsa onunla yüzleşir, kendini savunmak için ne söyleyeceğini sorardım. Şimdi ise yataktan kalkacak gücü bile zar zor buluyordum.

Kathy'yi, Liz'i veya Jan'i arayabilirdim. Hepsi arayıp mesaj atıyor, yemek bırakmayı veya beni dışarı çıkarmayı teklif ediyorlardı. Liz birkaç gün önce beni Baths'te içki içmeye ikna etmeyi başarmıştı ama hâlâ tam olarak kendime gelememiştim. Normallik bana fazla gelmişti ve henüz normale dönmeye hazır değildim. *Tom öldü. Senin gelininle, kocanla kavganla veya mesane kontrolü sorunlarıyla ve köpek parkıyla ilgili komik hikâyelerle ilgilenmiyorum. Hiçbirini ummırsamıyorum.*

Çünkü Tom burada değil.

Onun hissini özlüyordum. Bir hafta önce, Tom zar zor yaşıyorken bile ona uzanıp dokunabiliyordum. Davranışlarının yanı sıra fiziksel olarak da her zaman sıcaktı. Sıcaklığı onun süper gücüydü. İnsanlar onun kendilerine liderlik etmesini isterdi. Arkadaşları onun etrafında olmak isterdi. Çocuklarımız en çok onu severdi.

Onu en çok ben severdim.

Annelerin bunu söylememesi gerekirdi ama gerçek buydu. Ben Tom Goodwin'i sevmek için doğmuştum.

Kapı zili çaldı. Duymazdan geldim. Bu kanepede bir cankurtaran botuydu, dış dünya ise köpekbalıklarıyla dolu sular gibiydi. Örtüyü alıp omuzlarıma çektim, uykumun gelmesini ve beni akşama kadar idare etmesini umuyordum. Böylece sonunda pijamalarımı giyip akşamın rahatlatıcı karanlığına gömülebilecektim. Belki biraz kızarmış ekmek yapar ve bir fincan çay alırdım, bu kocaman eski evdeki sessizliği biraz olsun hafifletsin

diye TV’de bir şeyler açardım. Bazen geceleri, Tom’un hâlâ burada olduğunu hayal ederdim. Ayağa kalkmış, bir krampını daha geçirmeye veya ona bir yudum daha su vermeye hazırmışım gibi yapardım. Sabahın erken saatlerinde paylaştığımız o anlar, ikimizin de dünyaya karşı durduğu o çalınmış anlar, artık akıl almaz derecede lüks geliyordu.

“Hemen geliyorum, aşkım,” diye fısıldadım boş eve. “Birazdan kendini daha iyi hissedeceksin.”

Kapı zili tekrar çaldı.

“Anlıyorsun, Tom,” diye fısıldadım ve gözlerimi kapattım.

LUCY

Günümüz

Kilitteki anahtar sesini duyduğumda hava kararmıştı. Nettie ve Patrick gitmiş, çocuklar uyumuştı ve ben kanepedeydim, hiçbir şey dinlemiyor, hiçbir şeye bakmıyordum.

"Ollie? Sen misin?"

Anahtarların kâseye düştüğünü duydum ve sonra oturma odasında belirdi. Kanepeye yığıldı, başını yastığa yasladı ve gözlerini kapattı.

"Ne oldu?" diye sordum.

Gözlerini açmadı. "Beni sorguladılar."

"Ne hakkında?"

"Her şey hakkında."

"Ollie..."

Gözlerini açtı. "Gerçekten, beni *her şey* hakkında sorguladılar. Annem öldüğü gün ne yaptığımı, onunla olan ilişkimi. Nettie ile olan ilişkimi, seninle olan ilişkimi sordular. İşimi."

Kaşlarımı çattım. "*İşini mi?* Bunu neden umursasınlar ki?"

"Şey, belli ki işlerin yolunda gitmediğini biliyorlar. Tüm kâr ve zarar tablolarımız ellerindeydi. Borç, birini öldürmek için oldukça büyük bir motivasyondur."

"Ama onun ölümünden bir çıkar sağlamadın ki!"

“Ama çıkar sağlamayacağımı *bilmiyordum*... Jones bunu nazikçe belirtti.”

“Sana söyleyecekti.”

Bana baktı. “Ne?”

“Yani... Söyleyecek olmalı. Eminim Diana sana böyle bir şeyi söylerdi.”

Ollie omuz silkti. “Dürüst olmak gerekirse, hiçbir fikrim yok.” Kaşlarını çatı. “Orada Eamon’ı gördüm. O da sorgulanıyordu.”

“Annenin ölümü hakkında mı?”

“Sanırım. Kim bilir?” Ollie, yenilmiş bir şekilde kanepeye yaslandı. “Lucy, sana bir şey sorabilir miyim?”

“Evet.”

“Sence annemi ben mi öldürdüm?”

Ona baktım, her bir parçası o kadar tanıdıktı ki yüzünün açılı, sadık kahverengi gözleri, göğsünün şeklini. “Hayır. Ama bir konuda yalan söylediğini düşünüyorum. Ve bana ne olduğunu söylemeni istiyorum.”

LUCY

Geçmiş

Kadere veya "hisse sahip olmaya" inanan biri hiç olmamıştım ama Beach Road'da giderken aniden Diana'yı arama isteği duydum. Aslında kararı o kadar çabuk verdim ki iç şeritteki bir bisikletliye neredeyse çarpıyordum ve bana yumruğunu salladığında ona bolca el sallamak zorunda kaldım.

"Özür dilerim," diye ağzımı oynattım ama o bana ortaparmagını gösterdi.

Diana'nın garaj yoluna saptım. Böyle habersiz gelmemden hoşlanmayacaktı ama Tom'un cenazesinden beri onu aklımdan çıkaramıyordum. Bu büyük evde yapayalnız olmalıydı. Ollie'den onu birkaç kez aramasını istemiştim ve o da aramıştı. Her seferinde, "Sesi iyi geliyordu," demişti. "Biraz durgun ama bu beklenen bir şey."

Ve bu beklenen bir şeydi. Bu, bir arkadaşla ihtiyacı olmadığı anlamına gelmiyordu. Tabii eğer ben bir arkadaşsam.

Zile bastım. İçeride hiçbir hareket olmayınca kapıyı açmaya çalıştım ve zaten açık olduğunu gördüm. "Merhaba?" diye seslendim. "Diana? Ben Lucy."

Onu çalışma odasında, kanepede yatarken buldum.

"Diana?" dedim ama başını yastıktan kaldırmadı bile.

Ve işte o zaman anladım. Bir şeyler çok ama çok yanlıştı.

Diana, transta gibi arabamın yolcu camından dışarı bakıyordu. Her zamanki "üniformasını" yani lacivert pantolonunu, beyaz bluzunu giymiş ve incilerini takmıştı ama kıyafetleri buruşuktu, sanki dün giymiş ve tekrar giymeden önce yere atmış gibi. Ayrıca ten rengi topuklu ayakkabılar veya babetler yerine siyah spor ayakkabılar giymişti ve saçları bir tarafta (muhtemelen yattığı tarafta) düzleşmiş ve onları kabartmaya bile zahmet etmemişti. Arabaya bindiğinden beri tek kelime etmemişti, hatta oturmadan önce koltuktan temizlediğim bisküvi kırıntıları hakkında yorum bile yapmamıştı.

Trafik ışıklarında durduğumuzda "İyi misin, Diana?" diye sordum. Yolun sahil kenarına, Brighton plajında ufukta süzülen uçurtma sörfçülerine bakıyor ama bence hiçbirini görmüyordu.

"İyiyim," dedi, yeterince zaman geçtikten sonra tekrar sormak üzereyken. Ollie'yi (hayır, işte çok meşgul olacak) ve Nettie'yi (son zamanlarda tek endişesi bebekler) aramayı teklif ettim ama görünüşe göre yanında olmamdan yeterince memnundu. Hasta olmadığını söylüyordu ama belli ki iyi değildi. Bu yüzden onu aile doktoru Dr. Paisley'e götürüyordum.

Ama otoparka girdiğimde Diana hâlâ hareket etmiyordu.

"Pekâlâ," dedim kendime kızmama neden olan sahte bir neşyle. "İşte geldik."

Sonunda hareket etti ama çok daha yaşlı bir kadın gibi yavaştı. Doğruca bekleme odasına gidip oturdu ve beni resepsiyona gitmem için bıraktı. Bu benim tanıdığım Diana değildi. Tom öldüğünden beri üzgündü ama bugün neredeyse çocuk gibi görünüyordu. Kabul ediyordum, bu şekilde başa çıkmak çok daha kolaydı. Ama onunla "uğraşmak" istemiyordum. Bu kadar kontrol sahibi birinin bu kadar... Çaresiz hâle gelmesini görmek şok ediciydi.

Resepsiyona haber verdim ve sonra yanına oturup bekledim. Diana ona uzattığım dergiyi aldı ama açmadı. Ben de benimkini açmadım. Birkaç dakika sonra adı okunduğunda ona döndüm. "Seninle gelmemi ister misin?"

Omuz silkti. Bunu evet olarak aldım.

Dr. Paisley ellili yaşlarının ortalarında, tombul ve gülümseyen bir kadındı, parlak renkli bir kaftan giymişti. Diana'yı yıllardır gördüğü belliydi.

"Merhaba," dedi masasına otururken. Koltuğunu bize doğru çevirip elini uzattı. "Ben Rosie. Tanıştığımıza memnun oldum." Diana'ya baktı. "Tom'u duydum, Diana. Başın sağ olsun."

"Teşekkür ederim."

"Bugün senin için ne yapabilirim?"

Bana bakmakta olan Diana'ya baktım. Sonunda iç çekti. "Şey, Tom öldüğünden beri kendimi 'kendim' gibi hissetmiyorum. Sanırım bu beklenen bir şey. Ama Lucy gelip seni görmemi istedi."

Dr. Paisley'in gözleri bir anlığına gözlerime değdi. "Haklısın, eşini kaybettikten sonra kimse bir süre kendini iyi hissetmez. Bazen uzun bir süre. Ama bu dönemde sağlığına dikkat etmemiz gerekir, bu yüzden Lucy seni getirmek istemekte haklıymış."

Diana omuz silkti. "İyi o zaman."

"Uykun nasıl?"

"Bozuk."

"Normalde yaptığın şeyleri yapıyor musun? Arkadaşlarınla buluşuyor musun, torunlarını görüyor musun?"

"Geçen hafta kızlarla Baths'te içki içtim."

"Nasıldı?"

Diana pencereden dışarı baktı. "Sanırım iyiydi."

Sohbet ederken Rosie, Diana'nın koluna bir tansiyon aleti doladı ve cihazı pompalamaya başladı. Diana fark etmedi bile.

"Genel olarak moralsiz misin?" diye sordu Dr. Paisley.

"Öyle de denebilir."

"Hafızayla ilgili bir sorun var mı?"

Diana ifadesiz bir yüzle, "Hatırlamıyorum," deyince kıkırdadım.

Rosie birkaç soru daha sordu, her cevaba sanki çok mantıklıymış gibi başını salladı.

“Pekâlâ,” dedi sonunda, “Sanırım birkaç kan testi yaptırmak iyi bir fikir olabilir.”

Diana kaşını kaldırdı. “Ne için kan testi?”

“Birkaç şey için. Anemi, tiroid... Ayrıca her zamanki standart şeyler.” Bilgisayarına bir şeyler yazdı ve yazıcısından mavi bir sevk kâğıdı çıktı. “Ama söylediklerinden anladığım kadarıyla depresyondasın, Diana. Bu yüzden sormak zorundayım... Hiç intiharı düşündün mü?”

Diana cevap vermedi. Bir an sonra Dr. Paisley’nin gözleri bana kaydı.

“Kızın odada olmadan konuşsak mı, Diana? Bazen açık sözlü olmak daha kolay olur...”

“Özel olarak konuşmamıza gerek yok,” dedi Diana. “Hayır, intiharı düşünmedim.”

“İyi. İyi...”

Dr. Paisley iyi bir psikolog için bir sevk kâğıdı ve antidepresan ilaçlar yazıp bir hafta sonra tekrar görüşmek üzere randevu verdi. Oradan çıktıktan sonra doktorun bana Diana’nın kızı dediğini fark ettim ve Diana onu düzeltmemişi.

LUCY

Günümüz

"Ollie," dedim telefon çalmaya başlarken. "Annenin öldüğü gün. Onun evinde miydin?"

Öne doğru eğildi, ellerini dizlerine koydu ve derin bir nefes aldı. "Evet."

"Neden?" dedim, daha önemli olan soruya geçmeden hemen önce. "Ve neden bana söylemedin?"

"İstedim."

"O zaman neden söylemedin?"

Telefon tiz bir kesinti gibi yüksek sesle çalmaya devam etti. O lanet şeyi duvardan söküp atmak istedim.

"Ben açarım," dedi Ollie telefona doğru yürürken.

"Ollie, hayır! Bırak..."

Ama Ollie çoktan ahizeyi kaldırmıştı bile. "Alo?"

İçimden küfrettim.

"Ben Ollie." Bir an sessiz kaldı, sonra gözleri benimkilerle buluştu.

"Evet. Bir dakika." Telefonu bana uzattı. "Jones."

"Beni mi arıyor?" Telefonu alırken hafif bir endişe hissettim.

"Ben Lucy?"

"Lucy, ben Dedektif Jones. Ahmed ve ben acilen seninle konuşmalıyız." Jones'un sesi tizdi. "Karakola gelebilir misin?"

“Ne için?” dedim. Gecenin saçına saatlerinde polisin aramasından, Ollie’yi veya beni karakola sürüklemesinden bıktığımı söylemek istiyordum. Jones’a uyuyan küçük çocuklarımız olduğunu ve eğer tutuklu değilsem sabaha kadar beklemek zorunda olduğunu söylemek istiyordum. Ama bunların hiçbirini söylemedim. Çünkü öfkelenme yeteneğim zayıflamış gibiydi.

“VEI adında bir kuruluş hakkında seninle konuşmak istiyoruz. Uluslararası Gönüllü Ötenazi anlamına geliyor. Kayınvalidenin bu kuruluşun bir üyesi olduğunu gösteren bilgiler aldık ve senin de bu konuda bilgin olduğuna inanmak için sebeplerimiz var.”

Ona en kısa sürede orada olacağımı söyledim.

LUCY

Geçmiş

Diana'nın doktor randevusundan sonra eve vardığımda, Patrick ve Nettie evin önünde duruyorlardı.

Arabadan inerken, "Merhaba," dedim. "Sürpriz oldu."

"Ollie'yi aradık," dedi Nettie. "Gelebileceğimizi söyledi."

"Ah. Neyse, iyi. Aslında burada olmanıza sevindim."

"Biz de," dedi Nettie, garip bir şekilde neşeyle. Onun aksine, Patrick'in biraz morali bozuk gibiydi. Arabayı kilitlemek için acele etmedi, sonra birkaç adım arkamızdan geldi.

"Günün nasıl geçti?" diye sordu Nettie.

Kapıyı açıp onları içeri aldım. "Aslında biraz garipti. Bu yüzden gelmene sevindim. Seninle Diana hakkında konuşmam gerek."

Ollie'nin buzdolabının başında bira açtığı mutfığa ve oturma alanına girdik. "Herkes merhaba," dedi. "Patrick, bira?"

"Annem mi?" diye sordu bana Nettie. "Ne olmuş anneme?"

"Evet, ne olmuş anneme?" dedi Ollie.

Pijamalarıyla televizyonun önünde oturan çocuklar başlarını kaldırıp sonra hızla tekrar aşağı indirdiler.

"Yemek yediler mi?" diye sordum Ollie'ye.

"Tavuk nugget, bezelye ve mısır," dedi gururla. "Hanımlar, şarap?"

“Olur,” dedim.

“Ben böyle iyiyim,” dedi Nettie.

Ollie, Patrick’e bir bira uzattı. Patrick birayı alıp rekor sürede açtı. Her şeyin yolunda olup olmadığını merak ettim ama Diana konusu ile o kadar meşguldüm ki bunu düşünecek durumda değildim.

“Minik kulaklardan uzaklaşmak için yemek odasına gidelim mi?” diye önerdim. “Diana ile neler olduğunu orada anlatayım.”

Yemek masasındaki dağınıklığı toplarken Nettie’nin Patrick’e bir bakış attığını fark ettim, gülümsemeyle irkilme arası bir bakıştı. İçimde hafif bir kıpırtı hissettim. Hamile olduğunu düşündüm. Hamile olmalıydı.

“Ee... Bize anlatacak bir şeyiniz var mı?” diye sordum otururken. Nettie’nin gülümsemesi anlatacak bir şeyi olduğunu gösteriyordu ama başını iki yana salladı.

“Hayır, hayır, önce sen. Bize annemden bahset.”

“Tamam,” dedim. “Aslında bugün onu ziyarete gittim.”

Kısa, yoğun bir sessizlik oldu. Patrick bile bana sanki iki kafam varmış gibi bakıyordu. “Annemi ziyarete mi gittin?” dedi Ollie.

Kabul ediyorum, bu normalde yaptığım bir şey değildi. Yine de herkesin bu kadar şok olması beni şaşırttı.

“Şey... Tom öldüğünden beri onu neredeyse hiç görmedik ve haber alamadık. Endişelendim! Ve meğerse haklıymışım. Giysileriyle uyuyor, doğru düzgün yemek yemiyormuş gibi görünüyordu. Sadece muayene ettirmek için doktora götürdüm.”

Ollie birasını bıraktı. “Doktor ne dedi?”

“Bazı kan testleri yaptı ama büyük ihtimalle depresyondaymış. Antidepresan reçetesi yazdı. Doktor ayrıca egzersiz yapmasını ve bir tür rutin oluşturmasını önerdi. Ve ben de hepimizin sırayla onu dışarı çıkarabileceğimizi ve ona yemek götürebileceğimizi düşündüm.”

“İyi fikir,” dedi Ollie.

“Tabii,” dedi Nettie. “Evet, neden olmasın.”

Ama Nettie’nin dikkati dağılmış gibiydi. Tedirgindi. Gözleri, çocukların oyun oynamak için birinin evine gidip önce hangi

oyuncakla oynayacaklarına karar veremediklerinde olduğu gibi, odanın her yerinde dolaşıyordu.. İnsanın dikkati dağılıyordu.

“Her şey yolunda mı, Nettie?”

“Şey, aslında... Patrick ve benim sizinle konuşmak istediğimiz bir şey var.” Patrick’e gülümsedi, Patrick de ona biraz daha coşkusuz bir şekilde gülümsedi.

“Hamilesin!” diye haykırdı Ollie.

Nettie’nin ışığı biraz söndü. “Şey, hayır. Henüz değil. Ama sizinle konuşmak istediğimiz şey de bu. Mesele şu ki, doğurganlık sorunlarım çok seviyeli. Sadece Polikistik Over Sendromu değil, aynı zamanda yumurtalarım ve rahmimde de sorun var. Yani derdim bitmiyor.” Gülüşü ince, boş bir kıkırdama gibiydi. “Doktorumuz bu hafta bize çocuk sahibi olmak için en yüksek şansımızın iyi bir donör yumurta ve taşıyıcı anne kullanmak olduğunu söyledi.”

Şarabımdan bir yudum aldım, bakışlarımı indirdim.

“Açıkkası bu şekilde ebeveyn olmayı hayal etmemiştik. Bebek biyolojik olarak benimle akraba olmayacak ama Patrick’le akraba olacak ve bizim çocuğumuz olacak. Bence bu bebek sahibi olmak için tek şansımız.”

“Vay canına,” dedi Ollie. Yüz ifadesi bunun iyi bir haber olup olmadığını bilmediğini gösteriyordu. Diğer yandan ben, iyi bir haber olmadığından çok emindim. “Yani, bunu yapacak mısınız? Yumurta donörü ve taşıyıcı anne kullanacak mısınız?”

“İşte burada işler karmaşılaşıyor.” Nettie hafifçe yüzünü buruşturdu. “İsterdik ama yumurta bağışı ve taşıyıcı anneliğin Avustralya’da sadece karşılıksız yapılmasına izin verildiği için kimseye ödeme yapamayız. Kısacası birinin bunu yapmak için gönüllü olması lazım...”

“Yurtdışına gidemez misiniz?” diye araya girdi Ollie. “Bunu yapmak için Hindistan’a giden insanlarla ilgili bir belgesel izlemiştim? Ya da Amerika Birleşik Devletleri’ne?”

“Bu da bir seçenek,” dedi Nettie. “Ama çok pahalı olur. Daha da önemlisi, bebek rahimdeyken bizden çok uzakta olur. Taramalara gidemez, annenin sağlığını kontrol edemeyiz, hatta

belki doğum sırasında yanında bile olamayız. Anne erken doğum sancıları çekebilir. Ayrıca, oradaki sağlık sistemini de bilmiyoruz. Sistemlerinin güvenilir olduğunu nereden bilelim?”

Patrick hâlâ tek kelime etmemişti. Kabul ediyorum, Nettie *bu kadar çok* konuşurken, onun konuşması zor olmalıydı.

“Peki, ne yapacaksınız?” diye sordu Ollie.

Ollie hâlâ hiçbir fikre sahip değildi. Aramızda fikri olmayan tek kişi o olmalıydı. Şarabımdan kocaman bir yudum daha alıp kendimi yutmaya zorladım.

“Bunu benim yapmamı istiyor,” dedim.

Nettie bana baktı. Temkinli ve heyecanlıydı ama bunu gizlemeye çalıştı. Çantasından şeffaf bir plastik torba çıkarıp masaya koydu.

“Burada biraz bilgi var,” dedi. Mor bir broşürün ön yüzünde, başsız hamile bir bedenin resminin yanında, *Taşıyıcı Anne Olmak* yazısını gördüm. “Aslında oldukça basit bir işlem.”

Ollie, Nettie’ye fara tutulmuş bir geyik misali gözlerini delice kırıştırarak bakıyordu. “Lucy’nin yumurta bağışlamasını mı istiyorsun? Taşıyıcı annen olmasını mı?”

Nettie bakışlarını benden ayırmadı. “Bunu istemeye hakkım olmadığını biliyorum.”

“İstemeye hakkın var...” dedim. “Ama...”

Nettie sandalyesinde öne doğru geldi, ellerini masanın üzerinde neredeyse ciddi bir şekilde kavuşturdu. Sunacağım herhangi bir argümanı çürütmeye hazır ve hazırlıklı olduğu hissine kapıldım. Koltuk altlarımın terlediğini hissettim.

“Bekle,” dedi Ollie. “Lucy’nin yumurta bağışlamasını istiyorsun? Ve bebeği taşımasını? Yani Lucy’nin ve... Patrick’in çocuğu mu olacak?”

“Hayır,” dedi Nettie. Gergin enerjisi şimdi yatışmış gibi görünüyordu ve garip bir şekilde sakindi. “Benim ve Patrick’in olacak.”

“Ama...” Ollie bu noktada takılıp kaldı ve bu defa ben de onunla aynı fikirdeydim. “Biyolojik olarak Lucy’nin olacak?”

“Evet,” diye itiraf etti Nettie bana bakarak. “Seni zor durum-

da bırakmak istemiyorum, Lucy ama... Bana bu fikir hakkında ne düşündüğünü söyleyebilir misin?"

Geriye yaslanıp yavaşça gözlerini kırıştırdım. "Yani... Biraz anı oldu, Nettie. Açıkçası bu konuda düşünmem gerekecek."

"Elbette," dedi Nettie başını sallayarak. "Elbette. Ama... Belki ilk tepkini paylaşabilirsin?"

"Düşünmesi gerektiğini söyledi!" dedi Patrick, alışılmadık bir şekilde sertçe. "Kadını rahat bırak!"

Nettie'nin ciddi vücut dilinin aksine, Patrick çok sinirli görünüyordu. Sandalyesine yaslandı. Kollarını kavuşturdu ve çenesi neredeyse göğsüne değecek kadar aşağıdaydı.

"Nettie, ilk tepkim çok şaşırmak oldu," dedim ona. "Düşünecek çok şey var. Ollie ile bu konuda konuşmamız gerekecek..."

"Yani böyle bir olasılık var? Bu, düşünebileceğin bir şey?" Nettie gözlerini sımsıkı kapatıp dilek tutuyormuş gibi yumruklarını sıktı.

"Dürüst olayım mı?" dedim. "Bence böyle bir olasılık yok."

Nettie'nin gözleri açıldı ama bakışları hâlâ aşağıdaydı.

"Üzgünüm. Bunu daha önce felsefi olarak düşündüm ve yapamam. Sonuçta, benim çocuğum olur..."

"Yarı çocuğun," diye düzeltti Nettie çaresizce.

"Yarı çocuk diye bir şey yoktur. Archie, Harriet ve Edie ne kadar benimse, o da o kadar benim olur. Üzgünüm ama bir çocuk sahibi olamam, onu doğuramam ve sonra da başkalarına veremem. Yapamam. Senin için bile."

"Bunu bir kere bile düşünmeyecek misin? Birkaç gün?"

"Düşünürüm," dedim. "Ama cevabım aynı olur."

Nettie ayağa kalktı ve sandalyesini arkasındaki duvara çarpacak kadar sert bir şekilde geriye itti. "Nettie," dedim. "Nettie, özür dilerim."

Patrick elini yüzüne götürüp alnını sıvazladı. Üzüldü mü yoksa rahatladı mı anlamadım. Ama Nettie'nin yüzündeki ifadeyi hiç şüphe duymadan anlayabiliyorum.

Nefretti.

DIANA

Geçmiş

Kendi hayatına son vermek, huzurlu ve acısız bir şekilde.

Kelimeleri Google tarayıcısına yazıp *enter* tuşuna bastım. Bu lanet bilgisayarı en son ne zaman kullandığımı hatırlamıyordum ama uzun zaman önce olmalıydı çünkü *mouse*'un pili bitmişti. Şu an bilgisayardaki lanet klavyeyi kullanmak zorundaydım ve bu çok sinir bozucuydu. Sonunda imleci ilk bağlantının, intiharı önleme kuruluşu Lifeline Avustralya'nın üzerine getirmeyi başardım. Aradığım şey bu değildi ama sanırım oldukça akıllıcadı. Muhtemelen ilişkileri bozulduğu için veya çıplak fotoğraflarla ilgili bir skandal veya başka bir şey yüzünden hayatlarına son vermek isteyen bir sürü genç vardı. Bu çocuklar küçük krizlerinin geçeceğini ve bu deneyimlerden çok daha iyi çıkacaklarını bilmiyorlardı. Bir gün kendi çocuklarına, bir zamanlar hayatlarının yaşamaya değmeyeceğini düşündüklerini anlatacaklardı ama bakın, şimdi başarılı ve mutlu bir ebeveynim diyeceklerdi! Lifeline'ı bulup numarayı aramaları gereken insanlar bunlardı. Benim gibiler değil. Ben yaşlı bir kadındım. İyi bir hayat yaşamıştım, evlenmiştim, çocuklarım olmuştu.

Benim ölmek için yardıma ihtiyacım vardı, yaşamak için değil.

Tekrar *touchpad*'le oynadım ve aramamı daralttım. *Gönüllü*

ötanazi, Avustralya. Google bana bildiğim bazı şeyler söyledi, örneğin son günlerinde ölümcül hastalar için hastanelerde rutin olarak yapılmasına rağmen ötanazinin Avustralya'da yasadışı olduğu gerçeği gibi. Google ayrıca bana *bilmediğim* şeyler de söyledi, mesela insani bir şekilde ötenazi yapmak için ilaç veya ekipman satın almanın inanılmaz derecede zor olduğu gerçeği gibi. Ölümcül bir hastalığım yoksa İsviçre'deki Dignitas'a gitmeye hak kazanamıyordum ve istedikleri tıbbi kanıtlar ayrıntılı ve sahteciliği imkânsızdı. Gördüğüm kadarıyla bu da beni internetle baş başa bırakıyordu.

Dr. Paisley'nin reçete ettiği antidepresan ilacı neredeyse altı aydır kullanıyordum ve etkili olduğunu düşünüyordum. Uykularım daha iyiydi. Her şeyden daha fazla keyif alıyordum. Giyinmeyi, karnımı doyurmayı ve biraz iş yapmayı başarıyordum. Ama Tom hâlâ ölüydü. Bunu değiştirecek bir hap yoktu.

Uluslararası Gönüllü Ötenazi (VEI) adlı bir kuruluşun bağlantısını buldum. Bağlantının altındaki yazı şöyleydi:

VEI FELSEFESİ: Akli başında tüm yetişkinlerin güvenilir, huzurlu ve kendi seçtikleri bir zamanda hayatlarına son verme hakkına sahip olması gerektiridir. VEI kişinin kendi hayatı ve ölümü üzerindeki kontrolünün, akli başında hiç kimsenin bundan mahrum edilmemesi gereken temel bir medeni hak olduğuna inanır. **VEI MİSYONU:** Üyeleri bilgilendirmek ve hayatlarını sonlandırma kararlarında onlara destek olmaktır.

Bağlantıya tıklayıp okumaya devam ettim...

LUCY

Günüümüz

Karakola gittim. Ollie benimle gelmeyi teklif etti ama ona saçmalamamasını, birinin çocuklarla kalması gerektiğini söyledim. Ona gelmesini istemememin gerçek nedenini söylemedim; ne yaptığımı öğrendiğinde yüzünün alacağı ifadeyi görmeye dayanamayacağımı.

Geldiğimi bildirmek için resepsiyona gittim ama daha adımlı söyleme fırsatım olmadan Jones belirdi.

"Lucy. Yukarı gel."

Asansördeyken beni bu kadar geç aradığı için özür diledi. Ben de ona sorun olmadığını, yardım etmekten mutluluk duyacağını söyledim ama gergin olduğum için sesim tuhaf çıktı. Yaklaşık bir saat önce Ollie de bu asansörde olmalıydı. Nettie ve Patrick de buraya gelmişlerdi. Görünüşe göre Eamon da. Aklıma bir espri geldi. Zengin yaşlı bir kadını öldürmek için kaç kişi gerekir?

Keşke bilseydim.

Koridordan aşağı doğru ilerleyip ucuz parfüm ve sigara kokan başka bir sorgu odasına girdik. Oturdum, Jones da oturdu. Biraz zaman geçmesine rağmen konuşmadı.

"Bazı sorularınız mı vardı?" dedim sonunda.

"Ahmed'i bekliyoruz."

"İşte geldim," dedi tam o anda kapıda beliren Ahmed. Burası

küçük bir odaydı ve üçümüz birden içeride olduğumuz için daha da küçük geldi. Bu beni olduğumdan daha da gergin hâle getirdi. Video kayıt cihazı köşedeydi. Tekrar konuşmaya başladılar, kayıt yapıldığını açıkladılar. Nihayet işe koyulduk.

“Telefonda da söylediğim gibi,” dedi Jones, “seni çağırmamızın sebebi kayınvalidenin gönüllü ötanazi savunucularından oluşan bir grubun üyesi olduğunu öğrenmemiz. Bu kuruluş, bir kişinin kendi hayatına nasıl insanca son verebileceği konusunda bilgi veren toplantılar düzenliyor.”

Yüzüme dikkatle boş bir ifade takındım. “Ya?”

“Kayınvalidenin bu toplantılardan birine katılıp üye olmak için kaydolduğuna dair bilgilerimiz var.”

“Öyle mi?”

Jones bana dik dik baktı. “Öyle.”

“Yani... İntihar ettiğini mi düşünüyorsunuz?”

“Bunu düşündüğünü düşünüyoruz. Ama bu, ölümünü açıklamıyor çünkü vücudunda herhangi bir zehir bulunmadı... Fakat bu ilginç bir gelişme.”

Ne diyeceğimi bilmiyordum, bu yüzden hiçbir şey söylemedim.

“Lucy, bana profesyonel geçmişin hakkında biraz bilgi verebilir misin?” diye sordu Jones, yaklaşık bir dakikalık sessizlikten sonra.

Tırnağımda bir et parçası bulup kopardım. “Ev hanımıyım.”

“Ondan önce neydin?”

“İşe alım uzmanıydım.”

“İşe alım uzmanı mı?” Jones, Ahmed’e baktı. Ahmed tebessümünü gizlemeye çalışmadı.

“Hangi sektörde?”

Tereddüt ettim. “Bilgi teknolojileri.”

“Üniversite diploman BT ve veri analitiği üzerineydi, doğru mu?”

“Doğru.”

“Yani biri sana e-posta adreslerinin nasıl şifreleneceğini sor-

sa, yapabilir misin?" Bu bir soru gibi görünse de Jones bunun aslında bir ifade olduğunu açıkça belirtti.

"Ben..."

"Çözebilir misin?" diye sordu.

"Muhtemelen," diye itiraf ettim.

"Bitcoin'in ne olduğunu biliyor musun?" Jones'un soruları daha hızlı gelmeye başlayınca bunun beni şaşırtmak için bir teknik olup olmadığını merak ettim. Eğer öyleyse, işe yarıyordu.

"Evet... Sanırım... Neden?"

Gözlerinde bilmiş bir ifadeyle bana baktılar.

"Tutuklu muyum?" diye sordum telaşla. "Çünkü geç oldu. Gerçekten çocuklarımın yanına eve gitmem gerek."

"Sadece bir soru daha, Lucy," dedi Jones, "Sonra eve gidebilirsin. Ama cevap vermeden önce iyi düşünmeni istiyorum, tamam mı? Gerçekten düşün."

"Tamam," dedim.

"Avustralya'da birinin intihar etmesine yardım etmenin suç olduğunu biliyor musun? Yirmi beş yıla kadar hapisle cezalandırılabilir."

DIANA

Geçmiş

Kütüphanenin önünde hiç beklemediğim protestocular vardı. Sessiz tipler değillerdi. Ellerinde pankartlar ve haçlar tutuyorlar ve bir insanın ne zaman ölebileceğini seçebilecek tek varlığın Tanrı olduğunu söylüyorlardı. Kendi kendime *hayır*, diye düşündüm yoksa protesto edecekleri bir şey olmazdı.

Keşke yanımda bir kitap getirseydim. O zaman onlara kitabı gösterirdim ve beni rahat bırakırlardı. *Sadece bir kitap iade ediyorum* derdim. Bunun yerine, üzerinde *İNTİHAR BİR YARDIM ÇIĞLIĞIDIR, ÖLMEK İSTEMEK DEĞİLDİR* diye yazan floresanlı sarı bir tabela taşıyan biri yanıma gelip ruhum için dua etmeyi teklif etti. Bebek arabasıyla bir anne ve dizüstü bilgisayarları olan birkaç öğrenci tipli Asyalı da benimle aynı anda içeri girdiler ama onlara yaklaşılmadı.

Bilet almak nispeten kolaydı. Yönergelerde elli yaşın üzerinde veya ciddi şekilde hasta olmanız ve bunu kanıtlayacak belgelere sahip olmanız gerektiği yazıyordu ve ben ilk kriteri karşılıyordum. Ne beklediğimden emin değildim. Belki de gizli bir tokalaşma ve karanlık bir arka oda olabilirdi. Ancak toplantı Melbourne'ün en zengin bölgelerinden biri olan Toorak'ta gerçekleşiyordu. Zenginler kendi ölümlerinin koşullarını belirlemek istiyordu demek ki.

Toplantı, kütüphanenin bodrum katındaki geniş bir odadaydı. Kapıda bir erkek ve bir kadın duruyordu. Kadının elinde bir pano vardı. Boyuna ve belirli bir amaca hizmet etmiyor gibi görünmesine bakılırsa, adam bir güvenlik görevlisiydi. Daha önce Toorak kütüphanesine gitmemiştim ama perşembe öğleden sonrası için alışılmadık derecede yoğun görünüyordu. Acaba bu kadar kalabalık olması bu toplantı yüzünden mi diye merak ettim.

Pano tutan kadına yaklaştım. "Adım Diana Goodwin. İnternette bilet rezervasyonu yaptırmıştım." Sabah çıktısını aldığım katlanmış biletimi çıkardım ve kadın elindeki listeyle karşılaştırdı. İnternette katılımcıların kimlik göstermesi gerekebileceği yazıyordu ve benimki hazırды ama bana uzun uzun baktıktan sonra sormadı. Yine de titizdi. O bana bakarken ben de göçmenlik bürosuna geldiğimi, ankete tabi tutulduğumu, sorgulandığımı, tam olarak kim olduğumun ikna edici bir versiyonu olmamın istendiği dönemi hatırladım. Sonunda testi geçtim ve içeri girmeme izin verildi.

Oda yetersizdi; benekli mavi/gri halı, bordo kumaşlı siyah çelik sandalyeler sıralar hâlinde düzenlenmişti (tahminen yirmi sıra), aralarında bir koridor bulunan altışarlı altı sıra yapılmıştı. Önde kalemlerin olduğu eski tip bir beyaz tahta duruyordu. Kendimi görünmez kılmaya çalışarak arkadan ikinci sıraya oturdum. Benden birkaç sıra ötede, benim yaşlarımda bir başka kadın da aynı şeyi yapmaya çalışıyordu. Önümüzde elli yaşından epey genç bir kadın vardı, yanındaki tekerlekli sandalyede yaşlı bir adam oturuyordu, belki de babasıydı. Adam, golf arabasındaki golf sopaları gibi sandalyesinin arkasında duran bir oksijen tüpünde birleşen bir sürü tüpe bağlıydı. Onu görünce sevgili Tom'u düşünmeden edemedim. Odadaki diğer insanların sağlık durumları farklıydı... İkisi oksijen maskesi takıyordu, üçü şüpheli bir şekilde keldi. Yetmişli yaşlarında bir adam, bir tür akıl hastalığı çeken ve sürekli kendi kendine mırıldanan karısının elini tutuyordu. Kadının berbat küfürler ettiğini duydum. Önde cesur bir şekilde oturan sadece iki kişi vardı... Karı-koca gibi du-

ran, gümüş saçlı ama dik sırtlı bir çift. Gördüğüm kadarıyla gururlu, aidatlarını ödeyen VEI üyeleriydiler. Adam, lacivert yün bir süveterin altına yakası açık bir gömlek giymiş ve kollarını kavuşturup bacak bacak üstüne atarak arkaya yaslanmıştı. Kadınsa beyaz bir bluz, orman yeşili bir süveter giymiş ve bir dizi inci takmıştı. Hafifçe dönmüş, tuhaf bir şekilde başka bir kadınla bahçesi ve diğer kadının fesleğeniyle yaşadığı zorluk hakkında konuşuyordu. Yeşil giysili kadın fesleğen yetiştirme konusunda çok şey biliyor gibiydi. Ona bakınca acı çektiğini hissettim ve bunun yanında oturan kocasıyla ilgili olduğunu düşündüm. Sıradan bir gözlemci için adam sağlıklı görünüyordu ancak sıradan gözler her şeyi göremezdi... Bunun fazlasıyla farkındaydım.

Beş dakika kadar sonra kapı kapandı ve elinde pano olan kadın odanın önüne gelip iri adamı kapının dışında bıraktı. O zaman toplantıyı kadının yönettiğini anladım. Toplantıyı bir doktor yönetecek sanıyordum ve bir erkek olacağını varsaymak cinsiyetçilik olabilirdi. Eğer bu varsayımı Tom yapsaydı ona cehennemi yaşatırdım.

“İyi günler,” dedi kadın. “Geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim. Tanıdık yüzler ve yeni yüzler görüyorum. Benim adım Dr. Hannah Fischer.”

Dr. Fischer sıcakkanlı, neşeli ve etkili biriydi ve aşına olduğu bir konuşma yaptığı belliydi. Gerçekten de hayatını bu konuşmaya ve destekli intihar ve gönüllü ötanaziye olan inancına adanmıştı. Gönüllü ötanazinin tarihçesinden, yasal olarak neler yapabileceğimiz ve yapamayacağımızdan ve vasiyetname hazırlamaktan bahsetti. Niyetinizin net olmasının önemi hakkında konuştu. “Kendi canına kıyacaksan,” dedi, “bunun senin niyetin olduğunu açıkça belirtmelisin. Sevdiklerinden herhangi birinin sorumlu tutulup hapse atılmasını önlemek için olabildiğince açık olman önemli. Niyetini açıkça belirten bir mektup yazmanı ve bunu görünür bir yere bırakmanı öneririz. Geçmişte aile üyelerine yapılan suçlamalar gördük. Büyük bir mirasınız varsa, sevdiklerinizin ölümünüzde size yardımcı olmak için bir moti-

vasıyona sahipmiş gibi görünmemeleri adına mal varlığınızı bir hayır kurumuna bağışlamanızda fayda olabilir.”

Mirasımı düşündüm. Büyük olduğuna şüphe yoktu. Ollie ve Nettie’nin mirastan mahrum bırakıldıklarını öğrendiklerinde yüzlerinin alacağı şekli hayal ettim. Ama beni öldürmek için olası bir motivasyona sahip olmalarının biraz daha az korkunç olacağına karar verdim.

Hepimize *The Serene End* adlı bir el kitabı verildi. Bu kitapta, gerekli materyallerin internet üzerinden nasıl elde edileceği de dahil olmak üzere ötanaziye yönelik belirli yaklaşımlar açıklanıyordu. “Tavsiye ettiğiniz ilacı nasıl satın alabilirim? Latuben’i?” diye sordu babası olduğunu düşündüğüm adamın yanında oturan kadın.

“Bunu birazdan konuşacağız,” dedi Dr. Fischer. “Ve not defterlerinizi hazırlasanız iyi olur. Size hayatınıza son vermenin etkili yolunu söyleyebilirim ancak bu ilacı ele geçirmek biraz çaba ve özveri gerektirecek.”

Not defterim ve kalemim hazırды, öne doğru oturdum. Sonunda aradığım bilgiyi bulacaktım.

DIANA

Geçmiş

"Aarash! Bırak onu."

Küçük oğlan arkasını döndü, yapış yapış elleriyle mavi-beyaz vazomu tutuyordu. Tom bu vazoyu yıllar önce Paris'ten almıştı. O zaman bile on bin avrodan fazlaydı. Gülünç bir miktardı, gerçi vazoyu hep sevmiştim.

"Onu rahat bırak, Ghezala," dedim. "Önemi yok."

Aslında Aarash'ın evimde sanki evin sahibiymiş gibi dolaştığını görmek beni oldukça memnun ediyordu. Kız kardeşi Aziza da burada en az onun kadar rahat görünüyordu. Bana mobilyaların altına girip saklanacak küçük çatlaklar ve dokunacak kırılğan şeyler arayan kendi torunlarını hatırlattılar. Hem neden olmasın? Tüm bunlar çocukların oynaması için değilse ne içindi? Tom da öyle derdi zaten.

"Hakem nasıl?" diye sordum.

"Çok çalışıyor," dedi Ghezala. "Projesi için iki kişiyi daha işe aldı. Biri Afganistan'dan, biri Sudan'dan."

"Harika." Gülümsemeye çalıştım. Ghezala'nın yanında diğer birçok insandan daha rahattım ama yine de bu aralar gülümsemek doğal gelmiyordu.

"Burada artık Afganistan'dan gelen birçok arkadaşımız var. Hakem'in kız kardeşi ve kocası da burada."

“Harika,” dedim ve yine gülümsedim. Bu gerçek bir gülümsemeydi. “Çalışıyorlar mı?”

“İş arıyorlar ama uzun süre oldu.”

“Memleketlerinde ne tür işler yapıyorlardı?”

“Farklı şeyler. Biraz satış, biraz BT. Aarash, bırak onu!”

Aarash yine vazoyu tutuyor, tepesindeki delikten teleskopmuş gibi bakıyordu.

Ama annesinin sesini duyunca vazoyu sertçe yere bıraktı. Vazo kırılmadı ama Ghezala elini kalbine götürüp gözlerini kapattı.

“Al,” dedim çocuğa. “Sorun değil. Oynayabilirsin.”

Maalesef Ghezala’nın tüm arkadaşlarına iş bulamazdım. Tom hayatta olsaydı bile bulamazdım. Ancak Aarash ve kız kardeşinin paha biçilmez vazomla oynamasına izin verebilirdim. Tutmalarına, kırmalarına veya teleskop olarak kullanmalarına izin verebilirdim. Bu yüzden izin verecektim.

“Arkadaşların nerede yaşıyor?” diye sordum.

“Yakınıımızdaki bir dairede,” dedi. “Şanslı olduklarını biliyorlar. Ama bizim kadar değiller. Herkesin yanında senin gibi, onları kanatları altına alacak biri yok, Diana...”

Keskin bir çatırtı duyduk ve Ghezala elleri ağzına götürdü. “Aarash! Ah, hayır.”

Dönüp baktık. Vazo parke zeminde üç büyük parçaya ayrılmıştı. Çocuklar şaşkınlık ve dehşet içinde vazoya bakıyorlardı. İçten bir kahkaha attım.

DIANA

Geçmiş

VEI'deki toplantının ertesi haftasında Lucy'ye, "Sana anlatmam gereken bir şey var," dedim. Lavabomun başında durmuş, elde bulaşık yıkıyordu. Edie ayaklarının dibinde kap kakakla oynuyordu. Lucy'ye bulaşıkları bırakmasını, benim yıkayabileceğimi söylemek istedim ama yapabileceğimden emin değildim. Kemiklerim sızlıyor, ağırlaşıyordum, sanki başımı mutfak tezgâhına koyup bir daha asla kaldıramayacakmışım gibi geliyordu. Üstelik bakım görmekten keyif aldığım da bir gerçektir. Gerçi Tom'un bıraktığı koca boşluğu dolduramasa da birazını dolduruyordu.

"Ne oldu?" diye sordu Lucy.

"Geçen hafta Dr. Paisley'ye gittim."

Lucy eldivenli eliyle yüzündeki bir saç telini itti. "Doktor randevun olduğunu bilmiyordum."

"Kontrol randevusuydu. Bazı test sonuçlarını almak için."

Bana garip bir bakış attı. "Neyin test sonuçlarını?"

"Mamogram ve ultrason. İki yılda bir düzenli yaptırım."

"Ah." Lucy bir bulaşık havlusu aldı. "Bana söyleseydin seni arabayla götürürdüm."

"Sakat değilim, ben de araba kullanabilirim."

Lucy incinmiş görünüyordu. "Sakat olduğunu söylemedim."

“Özür dilerim,” dedim hemen. “Kabalık ettim. Son birkaç ayda bana çok yardımcı oldun.”

Şu an duygulanmışa benziyordu. Kelimeler bu kızı ne kadar kolay etkiliyordu. Neredeyse söyleyeceğim şeyden pişman olacaktım.

“Meme kanseri olmuşum, Lucy. Oldukça ilerlemiş.”

Elinde bir tabakla donakaldı. Bulaşık suyu parmak uçlarından yere damlıyordu. “Diana, hayır.”

“Henüz çocuklara söylemedim. Elbette söyleyeceğim. Ama önce sana söylemek istedim. Aslında, bana yardım edebileceğini umuyorum...”

“Elbette sana yardım ederim.” Lucy tabağı bıraktı. “Onlara söylerken yanında olabilirim. Onları desteklerim ve sen...”

“Hayır,” diye sözünü kestim. “Kastettiğim bu değildi.” Planladığım kelimeleri arıyordum ama aklıma gelmediler. Bütün bunlar düşündüğümünden daha zordu. “Yardıma başka bir konuda ihtiyacım var.”

Lucy eldivenlerini çıkardı. “Ne konuda?”

“Bazı şeyler satın almam gerekiyor. İnternette. Ama görüyorsun... Şifreli bir e-posta adresine ve Bitcoine ihtiyacım var. Bunları nasıl elde edebileceğimi bilirsin diye düşündüm.”

Lucy gözlerini kırptırdı. İlk başta kafası karıştı ama yavaş yavaş şüphelenmeye başladığını gördüm.

“İlaçlarını alıyor musun, Diana?”

“Evet.”

“Peki, kendini daha iyi hissediyor musun?”

Omuz silktilim. “Tom hâlâ ölü. Hiçbir ilaç bunu değiştiremez.”

Edie’nin yerde mutlu bir şekilde oynaması dışında sessizliğe gömüldük. Lucy’nin yüzündeki ifadeden anlamaya başladığını fark ettim.

“Şimdi de,” dedi yavaşça, “hasta olduğunu keşfettin ve şifreli bir e-posta adresi ve Bitcoin gerektiren bir şeyi internette satın almak istiyorsun?”

“Evet.”

Bu komikti. Uzun zamandır onunla aramda bir kopukluk hissetmiştim. Ve buna rağmen tek bir kelime etmeden onunla bu kadar iletişim kurabilmem inanılmazdı.

“Sana daha fazlasını söylersem Lucy, başını belaya sokarım, bu yüzden lütfen sorma. Niyetimi açıkça belirten bir mektup yazacağım. Kimse senin dahil olduğunu bilmeyecek. Ollie bile. Hiç kimse.”

Gözlerini kapattı. “Diana...”

“Bunu benim için yap, Lucy. Lütfen. Bunu isteyebileceğim tek kişi sensin.” Gerçek buydu. Ollie ve Nettie bana asla yardım etmezdi. Ben onların annesiydim, bu da ilişkimizde her zaman çocuk olacakları ve olaylara sadece kendi açılarından bakacakları anlamına geliyordu. Ölmemi istemeyecekler ve konu kapanacaktı. Ama Lucy beni farklı görüyordu. Evet, bir kayınvalide olarak. Ama aynı zamanda bir kadın olarak da.

Bu da böyle bir durum için en mükemmel kişinin bir gelin olduğu anlamına geliyordu.

LUCY

Günümüz

Karakoldan eve kadar uzun yolu kullandım. Arabayı sürerken kafamda sorular dönüyordu. *Diana, istediğin bu muydu? Hapse girmemi mi istemiştin? Beni bu konuya tamamen dahil etmen, ayrıntılı planının bir parçası mıydı? Yoksa planın bir noktada korkunç bir şekilde ters mi gitti?* Aklımda bütün olasılıklar vardı ve en kötüsü de ona soramıyor olmamdı.

Hiçbir bilgim olmadığını iddia ederek karakoldan ayrılmıştım. Artık bir avukatla görüşmem gerekecekti. Gerard olmazdı, onun ücretini karşılayamazdık. Aslında, kimserin ücretini karşılayamazdık. İflas ilan etmek zorunda kalacaktık ve miras da almayacaktık. Muhtemelen Hukuki Yardım'dan birini bulmam gerekecekti.

Hayatımın son haftalarda dağılan tüm parçalarına baktım. Kocamın işi batmıştı. Görümcem ile eskiden güzel olan ilişkim bozulmuştu. Ve kayıinvalidem ölmüştü. Komik olan, yakın zamana kadar kayıinvalidemin ölüm haberinin (kocam ve çocuklarım için beslediğim bariz sempatinin ötesinde) yıkıcı olmayacağıydı. Ama şimdi, bu kayıp şaşırtıcı derecede derinden yaralıyordu.

Eve girdiğimde her yer sessizdi. Derken Ollie'yi duydum.

"Lucy?" diye fısıldadı.

Anahtarları çanağa attım ve Ollie'nin sesini yatak odasına kadar takip ettim. Başucu lambası açıktı ve Ollie başı ellerinin ara-

sında, *boxer*ıyla yatağın kenarında oturuyordu. İçeri girdiğimde başını kaldırdı.

“İyi misin?” diye sordum.

“Pek sayılmaz,” dedi. “Annemin öldüğü gün neden orada olduğumu açıklamak istiyorum.”

Annemin öldüğü gün neden orada olduğumu. Neyden bahsettiğini anlamam bir dakika sürdü ama sonra hatırladım. Karakola gitmeden önce Ollie, Diana’nın öldüğü gün onun evinde olduğunu itiraf etmişti. O konuşma sanki milyonlarca yıl önceymiş gibi geldi.

“Tamam.” Yatakta yanına oturup başucu lambasını yaktım. “Açıkla.”

“Ziyarete gittim,” dedi. “Ona iş sorunlarımdan bahsetmek istiyordum.”

“Ama... Neden bunu bana söylemedin?” diye sordum sinirlenerek. “İş sorunlarından daha bir haftadır haberim var.”

Ollie yere bakınca vereceği cevaptan korktum. Ollie’nin anesine zarar verebileceğini sanmıyordum ama belli ki o görüşmede bir şey olmuştu. Bilmemi istemediği bir şey. Bir şoku ve bir ihaneti daha kaldırabileceğimi sanmıyordum. Ama yüzündeki kararlı ifadeye bakılırsa, başka seçeneğim olmayacak gibi görünüyordu.

“Çünkü uzun zaman önce,” dedi başını ellerinin arasına alarak, “annemden bir daha asla para istemeyeceğime dair bana söz verdirdin.”

DIANA

Geçmiş

Nettie'nin önerisiyle bir kafede buluştuk. Nettie'yle normalde kafelerde buluşmazdık ama son zamanlarda hiçbir şey normal değildi. Birkaç hafta önce çocuklara meme kanseri olduğumu söylemiştim. Ollie, beklediğim gibi şok olmuş ve üzülmüştü. Nettie'nin tepkisi ise pek beklenmedikti. Kontrollü ama endişeli bir tepki vereceğini düşünmüştüm; bilgi, istatistik, doktor isimleri soracaktı. Ama tek bir soru bile sormamıştı. O an bile akli başka yerdeydi. Tom öldüğünden beri davranışlarının giderek tuhaflaştığını fark ettim. Ara sıra eve geliyor ama benimle konuşmak yerine perdelerin ve kanepenin kıvrımlarında Tom'u arıyordu. Bana ne yaptığını hiç söylemedi ama ben biliyordum çünkü ben de aynısını yapıyordum. Bir keresinde, Tom'un ölümünden sadece birkaç hafta sonra eve geldiğimde Nettie'yi yatağın babasının yattığı tarafında kıvrılmış hâlde buldum. Onu orada bırakıp gizlice uzaklaştım ve onu gördüğümü hiç bilmedi. Bazen birlikte yas tutmamız gerekirdi, bazen de tek başımıza.

Kafeye yaklaşırken yolun karşısında şişme montlara sarınmış, bebek arabasındaki bebeklerini iten veya tırmanma aletinin tepesine tırmanan büyük çocuklarına sabah çayı için aşağı inmelerini seslenen annelerle dolu bir oyun parkı gördüm. *Tiim bunlardan uzakta, içeride bir masa bulsam mı* diye düşündüm, sonuçta

Nettie'nin durumunu neden daha da kötüleştirecektim ki? Ama onu ön taraftaki bir masada otururken gördüm.

"Anne!"

Onu neredeyse tanıyamadım. Daha önce hiç olmadığı kadar zayıf ve solgundu... Öte yandan onu en son gördüğümünden beri biraz daha canlanmışa benziyordu. Aklımdan hamile olabileceği düşüncesi geçti. Bunun iyi bir haber olup olmadığına karar veremedim.

"Merhaba, canım." Yanağını öpüp karşısındaki soğuk metal sandalyeye oturdum. Etrafa mantar ısıtıcılar ve sandalyelerin arkalarına yün battaniyeler serilmişti ama bence bunlar korunaklı dört duvarın yerini tutmuyordu. "Burası biraz soğuk, değil mi?"

"Ben böyle iyiyim." Nettie gülümsedi.

Tanıştığım çoğu insan bana Nettie'nin hiç kimse hakkında kötü bir söz söylemeyen, mutlu ve neşeli biri olduğunu söylerdi. Ve gerçekten de güler yüzlü biriydi, en azından eskiden. Ama bazı şeyleri yalnızca bir anne anlayabilirdi. Mesela bu gülümseme mutluluğun göstergesi değildi. Stratejik bir gülümsemeydi, inatçı bir gülümseme. *Dışarıda oturuyoruz* diyen bir gülümseme. *Eğer istemiyorsan, ortalığı karıştıran sen olursun.* Nettie'nin her gülümsemesinin bir anlamı vardı.

"İyiysen," dedim ben de gülümseyerek, "kalırsın."

Dışarıda olmak için her fırsatı değerlendirmem gerektiği aklıma geldi. Temiz hava solumalı, dağlarda yürümeli ve yapılacaklar listemi tamamlamalıyım. Ama yapılacaklar listem oldukça kısa ve pek de ilham verici değildi. Aslında, yapılacaklar listemdeki tek şey ailemle vakit geçirmek ve onları ardımda bıraktıktan sonra iyi olacaklarından emin olmaktı.

"E-posta adresi için ihtiyacın olan web sitesi burada," demişti Lucy, birkaç hafta önce bana bir kâğıt uzatarak. Yine habersizce evime gelmiş ve sanki böyle yapmazsa korkaklık edecekmış gibi hızlı konuşmaya başlamıştı. "Bitcoinle ilgili olarak yapman gereken ilk şey bir Bitcoin cüzdanı edinmek. Telefonuna indirebileceğin bir uygulama var. Sonra biraz Bitcoin satın alman gerekiyor. Bunu doğrudan uygulamadan yapmalısın."

Ona bakakalmıştım. Çince konuşuyor gibiydi. Beni bir iki saniye izledikten sonra iç çekip telefonuma uzandı.

Artık buzdolabımın kapağında içmeye hazır iki şişe ilaç, yani Latuben vardı. (Tatsızmış ve tek başına içilmeliymiş ama diler-seniz ardından bir kadeh şarap da içebilirmişsiniz.) Mektubu yazmıştım. Vasiyetname için Gerard'la görüşmem gerekiyordu. Ailemden hiç kimsenin ölümünden fayda sağlamaması için her kuruşu hayır kurumuna bırakacaktım. Çocuklara yaptıklarını bildirecektim. Sonra da Tom'u görmeye gidecektim... Artık her neredeyse.

Garson gelince Nettie ile ikimiz çay sipariş ettik.

Garson gittikten sonra Nettie'ye, "Nasılsın?" diye sordum.

"İyiyim," dedi ve ardından birkaç dakikalık sessizlik oldu. "Yani hamile değilim, eğer sorduğun buysa."

"Merak ettim. Özür dilerim, canım."

"Evet, şey... Seninle konuşmak istediğim konu da buydu. Son tüp bebek randevusunda Dr. Sheldon iki sorun olduğunu söylemişti, yumurtalarımda ve rahmimde. En iyi şansımın bir donör yumurta ve taşıyıcı anne kullanmak olduğunu söyledi."

Bir iki dakika sonra, "Ne düşündüğünü biliyorum," dedi.

"Gerçekten mi? Ben bile ne düşündüğümü bilmiyorum."

Garson içeceklerimizle geri dönüp onları masaya bıraktı. Fincanımı alıp ağzıma götürdüm.

"Dinle, anlıyorum," dedi Nettie. "Benim de hazmetmem biraz zaman aldı. Yani... Biyolojik olarak benim çocuğum olmaya-cağını ve onu vücudumda taşımayacağımı. İlk başta pek de sıcak bakmıyordum. Sonra düşünmeye başladım... Bu bizim tarafımız-dan, bizim için yaratılmış bir çocuk olacak. Hamileliğin bir parçası olabilirim, doğumda orada olurum. Yine de anne olurum. Ve anne, bu benim için en önemli şey."

"Peki ya evlat edinme?" diye sorduğumda Nettie'nin yüzü düştü. Heyecana kapılmam gereken kısmın burası olduğunu fark ettim.

"Geçen yıl Victoria'da kaç evlat edinme gerçekleşti biliyor mu-

sun?" dedi. "Altı. Altı! Bunlardan dördü aile içiydi. Avustralya'da evlat edinmek neredeyse imkânsız."

"Peki, taşıyıcı annelik? Bu Avustralya'da mümkün mü?"

"Avustralya'da fedakâr taşıyıcı annelik diye bir şey var. Bir arkadaş veya aile üyesi bunu teklif ediyor. Ben de Lucy'ye bunu yapıp yapamayacağını sordum ama o bu fikre sıcak bakmadı." Nettie hızlı hızlı, neredeyse çılgınca konuşuyordu. Ellerinin titrediğini fark ettim. "Ve maddi kazanç için taşıyıcı anne olmak yasa dışı. En yaygın doktorumuzun önerdiği yol, Hindistan'dan bir donör yumurtası bulup ABD'de bir taşıyıcı anneye ödeme yapmak. Mesele şu ki... Bu hiç ucuz değil. Yumurtalar, tohumlama, taşıyıcı annenin tıbbi masrafları ve ücretleri dahil tüm süreç... Yüz bin doların çok üzerine çıkacak."

Sonunda durup biraz nefes aldı.

"Yüz bin dolar mı?" Ona baktım. "Bunu karşılayabilir misin?"

Nettie gözlerimin içine baktı. "Hayır. Ama sen karşılayabilirsin."

Çayımı tabağına geri koydum. Birdenbire bu buluşmanın amacını anladım. Anlamamın bu kadar uzun sürmesi bana kendimi biraz aptal gibi hissettirdi.

"O paranın eksildiğinin farkına bile varmazsın," dedi, henüz dile getirmediğim argümanlarımı çürüterek. "Ve bir torunun olur!"

"Ama ya işe yaramazsa? Ya bir taşıyıcı anne bulup bir embriyo yerleştirirsek ve... Tutmazsa? O zaman ne olacak?"

"Tekrar deneyeceğiz."

"Kaç kere, Nettie? Her seferinde yüz bin dolara mı?"

Sanki önemsiz bir ayrıntıymış, sonradan halledilebilecek bir şeymiş gibi omuz silkti. "Ne kadar gerekiyorsa."

Bunu nasıl görememiştim? Bebek sahibi olmak için can attığını biliyordum, hatta bu yüzden depresyona girmiş olabileceğinden bile şüphelenmiştim. Ama şu an, bundan daha fazlası olup olmadığını merak ettim. Acaba bu deliliğe doğru gidişin başlangıcı mı, yoksa ortası mıydı?

“Yani benden gerçekten istediğın şey,” dedim dikkatle, “sınırsız fonlara erişim.”

“Bu benim son şansım. Sana ihtiyacım var, anne.”

Birdenbire kendimi Orchard House’da, annemin karşısında oturmuş, yalvarırken buldum. Bebeğim için yalvarıyordum. Gözlerimi kapatıp derin bir nefes aldım.

“Düşüneceğim, tamam mı?”

DIANA

Geçmiş

Yemek odasında bebek kıyafetleri başlıklarını ayırırken parke zeminde belirgin bir ayak sesi duydum. Kıpırdamadan durdum. Ayak sesleri Nettie'ninkinden daha ağır, daha az kesin ve dikkatliydi. İşte böyle anlarda savunmasızlığımı fark ediyordum... Kocaman, mağaramsı bir evde yalnız, yaşlıca bir kadındım. Çift kanatlı kapıya doğru birkaç adım attım ve kocaman, hantal bir gölgenin görüntüsünü yakaladım.

"Ah." Kalbim duracaktı. "Patrick."

"Gizlice geldiğim için özür dilerim," dedi. "Kapı kilitli değildi." Patrick sık sık ziyarete gelmezdi. Aslında Nettie olmadan *hiç* uğramazdı.

"Seninle Nettie hakkında konuşmam gerek," dedi.

Bana en yakın sandalyeyi çekip oturdu. Ben ayakta durdum.

"Nettie'nin nesi var?" diye sordum.

Patrick bir kaşını kaldırdı. "Ciddi ciddi Nettie'nin nesi olduğunu mu soruyorsun?"

Şaşkınlığımdan kurtuldum ve sinirlenmeye başladım. Tüm dünya kızımı aldattığını bilirken Patrick buraya gelip ne cüretle benimle böyle konuşurdu? "Taşıyıcı anne konusu mu? Yeni bir bebek kıyafeti çantasını masaya devirdim.

"Başka ne olacak?" Patrick dalgın bir hâlde küçük bir örme

çeket aldı. "Nettie'nin aklının karıştığını düşünüyorum çünkü bunun parasını senin ödemeyi düşündüğünü söylüyor."

Kaşlarımı çattım. "Ve sen de davayı savunmaya mı geldin?"

"Aslında tam tersini savunmaya geldim."

Bu beni hazırlıksız yakaladı. "Bana para *istemediğin* için mi geldin?"

Kabul ediyorum, kafam çok karışmıştı. Çocuklarım ve eşleri bizi defalarca kez ziyaret etmiş ama hiçbiri para *vermememi* istememişti.

"Nettie burada olduğumu bilse beni öldürür." Patrick pencereden bahçeye baktı. "Bebek sahibi olmayı görev edinmiş. Buna kafayı takmış durumda."

"Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun?"

"*Hiçbir şey* bilmiyorsun." Aramızdaki nezaket kurallarını hiçe sayarak sesini yükseltti. "Nettie sanki ele geçirilmiş gibi. Bazen onunla konuştuğumda sanki orada değilmiş gibi hissediyorum! Bacakları ve karnı, kendine hormon enjekte etmekten morluklarla dolu. Tüm hayatını yıllarca uğraştıktan sonra çocuk sahibi olmayı başaran insanların internetteki hikâyelerini okuyarak geçiriyor. IUI, tüp bebek veya son zamanlarda taşıyıcı annelik yapan insanların forumlarını tarıyor. Başka hiçbir şeyden bahsetmiyor. *Hiçbir şeyden!*"

Küçük ceketi masaya geri fırlattı.

Bir anlığına afalladım. Sadece bir anlığına. "Senin için çok kötü olmalı," dedim sessizce. "Yükünü hafifletmek için birden fazla kız arkadaş bulmak zorunda kalmana şaşmamalı."

Patrick bana baktı.

"Buralarda sırrını saklamak istiyorsan Victoria kırsalından biraz daha uzağa gitmen gerekir, Patrick."

Patrick utanmış görünme nezaketini gösterdi ki bu da bir şeydi sanırım.

Onu inceledim. "Yani... Bebek istemiyorsun, öyle mi? Nettie'ye zincirlenmek istemiyorsun?"

"Hayır, mesele bu değil. Bebek *istiyorum*. En azından istiyor-

dum. Ama birkaç yıl önce bunun olmayacağını kabullenmiştim. Nettie kabul etmedi. Ve şimdi... Ona nasıl yardım edeceğimi bilmiyorum. Ya yürüyen bir zombi ya da bu son taşıyıcı anne fikrin-den dolayı tamamen manik durumda. O evlendiğim kişi değil."

Öyle üzgün görünüyordu ki öfkemi dizginledim.

"Peki, benden ne istiyorsun Patrick?"

"Hiçbir şey istemiyorum. Demek istediğim tam da bu."

"Aslında bir şey istiyorsun. Kızımdan para saklamamı istiyorsun ki onunla yapman gereken konuşmayı yapmaktan kaçınabilesin."

Patrick ağzını açtı ama ben ondan önce davrandım.

"Peki, sonra ne olacak? Nettie bebek hayalinden vazgeçince? Kız arkadaşlarını bırakacaksın ve sonsuza dek mutlu mu yaşayacaksınız?"

Nefes verdi. "Bilmiyorum, tamam mı?"

Ama biliyordu. Ve aniden ben de anladım. Avustralya'da taşıyıcı annelik konusunda, müstakbel ebeveynler için bile yaş kısıtlamaları vardı. Birkaç yıl içinde Nettie ve Patrick ebeveyn olmayacak kadar yaşlanacaklardı. Bu da Patrick'in bir iki yıl daha Nettie'nin çılgınlığına katlanmak zorunda olduğu anlamına geliyordu. Ve yakın zamanda konulan "kanser" teşhisimle, iki üç yıl içinde rahat ve çocuksuz bir hayatın tadını çıkarabilecekti. Yıllar boyunca bizimle birlikte yaşadığı tüm küçük lükslerle dolu bir hayatın. Viski, purolar, sahilde evler. Artık erişebileceği bir mesafede olduğuna göre, bundan vazgeçmeyecekti.

"Peki," dedim. "Nettie'ye taşıyıcı annelik için bu parayı verip vermememden bağımsız olarak, onunla konuşmalısın. Ona hayatındaki diğer kadınlardan bahsetmeli ve artık çocuk istemediğini söylemelisin."

Patrick başını iki yana salladı. Bu konuşma istediği gibi gitmemişti. Buraya gelip benimle bir ittifak kurabileceğini düşünmüştü, farkındaydım. Kızıma karşı o ve ben. Bu düşünce mide-mi bulandırdı.

"Diana ben gerçekten..."

“Sen yapmazsan Patrick... Ben yaparım.”

Ayağa kalkarken Patrick’in gözleri parıldadı. Korkunç, kötü bir ifadeyle gülümsedi. “Şuna bak, kızın için endişeleniyormuş gibi davranıyorsun. Nettie tüm hayatını senin ilgini çekmek için harcadı ve sen ona hiç zaman ayırmadın. Kendi çocuklarından çok mülteci kadınlar için endişelenmekle zaman harcadın. Ve şimdi de herkesten üstünmüş gibi davranıyorsun. Sen kim olduğunu sanıyorsun?”

“Nettie’nin annesi olduğumu sanıyorum.”

“Ne anne ama!”

Bana diklendi ama korkmadım. Eğer Patrick fikrimi değiştirmemi istiyorsa, beni öldürmek zorundaydı.

DIANA

Geçmiş

Acınası bir çabayla beni sindirmeye çalıştıktan sonra Patrick nihayet gitti. Bebek kıyafetlerini ayırmayı bitirip çalışma odasına girdim. Tom'un eski çalışma koltuğuna oturup parmaklarımı masanın yüzeyinde gezdirdim, kalemleri ve not defterlerini aldım, dokunduğu şeylere dokundum. Ölümünün üzerinden bir yıl geçmiş ve izleri sayısız kez temizlenmiş, diğer odalardan kaybolmaya başlamıştı ama onu hâlâ burada hissediyordum. Birkaç yıl önce çocuklar ve para hakkında yaptığımız konuşmayı hatırladım. *Konu destek*, demişti Tom. *Bu desteği verip vermemek*. Patrick taşıyıcı annelik için onlara para vermemi istemiyordu. Nettie istiyordu. Öyle ya da böyle, Nettie'nin önünde zor günler vardı ve onu destekleyecek birine ihtiyacı olacaktı.

Kapıda bir anahtar sesi ve bir an sonra, "Diana? Evde misin?" diyen bir ses duydum.

Bu Lucy'nin sesiydi.

Doğruludum. Lucy, e-posta adresimi şifrelemek ve bana Bitcoin'i nasıl kullanacağımı göstermek için geldiği gecedен beri uğramamıştı. Onu tekrar görüp göremeyeceğimi bilmiyordum. Ama şu an köşeyi dönüyordu, üzerinde kot pantolon, beyaz bir tişört, parlak pembe babeller ve boynunda zebra desenli atkısı vardı. Hâlâ şıktı ama bu günlerde biraz daha sadeydi. Sanki ol-

gunlaşıyor, kendine geliyor, gerçekte kim olduğunu anlamaya çalışıyor gibiydi.

“Uğrayamadığım için özür dilerim,” dedi.

“Özür dileme. Anlıyorum.”

Anlıyordum. Birinin hayatına son vermek için yasadışı ilaç temin etmesine yardım ettikten sonra onu ziyaret etmek çok zordu. Ne konuşacaktık ki? Gelecek, Noel planları veya yaklaşan tatiller gibi şeylerden bahsedemezdik. Tartışılacak hiçbir şey kalmamıştı. Yine de Lucy’yi gördüğüme sevindiğimi inkâr edemedim. Son birkaç aydır onun etrafta olmasına, yemek yapmasına, bulaşıkları yıkamasına veya randevularımı ayarlamasına alışmıştım. O burada olmadığına her şey daha da sessiz geliyordu. Bana olan bağlılığı beni şaşırtmış, hatta utandırmıştı. Belki de en büyük sürpriz, kendi hayatıma son vermeme istemediğini bilmememe rağmen, beni bundan vazgeçirmeye hiç çalışmamış olmasıydı. Bu bana Ollie’yi nasıl desteklediğini hatırlattı. Birdenbire bunun ne olduğunu gördüm: bu bir lütuftu.

“Çalışma odasında ne yapıyorsun?” diye sordu.

Odaya baktım. Mobilyalarla dolu olsa bile boş hissettiriyordu. “Tom’u arıyorum,” diye itiraf ettim gülümseyerek.

Yüzünde yumuşak bir gülümseme belirdi. “Onu sevme şeklin çok güzel.”

“Komik, ben de tam senin Ollie’yi sevme şeklin hakkında aynı şeyi düşünüyordum.”

Ölümlle ilgili mesele, olaylara farklı bir açıdan bakmamızı sağlamasıydı. Artık neye önem verdiğimi biliyordum. Çocuklarıma ve torunlarıma önem veriyordum. Hayır kurumumun faaliyete devam etmesine önem veriyordum. İnsanların adil bir şansa sahip olmasına önem veriyordum.

Ve Lucy’ye önem veriyordum.

Lucy dudaklarını birbirine bastırıp yutkundu. “Bunu... Bunu bana daha önce hiç söylememiştin.”

“Hayır. Ama söylemeliydim. Söylemediğim için özür dilerim.”

Yanıma gelip kollarını bana doladı. "Seni özleyeceğim," dedi. Kollarımda hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı, ince bir iniltiyle.

"Şşş." Sırtını sıvazladım. "Her şey yolunda, canım."

Ona sarılınca yumuşadığımı hissettim. Tom'dan beri kimse-
nin bana böyle sarıldığını hatırlamıyordum. Benim de gözlerim
doldu.

"Yapmayacağım, Lucy," diye fısıldadım kulağına.

Lucy donup kaldı ama bana sarılmaya devam etti. Sonunda
başını kaldırdığında şaşırtıcı bir kayıp hissiyle doldum, az önce
sıcak başının olduğu yerde bir soğukluk hissettim.

"Gerçekten mi?"

"Nettie'yi şu an olan bitenle baş başa bırakamam," dedim.
"Ollie'yi ve torunlarımı bırakamam. Hayır kurumumdan ayrıla-
mam." Lucy'nin saçları elektriklendi, yüzünün etrafında bir yele
gibi kabarmıştı. Elimle düzeltip kulağının arkasına sıkıştırdım.
"Ve seni de bırakamam, Luc..."

Sözümü bitiremeden Lucy kollarını bana tekrar öyle bir kuv-
vetle doladı ki nefesim kesildi.

"Seni seviyorum, Diana," dedi.

Gülümsedim. "Ben de seni seviyorum."

Ve sonra odanın ortasında durup birbirimize sarılarak ağla-
dık.

DIANA

Geçmiş

Küçük erkek çocuklarının annelerini sevdiği söylenir ve bence bunda bir gerçeklik payı vardı. Küçük kızlar da annelerini severdi elbette ama küçük bir erkek çocuğunun annesine olan sevgisi saf ve lekesizdi. Erkek çocuklar annelerini en ilkel şekilde görürdü. Bir koruyucu gibi, adanmış gibi, bir mürit gibi. Oğullar annelerinin sevgisini sorgulamak veya test etmek yerine, o sevginin içinde şımarırlardı.

Anne-oğul ilişkisinde en çok sevdiğim şey, basitliğiydi. Ollie daha yeni yürümeye başladığında, o kısıtlı zamanlarda ona bir şey veremediğim için geçici suçluluk sancıları çekerdim. Ona doğum günü için ne istediğini sorduğumu ve "Plaja gitmek ve akşam yemeğinde sebzeli sandviç yemek istiyorum," diye cevap verdiğini hatırladım. Belki de karşılayabildiğimiz tek şey buydu. Bir an için bu yüzden öyle söylediğini sanmıştım ama sonra bunun için çok küçük olduğunu fark ettim. Sahilde sandviç yemek onun için mükemmel bir gün demekti.

Bu yüzden bugün, Ollie arayıp ziyarete gelmeyi teklif ettiğinde bir anlam çıkarmadım. Sanırım tek istediği buydu... Bir ziyaret. Ollie, Lucy'ye bağlıydı ve ailesi her şeyden önce gelirdi ama kalbinde hâlâ sevgili yaşlı annesine ayrılmış bir yer olduğunu düşünmek hoşuma gitmişti. Fakat kapıda belirdiğinde,

aslında ziyarete gelmediği hemen anlaşıldı. Üzgün görünüyor ve bunu saklamaya çalışmıyordu... İş kıyafetleri içindeydi ama sanki ofiste uyumuş gibi dağınık görünüyordu.

"Ne oldu, canım?" diye sordum.

Gözlerini kapatıp başını iki yana salladı. "İçeride konuşabilir miyiz?"

Çalışma odasına girdik. Ollie çay veya kahve teklifimi reddetti.

Bunun yerine kendini kanepeye bıraktı. Karşısına oturdum ve başını kucağıma koydu. Elim benden veya Tom'dan almadığı o gür, koyu saçlarına götürüp küçük bir çocukken yaptığım gibi parmaklarımı saçlarının arasında gezdirdim. Şu an kırk sekiz yaşında küçük bir çocuktı.

"Ne oldu?" diye tekrarladım.

"İşim batıyor. Kredimizi geri ödeyemiyoruz," dedi. "Banka sürekli borcumuzu tahsil etmek için arıyor."

Elim saçlarında donup kaldı. "Ah hayır. Ollie... Hiç bilmiyorum."

"Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de bilmiyordum. Yıllardır bu iş için kıcımlı yırtıyorum ve hiçbir ilerleme kaydedemiyorum. Dürüst olmak gerekirse paranın nereye gittiğini bilmiyorum."

"Muhtemelen Eamon'ın cebine," diye mırıldandım. Daha önce hiç düşünmemiştim ama aniden bariz bir cevap gibi geldi.

Ollie bana baktı.

"Yanılıyor olabilirim," dedim, "ama bahse girerim yanılmıyordumdur."

Ollie, belki de olanları idrak ederek gözlerini kırptırdı.

Sonra doğruldu. "Hayır. Eamon yapmaz..."

"Neyi yapmaz? Cebini doldurmak için her şeyi mi?"

Ollie başını iki yana salladı. "Tanrım, bilmiyorum. Aylardır onunla doğru düzgün konuşmadım bile."

"Denedin mi?"

"Elbette denedim. Her şeyin yolunda olduğunu ve daha sonra konuşabileceğimizi söylüyor."

“İsrar etmelisin.”

Karanlık bir kahkaha attı. “Denesem bile anne, artık konuşacak bir şey kalmadı. Bitti. İşin bir değeri kalmadı.”

Parmaklarını göz yuvalarına bastırdı. Onu hiç bu kadar perişan görmemiştim.

“Kredi ödemeni yaparsan,” dedim bir iki dakika sonra.

Ollie kaşlarını çatı. “Ama... Nasıl...?”

“Sessiz ortak olarak katılabilirim. En azından, Eamon olmazsa katılabilirim. Aslında, işin için bir fikrim var. Şu an yaptığından biraz farklı ama.”

“Nasıl bir... Fark?”

Ollie’ye fikrimi anlattığımda o kadar şaşırmış ve etkilenmiş görünüyordu ki alınmamak için kendimi zor tuttum. *Aynen, demek istedim. İş fikirleri olan tek kişi baban değildi.* Çenesini eline yaslayıp her şeyi hazmederken bana Tom’u o kadar çok hatırlattı ki, biyolojik bağları olmadığına inanmam imkânsızdı. Yaşamaya devam ettiğimizi fark ettim. Çocuklarımız aracılığıyla yaşamaya devam ediyorduk.

“Biliyor musun,” dedi sonunda. “bu, gerçekten de üzerine atlayabileceğim bir iş.”

LUCY

Günümüz

Telefon tekrar çaldı. Lanet şey susmuyordu. Ama ne Ollie ne de ben ona bakmadık, hatta farkına bile varmadık.

"Diana'dan para mı istedin? İşin için?"

"Evet."

"Neden bana söylemedin?"

Ollie burnunun üstünü başparmağıyla işaretparmağı arasına sıkıştırdı. "Bunu yaparsam aramızın bozulacağını söylemiştin."

Gözlerimi kırıştırdım. "Ne?"

"Aramız bozulur dedin. Bunu sen söyledin. Annemden para istersem. Her şeyin üstüne bir de seni kaybedemezdin."

İç çektim. "Aman Tanrım, Ollie. Beni kaybetmeyeceksin."

Gözlerimi kapattım.

"En tuhafı da kabul etmesiydi," dedi. "Bunu hiç beklemiyordum."

"Öyleyse neden istedin?"

"Bilmiyorum. Belki de... Sadece annemle konuşmak istedim. Buna inanmayacaksın ama o... O çok akıllı olabiliyordu."

Biraz kıkırdadım. "Aslında buna inanıyorum."

Sabit hat telefonu çalmayı bırakınca bir an için ortama mutlak bir sessizlik çöktü. Ama bu sessizlik sadece birkaç saniye

sürdü çünkü bu defa Ollie'nin cep telefonu çalışmaya başladı. Gözlerimi açtım. Telefonu duvara fırlatmak istedim.

"Farklıydı," dedi Ollie, sanki hatırlıyormuş gibi kaşlarını çatarak. "Bana kendi yolunu çizmemi ya da kendi başıma çözmemi söylemedi. Arkamda olduğunu söyledi. Eamon'a payını verip işi birlikte yapacağımızı söyledi."

"Seninle iş yapmak mı istedi?"

"Aslında gerçekten ilginç bir fikri vardı. Yüksek vasıflı mülteciler için bir işe alım ajansı. Mühendisler, doktorlar, BT uzmanları. Adayların niteliklerinin Avustralya'da tanınmasına yardımcı olan ve onlara her alanda iyi işlere geçiş yapmaları için ihtiyaç duydukları tüm araçları sağlayan bir ajans. Gerçekten iyi bir fikirdi. Senin de dahil olmak isteyebileceğini düşündü."

"Öyle mi?"

"Bir aile şirketi, dedi." Ollie çenesini buruşturdu. "Ama sonra kendini öldürdü. Neden bütün bunları söyleyip... Bir saatten kısa bir süre sonra kendini öldürdü?"

Açıkçası hiçbir fikrim yoktu. Diana intihar etme fikrinden vazgeçtiğini söylediğinde ona inanmıştım. Doğru değilse neden böyle bir şey söyleyecekti ki? Fikrini değiştirmiş olsa da bu, çekmecedeki mektubu ya da elindeki ipliği açıklamıyordu. Kayıp yastığı da açıklamıyordu.

"Aklıma gelen tek bir açıklama var," dedim Ollie'ye. "Sen gittikten sonra birileri oraya gelmiş olmalı."

DIANA

Geçmiş

Ollie gittikten sonra Tom'un çalışma odasına gidip mektubumu çıkardım. Ona baktım.

Daha fazlasını yazabilirdim ama sonunda geride bırakmaya değer sadece iki bilgelik parçası kaldı. Önemmediğim her şey için çok çalıştım. Ve önemmediğim hiçbir şeyin bir kuruş değeri bile yoktu.

Anneniz

Hiçbir zaman çok konuşan bir kadın olmamıştım. Çocuklarıma hayatıma neden son vermeyi seçtiğimi veya onları ne kadar sevdiğimi açıklayan bir mektup yazabilirdim... Ama bu benim tarzım değildi. Ayrıca onlara nasıl yardımcı olabilirdi ki? Duygusallık, gerçeği sulandırmanın bir yolunu bulurdu ve çocuklarıma son birkaç bilgelik sözü bırakacaksam bunların net olmasını isterdim.

Artık elbette, mektuba ihtiyacım olmayacaktı. İlk başta onu yakmayı düşündüm. Sonra geçen yıl nasıl hissettiğimi hatırlatmasının iyi olup olmayacağını merak ettim. Belki de hatırlamak iyi bir şeydi. Mektubu ofis çekmecesine koyup merdivenlerden aşağı indim ve tam ön odanın önünden geçerken Nettie içeri girdi.

“Merhaba, anne,” dedi. “Konuşabilir miyiz?”

Nettie küçük ön odaya girdi. Peşinden gidip yanına oturdum. Minderlerden birini aldı ve altın püsküllerle gergin bir şekilde oynamaya başladı. “Elbette para için geldim,” dedi, selam sabahla vakit kaybetmeden. “Taşıyıcı annelik için. Ajansla görüş-tüm ve yakında depozitoyu ödemem gerekecek. Seni sıkıştırdı-ğım için özür dilerim ama bu benim... Son şansım.”

“Evet.”

Aklım Patrick’e kaydı. Parıldayan gözlerine. *Bebek sahibi olma-ya görev edinmiş. Kafayı takmış durumda.*

Sanki ele geçirilmiş gibi.

“Patrick de... Seninle aynı fikirde mi?” diye hafifçe sordum. “Taşıyıcı aile konusunda?”

“Elbette.” Küçükken bir şey hakkında konuşmak istemediği zamanlarda yaptığı gibi gözlerini kaçırdı. “Elbette öyle.”

“Patrick’le aran nasıl, Nettie?” diye sordum. “İlişkiniz... Sağ-lam mı?”

Omuz silkti. “Tabii ki sağlam.”

“Gerçekten mi?”

Nettie başını kaldırdı, şüpheli ifademi fark edince temkinli davrandı. “Ne?” dedi neredeyse öfkeli bir sesle.

“Patrick’in sadakatsiz olduğunu biliyorsun, değil mi?” de-dim. “Biliyor olmalısın, Antoinette.” Nettie’nin yüzündeki ifa-de (bir tür şaşkın öfke ifadesi) o kadar sarsıcıydı ki bir an için, *bilmiyor mu* diye merak ettim. Sonra güldü. “Elbette biliyorum. Herkes biliyor.”

Tuhaf kahkahasının etkisiyle bir an tereddüt etsem de devam etmeye karar verdim. Kızıma yardım edeceksem onu anlamam, olaylara onun açısından bakmam gerekirdi. “Öyleyse *neden* böyle bir ilişkiye bir bebek dahil etmek istiyorsun? Anlat bana, canım.”

Gözlerini devirdi. “Mesele Patrick değil, anlamıyor musun? Mesele *benim!*”

Nettie ayağa kalkıp volta atmaya başladı. Birkaç kez ileri-geri yürüdü.

“Nettie, senin için endişeleniyorum,” dedim. “Taşıyıcı anne-liğe uygun durumda değilsin. Bence birine görünmen, profesyonel yardım alman gerekiyor.”

Adımları aniden durdu. Gözleri benimkilere kilitlendi. “Bu bana yardım etmeyeceğin anlamına mı geliyor?”

“Yardımdan ne anladığına bağlı. Konuşabileceğin bir psikolog bulmana yardım edeceğim. Patrick’ten ayrılmaya karar verirsen sana destek olacağım ve onunla kalmaya karar verirsen de sana destek olacağım. Ama yumurta donörüne ve taşıyıcı anne planına fon sağlamayacağım, hayır. Şimdilik olmaz.”

Nettie elleri öfkeyle titreyerek tepeme dikildi. Karşımda ağırlığını bir ayağından diğerine verdi. Korkmuş bir hayvanı ürkütmemeye çalışır gibi kıpırdamadan durdum. “İstediğin tek şeyin elinden alınmasının nasıl bir şey olduğunu *biliyor musun?*” Konuştukça sesi yükseliyor ve yoğunlaşıyordu.

“Evet. *Tom* elimden alındı.”

“Peki, bu sana hayatını sorgulattı mı? Amacını?”

“Evet.”

“Sana inanmıyorum. Neyden bahsettiğimi bilseydin, bana bunu asla yapmazdın.”

“İnan bana Nettie, biliyorum,” dedim. “Tüm amacının tek bir şeye, tek bir kişiye bağlı olduğunu hissetmenin nasıl bir şey olduğunu anlıyorum.” Nettie’ye planladığım intiharı anlatmayı düşünmemiştim ama aniden onu kendine getirebilecek tek şey buymuş gibi geldi. “Baban öldükten sonra intiharı düşündüm. Araştırdım, internetten zehir aldım; hâlâ o lanet buzdolabının kapısında! Ama hepsi delilikti. Tom’u seviyordum ama o benim tüm hayatım değildi. Sen, Ollie ve Lucy var. Torunlarım var. Arkadaşlarım. Hayır kurumum. Ve Nettie, belki şimdi görmüyorsun ama senin hayatın bebek sahibi olmaktan ibaret değil.” Göz göze gelelim diye ayağa kalktım. “Bebekleri unut. Hayatını farklı bir yöne götür. İsteddiğini yapabilirsin!”

“Yani bana parayı vermeyecek misin?” dedi, bitirdiğimde.

“Nettie! Söylediklerimden *herhangi birini* duydun mu?”

Nettie bana sırtını döndü ve bir an için tam bir sessizlik oldu.

Ama birkaç saniye sonra ilginç bir ses başladı, ince ve tiz, teneke bir kutunun yırtık kenarı gibi. Sesin Nettie'den geldiğini anlamam bir an sürdü. Omzuna uzandım ama daha yakalayamadan dönüp bana doğru kuvvetle atıldı. Dirseği burnuma çarptı, geriye doğru savrulup kuyruk sokumumun üzerine sertçe düştüm. Ben bağırırken Nettie üstümde belirdi, yastığı o kadar sıkı tutuyordu ki ellerindeki damarlar görünüyordu.

"Nettie! Canım..."

Sesim kesildi. Yüzündeki ifade saf ve katıksız *nefretti*. Birkaç dakika önce Ollie'nin gelişini düşündüm ve aniden oğullarla kızları kıyasladım. Oğullar sizin en iyi yanlarınızı görürken kızlar sizi gerçekten görürlerdi. Kusurlarınızı ve zayıflıklarınızı görürlerdi. Olmak istemedikleri her şeyi görürlerdi. Sizi tam olarak olduğunuz gibi görürlerdi ve bu yüzden sizden nefret ederlerdi.

"Bu iş bitti, anne," dedi Nettie. Yastığı yüzüme bastırıp, bırakmayacağını gösteren bir kararlılıkla devam edene kadar ne demek istediğinden emin olamadım. Ağırlığını göğsümde hissettim. Bileklerini tutup sertçe sıktım ama o yastığı yüzüme daha da sert bastırdı. Nefes alamıyordum. Ciğerlerim yanıyordu. Gözlerim kararırken kendi kendime *kararlılığımı benden alnuş*, diye düşündüm.

NETTIE

Geçmiş

Annemin önce bacakları önce hareket etmeyi bıraktı. Mücadele etmeden yere yığılmadı ama bu annemin klasik hareketiydi. Ve bunu yapması lehime oldu zira savurduğu her tekme onu daha da hızlı yordu. Çocukken Ollie'nin yatak odasına gizlice girdiğimde ağabeyimin beni sorgulamak için üstüme oturduğu gibi, şu an ben de annemin göğsünün üzerinde oturuyordum. Bileklerimi mengene gibi saran elleri yavaş yavaş zayıfladı ve sonunda beni tamamen bıraktı ama ben, o tamamen hareketsiz kalana kadar yastığı birkaç dakika daha tutmaya devam ettim. Sonunda yastığı yüzünde bırakıp ayağa kalktım.

Annem ölmüştü. Bacakları yana doğru düşmüş, ayakkabıları zıt yönlerde bakıyordu. Onlara bakınca, Dorothy'nin evinin üzerine yıkıldığı Doğu'nun Kötü Cadısı'nı hatırladım. Annem beni dokuzuncu doğum günümde Büyük Tiyatro'da *Oz Büyücsüsü'nü* izlemeye götürmüş, hatta bana hediye olarak bir çift yakut kırmızısı terlik vermişti. Terliklerimin tiyatro ışıklarında nasıl parıldığına hayranlıkla bakarken gösterinin çoğunu kaçırmıştım. Tabanları kâğıt gibi incelene ve ayaklarımın altındaki taşları ve toprağı hissedebilene kadar o terlikleri her gün giydim. Annemin iyi geçindiği az dönemden biriydi bu.

Ne yapacağımı anlamaya çalışırken beynim elimdeki tüm

bilgileri taradı. Annemin sol kolu başının üzerinde bükülmüş-tü. Tırnakları berbat ten rengi bir pembeye boyanmıştı ve yüzük parmağında mütevazı, sarı altından bir dizi yüzük vardı. Annemi o yüzükler olmadan hiç görmemiştim. Sanki onun eklemi, canlı bir parçası gibiydiler. Ya da artık ölü bir parçası.

Yavaş yavaş içinde bulunduğum belanın farkına vardım. Annemi öldürmüştüm. Filmlerde dedikleri gibi, onu çıplak ellerimle öldürmüştüm. Yine de bu hareketsiz ve sessiz hâline baktığımda, hissettiğim tek şey huzurdu. Babam öldüğünde hissettiğim o korkunç dehşet değil. *Huzur*. Teoride komik olan şuydu ki, bir anne ve baba aynı şeyi yapardı. Seni beslerler, korurlar, seni akli başında bir insan yapmaya çalışırlardı. Eğer doğru yaparlarsa, ayakların yere basardı. Eğer yanlış yaparlarsa, uçmanı engellerlerdi. Aradaki fark ince ama çok büyüktü.

Benim için bana hayat veren şey babamın yaptığıydı.

Baba. Adı ağzıma gelince tek nefeste söyledim. Aklıma ilk defa bir sorun yaşadığım, gerçek bir sorun yaşadığım ve babamın yanımda olmadığı geldi.

Bu sadece bir sorun, Antoinette, derdi muhtemelen ve bir sorun, onu çözene kadar sorundur.

Sağ bileğime, sonra da sol bileğime hafifçe masaj yaptım. Annem, bu kadar zayıf biri için şaşırtıcı derecede güçlüydü. Ve kararlı.

Baban öldükten sonra intiharı düşündüm. Araştırdım, internetten zehir aldım... Hâlâ o lanet buzdolabının kapısında!

Bunu söylemişti, değil mi? Yoksa hayal mi etmişim?

Mutfağa yürüdüm ve buzdolabının kapısını açıp kalçamla tuttum. Yarıları boş bir süt kutusuyla açılmamış bir tonik şişesinin ve tıbbi saçmalıklarla kaplı beyaz etiketli iki kahverengi cam şişenin yanına sıkışmıştı. Etiketleri incelemek için çömeldim. Yeşil ve kırmızı harflerle LATUBEN yazıyordu.

Aklımda bir fikir oluşmaya başladı.

Ellerime bulaşık eldivenlerini geçirdim ve iki şişeyi de ön odaya taşıdım. Annemin yüzünden yastığı kaldırdığımda, ona sakın görünmediğini görecektim kadar uzun baktım. Yüzü ürkü-

tücü şekilde buruşmuş, öfkeli ve acı bir çılgılla donakalmıştı. Şişelerden birini bırakıp diğerinin kapağını açtım ve içindekileri ağzına boşaltmaya odaklandım. Çoğu yanaklarından aşağı dökülüp ağzında birikti, bu yüzden kalanını şömineye boşaltıp boş şeyeyi cansız elinin yanına koydum. Diğerini kullanmanın pek bir anlamı yokmuş gibi geldiği için çantama tıktım. Harika bir plan değildi ama elimdeki tek şey buydu.

Çıkmak üzereyken bileklerimi ovuşturdum. Yarın moraracaklardı.

LUCY

Günümüiz

Ollie'nin telefonu sonunda sustu. Ama hemen ardından benim telefonum çalmaya başlayınca içimde tuhaf bir ürperti oldu.

"Buna cevap vermeliyiz," dedim.

Ollie de aynı şeyi yeni fark etmiş gibi başını salladı. Telefonum kanepede, onun yanındaydı ve hemen kulağına dayadı.

"Alo? Evet?" Gözleri gözlerimle buluştu. "Ne demek istiyorsun?" Kaşları havaya kalktı. "Hayır!"

"Ne olmuş?" diye sordum ama Ollie elini kaldırdı.

"Emin misin?" diye sordu telefona ve sonra uzun bir süre sessiz kaldı. Dinliyor mu, sindiriyor mu anlayamadım. Gözleri sertçe kapandı, yüzü buruştu. Konuşmaya cesaret edemedim. Nefes almaya bile zor cesaret ettim.

"Evet," dedi sonsuzluk kadar uzun bir süre sonra. "Tamam. Hemen geliyoruz!"

"Ne olmuş?" diye sordum, telefonu kapattığında.

"Nettie," dedi. "Ölmüş..."

NETTIE

Geçmiş

Öldükten sonra kim oluruz? diye merak ettim. Bu, düşünülmesi gereken iyi bir soruydu. Çoğu insan hemen bir cevap veremezdi. Kaşlarını çatar, bir dakika düşünürdü. Hatta belki de bir gün. Sonra cevaplar gelmeye başlardı.

Biz çocuklarımızdık. Torunlarımız. Torunlarımızın torunları. Hepimiz bir zamanlar yaşadığımız için onların aracılığıyla yaşamaya devam edecek insanlardık. Bizler nesiller boyunca süzülen bilgeliğimiz, zekâmız ve güzelliğimizle dünyaya yayılmaya ve fark yaratmaya devam ediyorduk.

Çoğu insan buna benzer bir cevap bulurdu. Sonra katkılarının memnun ve emin bir şekilde, hayatlarının anlamdan yoksun olmayacaklarını bilerek başlarını sallardı.

Elbette hayatınıza anlam katmanın çocuk sahibi olmanın ötesinde birçok yolu vardı. Herkes böyle söylerdi. Bazıları buna inanırdı. Ama sonuçta bunun bir önemi yoktu çünkü *ben* buna inanmıyordum. Bu benim hayatımdı.

Sorun Patrick'in eve çok yanlış zamanda gelmesiydi. Yatakta pijamalarım ile oturuyordum. Bir şişe Latuben'in beni öldürmeye yetip yetmeyeceğinden emin olmak için kapsamlı bir Google araması yaptıktan sonra, şişeyi bir kahve kupasına dökmüştüm. Şişe komodinin üzerindeydi. Kucağımda bir not defteri ve bir

kalem vardı. Kalemî kâğıda yeni koymuştum ki Patrick'in arabasının garaj yoluna girdiğini gördüm.

Patrick'e her şeyi açıklayan, onu suçlama, suçluluk ve sorumluluktan kurtaran bir not yazmayı planlamıştım. Ona en azından bunu vermek istedim. Tüm olanlardan sonra bile Patrick'e karşı bir sevgim vardı. Elinden gelenin en iyisini yapmıştı. Kolayca hamile kalabilseydim muhtemelen hâlâ mutlu olurduk. İnsanlar kaderin hayatımızdaki rolünü küçümsüyordu. Aptallar.

Arabasını görünce ben de kupayı dudaklarıma götürüp tek dikişte içtim. Sonra arkama yaslanıp gözlerimi kapattım. Kendimden geçtim.

LUCY

Günümüz

Babam, Nettie'nin cenazesinin olacağı sabah çocuklara bir torba donutla erkenden geldi. Ollie ve bana, evde bilye gibi yuvarlanıp kayıp çorap ve kravatları (artık bize cenaze üniforması giydiğini söyleyen Archie için) ararken yardım etti. Fotoğrafçılar bugün yine dışarıdaydı. Nettie'nin ölümünden iki gün sonra, tüm o çarpık hikâye başına yansıdığına gelmişlerdi. *"Para, açgözlülük ve aile: Sosyete Ailesindeki Cinayet-İntihar."* Makalede pek fazla gerçek yoktu ancak polis daha fazlasının ortaya çıkabileceği konusunda bizi uyarmıştı. Aşırı zenginlerin itibarını kaybetmesiyle ilgili bir şey vardı; insanlar bilgiye doymak bilmiyordu ve ne kadar çok bilgi edinirlerse o kadar iyiydi. Polis ayrıca fotoğrafçıların büyük ihtimalle cenazeye de gelip ağlayan hâlimizi çekmeye çalışacakları konusunda da bizi uyarmıştı. (Dün Harriet fotoğrafçıya barış işareti yapmış ve dudaklarını büzerek arabaya doğru yürümüştü. Muhtemelen bugünün kapak konusuydu ama bakacak cesaretim yoktu.)

"Nasılsın?" diye sordu babam. Edie'nin tek temiz elbisesini ütülüyordum. Uyumlu bir çift bulamadığım için ayrı ayrı çoraplarla giymek zorunda kalacaktı. Yaşanan onca şey ışığında, bunu umursamak için bir sebep bulamadım.

"Dürüst olayım mı? Hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını hissediyorum."

"Sonsuza dek sürmez, tatlım."

Ütü masasından başımı kaldırıp son günlerde gözlerime kolayca dolan yaşları sildim. "Nereden biliyorsun?" Çocukça bir soru soruyordum ama o benim babamdı.

"Biliyorum çünkü... Ben de yaşadım."

Yetişkin biri olarak bile, anne babanın insan olduğunu unutmak kolaydı. *Elbette* yaşadı diye fark ettim. Annem, babaannem öldükten hemen sonra ölmüştü. O zamanlar pek üzerinde düşünmediğim bir şeydi bu, sonuçta babam yetişkindi ve ben sadece bir çocuktum. Ve babaannem benim açımdan, yaşlıydı (altmış bir). Ama sadece bir yıl sonra, neredeyse aynı gün, büyükbabam yanı babamın babası da kalp krizinden ölmüştü. Altmış yedi yaşındaydı.

Bir yıldan biraz fazla bir sürede çok insan kaybetmişti.

Ütüyü bıraktım. "Ne kadar sürer?"

Bana hüznü bir gülümsemeyle baktı. "Biraz... Biraz sürer."

"Anneeeeeeeeeee," diye seslendi Harriet. "Archie iPad'e bakıyor!"

"Ben giderim," dedi babam.

Çocuklar, Nettie Hala'nın ölümü yüzünden üzgündü. Hepsisi birçok kez ağlamıştı, hatta Edie bile ama kederli halleri bir an geliyor, bir sonraki an yok oluyordu. Buna da alışmaya başlıyordum.

"Nasıl görünüyorum?" dedi Ollie.

Çamaşır odasının kapısında, benim "Eamon takım elbisesi" olarak düşündüğüm şeyle duruyordu. Dar ve lacivertti. Bir işe alım takım elbisesiydi. İçinde yakışıklı görünüyordu.

"Yarın satacağım," dedi. "eBay'de."

Ona şimdi bunun için endişelenmemesini ya da bu konuyu bir iki hafta içinde konuşabileceğimizi söylemenin bir anlamı yoktu. Nettie'nin ölümünden beri, Ollie para kazanmak, para biriktirmek veya parayı geri almak için elinden gelen her şeyi yapmayı görev edinmişti. Saatlerimizi, tüm mücevherlerimi ve değerli birkaç eşyamızı satmıştık. Çılgınca, *kederden kaçıyor*muş

gibiydi ama bu hâli bir yandan da beni rahatlatıyordu. Sanki Ollie ailedeki rolüne yeniden bağlanıyor, bize nasıl bir insan olmak istediğini gösteriyordu.

“Aslında ikinci el Hugo Boss takım elbise almak isteyenler için bir Facebook sayfası var,” dedim. “Muhtemelen daha iyi bir fiyat verirler. İstersen oraya koyabilirim.”

“Harika olur,” dedi. “Ya da sen siteyi söyle, ben yaparım.”

Nettie’nin ölümünün trajedisinde olumlu bir yan zor olurdu ama gerçekten deniyor olsaydım, bunun Ollie ile aramdaki yeni uyum olduğunu söyledim. Bir şekilde, ailemizin hedefleri konusunda mükemmel bir şekilde uyumlu hâle gelmiştik ve kesinlikle birbirimizin ortağıydık. Tüm ailenin geçimini sağlayan kişi olmak Ollie’nin asla işine gelmiyordu ve ben de bunu hep biliyordum. Artık bir ekip olarak çalışırken, yine güçlü yanlarımızı ortaya koyduğumuzu fark ettim. Bu cenazeden sonra, yarın ne olacağını bilmiyordum. Evimizi elimizde tutabilecek miydik bilmiyordum. Önümüzde bizi nelerin beklediği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bir süre kötü olacağını biliyordum. Ama sonsuza dek kötü kalmamasını umuyordum.

“Gitme vakti geldi sayılır,” dedim.

Ütüyü kapatıp Edie’nin elbisesini ütü masasından aldım. Ollie hemen yanımda belirip nazikçe kolyemi çekiştirdi. “O an-nemindi, değil mi?”

Başımı salladım. Diana öldüğünden beri bu kolyeyi her gün takıyordum. Ollie kolyeyi parmaklarının arasında çevirdi. “Küçükken annemin boynunda gördüğümü hatırlıyorum. Gücü simgelediğini söylerdi.”

İkimiz de kolyeye baktık. “Nettie’ye vermemekle ayıp etmiş.”

Bir an susup sadece kolyeye baktık. Sonra Ollie kolyeyi göğsüme bıraktı. “Belki de Nettie’nin onu takacak kadar güçlü olmadığı biliyordu.”

LUCY

On yıl sonra

"Lucy? Abdul Javid görüşmeye geldi. Ollie burada mı?"

Saatime baktım. "Geç kalacak olmalı, Ghezala. Ben alırım."

"Tamam. Ben eve gidiyorum. İyi akşamlar."

Telefonu kapatıp ceketimi giydim. Görüşmelerim olmadığında ofiste genellikle tayt ve tişört giyerdim. Kendi işini yürütmenin avantajlarından biri de buydu ama bugün Ollie ve ben, bütün gün üst üste görüşme yapmıştık. Ofisimiz evimizden kısa bir sürüş mesafesinde, Ghezala'nın eskiden yaşadığı yerden çok da uzak olmayan harap, eski bir şehir evindeydi. Birçok yeni mülteci bu bölgeye yerleştiğinden onlar için rahat, bizim için de ucuzdu. Eskiden yatak odası olan odalar Ollie ve benim, eski oturma odası da Ghezala'nın ofisiydi. Ghezala geldiği günlerde oturma odasında yememiz için yiyecek getirirdi. En küçük çocuğunun kreşe gitmediği günler için bir oyun parkı da hazırlamıştı.

Ghezala'nın şu anda beş çocuğu vardı. Hakem yeterince para kazandığından artık onun çalışmasına gerek kalmıyordu. Diana'nın yardım kuruluşunun yönetim kurulunda olmasının yanı sıra sürekli bize de destek oluyor, çeviri yapıyor, adayları rahatlatıyor, kültürel farklılıkları açıklamaya yardımcı oluyordu. Diana'nın ölümünden birkaç ay sonra bize ulaşan da oydu. Kurmak istediğimiz işi duymuştu ve Diana'nın "kurulun hayır

kurumunun çıkarları doğrultusunda olduğuna karar verdiği girişimler” için ayırdığı büyük bir para havuzundan haberdardı.

İşletmemiz bu kriterlere uyuyordu.

Koridora adım attım ve simsiyah tenli, çok uzun boylu bir adamın elini sıktım.

“Bay Javid?” dedim.

“Bayan Goodwin?”

“Lütfen. Bana Lucy deyin.”

“O zaman siz de bana Abdul deyin.”

Abdul parlak beyaz bir gülümseme sergiledi. Takım elbisesi- nin birkaç santim kısa olan pantolon paçaları dışında çok düzgün görünüyordu. Abdul, Afganistan’da büyük bir inşaat grubunda proje yöneticisiydi. Dört ay önce Avustralya’ya gelmiş ve iş ararken bir yandan da yerel hastanede gece temizlikçisi olarak çalışmaya başlamıştı.

“İçeri gel, Abdul. Ortağım Ollie birazdan bize katılacak.”

“Biri adımı mı söyledi?”

Kot pantolon ve gömlek giymiş olan Ollie arka kapıdan girdi. Parlak, dar takım elbise günleri çoktan geride kalmıştı. Ollie artık görüşmelerinin çoğunu Skype üzerinden yapıyor, böylece belden yukarısı sık giyinmiş ve belden aşağısı kim bilir ne giymiş hâlde olabiliyordu. Çok çalışıyordu, Eamon’la olduğundan bile daha çoktu. Sürekli geç kalırdı, evrak işleri asla bitmezdi, öte yandan onu daha önce hiç görmediğim kadar canlıydı. Adaylarla saatler geçirir, onları bir iş görüşmesine hazırlamak için ne gerekiyorsa yapardı.

Kurumlarımızla ilgili işlerin çoğunu ben yapıyordum, olmayan yerlerde iş buluyor ve büyük şirketlerdeki karar vericilerin zihinlerini açarak belki de ideallerine uymayan birini almalarını sağlıyordum.

“Onlarla sadece bir görüşme yapın” cümlesi sloganım hâline gelmişti. “Tek bir görüşme.” Çoğu zaman, o tek görüşme müşteri-mize işi getirirdi. Ollie gibi ben de artık bunun için yaşıyordum. Bir ekip olarak, herkese bir şans verilmesini sağlama konusunda

tutkuluyduk. Bu huyumuzu Diana'dan aldığımızı ve görseydi bizimle gurur duyacağını düşünmek hoşuma gidiyordu.

Ollie ve Eamon'ın şirketi, Diana'nın ölümünden kısa bir süre sonra iflas ilan etti. Eamon şirket fonlarını zimmete geçirdiği için soruşturuldu ve dolandırıcılıktan suçlu bulundu. Ollie, Eamon'ın ondan çaldığı paranın hiçbirini geri alamadı ama Eamon'ın altı ay hapis yatmasından (ve genç kız arkadaşı Bella'nın onu bir Iron Man için terk etmesinden ve en son duyduğumuz kadarıyla birlikte bir Paleo yemek kitabı yazıyor olmalarından) biraz memnun olmuştu.

Yuvarlak masaya oturduk ve Abdul bize Avustralya'da neler yaşadığını anlattı. İş bulmakta yaşadığı zorluklardan söz etti. Bazıları İngilizcesiyle ilgiliydi ve Ollie araya girerek ona bu konuda yardımcı olacağımızı söyledi.

"Size her konuda yardımcı olabiliriz," dedi. "İngilizce dersleri, kültürlerarası ilişkiler, mentorluk."

Nettie'nin ölümünden sonra Ollie kendini işe öyle bir adamıştı ki bunun sağlıklı bir şey olup olmadığını merak etmiştim. Annesi ile babasını ve kız kardeşini bir yıl içinde kaybetmişti ve iyileşmesi gerekiyordu. Bu işin onun için ne kadar iyileştirici olduğunu anlamam biraz vakit almıştı.

Patrick'i artık görmüyorduk. İlk birkaç yıl Noel kartları göndermiştik ama o yeniden evlendikten (görünüşe göre merhum babasının paketleme işinden gelen büyük bir servetin varisi olan bir kadınla) ve ikiz erkek çocuk babası olduktan sonra iletişimi kesmiştik. Ollie için bu özellikle zor olmuştu.

"Bu adil değil. Nettie'nin tek istediği anne olmaktı. Eğer doğurganlık sorunları yaşamasaydı, o ve annem hâlâ hayatta olurlardı."

Belki doğrudu, belki de değildi. Gerçek şu ki Ollie'nin tek ve gerçek ailesi çocuklar ve bendik ve dürüst olmak gerekirse, bütün gün birbirimizin yanında olmak hiç bu kadar doğru hissettirmemişti.

"Tamam," dedim Abdul'a. "Neden bize biraz kendinden bahsetmiyorsun?"

Ajansımız yerleştirebildiğimiz adaylar açısından, özellikle de eskiden Avustralya deneyimi olmayan adaylarla asla ilgilenmeyecek kuruluşlar nezdinde, büyük bir başarı elde etmişti. Yine de bir daha asla ev sahibi olamayabilirdik. Ofisimize çok uzak olmayan, şehrin sanayi bölgesine yakın kiralık bir evde yaşıyorduk. Çocukların okulunun ve her kesimden insanın olduğu, zorlu, çeşitli ve harika bir yerdi. Her gün okuldan sonra çocuklar ofiste ödevlerini yapar veya Ghezala'nın çocuklarıyla oynarlardı. Diana görse her anını çok severdi (ve Tom, çok şaşırırdı). Bence Ollie'nin tüm bu çabasını besleyen de buydu. Herkes, kaç yaşında olursa olsun, annesinin onayını isterdi. Ve HERKES, kim olursa olsun, kayınvalidesinin onayını isterdi.

Diana'nın son mektubuna göz attım. Ölümüyle ilgili soruşturma bittiğinde, polis mektubu bize teslim etmişti. şimdi ise çerçevelenmiş hâlde ofisimdeki duvarda asılıydı ve en değerli eşyalarımın biriydi.

Daha fazlasını yazabilirdim ama sonunda geride bırakmaya değer sadece iki bilgelik parçası kaldı. nemsemiğim her şey için çok çalıştım. Ve nemsemiğim hiçbir şeyin bir kuruş değer bile yoktu.

Anneniz

Böyle dersler zor ğrenilirdi. Ama biz artık öğrenmiştik.